

STORTINGET

Dokument 15:16

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 2251–2400
20.05.–02.06.2025

Innhold

2251. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. familiegrav, besvart av barne- og familieminister	11
2252. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. kø ved Oslo lufthavn, besvart av samferdselsminister	12
2253. Fra stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg, vedr. forbudet mot industriell dyrking av hamp (Cannabis sativa L.) i Norge, besvart av landbruks- og matminister	13
2254. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. ventetidsløftet, besvart av helse- og omsorgsminister	13
2255. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. reguleringsplan for Ådland - Svegatjørn, besvart av samferdselsminister	14
2256. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. bompengeselskaper, besvart av samferdselsminister	15
2257. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. videreføre FutureBuilt, besvart av kommunal- og distriktsminister	15
2258. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. midler som i dag er bundet til ny bussveitrase til Kvernevik innenfor Bymiljøpakken Nord-Jæren, besvart av samferdselsminister	16
2259. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. å beskytte demokratiet og valget mot russisk påvirkning, besvart av kommunal- og distriktsminister	17
2260. Fra stortingsrepresentant Kathrine Kleveland, vedr. krisemenyer og beredskapslager på offentlige institusjoner, besvart av justis- og beredskapsminister	18
2261. Fra stortingsrepresentant Kathrine Kleveland, vedr. pris på leilighet i Norge, besvart av kommunal- og distriktsminister	19
2262. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. støtte til russiske barnehjem, besvart av justis- og beredskapsminister	19
2263. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. forbud mot kontrollvarsling for Stortinget, besvart av samferdselsminister	20
2264. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou, vedr. Natos nye regionale luftoperasjonssenter (CAOC), besvart av forsvarsminister	21
2265. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. asylsøknader fra syriske barn på vent, besvart av justis- og beredskapsminister	21
2266. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou, vedr. NATOs luftoperative senter, besvart av forsvarsminister	22
2267. Fra stortingsrepresentant Lisa Marie Ness Klungland, vedr. podkaster som blir produsert i statlig regi, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	23
2268. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. etablering av flyfaglinjen i Moss, besvart av forsvarsminister	23
2269. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. bompengeprosjekter, besvart av samferdselsminister	24
2270. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. EFTA-domstolen, besvart av finansminister	25
2271. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. at regjeringen fratar forbrukerne muligheten til å dele sine egne gjeldsdata med tjenester som kan bidra til lavere lånekostnader, besvart av barne- og familieminister	26
2272. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. opsjonsskatteordningen, besvart av finansminister	27
2273. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Statkrafts medlemskontingent for medlemskapet i Fornybar Norge, besvart av energiminister	28
2274. Fra stortingsrepresentant Kjersti Bjørnstad, vedr. at det ble i etterkrigstiden dumpet store mengder ammunisjon og forsvarsmateriell i Mjøsa, besvart av forsvarsminister	29
2275. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. å få kortere og mer effektiv behandling av søknader om godkjenning hos NOKUT, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	30
2276. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. Luftfartstilsynets lovpålagte tilsyn, besvart av samferdselsminister	31
2277. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. statsministerens reiser utenfor Oslo, både inn- og utland, siden tiltredelse, besvart av statsminister	32
2278. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. at kostnadene til prosjektene i Bypakke Nedre Glomma er høye, besvart av samferdselsminister	32
2279. Fra stortingsrepresentant Kjersti Bjørnstad, vedr. utviklingen i rovviltbestandene, besvart av klima- og miljøminister	33
2280. Fra stortingsrepresentant Hadle Rasmus Bjuland, vedr. hvilke søknader og hvilke beløp er innvilget under Ukraina-ordningen til Eksfin, besvart av næringsminister	34
2281. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. pasientbehandling og vedlikehold ved de øvrige sykehusene i Vestre Viken, besvart av helse- og omsorgsminister	35

2282. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kiropraktorene, besvart av helse- og omsorgsminister	36
2283. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. initiativet fra NVIO og SIOPS om å bruke norske veteranorganisasjoner til å følge opp ukrainske krigsveteraner, besvart av forsvarsminister	37
2284. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. bomstasjonene mellom Eidsvoll og Moelv, besvart av samferdselsminister.....	38
2285. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. antallet strykninger av planlagte operasjoner ved Finnmarkssykehuset, besvart av helse- og omsorgsminister	38
2286. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. utredning av nytt fengsel i Ålesund, besvart av justis- og beredskapsminister.....	39
2287. Fra stortingsrepresentant Per Olav Tyldum, vedr. områderegulering ved etablering av vindkraft på land, besvart av energiminister.....	40
2288. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. manglende betaling for SFO og barnehage, besvart av kunnskapsminister	41
2289. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. samtykkebasert innsyn i gjeldsregisteret, besvart av barne- og familieminister.....	41
2290. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. at finansministeren mener at usunne varer er mer skadelige hvis de er kjøpt i Norge (med svenske priser) enn om de er kjøpt i Sverige, besvart av finansminister	42
2291. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. Sørlandet sykehus HF i sin strategiske plan for 2025–2028, besvart av helse- og omsorgsminister	43
2292. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. at samferdselsministeren vil prioritere møte med kommunene, besvart av samferdselsminister	45
2293. Fra stortingsrepresentant Kjerstin Wøyen Funderud, vedr. særtilskuddsplasser ved folkehøgskolen Nord-Norge, besvart av kunnskapsminister	45
2294. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. om norske havner blir mindre attraktive som snuhavner for cruiseskip, besvart av fiskeri- og havminister.....	46
2295. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. cruiseskip som bruker norsk havn, besvart av fiskeri- og havminister.....	47
2296. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Enova, besvart av klima- og miljøminister.....	48
2297. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. å sikre at barn har tilgang til nødvendige legemidler, besvart av helse- og omsorgsminister	49
2298. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	50
2299. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. skipene Statsraad Lehmkuhl, Sørlandet og Christian Radich, besvart av kultur- og likestillingsminister	51
2300. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Glommakryssingen, besvart av klima- og miljøminister	51
2301. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. veislitasje, besvart av samferdselsminister	52
2302. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. fødsels- og barselomsorgen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	53
2303. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. TAF/YSK-ordningen, besvart av kunnskapsminister	54
2304. Fra stortingsrepresentant Kjersti Bjørnstad, vedr. fødetilbudet på Gjøvik, besvart av helse- og omsorgsminister.....	55
2305. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. ferjeselskapene, besvart av samferdselsminister	56
2306. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. deltakarlova, besvart av fiskeri- og havminister.....	57
2307. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. Hurtigruta, besvart av samferdselsminister	58
2308. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. russere som oppholder seg i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	58
2309. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. forebygge barne- og ungdomskriminalitet, besvart av kunnskapsminister	59
2310. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Ny Glommakryssing, besvart av samferdselsminister	60
2311. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. gasskraft i Norge, besvart av energiminister	61
2312. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. Norgespris, besvart av energiminister	62
2313. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Møreaksen, besvart av samferdselsminister.....	62
2314. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. etanolfri bensin, besvart av samferdselsminister.....	63

2315. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. prosjektet Møreaksen, besvart av samferdselsminister	64
2316. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. å gi privatpersoner enkel tilgang på egne data via Inkassoregisteret, besvart av finansminister	64
2317. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. at norske bedrifter kan oppleve forutsigbarhet og kortere ventetider i forbindelse med eksport av varer til utlandet, besvart av utenriksminister	65
2318. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. søknaden om endring i eiersammensetningen i Aker Biomarine Antarctic AS, besvart av fiskeri- og havminister	66
2319. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Høyres kommunereform, som ble gjennomført under Regjeringen Solberg, besvart av kommunal- og distriktsminister	67
2320. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. dagens regelverk hvor skip med russisk mannskap kan seile og legge til rundt sårbar infrastruktur, besvart av fiskeri- og havminister	68
2321. Fra stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg, vedr. halsgrep under samleie, besvart av justis- og beredskapsminister	69
2322. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. uanmeldte tilsyn fra Luftfartstilsynet, besvart av samferdselsminister	70
2323. Fra stortingsrepresentant Hadle Rasmus Bjuland, vedr. tilskudd til etablering og tilpasning i egen bolig, besvart av kommunal- og distriktsminister	71
2324. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. økonomien til en del av våre konsertarrangører i dyrtida, besvart av kultur- og likestillingsminister	72
2325. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. endringer med betydning for gjennomføringen av Langtidsplanen, besvart av forsvarsminister	73
2326. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. Bardufoss som aktuell lokasjon for tungt vedlikehold av Seahawk-helikopter, besvart av forsvarsminister	74
2327. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. antall inspeksjoner i sommer på Svalbard, besvart av justis- og beredskapsminister	74
2328. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. døgnplasser for pasienter med samtidig ruslidelse og psykisk lidelse, besvart av helse- og omsorgsminister	75
2329. Fra stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik, vedr. at Rogaland fylkeskommune og Kolumbus kan opprettholde et godt kollektivtilbud, besvart av samferdselsminister	77
2330. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. Roseslottet, besvart av klima- og miljøminister	78
2331. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. muligheten for å endre dagens praksis slik at alle ansatte i UDI og UNE må være sikkerhetsklarert, besvart av justis- og beredskapsminister	79
2332. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen, vedr. antallet pensjonister som får sine pensjonsutbetalinger avkortet som følge av at de er gift eller samboende, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	80
2333. Fra stortingsrepresentant Stian Bakken, vedr. samlet øvelse for alle nødetater, besvart av justis- og beredskapsminister	81
2334. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. grunneiere ved E39 Ålesund-Molde, besvart av samferdselsminister	82
2335. Fra stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg, vedr. pågripelser i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister	82
2336. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. soningskøene og utbygging på Ilseng, besvart av justis- og beredskapsminister	83
2337. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. den nye barnelovens bestemmelse om delt daglig myndighet, besvart av barne- og familieminister	84
2338. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. bostøtte, besvart av kommunal- og distriktsminister	85
2339. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. Meraker Brug, besvart av finansminister	86
2340. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. tillatelse til å lete etter mineraler i tre områder i sør i Mjøsa, besvart av næringsminister	87
2341. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. kulturinstitusjonene og kulturtilbudene i Innlandet, besvart av kultur- og likestillingsminister	88
2342. Fra stortingsrepresentant Kjersti Bjørnstad, vedr. bruk av statlig plan for Riksvei 4, besvart av samferdselsminister	89

2343. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. One Ocean Decade-konferansen i 2030, besvart av klima- og miljøminister	89
2344. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. konsesjoner for fiske av krill, besvart av fiskeri- og havminister	90
2345. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. biologiske menn som har begått seksuelle overgrep som soner i et kvinnefengsel, besvart av justis- og beredskapsminister	91
2346. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. at Noreg straks innfører dei same sanksjonane som EU mot russiske rederi, besvart av utenriksminister	92
2347. Fra stortingsrepresentant Toralf Heimdal, vedr. manglende folkeregistrering i forsvarskommunene fra Forsvarets personell, besvart av finansminister	92
2348. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. akuttsykehus på Helgeland, besvart av helse- og omsorgsminister	94
2349. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. utviklingen siste fire år for fordelingen av de søkbare midlene på Tilskudd for å inkludere barn og unge, besvart av barne- og familieminister	95
2350. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. RNB 2025, besvart av kommunal- og distriktsminister	96
2351. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. normeringsfaktoren i tallgrunnlaget for jordbruket, besvart av landbruks- og matminister	97
2352. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. økning i kriminaliteten i Sør-Vest politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	97
2353. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. regelverket som fører til at ansatte i offentlig sektor kan havne i den såkalte "uførefella", besvart av arbeids- og inkluderingsminister	98
2354. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. livsforsikring for myndige personer uten deres vilje, besvart av justis- og beredskapsminister	99
2355. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. økende kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister	100
2356. Fra stortingsrepresentant Ane Breivik, vedr. LULUCF- og ESR-forordningene fra Fit for 55-pakken i EØS-avtalen, besvart av klima- og miljøminister	101
2357. Fra stortingsrepresentant Ane Breivik, vedr. videreføre klimaavtalen, besvart av klima- og miljøminister	102
2358. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. gaveforsterkningsordningen, besvart av kultur- og likestillingsminister	102
2359. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. skatteavtalene med Vietnam og Thailand, besvart av finansminister	105
2360. Fra stortingsrepresentant Kathrine Kleveland, vedr. Langtidsplanen for Forsvaret, besvart av forsvarsminister	106
2361. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. syriske asylsøkere, besvart av justis- og beredskapsminister	107
2362. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. klager på helsehjelp, besvart av helse- og omsorgsminister	108
2363. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. A-larm, besvart av helse- og omsorgsminister	109
2364. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. dagsbesøksavgift på cruise, besvart av næringsminister	110
2365. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. cruiseavgift, besvart av næringsminister	111
2366. Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. proveny- og fordelingsvirkningene av å innføre et arbeidsfradrag, besvart av finansminister	112
2367. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. Andøya flystasjon, besvart av samferdselsminister	115
2368. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. personfradraget, besvart av finansminister	116
2369. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. personfradraget, besvart av finansminister	118
2370. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. bygging i strandsonen, besvart av klima- og miljøminister	122
2371. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. vindkraftprosjekter NVE har fått melding eller søknad om, besvart av energiminister	123
2372. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. gaupe og jerv, besvart av klima- og miljøminister	124
2373. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. stortingsmandater, besvart av kommunal- og distriktsminister	125
2374. Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. nødstrømanlegg for datasentre, besvart av klima- og miljøminister ..	126
2375. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. Forsvarets spesialstyrke, besvart av forsvarsminister	127

2376. Fra stortingsrepresentant Toralf Heimdal, vedr. Totalberedskapskommisjonen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	128
2377. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. riksferjesambandet til Værøy, besvart av samferdselsminister.....	129
2378. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. forurensing i arktiske farvann, besvart av fiskeri- og havminister.....	130
2379. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. ressursallokeringsmodellen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	131
2380. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. dagens sikkerhetssituasjon, besvart av justis- og beredskapsminister.....	131
2381. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. kommunikasjonsstaben til Bufdir, besvart av barne- og familieminister.....	132
2382. Fra stortingsrepresentant Lisa Marie Ness Klungland, vedr. petroleumsnæringa, besvart av energiminister.....	133
2383. Fra stortingsrepresentant Lisa Marie Ness Klungland, vedr. Net Zero Industry Act, besvart av energiminister ...	134
2384. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Statens vegvesen, besvart av samferdselsminister.....	135
2385. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. nordområdene, besvart av justis- og beredskapsminister.....	136
2386. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. Norsk Tipping, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	137
2387. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. byggekostnader, besvart av kommunal- og distriktsminister	138
2388. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Bergens bystyres ønske om å verne viktig nærnatur, besvart av næringsminister.....	139
2389. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. reindriftsloven, besvart av landbruks- og matminister	140
2390. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. test- og øvingssenter mot akutt forurensing på Fiskebøl i Nordland, besvart av fiskeri- og havminister	140
2391. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. Gran kommunes søknad om bytte av fylke fra Innlandet til Akershus, besvart av kommunal- og distriktsminister	141
2392. Fra stortingsrepresentant Naomi Ichihara Røkkum, vedr. at regjeringen vil gjennomføre høring og utarbeide forskrift til Pengespilloven, besvart av kultur- og likestillingsminister	142
2393. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. innkallingen av varamedlemmer, besvart av kommunal- og distriktsminister	143
2394. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. tilskuddsomleggingene på rus- og psykisk helsefeltet, besvart av helse- og omsorgsminister	144
2395. Fra stortingsrepresentant Hadle Rasmus Bjuland, vedr. alvorlig syke pasienter og deres pårørende ved nye Stavanger universitetssjukehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	144
2396. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. arbeidet med solkraft, besvart av energiminister.....	145
2397. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. fordelingsvirkningen som er vist i svar på budsjettspørsmål 170 fra Høyres fraksjon, besvart av finansminister	147
2398. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Equinors anlegg på Melkøya, besvart av energiminister	149
2399. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. nedleggelse av fødeavdelingen på Gjøvik, besvart av helse- og omsorgsminister.....	149
2400. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. lokal jordmor i beredskap, besvart av helse- og omsorgsminister.....	150

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2251 - 2400) for sesjonen 2024-2025**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti
PF Pasientfokus

Amundsen, Per-Willy (FrP)	2373, 2391, 2393
Andersen, Alf Erik Bergstøl (FrP)	2332
Astrup, Nikolai (H)	2368, 2369
Aydar, Seher (R)	2399, 2400
Bakken, Stian (Sp)	2333
Bastholm, Une (MDG)	2328
Bjuland, Hadle Rasmus (KrF)	2280, 2323, 2395
Bjørlo, Alfred Jens (V)	2272, 2343, 2346
Bjørnstad, Kjersti (Sp)	2274, 2279, 2304, 2342
Bjørnstad, Sivert (FrP)	2339
Breivik, Ane (V)	2356, 2357
Bru, Tina (H)	2366, 2374
Elvenes, Hårek (H)	2283, 2292, 2325, 2326
Ervik, May Helen Hetland (FrP)	2329
Eskeland, Liv Kari (H)	2255, 2256, 2305, 2358
Fagerås, Mona (SV)	2322
Farahmand, Mahmoud (H)	2316, 2317
Fiskaa, Ingrid (SV)	2367
Funderud, Kjerstin Wøyen (Sp)	2293
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	2296, 2396
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	2300, 2301, 2310, 2384, 2387
Greni, Heidi (Sp)	2319
Gulati, Himanshu (FrP)	2386
Haltbrekken, Lars (SV)	2314, 2353, 2389, 2398
Hansson, Rasmus (MDG)	2258, 2262, 2320, 2327, 2388
Heiberg, Sigrid Zurbuchen (MDG)	2253, 2321, 2335
Heimdal, Toralf (Sp)	2347, 2376
Hjemdal, Silje (FrP)	2289, 2303, 2337, 2381
Hoksrud, Bård (FrP)	2281, 2282, 2362, 2363
Johnsen, Tor André (FrP)	2284, 2336
Jønnes, Kari-Anne (H)	2298, 2341
Jørgensen, Geir (R)	2340
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	2350, 2351
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	2265, 2338, 2361
Kleveland, Kathrine (Sp)	2260, 2261, 2360
Klinge, Jenny (Sp)	2306
Klungland, Lisa Marie Ness (Sp)	2267, 2382, 2383
Larsen, Erlend (H)	2252, 2276
Lien, Geir Inge (Sp)	2286
Linnestad, Anne Kristine (H)	2257
Listhaug, Sylvi (FrP)	2354
Marhaug, Sofie (R)	2370, 2371
Melby, Guri (V)	2259, 2309, 2375

Molberg, Anna (H)	2277
Mossleth, Siv (Sp)	2348, 2372, 2390
Myhrvold, Ole André (Sp)	2278
Nilsen, Marius Arion (FrP)	2311, 2312, 2385
Njåstad, Helge André (FrP)	2299, 2379, 2380
Nyholt, Hege Bae (R)	2251
Ojala, Irene (PF)	2285
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	2307, 2308
Orten, Helge (H)	2334, 2344, 2397
Pettersen, Tage (H)	2268, 2330, 2349
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	2291, 2394
Røkkum, Naomi Ichihara (V)	2392
Schou, Ingjerd Schie (H)	2264, 2266
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	2324
Stensland, Sveinung (H)	2294, 2295, 2364, 2365
Stokkebø, Aleksander (H)	2269, 2352, 2355
Stordalen, Morten (FrP)	2263
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	2318
Sve, Frank Edvard (FrP)	2313, 2315
Thorheim, Bård Ludvig (H)	2377, 2378
Toppe, Kjersti (Sp)	2297, 2302
Trellevik, Ove (H)	2271
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	2254
Tyldum, Per Olav (Sp)	2287
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	2345
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	2270
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	2273
Wiborg, Erlend (FrP)	2275, 2290, 2331, 2359
Wold, Grete (SV)	2288

STORTINGET

Dokument 15:16

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2251

Innlevert 20. mai 2025 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 23. mai 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Synes statsråden det er riktig at døende skal måtte bekymre seg økonomisk og måtte bruke sine egne sparepenger på å begraves i sin egen familiegrav fordi de ufrivillig har blitt innbygger i en annen kommune som følge av kommunesammenslåing, og vil statsråden sørge for at reglene for å legge til ekstra kostnader ved begravelser fjernes for folk som har blitt del av andre kommuner ved sammenslåing eller andre tilfeller hvor kommunegrenser flyttes?

BEGRUNNELSE:

I Nettavisen 18. mai forteller femtifem år gamle Monica Sameien Svartangen om sin to år lange kamp mot alvorlig kreftsykdom før dødsdommen kom etter et tilbakefall. Hun, ektemannen og to sønner bor på Rånåsfoss, et lite bygdesamfunn med tett tilknytning til Blaker i Akershus. Tidligere var stedet sammensveiset i Sørum kommune, og etter kommunesammenslåing i 2020 blitt avskilt i henholdsvis Nes og Lillestrøm kommuner. Hele Svartangens familie er gravlagt i Blaker, hvor også hun vil få sin siste hvile.

I Lillestrøm kirkelig fellesråd er det bestemt at personer som etter kommunesammenslåinga nå tilhører et annen sokn, kan gravlegges i kommunen dersom man betaler selv. Svartangen må dermed bruke sine egne sparepenger og legge opp budsjett for sin egen begravelse, alt når hun lever sine aller siste dager og helst skulle gitt pengene til barna og ektemannen sin. Utgiftene vil gå til urnegrav, utenbygds festeavgift, nedsettelse av urne, samt leie av både kirke og organist. Prislappen ender på nesten

30 tusen kroner, en sum som ikke ville eksistert dersom Svartangen hadde hatt en annen bostedsadresse i 2020.

Svar:

Endrede kommunegrenser vil endre hvem som har rett til grav i de berørte kommunene. Det er opp til kommunene å fastsette hvor mye det skal koste å gravlegge avdøde som ikke var folkeregistrert i kommunen. Også gravplassvedtektene fastsettes lokalt. Jeg mener at dette er vurderinger som fortsatt bør gjøres lokalt.

Gravplassloven § 21 andre ledd gir kommunen myndighet til å fastsette avgiftene ved gravlegging. Avgiften fastsettes etter forslag fra gravplassmyndigheten, som normalt er det kirkelige fellesrådet i Den norske kirke i kommunen. Kommunen finansierer gravplassmyndighetens arbeid, jf. gravplassloven § 3 andre ledd, og avgiftsinntektene påvirker tilskuddet fra kommunen. Betaling til Den norske kirke som seremonileverandør følger av kirkelig regelverk.

Avdøde personer som ved dødsfallet hadde bopel i kommunen, har rett til fri grav på gravplass her, står det i gravplassloven § 6 første ledd. Ved gravlegging av avdød som ikke var bosatt i kommunen, såkalt utenbygds gravlegging, kan det kreves dekning av kostnadene ved gravferden og avgift som ved feste av grav. En spørreundersøkelse i 2023 viste at gjennomsnittlig betaling for kistegravlegging av avdød som ikke hadde folkeregistrert bopel i kommunen (inklusive 20 års festeavgift) var 8314 kroner. For urnegrav var gjennomsnittet 5 246 kroner. Prisen var høyere i større kommuner enn mindre. Når det gjelder adgangen til å kreve betaling for gravlegging

av personer uten bopel i kommunen, ble det forutsatt i rundskriv V-5/2002 at denne adgangen "ikke praktiseres på en måte som oppleves urimelig".

En rekke steder er det fastsatt at personer med tilknytning til stedet likevel blir regnet som innenbygds slik at betalingsplikten ikke utløses. I NOU 2014: 2 Lik og likskap punkt 8.2.4 fant utvalget at om lag 60 prosent av de lokale gravplassvedtektene hadde bestemmelser som denne:

«Avdøde personer som på grunn av sykdom eller alderdom har bodd i en annen kommune mot slutten av livet, betraktes på samme måte som kommunens egne innbyggere.»

Gravplassmyndigheten fastsetter vedtektene for gravplasser. Vedtektene skal godkjennes av statsforvalteren, jf. gravplassloven § 21 første ledd.

En spørreundersøkelse i 2023 viste at utenbygds gravlegginger i 2022 utgjorde om lag 9 prosent av alle gravferder. Det er flere utenbygdsgravlegginger i mindre kommuner og mindre sentrale kommuner. Gravplassmyndigheten imøtekommer ønsker om gravlegging. En spørreundersøkelse i 2023 viste at bare 1,4 prosent av gravplassmyndighetene i 2022 hadde avvist et ønske om utenbygds gravlegging.

SPØRSMÅL NR. 2252

Innlevert 20. mai 2025 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 27. mai 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvilke konkrete tiltak, både på kort og lang sikt, vil statsråden innføre for å forhindre kø ved Oslo lufthavn?

BEGRUNNELSE:

Viser til mine spørsmål av 18. mars og 3. april hvor jeg etterlyste læringspunkter etter forsinkelsene den 13. mars. I svar av 20. mars står det at:

«Avinor opplyser at selskapet i det videre vil ha ekstra høy oppmerksomhet på gjennomstrømningen og kvaliteten i sikkerhetskontrollen.»

I svar av 9. april står det at:

«Avinor opplyser at selskapet har forsterket bemanningen ytterligere inn mot kommende høytrafikkperioder.»

Mandag 19. mai ble det igjen rapportert om lange køer og kaotiske tilstander ved Oslo lufthavn. Det er andre gang på kort tid folk får satt tålmodigheten sin på prøve, samtidig er køsituasjonen ventet å vare i flere dager. Om et par uker er det høytider med mye reising. Kristi himmelfartsdag, pinse og sommerferien er like rundt hjørnet. Hver dag er tusenvis av reisende avhengige av en velfungerende hovedflyplass for å komme frem.

Svar:

Representant Larsen har i begrunnelsen til ovennevnte spørsmål vist til mine svar datert 20. mars og 9. april i år

knyttet til kø i sikkerhetskontrollen ved Oslo lufthavn. Situasjonen rundt sikkerhetskontrollen ved Oslo lufthavn har vært krevende gjennom våren. Vi har tett dialog med Avinor om situasjonen. 19. mai i år var det dessverre igjen periodevis ventetid langt utover det som er normalt. Også i dagene etter 19. mai er det rapportert om perioder med lenger ventetid enn normalt.

Som jeg har vist til i svarene av 20. mars og 9. april er årsaken til lenger ventetid fortsatt bemanningsutfordringer og pågående opplæring av nytt personell som oppfølging av tilsyn utført av EFTAs overvåkingsorgan ESA.

Det arbeides både kortsiktig og langsiktig med å få plass nødvendig ekstra bemanning. Dette arbeidet omfatter både opplæring av nytt personell, personell som hentes fra andre lufthavner samt omdisponering av personell ved Oslo lufthavn for å redusere ventetiden mest mulig. Avinor har informert om at de nå forventer normal ventetid i sikkerhetskontrollen gjennom Kristi Himmelfartshelgen, pinsen og sommerferien.

SPØRSMÅL NR. 2253**Innlevert 20. mai 2025 av stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg****Besvart 30. mai 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilke vitenskapelige og agronomiske vurderinger som ligger til grunn for det fortsatt gjeldende forbudet mot industriell dyrking av hamp (*Cannabis sativa* L.) i Norge, og vurdere om dagens regulering først og fremst er politisk og symbolsk, og vil statsråden åpne for industriell dyrking av hamp i Norge?

BEGRUNNELSE:

Norge står midt i en nødvendig omstilling av både jordbruk og industri, der målet må være økt selvforsyning, lavere klimaavtrykk og smartere ressursbruk. I dette bildet fremstår forbudet mot dyrking av industriell hamp som et anakronistisk hinder med røtter i moralpolitiske tradisjoner fra avholdsbevegelsen – snarere enn i moderne kunnskap om planteproduksjon, helse eller rusforebygging.

Industriell hamp er ikke rusgivende, men har dokumentert potensial som råvare i tekstil, isolasjon, papir, komposittmaterialer, dyrefôr og ikke minst matprodukter som hampfrø og olje. Dette er produkter vi i dag i stor grad importerer, ofte fra land med lavere miljøstandard enn Norge. Hampen krever lite innsatsmidler, binder karbon effektivt og kan dyrkes på marginale arealer – altså en ideell vekst for fremtidens jordbruk. Den kan også erstatte behovet for plast og trevirke i flere produkter, som

vil ha andre gode følgeeffekter knyttet til forurensning og avskoging.

Svar:

Jeg viser til at cannabisplanten (overjordiske deler av alle vekster, unntatt frø, av slekten cannabis) regnes som narkotika etter narkotikaforskriften. I tillegg er det forbudt etter såvareforskriften å innføre eller omsette frø dersom frøet inneholder narkotiske stoffer, eller stammer fra en plante som gjør det.

Forbudet mot industriell dyrking av hamp i Norge er basert på en bevisst politisk strategi for å føre en restriktiv narkotikapolitikk. Det har vært et tydelig virkemiddel å forby både dyrking og bruk av cannabis i alle former. Selv om industrihamp ikke er egnet som rusmiddel, har man vurdert at det er enklere å opprettholde et totalforbud enn å regulere etter THC-nivå (virkestoffet i cannabis som gir rus). Dersom vi skulle åpne for industriell dyrking av hamp i Norge, vil det være behov for å etablere ressurskrevende kontrollordninger for å kunne skille mellom lovlige og ulovlige varianter av hamp. Det er tidligere vurdert som lite hensiktsmessig å bruke ressurser på dette, særlig fordi omfanget av en eventuell produksjon i Norge antas å være begrenset.

Jeg har ikke igangsatt en fornyet vurdering av spørsmålet om industriell dyrking av hamp.

SPØRSMÅL NR. 2254**Innlevert 20. mai 2025 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 28. mai 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvor lenge varer ventetidsløftet til Støre-regjeringen?

BEGRUNNELSE:

I avisen Gudbrandsdølen Dagningen er Hilde Rogndokken, prosjektkoordinator i Sykehuset Innlandet, sitert på at «Det er greit at ekstrainnsatsen har en sluttdato». Med

henvisning til ventetidsløftet og at «det er ikke gunstig for de ansatte i det lange løp». Det vises også til i artikkelen at ventetidsløftet er over ved utgangen av mai.

I utdrag av protokoll fra foretaksmøte om ventetidsløftet 5. november mellom helseministeren og de regionale helseforetakene står det at:

«For å sikre at styringsmålene i 2025 nås, skal de regionale helseforetakenes kapasitetsberegninger, inkludert en kapasitets-

buffer på minimum 20 pst., legges til grunn for fastsetting av økt aktivitet fra og med nå og fram mot juni 2025».

Svar:

Ventetidsløftet er et partnerskap som ble inngått i mai 2024. Som det fremgår av erklæringen som ligger til grunn for partnerskapet, vil partnerne jobbe sammen for å snu trenden og sørge for en nedgang i gjennomsnittlig ventetid i 2024 og 2025 – slik at vi i perioden får en markant reduksjon i ventetidene som legger til rette for å nå de langsiktige målene definert i Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Partnerskapet omhandler innsats i 2024 og 2025. Jeg vil drøfte med partnerne hvordan vi framover skal sikre varig lave ventetider og gode pasientforløp.

I ventetidsløftet pekes det som kjent på kortsiktige og langsiktige tiltak. Bruk av ekstraordinær poliklinikk er et kortsiktig tiltak. Tiltaket har vært nødvendig for at styringsmålet for 2025 kan nås og for å komme ned på et nivå som legger til rette for varig lave ventetider i tråd med målene i Nasjonal helse- og samhandlingsplan. De regionale helseforetakene har derfor inngått avtaler og administrative ordninger som gjelder denne våren. Dette for å kunne redusere de lange ventelistene som bygget seg opp som en følge av pandemien, uten at innsatsen skulle gå utover andre pasienter og ordinær drift. Den viktigste jobben fremover er å sørge for at den gode utviklingen vi nå ser gir varige resultater. Derfor satser vi også tungt på langsiktige tiltak som bedre oppgavedeling, mer effektive pasientforløp, innføring av ny teknologi og fjerning av tidstyver.

SPØRSMÅL NR. 2255

Innlevert 20. mai 2025 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 26. mai 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når vil statsråden legge reguleringsplan for Ådland - Svevatjørn (Hordfast) ut på høyring?

vil bli sendt til Kommunal- og distriktsdepartementet for videre behandling så snart den er ferdig behandla i Samferdselsdepartementet. Deretter vil det være opp til Kommunal- og distriktsdepartementet å vurdere når dei vil sende saka på høyring.

GRUNNGJEVING:

Statens vegvesen har sendt over reguleringsplan for Ådland - Svevatjørn til Samferdselsdepartementet. <https://www.vegvesen.no/vegprosjekter/europaveg/e39stordos/nyhetsarkiv/forslag-til-reguleringsplan-for-e39-mellom-stord-og-os-er-klar/>

Dette er gjort etter at planen er godt bearbeidd, og såleis godt kjent av samferdselsdepartementet. Det som er neste steg for å få ferdigstilt planen i hht. NTP bestillinga frå regjeringa, er å få planen ut på høyring, og deretter bearbeide høyringsinnspela før den vert vedtatt. Det er Kommunal- og distriktsdepartementet som skal forestå denne prosessen.

Svar:

Saka er som nemnd over til behandling i Samferdselsdepartementet, etter at forslaget til statleg reguleringsplan blei sendt frå Statens vegvesen i april. Dette er ein omfattande plansak med eit svært stort antall dokument, som departementet trenger noe tid på å gå gjennom. Saka

SPØRSMÅL NR. 2256**Innlevert 20. mai 2025 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 27. mai 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kor mykje antas det at Norges bompengeselskaper taper pr år på at ikkje EETS-direktivet for tilrettelegging og utveksling av opplysninger mellom medlemslandene om manglende bompenger, er implementert, og hva er de antatte månedsvariasjonene?

GRUNNGJEVING:

Svaret kan oppgis som eit grovt antatt estimat.

Svar:

Passeringar i bomstasjonane med køyretøy som er registrert i utlandet, har dei siste åra vore på om lag 2,2 - 2,3 prosent av dei totale passeringane. I 2024 var det totalt om lag 26 millioner passeringar med utenlandsregistrerte kjøretøy.

For køyretøy utan Autopass/brukaravtale er det naudsynt med tilgang til køyretøyregistra i dei enkelte

landa for å kunne sende rekning til eigar av køyretøyet. Dette manglar per i dag for mellom anna Tyskland medan det vart gitt tilgang til køyretøyregister i Nederland i 2024.

Frå 1. mai i år har også bompengeselskapa kunna krevje inn eit gebyr (gjennom eit påslag på fakturaen til eigar) for søk etter eigaropplysningar i 'opne' utanlandske køyretøyregister som krev slikt gebyr. Det er venta at dette vil auke inntektene frå køyretøy registrert i utlandet, fordi det da vil vere rekningssvarande for bompengeselskapa å be om desse opplysningane også for dei køyretøya som har få bompasseringar.

Statens vegvesen har opplyst at det totale rekna tapet for køyretøy i både takstgruppe 1 og takstgruppe 2 for alle bompengeselskapa grunna manglande tilgang til utanlandske køyretøyregister, var på om lag 140 mill. kr i 2023 – noko som utgjer om lag 1 pst. av dei samla passeringssinntektene.

Oppdaterte tal for 2024 vil vere klare innan 1. september i år. Bompengeselskapa rapporterer om slike tap årleg, og det blir ikkje henta inn opplysningar per månad.

SPØRSMÅL NR. 2257**Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 28. mai 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Ser kommunalministeren verdien av å bidra til å videreføre FutureBuilt og i så fall, vil statsråden ta initiativ til å få finansieringer på plass igjen?

BEGRUNNELSE:

FutureBuilt er et nasjonalt innovasjonsprogram for bærekraftig by og stedsutvikling og som er avhengig av at både kommunene og staten bidrar. Fortsatt drift og videreutvikling av FutureBuilt er avhengig av et årlig finansieringsbidrag fra staten. Kommunaldepartementet er partner i FutureBuilt. Regjeringen har kuttet finansieringen til FutureBuilt for 2025.

Svar:

Regjeringen er opptatt av god arkitektur, og å sikre bygging av nye bærekraftige og klimavennlige boliger. FutureBuilt har et ambisjonsnivå som ligger godt i forkant av dagens krav, og viser at klimainnovasjon er mulig.

Som representanten er kjent med, kan jeg ikke si noe om drøftinger om budsjettet i departementet.

SPØRSMÅL NR. 2258**Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 26. mai 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å åpne for at midler som i dag er bundet til ny bussveitrase til Kvernevik innenfor Bymiljøpakken Nord-Jæren, kan omdisponeres til styrking av det ordinære busstilbudet i regionen, gitt fylkeskommunens krevende økonomiske situasjon og behovet for mer kostnadseffektive tiltak for å nå nullvekstmålet?

BEGRUNNELSE:

Rogaland fylkeskommune står i en svært krevende økonomisk situasjon og har varslet store kutt i kollektivtilbudet. Samtidig er det planlagt en ny bussveitrase til Kvernevik til en kostnad på nær tre milliarder kroner. Strekningen til Kvernevik, som i dag har rundt 4 700 innbyggere, er ikke preget av store trafikale utfordringer. Det som i hovedsak etterspørres fra befolkningen i området, er hyppigere avganger og bedre regularitet – ikke større busser og færre holdeplasser.

Med dagens nullvekstpolitikk og behovet for å opprettholde et godt kollektivtilbud for flest mulig, framstår det som mer målrettet og samfunnsøkonomisk fornuftig å prioritere økt ruteproduksjon og tilgjengelighet på det eksisterende linjenettet. Byvekstavtalen åpner for porteføljestyling og omprioritering av tiltak dersom det bidrar bedre til måloppnåelse. Det er også etablert fleksibilitet i bruken av statlige programområdemidler (post 30) dersom investeringer i det kommunale og fylkeskommunale ansvarsområdet gir bedre effekt.

På denne bakgrunn spør jeg om statsråden vil bidra til at midler innenfor Bymiljøpakken Nord-Jæren kan omdisponeres fra bussveitraseen til Kvernevik til styrking av det ordinære kollektivtilbudet, dersom dette gir bedre måloppnåelse og har lokal politisk støtte.

Svar:

Regjeringen er kjent med at flere av fylkeskommunene står i en krevende økonomisk tid blant annet på grunn av kostnadsvekst i kollektivtransporten. I tillegg til å styrke inntektene til kommunesektoren, har regjeringen økt bevilgningene til byvekstavtalene de seneste årene. I statsbudsjettet for 2025 er det satt av 7,7 milliarder kroner til byvekstavgifter og andre tilskuddsordninger i byområdene, jf. Prop.1 S (2024-2025) for Samferdselsdepartementet. Nord-Jæren er ett av sju byområder med byvekstavgift som mottar betydelige beløp utenfor rammetilskuddsordningen, og bare i 2025 det er satt av over

1,5 milliarder kroner i statlige midler til å følge opp byvekstavtalen for Nord-Jæren. Dette er en målrettet satsing fra regjeringen til investeringer i og drift av lokal kollektivtransport og tilrettelegging for syklende og gående.

Gjennom byvekstavtalene bidrar staten med midler til å bygge ut store, viktige kollektivtransportprosjekter i de største byområdene. Disse prosjektene har en spesiell status som grunnstamme i kollektivtransporten og er av nasjonal betydning. Bussveien på Nord-Jæren er et slikt kollektivprosjekt. I den inngåtte byvekstavtalen for Nord-Jæren er det lagt til grunn et samlet beløp til Bussveien. Basert på anslag for traseløsninger for de fire korridorene for Bussveien er anslåtte kostnader beregnet og fastsatt i byvekstavtalen.

Statlig tilskudd til store kollektivprosjekter skal gå til sammenhengende høykvalitets kollektivløsninger med stor kapasitet og er noe mer enn et ordinært busstilbud. Slike løsninger har som nevnt en spesiell status, og håndteres særskilt i budsjettsammenheng. En omdisponering av deler av beløpet som er fastsatt Bussveien til andre formål, vil ikke være i tråd verken med den inngåtte byvekstavtalen for Nord-Jæren eller retningslinjene for statlig tilskudd til slike store kollektivprosjekter.

SPØRSMÅL NR. 2259**Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 28. mai 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Hvordan vil den norske regjeringen beskytte demokratiet og valget mot russisk påvirkning som – selv om den ikke nødvendigvis er ulovlig – likevel kan manipulere opinionen, undergrave tilliten til valgprosessen og forstyrre gjennomføringen av stortingsvalget?

BEGRUNNELSE:

Det er kjent at Russland i et tiår eller lengre har drevet omfattende påvirkningsoperasjoner og politisk krigføring mot (blant annet) Europa for å spre sin løgnaktige propaganda og bidra til destabilisering og splittelse i demokratiske, vestlige land. Dette er en bevisst strategi fra Putins side for å svekke motstandere, underminere oppslutning om støtte til Ukraina og gjøre demokrati til en mindre attraktiv styreform for sitt hjemlige publikum. Denne politiske krigføringen foregår i et spekter, fra eksempelvis ulovlige digitale eller fysiske sabotasjeoperasjoner på ene hånd, til åpen spredning av løgnaktig propaganda på åpne kanaler på annen hånd. Selv om sistnevnte skjer åpent og i mange tilfeller vil være helt lovlig, kan det likevel være enormt skadelig og kan bidra til manipulasjon og ubegrunnet splid og splittelse.

Valggjennomføring er kritiske øyeblikk for demokratiene. En vellykket gjennomføring befester demokratiet som styreform gjennom fredelig overføring av makt til de folket har valgt. Valg er imidlertid også sårbare for sabotasje, påvirkning og lignende. Det er viktig at vi jobber for å bevare integriteten ikke bare til den tekniske valggjennomføringen, men også til den mer utvidede valgkampen. Etter undertegnede syn er dette et ansvar som hviler ekstra tungt på regjeringen, selv om det også er en dugnad som alle partier, kandidater, media, organisasjoner og samfunnsliv må ta del i.

Svar:

For å bygge motstandskraft mot velgerpåvirkning, beskytte demokratiske institusjoner og sikre rettfærdige og transparente valg er det nødvendig å jobbe langsiktig og samarbeide på tvers av ulike sektorer. I tillegg mener jeg det er helt avgjørende at vi bygger arbeidet vårt på kunnskap både om trusselbildet, sårbarheter og om hvilke tiltak som har effekt. Her er bidrag fra EOS-tjenestene, internasjonalt samarbeid og langsiktig forskning helt sentralt.

Siden 2019 har det før hvert valg blitt satt ned en tverrdepartemental gruppe ledet av mitt departement, med deltakere fra relevante departementer og virksomheter. Dette har vært et viktig bidrag til å sikre at arbeidet mot uønsket valgpåvirkning er koordinert og effektivt. På bakgrunn av dette arbeidet vil regjeringen i juni legge frem en tiltaksplan som skal bidra til økt motstanddyktighet mot uønsket utenlandsk påvirkning av valget. Tiltakene skal øke bevisstheten og styrke kompetansen, samt bygge de stemmeberettigedes motstand mot informasjonspåvirkning og falske nyheter rettet mot valggjennomføringen.

Sammen med mine kollegaer i Kultur- og likestillingsdepartementet og Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet skal jeg før sommeren også ha et dialogmøte med plattformselskapene om hvordan vi i fellesskap kan sikre korrekt informasjon om valget og bidra til å redusere falskt og villedende innhold på de store plattformene.

Kultur- og likestillingsministeren tar sikte på å legge frem regjeringens strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon før sommeren. Et åpent og liberalt demokrati skal tåle både uenigheter og løgner. Vi må likevel jobbe for å styrke befolkningens kritiske medieforståelse, slik at folk tar informerte valg om innholdet de konsumerer, lager eller deler på nett. Strategien redegjøre for både eksisterende og nye virkemidler og tiltak som sammen er med på å forebygge at spredning av desinformasjon får alvorlige konsekvenser.

Forsvarets forskningsinstitutt hatt de siste årene fått i oppdrag å se på om og hvordan utenlandske aktører forsøker å påvirke Norge, og særlig om norske valg er utsatt for forsøk på uønsket påvirkning. Denne forskningen har så langt ikke funnet tegn til at norske valg har blitt forsøkt påvirket direkte, men de har funnet eksempler på at aktører forsøker å nå ut til et norsk publikum med påvirkningskampanjer. De avdekkede eksemplene viser at vi må være forberedt på at utenlandske aktører forsøker å påvirke oss. I juni 2024 satte regjeringen også ned en hurtigarbeidende ekspertgruppe som skulle se på betydningen av kunstig intelligens for demokratiske valg. Ekspertgruppen la frem sin rapport i februar 2024, hvor den peker blant annet på at det er viktig å bygge kompetanse og kritisk medieforståelse.

Valgdirektoratet har ansvaret for å stille et it-system til rådighet for kommunene som brukes i den praktiske gjennomføringen av valget. Direktoratet har også en avgjørende rolle i å støtte kommunene og i å tilby korrekt

informasjon til velgerne om hvordan og når de kan stemme.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) jobber forebyggende sammen med Valgdirektoratet for å sikre valgsystemet mot både digitale og fysiske angrep. Det gjøres gjennom penetrasjonstesting, tilsyn, rådgivning og bistand til opplæring av ledelse og personell som skal arbeide med forebyggende sikkerhetsarbeid.

Politiets sikkerhetstjeneste skal forebygge og etterforske alvorlig kriminalitet mot nasjonens sikkerhet. Som ledd i dette skal tjenesten identifisere, vurdere og håndtere trusler knyttet til fremmede staters virkemiddelbruk i Norge, herunder påvirkningsoperasjoner. Nytt før årets valg er at det er vedtatt nye bestemmelser i straffeloven som styrker det strafferettslige vernet mot skadelig påvirkningsvirksomhet fra fremmed etterretning i Norge.

Bestemmelsene gjør det straffbart å bidra på vegne av eller etter avtale med en fremmed etterretningsaktør i virksomhet som har til formål å påvirke beslutninger eller den allmenne meningsdannelsen, når virksomheten kan skade betydelige samfunnsinteresser.

Jeg mener at vi har mange gode tiltak, og ser at det har stor verdi at vi over flere år har arbeidet systematisk for å bygge kunnskap og styrke samarbeidet på tvers av sektorer. Som representanten Melby også peker på, er beskyttelse av demokratiet vårt også noe vi alle har ansvar for – både privatpersoner, politiske partier, kandidater, media, organisasjoner og samfunnslivet generelt. Jeg vil også minne om at det er viktig å ikke bidra til å skape unødig frykt og uro knyttet til valget. Vi har et godt og fungerende demokrati i Norge, og velgerne kan stole på at valget gjennomføres på en god og trygg måte.

SPØRSMÅL NR. 2260

Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Kathrine Kleveland

Besvart 27. mai 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvilke grep vil statsråden gjør for å hjelpe institusjonene med å bygge opp en slik beredskap?

BEGRUNNELSE:

Mange offentlige institusjoner har heldøgns forpleining. Det betyr at et storkjøkken lager alle døgnetts måltider til beboerne. Eksempler er militærleirer, kriminalomsorgen, sykehus, sykehjem, psykiatriske enheter, bofellesskap, barnevernsinstitusjoner og folkehøyskoler.

Ikke alle institusjoner har kjøkken på stedet. Da leveres måltidene fra et sentralkjøkken eller fra næringsmiddelindustrien. Logistikken er ellers lagt opp til at institusjonene skal få hyppige vareleveringer, slik at det ikke er for mye mat på lager, på det enkelte sted.

Naturkatastrofer, sabotasje og krig kan føre til at leveranser stopper opp. Hendelser som brann, strømbrudd og manglende vannforsyning kan lamme et kjøkken totalt. Men til forskjell fra hoteller og restauranter, kan ikke en institusjon velge å stenge dørene.

Det finnes ingen anbefaling om at institusjonene bør etablere beredskapslager med vann og mat, slik DSB anbefaler for privathusholdninger. Det finnes heller ingen nasjonal veileder som viser hvordan institusjoner kan sikre beboernes matbehov ved alvorlige hendelser.

I Sverige har 60 prosent av kommunene vedtatt beredskapsplaner for offentlige måltider (tall fra 2021). Livsmedelsverket lanserte i 2022 en beredskapshåndbok for offentlige måltider. Denne er tilpasset ulike scenarier, med særlig blick på krisemenyer og beredskapslager.

Svar:

Bedre egenberedskap er en viktig del av regjeringens mål om å gjøre samfunnet forberedt på kriser og krig.

Det betyr at virksomheter og institusjonene selv må ta ansvar, blant annet ved å tenke gjennom hvordan de skal kunne opprettholde tjenestene i en krisesituasjon. De bør lage egne beredskapsplaner for ulike typer hendelser som kan ramme driften. På samme måte som hver enkelt må ta ansvar for å klare seg selv i en periode, må også virksomheter og deres eiere ta ansvar for å tenke gjennom hvordan de kan sikre sin egen drift i krisesituasjoner.

Gjennomføring av mange av tiltakene i Totalberedskapsmeldingen vil bidra til styrket forsyningssikkerhet og til å høyne kunnskapen og forberedelsen av ulike kriser også i det høyere krisespekteret. Regjeringen har fra innværende år styrket statsforvalterne på samfunnssikkerhetsområdet. Det skal bidra til å styrke råd og veiledning til kommunene. Departementet har også gitt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i oppdrag

å utarbeide en tverrsektoriell veileder for kommunenes rolle og ansvar under væpnet konflikt, krigsfare mv.

Det gjøres mye godt beredskapsarbeid i kommunene, og jeg opplever et stort engasjement fra kommunesektoren for beredskap. Regjeringen vil innføre en plikt for kommunene til å ha, eller være tilknyttet, et kommunalt beredskapsråd hvor også næringsliv og frivillige

aktører inngår. Flere kommuner som tidligere ikke har hatt beredskapsråd har nå opprettet slike.

Jeg vil også nevne at vi styrker matberedskapen gjennom beredskapslagring av korn. Vi skal også gjennomføre en risiko-, beredskap- og sårbarhetsanalyse av norsk matforsyning.

SPØRSMÅL NR. 2261

Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Kathrine Kleveland

Besvart 28. mai 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvor mye ville en gjennomsnittlig ny leilighet økt i pris om Norge hadde hatt samme markedspris på stål som i EU (Dere kan legge til grunn en 60 kvadrats leilighet i Oslo)?

BEGRUNNELSE:

EU har relativt nylig strammet inn sin beskyttelsestoll på stål. Standard økonomisk teori tilsier at prisen på stål i EU allerede er høyere enn den er i Norge, ettersom Norge ikke har noen beskyttelsestoll på stål. Siden det tar litt tid før innskjerpelsen i vår gir seg utslag i økte priser, kunne vi både fått anslag på dagens prisforskjell og anslått prisfor-

skjell på gjennomsnittlig pris i andre halvdel i 2025, når den innskjerpede tollen antageligvis har resultert i høyere priser.

Svar:

Prisene på leiligheter blir bestemt i markedet, og mange ulike forhold påvirker hva prisen blir. Prisen på stål har betydning for byggekostnader, men den samlede virkningen vil variere fra bygg til bygg, og avhenger både av hvor mye stål som benyttes i bygget og hvor materialene kjøpes fra. Det er derfor vanskelig å anslå hvordan beskyttelsestoll på stål kan påvirke prisen på nye leiligheter.

SPØRSMÅL NR. 2262

Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 26. mai 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Allerede i starten av 2024 ble det kjent at Ølen Be-tong-grunnlegger Atle Berge støttet russiske barnehjem som kan ha bidratt til kidnapping og hjernevasking av ukrainske barn etter Russlands invasjon. Siden den gang har tilsynelatende norske myndigheter ikke gjort noe for å følge opp saken.

Har norske myndigheter fulgt opp denne saken, og hvis det ikke er gjort, hvorfor ikke?

BEGRUNNELSE:

Helt siden Russlands ulovlige invasjon av Ukraina i 2014 og fullskalainvasjon i 2022 har Russland kidnappet det som potensielt kan være titusenvis av ukrainske barn.

Dette er ledd i en systematisk innsats fra Russland for å utradere ukrainsk kultur og identitet, og å motvirke synkende fødselsrater i Russland, som den russiske stat ser på som en eksistensiell utfordring. Den internasjonale straffedomstolen har utstedt arrestordre på Vladimir Putin og det russiske "barneombudet" Maria Alekseyevna Lvova-Belova som følge av disse systematiske kidnappingene den russiske stat står bak. Mange av barna blir plassert på russiske barnehjem som i praksis kan fungere som internater for barn som ikke ønsker å være der, og som ønsker å leve i Ukraina med sine familier. Mange barn blir utsatt for hjernevasking med mål om at de skal glemme at de er ukrainske og hvem familiene deres er. Flere av barna har fått sine familier og foreldre drept av den samme russiske staten som har kidnappet dem. Om nordmenn bidrar til finansiering av barnehjem som i praksis

understøtter kidnappinger åpnes det for en rekke mulige spørsmål rundt potensiell innblanding og understøttelse i kidnapping av ukrainske barn, og om mulig straffeansvar i slike saker. En slik prinsipiell avklaring er viktig ikke bare i denne enkeltsaken, men også for mulige fremtidige tilfeller hvor nordmenn potensielt bidrar til alvorlige forbrytelser internasjonalt. Det er også viktig å få klarhet i om norske myndigheter faktisk følger opp tilfeller hvor norske statsborgere kan være involvert i slike saker.

Svar:

Spørsmålet representanten stiller, gjelder en enkeltsak som jeg ikke kan gå inn i. Det er opp til politiet og påtalemyndigheten å etterforske mulige straffbare forhold, og eventuelt reise tiltale.

SPØRSMÅL NR. 2263

Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 27. mai 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når planlegger statsråden å legge frem et forslag om forbud mot kontrollvarsling for Stortinget, og hvordan påvirker EØS-høringen prosessen?

BEGRUNNELSE:

Samferdselsministeren gikk 28. mars i år ut i VG med at regjeringen samme dag sendte på høring en rapport fra en intern arbeidsgruppe i Samferdselsdepartementet, som foreslår å forby varslinger av trafikkontroller på tre måter.

I intervjuet med VG sier samferdselsministeren at ambisjonen til regjeringen er å legge frem et lovforslag for Stortinget som gjør at et forbud kan vedtas og tre i kraft før sommeren. Det var også den begrunnelsen statsråden brukte da det ble valgt å fravike utredningsinstruksen og lovens minstekrav om seks ukers høringsfrist, med en forkortet høring på fire uker.

Fristen for regjeringen til å levere saker til Stortinget som skal behandles før sommeren er 10. april. Regjeringen har enda ikke lagt frem en lovproposisjon for Stortinget, og nå har kalenderen passert midten av mai.

For selskapet Safedrive, som er den største aktøren på det norske markedet som leverer trafikkvarslingstjenester, inkludert kontrollvarsling, fører dette til stor usikkerhet for både den daglige driften og arbeidsplassene. For

selskapet oppleves situasjonen som svært krevende, all den tid samferdselsministeren har forsøkt å legge opp til en hurtigbehandling av et særs inngripende forbud som utfordrer flere forhold og grunnleggende rettigheter.

I tillegg reiser saken flere EØS-rettslige problemstillinger, som gjør at saken også må på EØS-høring. Det har nå utløst en stillstandsperiode frem til 2. juli. Stillstandsperioden innebærer at Norge i utgangspunktet ikke kan vedta et forbud uten å bryte EØS-avtalen.

Svar:

Jeg er opptatt av rask oppfølging av forslaget om forbud mot varsling av trafikkontroller. Bruk av utstyr og tjenester som varsler om trafikkontroller har et stort omfang. Varslingen undergraver det viktige trafikksikkerhetsarbeidet som politiet og Statens vegvesen gjør langs norske veier, og vil kunne få alvorlige konsekvenser for trafikksikkerheten.

Samtidig tar jeg på alvor de innspillene som kom i høringen. Vi mottok svært mange høringsinnspill og enkelte omfattende innspill som det er behov for å vurdere nærmere. Departementet er nå i gang med dette og vil også vurdere eventuelle innspill som kommer i den pågående EØS-høringen som har frist 2. juli. Regjeringen vil ta endelig stilling til forslaget etter at arbeidet er ferdigstilt.

SPØRSMÅL NR. 2264**Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou****Besvart 30. mai 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Hvordan vil NATOs nye regionale luftoperasjonssenter (CAOC) påvirke ferdigstillelsen av flyplassen i Bodø, vil dette medføre økte kostnader for ferdigstillelsen av den nye flyplassen i Bodø, og i så fall – hvor store beløp er det snakk om?

BEGRUNNELSE:

Avinor planlegger å rive deler av bygningsmassen rundt fjellanlegget. Dette skal angivelig begrunnes med behovet for å etablere et steinknuseanlegg i forbindelse med byggingen av flyplassen. Det er også blitt opplyst at ferdigstillelsen av flyplassen kan bli forsinket, noe som i verste fall kan medføre ekstrakostnader i milliardklassen.

Svar:

Gjennom RNB informerte regjeringen Stortinget om at et midlertidig luftoperasjonssenter skal etableres på Forsvarets base Bodø som inkluderer eiendomsmasse Forsvaret har rettigheter til på Avinors nye lufthavnareal i Bodø. NATO har kort tidsfrist for oppnåelse av operativ evne for CAOC i Norge. Forsvarets base Bodø var det eneste alternativet som har tilgjengelige fasiliteter som kan oppfylle NATOs krav og samtidig kan være operativ innenfor NATOs tidsfrister. Det midlertidige luftoperasjonssenteret planlegges etablert gjennom tilpasninger og oppgraderinger på eiendomsmasse som Forsvaret allerede disponerer innenfor base Bodø. Dette skjer i tett dialog med Avinor for å unngå unødvendige forsinkelser og ytterligere kostnader for lufthavnprosjektet som følge av Forsvarets tilstedeværelse i anleggsperioden.

Det permanente luftoperasjonssenteret vil etableres på Reitan og ikke på base Bodø, og vil således ikke påvirke utbyggingen av lufthavnen.

SPØRSMÅL NR. 2265**Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 26. mai 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hvilken barnets beste-vurdering er gjort i forbindelse med beslutningen om å sette asylsøknader fra syriske barn på vent på ubestemt tid, og vil forvaltningen forholde seg til tidsfristene i utlendingsloven § 33, og gjenoppta saksbehandlingen etter at det har gått når seks måneder fra saksbehandlingen ble stoppet, eller eventuelt vurdere en forlengelse på inntil seks måneder i tråd med § 33?

BEGRUNNELSE:

UDI besluttet 9. desember 2024 å sette søknader om beskyttelse for borgere av Syria på vent som følge av den uavklarte situasjonen i Syria. Forvaltningen har ikke benyttet hjemmelen i utlendingsloven § 33, som gir «adgang til å stille saksbehandlingen i bero ved utsikt til bedring av

situasjonen i et område», selv om beslutningen i praksis er en berostillelse. Denne bestemmelsen gir de berørte en viss forutsigbarhet, ved at den hjemler berostillelse i inntil seks måneder, med mulighet for forlengelse i ytterligere seks måneder.

Beslutningen om å sette asylsaker fra Syria på vent gjelder også søknader fra enslige mindreårige og barnefamilier. Statistikk fra UDI viser at til sammen 377 syriske barn har fått asylsaken sin satt på vent. Ventetiden som følge av at sakene er satt på vent kommer på toppen av en allerede lang saksbehandlingstid, og UDIs statistikk viser at noen av barna har ventet siden 2020.

Ifølge Barnekonvensjonens artikkel 3 skal myndighetene i alle handlinger som berører barn foreta en vurdering av hensynet til barnets beste, der hensynet til barnets beste er et grunnleggende hensyn. Beslutning om

å sette søknader om beskyttelse fra borgere av Syria på vent, er klart en handling som berør barn - både de som har søkt alene og med foreldre. Det fører blant annet til lengre ventetid i usikkerhet og forlenget oppholdstid på asylmottak.

Svar:

Omveltningene i Syria med Assad-regimets fall og den påfølgende maktovertakelsen i desember 2024 kom svært raskt og førte til en uoversiktlig sikkerhetssituasjon i landet. Ikke minst var det uklart hvilke konsekvenser dette ville få for spørsmål om flukt-, retur- og tilbakevending. I påvente av ny og oppdatert landinformasjon og for å sikre riktige avgjørelser, valgte UDI å sette behandlingen av asylsøknader fra personer fra Syria «på vent».

Departementet kan etter utlendingsloven § 33 berostille behandlingen av søknader om beskyttelse «når det foreligger konkrete omstendigheter som kan begrunne en forventning om snarlig bedring» i situasjonen i det området søkerne kommer fra. Det følger av bestemmelsen at saksbehandlingen kan stilles i bero i inntil seks måneder. Departementet kan, etter en fornyet vurdering, forlenge berostillelsen med ytterligere seks måneder.

Justis- og beredskapsdepartementet vurderer nå en praksisforeleggelse fra UDI, hvor direktoratet anbefaler en formell berostillelse etter utlendingsloven § 33. Hvorvidt det kan sies å foreligge konkrete omstendigheter som kan begrunne en forventning om snarlig bedring i situasjonen i Syria må vurderes konkret. Det er fortsatt usikkert hvordan situasjonen i Syria vil utvikle seg, og endringer kan skje raskt. Departementet vil bestrebe å besvare foreleggelsen fra UDI så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 2266

Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou

Besvart 30. mai 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Langtidsplanen for Forsvaret omtaler ikke NATOs luftoperative senter (CAOC).

Når og hvordan vil statsråden komme til Stortinget og redegjøre for beslutningen og finansieringen?

BEGRUNNELSE:

Kostnadene for oppgraderingen av hovedkvarterer på Reitan ligger ikke inne i langtidsplanen, men vil ha konsekvenser for den. Den totale investeringskostnaden for luftoperasjonssenteret på Reitan er foreløpig anslått til mellom 6,7 og 9,4 milliarder kroner. De totale kostnadene for prosjektet, samt hvilken andel NATO skal dekke, er imidlertid fortsatt ikke blitt redegjort for.

Svar:

I langtidsplanen ble det redegjort for at det vil være ønskelig å etablere et felles luftoperasjonssenter (CAOC) for regionen som Norge tar ansvaret for. På dette tidspunktet var ikke den konkrete innretningen eller ambisjonsnivået for dette etablert i NATO. Det var heller ikke avklart at dette skulle legges til Norge. Etter helhetlige vurderinger har regjeringen besluttet at Reitan skal tilbys til NATO

som lokalisering for det permanente luftoperasjonssenteret.

Den totale investeringskostnaden på Reitan er foreløpig anslått til mellom 6,7 og 9,4 mrd. kroner. Dette er tidlige estimater av kostnadene. NATO vil i løpet av høsten utarbeide en implementeringsplan for CAOC med mer detaljerte krav, som vil gi føringer for forprosjektet. Forprosjektet vil bli gjenstand for ekstern kvalitetssikring før regjeringen vil legge frem forslag til investeringsbeslutning for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2267**Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Lisa Marie Ness Klungland****Besvart 2. juni 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Kor mange og kva podkaster blir produsert og har blitt produsert i regi av departement, direktorat, statlege selskap og statlege føretak i perioden 2020-2025?

GRUNNGJEVING:

Mange deler av staten produserer podkaster. DFØ har ein podkast som har gått over fire sesongar. Bane Nord har produsert podkast med Siri Kristiansen som programleiar. Politiet sin IT-enhet produserer òg podkast. Eg ønsker difor svar på kor stort omfanget av alle podkastane som blir produsert i statleg regi er.

Svar:

Statens kommunikasjonspolitikk gjelder for alle statlige forvaltningsorganer som er en del av staten som juridisk person. Kommunikasjonspolitikken har tre mål:

- Innbyggerne skal få korrekt og klar informasjon om sine rettigheter, plikter og muligheter
- ha tilgang til informasjon om statens virksomhet
- inviteres til å delta i utforming av politikk, ordninger og tjenester.

Én av forutsetningene for å nå disse målene er at staten utnytter mulighetene som ligger i ny teknologi og nye kanaler effektivt og formålstjenlig. Ifølge Medietilsynet har podkastbruken i den norske befolkningen sakte men sikkert økt de siste årene. Da er det naturlig at også staten bruker podkast der dette medium vurderes som effektivt og formålstjenlig, for eksempel til forskningsformidling, informasjon om innbyggernes rettigheter og plikter og kunnskapsdeling.

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet fører ingen oversikt over hvor mange podkaster som blir eller er blitt produsert av staten. Det har heller ikke Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) eller Medietilsynet.

SPØRSMÅL NR. 2268**Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 30. mai 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Kan Østfold fylkeskommune forvente at forsvarssektoren vil være en positiv bidragsyter til etablering av flyfaglinjen i Moss – basert på de gode erfaringer med kompetansesamarbeid mellom Luftforsvaret, Kongsberg Defence og Aerospace og Bardufoss videregående skole om utdanning av flyteknikere?

BEGRUNNELSE:

Østfold fylkeskommune jobber nå med å få på plass en flyfagutdanning i Moss etter at Kunnskapsdepartementet har svart ja på søknaden fra fylkeskommunen.

I et spørsmål fra undertegnede til forsvarsminister Bjørn Arild Gram, sendt 30. august 2023, svarte han at det er Utdanningsdirektoratet som behandler søknader om

landslinjer, mens forsvarssektoren kan bidra med materiell som skal avhendes til undervisningsformål, og vil behandle en eventuell søknad på ordinær måte.

I forkant av spørsmålet så vi forsvarsministeren besøke flyfaglinja på Fosen. Her skulle forsvarssektoren bidra med et F-16 jagerfly og et DA-20 fly som undervisningsmateriell til flyfaglinjen. I tillegg har Forsvarsdepartementet bevilget 15 millioner kroner til innkjøp av undervisningsmateriell. På regjeringens nettside sa ministeren at

«vi må skape samarbeidsløsninger på tvers av samfunnet for å sikre god nasjonal beredskap. Flyteknisk kompetanse er et eksempel på kompetanse som trengs for å ivareta samfunnskritiske funksjoner på både militær og sivil side.»

Samfunnet er avhengig av fleksible samarbeidsløsninger for å trygge norsk beredskap, og for å styrke Forsvarets evne til drift og vedlikehold av systemer og materiell.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å bidra til å løse kompetanseutfordringene samfunnet står overfor i tiden fremover. Forsvaret er avhengig av at de videregående skolene utdanner nok flyteknikere til å dekke det økte behovet i årene fremover og forsvarssektoren har derfor vært og vil fortsette å være en positiv bidragsyter til etableringen av en nasjonal flyfaglinje i Moss, på samme måte som vi har vært positive til etableringen av den femte flyfaglinjen på Ørland.

Kunnskapsdepartementet har, som representanten viser til, stilt seg positiv til en søknad om å etablere en landslinje i Østfold. Forsvarsdepartementet og Justisdepartementet jobber for å bidra med materiell for at ele-

vene på flyfaglinjen får relevant trening mens de er under utdanning. Materiellet det er snakk om er ett F-16-jagerfly fra Forsvarsdepartementet og ett Sea King-helikopter fra Justisdepartementet. Utlånet av et Sea King-helikopter er innvilget. Det arbeides fortsatt med utlånet av en F-16 da det er behov for å innhente godkjenning fra amerikanske myndigheter.

Forsvaret har gode erfaringer med blant annet kompetansesamarbeid mellom Luftforsvaret, Kongsberg Defence og Aerospace og Bardufoss videregående skole om utdanning av flyteknikere. Slike fleksible samarbeidsløsninger bidrar til å styrke norsk beredskap og Forsvarets evne til drift og vedlikehold av systemer og materiell. Et annet eksempel er etableringen av flyfaglinjen på Ørland, i nær tilknytning til kampflybasen der. Et tilsvarende samarbeid er forventet å finne sted rundt Rygge flystasjon ved etableringen av flyfaglinjen i Moss, som vil gi langsiktige gevinster for forsvarssektoren.

SPØRSMÅL NR. 2269

Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo

Besvart 27. mai 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Ber om en oversikt over volumet av utenlandske kjøretøy som kjører gjennom landets bompengeprojekter generelt - og Ryfast spesielt, samt hvor mange av disse - i kroner og prosent - som (årlig, siden 2019) ikke betaler. Ber også om et spesifikt utdrag av tallene generelt og for Ryfast i perioden mai 2024-hittil i 2025.

Nå som Liechtenstein løfter sitt forbehold, som tidligere har blokkert norsk innkreving fra utenlandske kjøretøy, hvordan vil statsråden sørge for at innkrevingen kommer på plass i tide til sommersesongen?

BEGRUNNELSE:

Ryfast er et fantastisk prosjekt. Det er ingeniørkunst i ypperste klasse, som bidrar til å bygge sammen Rogaland. Utfordringen er at prosjektet, som følge av lave statlige bidrag, har landets dyreste bompenger. Dette rammer både pendlere og andre innbyggere. Skal vi holde prisene lavest mulig - både i Ryfast og andre prosjekter i landet - er det dessuten viktig at alle bilene som kjører gjennom bidrar, uavhengig av i hvilket land bilen er registrert.

Jeg viser til mitt tidligere spørsmål, Dokument nr. 15:1972 (2023-2024). I svaret kom det frem at manglende bominnbetalinger fra utenlandske turister gir et innteksttap på hundrevis av millioner. Dette svekker igjen finansierings- og nedbetalingsgrunnlaget til prosjekter som Ryfast, porten til Ryfylke, hvor bombelastningen er urimelig høy. Bare i sistnevnte prosjekt er inntektstapet flere titalls milliarder kroner.

For å løse problemet må man ha tilgang på kjøretøyopplysninger fra de utenlandske bilene, og det får man når EETS-direktivet gjennomføres.

På regjeringens nettsider bekrefter man at direktivet "vil tre i kraft i EFTA-landene i EØS en måned etter at Liechtenstein har informert EFTA-sekretariatet om at de løftet sitt parlamentsforbehold (såkalt artikkel 103-forbehold) på direktivet. Liechtenstein har tidligere informert om at de ikke ser for seg å kunne løfte dette forbeholdet før innen utgangen av år 2025."

Jeg har vært i kontakt med min kollega i parlamentet i Liechtenstein, som har jobbet for å få saken til behandling og godkjenning i parlamentet - og 9.mai fikk jeg bekreftelsen på at de nå har gitt sitt samtykke. Om det ikke allerede er gjort, bør det bare være et spørsmål om

tid før regjeringen har informert EFTA-sekretariatet om avgjørelsen.

Jeg regner med at Norge allerede har gjort eventuelle forberedelser som trengs for å starte innkrevingen ved første mulige anledning, og ønsker å vite status på dette arbeidet.

Svar:

Passeringer i bomstasjonene med utenlandsregistrerte kjøretøy har de siste årene utgjort om lag 2,2 - 2,3 prosent av de totale passeringene. I 2024 var det totalt om lag 26 millioner passeringer med utenlandsregistrerte kjøretøy.

Totalt beregnet tap (for kjøretøy i både takstgruppe 1 og 2) for alle bompengeselskapene på grunn av manglende tilgang til utenlandske kjøretøyregister var på om lag 140 mill. kr i 2023, som utgjør om lag 1 prosent av de totale passeringsinntektene. Tall for betalingsgrad og tapte inntekter for 2024 for alle bompengeprojektene vil være tilgjengelig innen 1. september i år.

I bomstasjonene i Ryfast ble det registrert 168 730 passeringer med utenlandsregistrerte kjøretøy uten brukeravtale i 2024. Dette var 2,4 prosent av alle passeringene dette året. Økonomisk utgjør dette mulige inntekter på 15,5 mill. kr. Foreløpig er det innbetalt 10,27 mill. kr, noe som gir en betalingsgrad på 66 prosent og en utestående sum på 5,23 mill. kr. Trafikken med utenlandsregistrerte kjøretøy i Ryfast er hovedsakelig i sommermånedene, og tall er derfor oppgitt for 2024, og ikke hittil i 2025. I 2024 var det totalt 6,9 millioner passeringer i bomstasjonene i Ryfast, og de samlede inntektene fra bilistene var 388 mill. kr.

Parlamentet i Liechtenstein godkjente EETS-direktivet 9. mai 2025. Vi må imidlertid forholde oss til tidspunktet som Liechtenstein faktisk varsler EFTA-sekretariatet i Brussel om at art. 103-forbeholdet er løftet. Etter at Liechtenstein har gitt et slikt varsel, vil EETS-direktivet tre i kraft den første dag i den annen måned etter varselet ble gitt. I henhold til nylig mottatt informasjon fra Liechtenstein vil dette trolig kunne skje 1. august eller 1. september 2025. Endelig dato avhenger av når Liechtenstein avslutter sin 30 dagers folkeavstemming på dette direktivet, Liechtensteins statsoverhode gir sitt samtykke til direktivet og når Liechtenstein faktisk varsler EFTA-sekretariatet. Det pågår ellers et arbeid i Statens vegvesen med å knytte seg til det felleseuropeiske meldingssystemet EUCARIS for informasjonsutveksling om manglende bompengebetaling. Ordinære pengekrav slik som forfalte bompenger, forelades først etter tre år. Jeg legger derfor til grunn at det vil være mulig å kreve inn ubetalte bompenger for sommeren 2025, selv om EETS-direktivet ikke har trådt i kraft før sommeren.

La meg avslutte med å si at denne saken er viktig for meg. Det var også bakgrunnen for at jeg i fjor, i brevform, henstilte min tidligere kollega fra Liechtenstein om fortgang i den nasjonale prosessen i Liechtenstein. Jeg har også diskutert denne saken med min tidligere kollega i møter flere ganger det siste året. I mitt gratulasjonsbrev som jeg sendte tidligere i mai til min nye kollega i Liechtenstein, tok jeg også opp denne saken. Jeg er derfor glad for at prosessen i Liechtenstein har blitt fremskyndet i forhold til de tidligere signalene som ble gitt.

SPØRSMÅL NR. 2270

Innlevert 21. mai 2025 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 2. juni 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

EFTA-domstolen kom i forrige uke med en dom som angår rett til innsyn i registeret over reelle rettighetshavere, ref. Joined Cases E-1/24 and E-7/24 TC and AA.

Med bakgrunn i denne utviklingen lurer jeg på hvordan finansministeren vurderer muligheten for å lage et brukergrensesnitt og gi mulighet for kryssøk, i lys av dommen i EFTA-domstolen?

BEGRUNNELSE:

I dag er det norske registeret over reelle rettighetshavere svært begrenset. De som kan vise berettiget interesse får ikke tilgang til et brukergrensesnitt, men må utvikle software og sette opp en API-spørring som krever betydelig IT-kompetanse. I tillegg er det ikke mulig å gjøre søk på person eller selskapsnavn, kun organisasjonsnummer. Dette svekker kvaliteten på registeret.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan brukere kan få tilgang til informasjon, sa EFTA-domstolen at lands myndigheter har en viss frihet til å bestemme prosedyrene som skal følges. Når EØS-statene utøver denne myndigheten, må de imidlertid overholde blant annet prinsippet om effektivitet i EØS-retten.

EFTA-domstolen bemerket i denne sammenheng at søkere ikke alltid vil kunne identifisere en spesifikk juridisk enhet, spesielt der reelle rettighetshavere har forsøkt å skjule sine interesser bak komplekse selskapsstrukturer. Gitt at navnet på en fysisk person noen ganger kan være den eneste forbindelsen til relevante juridiske enheter, kan EØS-statene bli pålagt å tillate såkalte “kryss”- eller “omvendte” søk i nasjonale registre for å sikre at retten til innsyn er fullt ut effektiv.

Et samlet Storting la konkrete føringer for innsynsløsningen i registeret den 17. juni 2024. Stortinget mente “innsynsløsningen bør være så enkel og funksjonell som mulig for brukerne, og det bør vurderes en løsning som er åpent tilgjengelig uten registrering og uten å koste penger”, samt at “det

bør være mulig med kryss-søk, og at informasjonen bør være søkbar både etter reell rettighetshaver og selskap”.

Brønnøysundregistrene bør snarest få i oppdrag å utvikle et brukergrensesnitt for registeret over reelle rettighetshavere, samt tillate kryssøk. Målet må være at ingen skal trenge IT-kompetanse for å få tilgang til informasjonen.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 2230 fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, datert 26. mai 2025. I svaret viste jeg bl.a. til at avgjørelsen fra EFTA-domstolen i forente saker E-1/24 og E-7/24 gir enkelte rettslige avklaringer om tilgangen til registeret over reelle rettighetshavere. Avgjørelsen vil derfor inngå i vurderingene til arbeidsgruppen som utreder gjennomføring av EUs nye antihvitvaskingspakke, bl.a. om tilgangen til kryssøk i registeret.

SPØRSMÅL NR. 2271

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 28. mai 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Synes finansministeren det er rimelig og fornuftig at regjeringen fratar forbrukerne muligheten til å dele sine egne gjeldsdata med tjenester som kan bidra til lavere lånekostnader, særlig når regjeringens egen finansmarkedsmelding viser at konkurransen i norsk banksektor er for lav og bankenes lønnsomhet er blant Europas høyeste?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens Finansmarkedsmelding fremgår det at lønnsomheten i norske banker er blant Europas høyeste, samtidig som meldingen understreker at konkurransen i bankmarkedet fremdeles er for svak. Økt konkurranse er avgjørende for lavere priser og bedre tilbud til forbrukerne. Likevel har regjeringen, gjennom forslag fra Barne- og familiedepartementet, foreslått et forbud mot samtykkebasert deling av gjeldsdata fra gjeldsregistrene. Dette forbudet vil innebære at forbrukerne mister råderetten til å gi tredjepartsleverandører, eksempelvis låneformidlere og økonomiapper, tilgang til egne gjeldsopplysninger,

noe som i praksis hindrer effektiv priskonkurranse på lån og refinansiering.

Slike tjenester gir forbrukerne mulighet til å oppnå bedre rentebetingelser gjennom enklere oversikt og sammenligning av tilbud. Ved å forby samtykkebasert innsyn vil regjeringen aktivt redusere forbrukernes mulighet til å presse bankene på pris, og dermed indirekte beskytte bankenes allerede høye lønnsomhet. Forbrukerne risikerer med dette høyere kostnader knyttet til lån og kreditter enn nødvendig. En klargjøring fra finansministeren er derfor nødvendig om regjeringen mener at hensynet til bankenes lønnsomhet skal gå foran forbrukernes interesser og konkurransehensynet.

Svar:

Jeg antar at spørsmålet relaterer seg til forslaget i høringsnotat 3. april 2025 fra mitt departement om å innskjerpe forbudet mot å bruke opplysninger fra gjeldsregistre til markedsføring av lånetilbud, jf. høringsnotatet punkt 8.

Jeg har nylig besvart et skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal som angår samme saksforhold, jf. mitt brev 19. mai 2025. Jeg viser derfor i hovedsak til den redegjørelse jeg gav i det brevet, men vil her legge til noen ytterligere bemerkninger.

Formålet med gjeldsinformasjonsloven er å motvirke gjeldsproblemer i private hushold ved å gi banker og andre finansforetak et bedre grunnlag for deres kredittvurderinger. Loven inneholder en uttømmende regulering av hvem som skal ha direkte tilgang til gjeldsopplysninger, jf. § 12. I tillegg er det i gjeldsinformasjonsforskriften inntatt et eksplisitt forbud mot å benytte gjeldsopplysninger til markedsføringsformål, jf. forskriften § 6 andre punktum.

Representanten viser til at det vil være begrensede for konkurransen dersom bl.a. låneformidlere ikke får tilgang til gjeldsdata i forbindelse med utarbeidelse av tilbud om refinansiering mv.

Som nevnt i mitt brev 19. mai, innebærer forslaget i høringsnotatet ikke et nytt forbud mot å benytte gjeldsopplysninger i markedsføringssammenheng. Dette fremgår allerede både av lovens formålsbestemmelse, jf. § 1, tilgangsbegrensningen i § 12, samt det nevnte forbudet i gjeldsinformasjonsforskriften. På bakgrunn av den praksis som har utviklet seg omkring dette har jeg funnet grunn til å foreslå en innskjerping for å klargjøre forbudet. Når det gjelder den nærmere begrunnelsen for dette viser jeg til mitt tidligere brev til Stortinget, samt den redegjørelse som er inntatt i høringsnotatet på side 40. Jeg vil særlig peke på at en innstramming fremstår som enda mer aktuell dersom ordningen blir utvidet med en stor mengde nye data slik som foreslått.

Jeg ser nå frem til å få en styrket gjeldsinformasjonslov på plass som både forebygger økonomiske problemer i husholdene og ivaretar personvernet på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 2272

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 28. mai 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kva er grunnen til at regjeringa foreslår å vidareføre kravet om maksimalt 80 millionar kroner i driftsinntekter i forskriftsendringa av opsjonsskatteordninga og dermed lagar ein meir innskrenkande ordning enn det Stortinget har lagt til grunn i sitt anmodningsvedtak om ei utvida opsjonsskatteordning, og kva er departementet si vurdering av korleis dette vil påvirke teknologibaserte oppstarts- og vekstselskap?

GRUNNGJEVING:

I juni 2024 vedtok Stortinget et anmodningsvedtak med mål om å utvide opsjonsskatteordningen, slik at flere oppstarts- og vekstselskaper kunne benytte seg av den. I vedtaket ble det slått fast at ordningen skulle gjelde for selskaper med inntil 150 ansatte, en maksimal balanse-sum på 200 millioner kroner, og en alder på inntil 12 år.

Intensjonen bak forslaget var å legge balansesum til grunn som avgrensningskriterium, fremfor driftsinntekter for å gjøre ordningen mer treffsikker og inkluderende. Dette er også i tråd med hvordan flere andre land, bl.a. Sverige, har innrettet sine opsjonsordninger, da

balansesum ofte gir et bedre uttrykk for et selskaps reelle økonomiske størrelse og modenhet.

Teknologibaserte oppstarts- og vekstselskaper har ofte forretningsmodeller som gjør at de raskt kan oppnå høy omsetning uten nødvendigvis er modne eller økonomisk solide selskaper. De går ofte med store underskudd og har derfor relativt sett lav lønnsevne. Nettopp av den grunn er disse selskapene avhengige av muligheten til å utdele opsjoner til sine ansatte for å sikre tilgang på kompetanse i den kritiske oppstarts- og vekstfasen. En videreføring av kravet om lave driftsinntekter medfører at ordningen i dag er mer innskrenkende enn anmodningsvedtaket la til grunn, ettersom selskaper effektivt stenges ute fra ordningen til tross for at de egentlig faller innenfor de rammene Stortinget ønsket å utvide til.

Jeg ber derfor om en redegjørelse for hva som var departementets vurdering bak videreføringen av driftsinntektskravet, og hvordan dette vurderes opp mot formålet om å gjøre ordningen mer inkluderende for reelle oppstarts- og vekstselskaper.

Svar:

De særlige skattereglene for ansatteopsjoner i oppstarts- og vekstselskaper oppstiller en rekke vilkår til både selskap, ansatte og opsjonene. Vilkårene knyttet til selskapene omfatter ulike egenskaper, herunder alder, økonomiske størrelser og antall ansatte. Det er også flere andre vilkår, blant annet avgrensninger mot visse sektorer og selskap med offentlig eierskap.

Under behandlingen av Finansmarkedsmeldingen 2024, Meld. St. 23 (2023–2024), fremmet representanten Andreas Sjalg Unneland et løst forslag om endringer i opsjonsskatteregelverket. Forslaget bygget på et tidligere representantforslag 135 S (2023–2024) om bedre rammevilkår for oppstartsbedrifter og investeringer i teknologi fra representantene Kaski og Knag Fylkesnes, og ble fremmet på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne, Kristelig folkeparti og Pasientfokus. Det ble vedtatt 17. juni 2025, mot stemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Rødt.

Stortingets anmodningsvedtak 800 lød slik:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2025 foreslå endringer i opsjonsskatteregelverket, slik at vilkårene for å benytte ordningen utvides til å omfatte bedrifter som

har inntil 150 ansatte, ikke er eldre enn 12 år, og som har en balansesum på inntil 200 mill. kroner.»

Stortingets anmodning gjelder bare enkelte av de vilkårene som må være oppfylt for at et selskap skal være omfattet av ordningen. Regjeringen fulgte dette opp med forslag i Prop. 1 LS (2024–2025) punkt 3.5, der det også presiseres at beløpsgrensen på 80 mill. kroner for driftsinntekter foreslås videreført. Stortinget hadde ingen merknader til dette i Innst. 3 S (2024–2025). Det ble følgelig lagt til grunn for notifikasjonen til ESA, som godkjente utvidelsene 12. mars i år på disse vilkårene. Forskriften ble endret samme dag, med virkning for opsjoner som tildeles 13. mars 2025 eller senere.

Jeg viser til at de gjennomførte endringene innebærer en betydelig utvidelse av den gunstige særordningen for ansatteopsjoner i oppstarts- og vekstselskaper. Isolert sett svekker disse utvidelsene de mindre oppstarts- og vekstselskapenes evne til å rekruttere og beholde ansatte. Videre skaper slike ordninger vridninger og kan redusere effektiviteten i økonomien. Jeg mener derfor at det er riktig å være varsom med slike utvidelser, og at man uansett bør la det gå noe tid for å se effekten av gjennomførte endringer, før det eventuelt vurderes ytterligere utvidelser.

SPØRSMÅL NR. 2273

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 30. mai 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hva betaler Statnett og Statkraft i årlig medlemskontingent for medlemskapet i Fornybar Norge, og ser statsråden noen utfordringer knyttet til at statlig eide selskaper betaler organisasjoner for politisk lobbyvirksomhet overfor sin egen eier?

Svar:

Staten forvalter store verdier på vegne av fellesskapet gjennom direkte eierskap i en rekke selskaper. Rammene for statens eierskapsutøvelse fremgår av eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 6 (2022–2023). Der fremgår det at staten har ulike roller, at statens eierskapsutøvelse skal bidra til å nå statens mål som eier i selskapene og at hensyn som ikke er begrunnet ut fra statens mål som eier skal fremmes ved bruk av andre virkemidler. Det fremgår videre av stat-

ens eierprinsipper at statlig eierskap ikke urettmessig skal medføre andre konkurransevilkår, verken fordeler eller ulemper, sammenlignet med selskaper uten statlig eierandel.

Selskapene hvor staten er eier er selvstendige selskaper med egne styrever og ledelse som har ansvar for operasjonelle og strategiske beslutninger, herunder valg av hvilke sammenslutninger og organisasjoner selskapene velger å være en del av. Selskapene står også fritt til å uttrykke synspunkter og innspill på aktuelle problemstillinger.

Statkraft opplyser at konsernets samlede kontingent til Fornybar Norge for 2025 er på om lag 8,5 millioner kroner. Beløpet er basert på selskapets størrelse i Norge. Statkraft viser til at sammenlignbare selskaper vil ha kontingent av samme størrelsesorden. Skagerak Energi er ikke inkludert i dette beløpet.

Statnett opplyser at kontingenten til Fornybar Norge for 2025 er på om lag 2,1 millioner kroner. I Statnetts redegjørelse for hvorfor de valgte å bytte arbeidsgiverforening ble det vektlagt at det blant annet handlet om

felles utfordringer på områder som kompetanse og FoU, og at det ikke vil være naturlig for Statnett å delta i de mer næringspolitiske aktivitetene til Fornybar Norge.

SPØRSMÅL NR. 2274

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Bjørnstad
Besvart 27. mai 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvorfor har ikke Gjøvik kommune mottatt svar fra Forsvarsdepartementet på sitt brev fra 15. juni 2023, og hva vil regjeringen gjøre for å følge opp de konkrete kravene omtalt i brevet som er fremmet enstemmig av Gjøvik formannskap for ett år siden?

BEGRUNNELSE:

I etterkrigstiden ble det dumpet store mengder ammunisjon og forsvarsmateriell i Mjøsa. Dette har lenge vært kjent, men i nyere tid har prosjektet Oppdrag Mjøsa, i regi av NRK og samarbeidspartnere, avdekket at flere av deponiene lekker. Dette reiser alvorlige spørsmål om forurensning av Mjøsa, som er en av Norges viktigste drikkevannskilder og vannkilde for næringsmiddelindustri, jordbruk og matproduksjon. I tillegg renner vannet fra Mjøsa videre ut i Oslofjorden, og kan dermed bidra til forverring av miljøtilstanden der.

Gjøvik kommune sendte allerede 15. juni 2023 et brev til Forsvarsdepartementet der de ba om en konkret redegjørelse for hva som ble dumpet i Mjøsa i perioden 1940–1970. Dette svaret har kommunen fremdeles ikke mottatt. Den 7. mai 2024 vedtok et enstemmig formannskap i Gjøvik å sende et nytt brev til Forsvarsdepartementet, hvor de understreker behovet for snarlige og konkrete tiltak:

1. Et tydelig svar på hva som faktisk er dumpet i Mjøsa.
2. Planlegging av mulig fjerning av det dumpede materialet, som følge av dokumenterte lekkasjer.
3. Utvidet og hyppigere måling av relevante forurensningsparametere ved kommunens drikkevannsinntak, med merkostnader dekket av staten.
4. Innsyn i mandat og fremdrift for undersøkelser av områder grunnere enn 50 meter, og at alle rapporter gjøres umiddelbart tilgjengelig for offentligheten.

Svar:

Både Forsvarsdepartementet (FD) og Gjøvik kommune har undersøkt i sine arkivsystemer, og jeg kan ikke se at det er utvekslet et slikt brev i juni 2023. Kommunen sendte imidlertid et brev til FD 25. juni 2024, som ble besvart av FD 14. august samme år. Jeg ser frem til å motta det kommende brevet fra Gjøvik kommune som vil følge opp formannskapsmøte 7. mai 2025.

I brevet fra Gjøvik kommune av 25. juni 2024 henvises det til vedtak fra formannskapet i Gjøvik kommune av 22. mai 2024. I vedtaket fremgår det at FD bes både redegjøre for hva som er dumpet av ammunisjon og forsvarsmateriell i årene 1940–1970, og redegjøre for dette overfor kommunestyret. Departementet har hele tiden ønsket å være tilgjengelig og bidra med denne informasjonen overfor kommunen. Dette følger vi opp i flere spor. Det nevnte brevet fra FD av 14. august 2024 redegjorde for hvordan departementet nå følger opp saken om den dumpede ammunisjonen i Mjøsa. I januar 2025 besøkte FD formannskapet i Gjøvik kommune sammen med Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) og Forsvarsbygg. I dette møtet redegjorde forsvarssektoren for resultatene av de grundige og nylige undersøkelsene som er gjort av FFI, og som har styrket kunnskapen om både omfang av den dumpede ammunisjonen og risiko. Formannskapet fikk også anledning til å stille spørsmål. Representanter fra FD og Forsvarsbygg har også hatt digitale møter med utbyggingsavdelingen i kommunen for å samordne nye undersøkelser og planer i kommunen.

Jeg er opptatt av at kartleggingen av potensielle forurensningskilder skal gjøres på en best mulig måte. Derfor ga FD først oppdrag til FFI i 2021 om å gjennomføre en større kartlegging, og følger nå opp denne saken videre ved å få gjennomført nye kartlegginger, analyser av vann og sedimenter og overvåking av ammunisjonsdeponiet. Undersøkelsene gjøres i henhold til et pålegg fra Miljødirektoratet. Som Gjøvik kommune har uttrykt ønske

om, skal det blant annet gjøres en mer detaljert kartlegging i ferjeleden Gjøvik-Mengshol for områder grunnere enn 50 meter. Kartleggingen og overvåkingen vil styrke kunnskapen ytterligere.

FD har gitt Forsvarsbygg i oppdrag å følge opp pålegget på vegne av forsvarssektoren. Oppdraget ble gitt i et supplerende tildelingsbrev til Forsvarsbygg 3. mars 2025. Dette oppdragsbrevet deler vi gjerne med kommunen. Forsvarsbygg vil dermed i løpet av sommeren og høsten gjennomføre oppgavene som fremgår i oppdraget. Jeg vet at Forsvarsbygg også er tilgjengelig for dialog med kommunen om den konkrete gjennomføringen. Endelig rapport skal sendes til Miljødirektoratet og vil naturligvis være offentlig tilgjengelig når den er ferdig, anslagsvis i januar 2026.

Når det gjelder ytterligere tiltak utover dette pålegget vil jeg informere om at det er Miljødirektoratet som er myndighet etter forurensningsloven i denne saken. Det er derfor Miljødirektoratet som vurderer videre oppfølging etter at de mottar svar på det gjeldende pålegget i saken. Jeg vil likevel trekke frem at Miljødirektoratet, basert på informasjon fra flere rapporter, vurderer at den beste løsningen er at deponert ammunisjon får ligge i ro. Tiltak i form av overdekking eller destruering av ammunisjon vil kunne føre til en økt risiko for forurensning til miljø i tillegg til en økt sikkerhetsmessig risiko. FFI har også vurdert at ammunisjonen allerede er delvis dekket av sedimenter, noe som vil fortsette og gradvis redusere risiko for spredning av forurensning. Dette ser man i dag ved at det ikke er påvist spor etter eksplosiver i vannmassene.

SPØRSMÅL NR. 2275

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 28. mai 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland

Spørsmål:

Internasjonal fagskole for musikkinstrumentmakere (IFFI) ble etablert november 2023, og de sendte inn søknad for akkreditering til Nokut i august 2024. Etter det vi kjenner til fikk de da beskjed om at tilbakemelding ville foreligge etter ca. 6 mnd. Senere fikk de beskjed om at det var kø for å få behandlet søknader, men de fikk ikke vite hvor lenge en slik behandling ville ta. Skolen lever fremdeles i uvisshet.

Vil statsråden iverksette tiltak for å få kortere og mer effektiv behandling av søknader om godkjenning hos NOKUT?

BEGRUNNELSE:

Arnfred Marthinsen har vært prosjektleder siden 2019, hvor de har sett på hva som har vært, hva som er og hva som trengs av musikkinstrumentmakere, reparatører, stemmere og restauratører i Norden, Baltikum og Tyskland.

Disse prosjektene er delfinansiert fra daværende Viken fylkeskommune, Østfold fylkeskommune, Nordisk kulturfond, Erasmus+, samt universitetet i Gøteborg.

Det er avdekket at det er krise innen fagene fiolin-gitar-treblås-messingblås-trekkspill-piano-kirkeorgel samt musikkelektronikkmaking. De har i denne perioden hatt 4 seminarer årlig hvor de sentrale fagpersonene

innenfor Norden, Baltikum og Tyskland har deltatt. De har blant annet utarbeidet ensrettede fagplaner for alle de 8 fagene for både Norden, Baltikum og Tyskland. Disse fagplanene er godkjente av de tyske myndigheter, så nå kan studenter som blir utdannet i Norden ta deler av sin utdanning i Tyskland, og de som går på utdanningen i Tyskland, kan også studere deler av utdanningen i Norden.

En av utfordringene har vært å finne egnet sted for etablering av instrumentmaker-utdanning i Norden. Prosjektets analyser viser at etablering av en slik skole bør være i Østfold, da dette er det eneste stedet i regionen hvor det er fagfolk med internasjonal utdanning, og som arbeider på et profesjonelt nivå. Dermed ble Internasjonal fagskole for musikkinstrumentmakere IFFI etablert november 2023.

Saksbehandlingen hos NOKUT har tatt lang tid. Initiativtakerne har brukt et sted mellom 5-6 mill i denne perioden, og de føler nå at det blir problematisk å fortsette arbeidet uten noen snarlig og klar tilbakemelding fra NOKUT.

Svar:

Jeg er kjent med at Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) har mottatt mange søknader om akkreditering av fagskoleutdanninger, og at dette har bidratt

til lang saksbehandlingstid. For 2025 har regjeringen foreslått totalt 21 millioner kroner i økte bevilgninger til NOKUT for å bidra til raskere behandling av akkrediteringssøknader. Av disse er 8,5 millioner kroner foreslått i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025. Midlene som er foreslått i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett skal særlig prioriteres til behandlingen av søknader knyttet til militære utdanningstilbud.

Videre har NOKUT i 2024 og 2025 iverksatt flere tiltak for å redusere behandlingstiden, blant annet ved å

digitalisere og effektivisere deler av saksbehandlingsprosessene.

NOKUT har opplyst Kunnskapsdepartementet om at Internasjonal faghøyskole for musikkinstrumentmakere AS søkte om akkreditering for studiet Folkemusikkinstrumentmaker innen søknadsfristen i august 2024. NOKUT er nå i gang med å behandle disse søknadene. Dersom søknadene går videre til sakkyndig vurdering, vil de bli behandlet høsten 2025 og våren 2026.

SPØRSMÅL NR. 2276

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 2. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Har statsråden feilinformert Stortinget gjennom statsbudsjettet for 2025 (Prop. 1 S (2024–2025) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak))?

BEGRUNNELSE:

I samferdselsdepartementets forslag til statsbudsjett for 2024-2025 står det på side 53 om Luftfartstilsynet at «Alle lovpålagte tilsyn ble gjennomført» i 2023.

Ifølge Bergens Tidende planla flyoperativ seksjon 183 tilsyn for 2023. Kun 137 ble utført, hvorav 47 ble kansellert eller utsatt. Ifølge Bergens Tidende har Luftfartstilsynet uttalt at alle tilsyn som planlegges er lovpålagte tilsyn.

Svar:

Rapporteringer i budsjettproposisjoner om status for underliggende virksomheters aktivitet innhentes fra de aktuelle virksomhetene. Dette ble også gjort fra Luftfartstilsynet for budsjettåret 2023, jf. Prop. 1 S (2024–2025) for Samferdselsdepartementet. I denne rapporteringen fremkom det opplysninger fra Luftfartstilsynet om at alle lovpålagte tilsyn i 2023 ble gjennomført. I forbindelse med representantens spørsmål ba jeg om merknader fra Luftfartstilsynet. Jeg ba også om en fullstendig gjennomgang av Luftfartstilsynets tilsyn de siste årene. Luftfartstilsynet opplyser nå at setningen «Alle lovpålagte tilsyn ble gjennomført.» ikke medfører riktighet. Jeg har derfor sendt et eget brev til Stortingets presidentskap med rettelser til Prop 1 S (2024–2025) for Samferdselsdepartementet.

Luftfartstilsynet har opplyst at begrepet «lovpålagte tilsyn» er et fellesbegrep som omfatter alle krav i regelverket, i hovedsak fastsatt i forskrift eller retningslinjer til forskrift. Det riktige å rapportere for tilsynsaktiviteten i 2023 var at det ble ført tilsyn hos samtlige operatører, men ikke med alle enkeltkrav i regelverket hos alle operatører. I henhold til felleseuropeisk regelverk skal det føres tilsyn på åtte regelverksområder. Hvert område har en rekke punkter som utdypes i retningslinjer, også disse felleseuropeiske. Basert på dette har Luftfartstilsynet utarbeidet omfattende sjekklister som følges opp gjennom fire tilsynstyper. Antallet tilsyn som kreves gjennomført for å dekke alt regelverk, er det Luftfartstilsynet som planlegger og beslutter hvert år, og regelverkskravene skal normalt dekket over en periode på 24 måneder. Luftfartstilsynet kan beslutte å korte ned tilsynsperioden til 12 måneder eller øke til 36 måneder, og unntaksvis 48 måneder. Disse beslutningene er basert på risikovurderinger. I 2023 hadde Luftfartstilsynet planlagt å dekke alle regelverkskravene med alle aktørene gjennom 183 tilsyn. Fire tilsyn ble kansellert som følge av at selskapet opphørte, to ble kansellert som følge av sammenslåing av to selskaper og åtte ble kansellert som følge av ulike forhold hos operatøren, bl.a. nedleggelse av base, kansellering av den treningen som skulle føres tilsyn med o.l. 32 planlagte tilsyn ble kansellert som følge av tilgjengelige ressurser hos Luftfartstilsynet. Luftfartstilsynet fører risikobasert tilsyn som innebærer at tilsynet gjør risikovurderinger av hvilke tilsyn som skal prioriteres og når, basert på fastsatte prioriteringskriterier. For eksempel velger Luftfartstilsynet bort tilsynsområder hvor tilsynet tidligere har avdekket få

avvik. Dette var også tilfelle da Luftfartstilsynet kansellert noen av de planlagte tilsynene i 2023.

Luftfartstilsynet vurderte i 2023, og har i sin redegjørelse til Samferdselsdepartementet nå bekreftet at flysikkerheten i 2023 var tilfredsstillende.

Jeg er opptatt av at tilsynsvirksomheten hos Luftfartstilsynet både følger regelverkskrav og at det gjøres gode vurderinger og prioriteringer om gjennomføring. Jeg vil ha et særlig fokus og tett oppfølging av tilsynsvirksomheten fremover.

SPØRSMÅL NR. 2277

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 28. mai 2025 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Kan jeg be statsministeren om en oversikt over alle hans reiser utenfor Oslo, både inn- og utland, siden tiltredelse, og kan det bes om en oversikt i tabellform som inkluderer reisemål, formål og varighet?

Svar:

Som statsminister reiser jeg mye i inn- og utland, men jeg fører ikke en detaljert oversikt over reisene slik representanten ber om. Informasjonen om mine reiser er likevel tilgjengelig for alle. Hver uke publiserer Statsministerens kontor et ukeprogram med statsministerens utadrettede aktiviteter for kommende uke på regjeringens nettsted, regjeringen.no. Ukeprogrammet omfatter reiser i inn- og utland.

Her er en lenke til alle ukeprogrammene som er publisert i regjeringsperioden. Formålet med reisen fremkommer av teksten på hver enkelt reise.

[Statsministerens program fra regjeringens tiltredelse i 2021 til dags dato - regjeringen.no](#)

Hvis det dukker opp reiser som krever at innholdet gjøres kjent raskt, hender det at vi sender ut egen presseinformasjon om dette utenom ukeprogrammet. I slike tilfeller tar vi med en kort omtale av reisen i det kommende ukeprogrammet, og lenker til informasjonen som er publisert. Også informasjonen om disse reisene vil du derfor finne i oversikten over.

Noen få reiser blir av sikkerhetsgrunner ikke offentliggjort på forhånd. Dette gjelder de tre reisene til Ukraina som jeg har vært på i min tid som statsminister. Disse reisene ble offentliggjort først da jeg kom til Kyiv, og finnes altså ikke i ukeprogrammene over. For ordens skyld fant disse reisene sted 1. juli 2022, 24. august 2023 og 24. februar 2025.

SPØRSMÅL NR. 2278

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 30. mai 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Mener statsråden at det er rimelig at innbyggerne i Nedre Glommaregionen skal betale tusenvis av kroner ekstra i

bompenger på grunn av utslippskrav og klimakrav med til dels usikker virkning?

BEGRUNNELSE:

Kostnadene til prosjektene i Bypakke Nedre Glomma er høye og bompengeutgiftene til innbyggerne i Sarpsborg og Fredrikstad er betydelige. Strengt utslippskrav fra bl.a. Statens Vegvesen gjør at allerede dyre prosjekter blir enda dyrere.

Svar:

Ap-/Sp-regjeringen innførte fra 1. januar 2024 skjerpede klima- og miljøkrav i forskrift om offentlige anskaffelser. Endringene innebærer at klima- og miljøhensyn som hovedregel skal vektes med minimum tretti prosent.

Når det gjelder utbygging av rv. 22 Hafslund – Dondern, som jeg antar er det prosjektet spørsmålss-tiller særlig sikter til, så opplyser Statens vegvesen at det var god konkurranse med fire ulike tilbydere. Generelle beregninger viser at entreprisekostnaden kan øke med 3-7 prosent ved å sette krav om 100 prosent utslippsfri anleggsdrift. Krav fra staten og andre aktører kan på sikt gi lavere kostnad enn det, og muligens også redusert kostnad. I denne konkurransen ble tilbudssummen lik det som var

Statens vegvesen sitt eget overslag basert på ikke-nullutslippsmaskiner.

Prosjektet bidrar til å utvikle kunnskap og teknologi som kan bidra til varige reduksjoner i direkte klimagassutslipp. Det bidrar også til uttesting av nullutslippsløsninger på anleggsplasser i transportsektoren slik at risikoen og kostnadene ved å ta i bruk slike løsninger reduseres. Samferdselsdepartementet har derfor gitt et tilsagn om støtte på inntil 10 mill. kr. til dekning av merkostnader som følge av de strenge kravene til klimagassutslipp.

Gjeldende bompengepoeng for Bypakke Nedre Glomma fase 2, herunder plassering av bomstasjoner og nivået på bompengetakstene, er basert på lokalpolitiske vedtak i Fredrikstad og Sarpsborg kommuner og Viken fylkeskommune, samt Stortingets behandling av Bypakke Nedre Glomma fase 2, jf. Prop. 41 S / Innst. 266 S (2022-2023). Eventuelle kostnadsøkninger og/eller inntektssvikt skal i utgangspunktet håndteres gjennom porteføljestyring og ikke gjennom økte takster og/eller forlenget innkreving (ut over rammene som er lagt til grunn i Prop. 41 S / Innst. 266 S).

Det vil derfor ikke være riktig å hevde at innbyggerne i Nedre Glomma skal betale ekstra bompenger for dette tiltaket.

SPØRSMÅL NR. 2279

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Bjørnstad

Besvart 2. juni 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Rovdatas oppsummering for 2024 viser en viktig reduksjon av antall ulver i Norge, men at det er vekst i bestandene av jerv, bjørn og gaupe.

Hvordan vurderer statsråden utviklingen i rovviltbestandene samlet sett, og hvilke grep vil regjeringen ta for å sikre at bestandsmålene fungerer etter intensjonen, både med hensyn til å ivareta lokal forvaltning, næringsinteresser og bosetting i rovdryområdene?

Svar:

Rovdata kom nylig med en oversikt over bestandsstatus for gaupe, jerv, ulv og brunbjørn. For ulv viser den en reduksjon i antall ungekull fra 6,5 ungekull (5 ungekull i helnorske revir og 3 ungekull i grenserevir) i 2023 til 4,5 (3 ungekull i helnorske revir, og 3 ungekull i grenserevir)

i 2024. Bestanden av ulv ligger i bestandsmålet, som er et intervallmål mellom 4-6 årlige ungekull, hvorav 3 helnorske ungekull og der grenserevir teller med en faktor på 0,5.

Når det gjelder gaupe ble det før jakt i 2024 registrert 78 familiegrupper, mot 71,5 familiegrupper før jakt i 2023. Dette er over bestandsmålet på 65 årlige ungekull av gaupe. Gjennomsnitt siste tre år er 69,3 familiegrupper. Nye tall som viser status før jakt i 2025 er ventet snart.

For jerv ble det i 2024 registrert 61 ungekull, noe som var en reduksjon fra 2023 da det ble registrert 64 ungekull. Dette er over bestandsmålet på 39 årlige ungekull. Gjennomsnittlig siste tre år er det nasjonalt registrert 56,7 ungekull av jerv. Når det gjelder jerv, gjennomføres det ekstraordinære uttak av ungekull, såkalte hiuttak. I 2024 ble 9 av de 61 ungekullene tatt ut på våren gjennom hiuttak. Gjennomsnittlig antall ungekull etter hiuttak siste tre år er 49 ungekull. Tallene fra årets reproduksjon vil komme i oktober, og foreløpig status per 1. juni viser at

det er registrert 43 ungekull, eller 32 ungekull etter hiuttak.

Når det gjelder brunbjørn, ble det i 2024 estimert at det var 11,4 ungekull i Norge. Det er en økning fra 2023 da det ble estimert at det var 9,6 ungekull i Norge. Det er likevel under bestandsmålet for brunbjørn på 13 årlige ungekull.

Oppsummert er vi på det nasjonale bestandsmålet for ulv, vi er over for jerv og gaupe og under for bjørn.

Det er et viktig mål for regjeringen at forvaltningen leder til at bestandene ligger så nært bestandsmålene som mulig, i tråd med føringene i rovviltforlikene fra 2004 og 2011. Dette gjøres blant annet gjennom å arbeide for effektiv bestandsregulering gjennom lisensfelling og kvotejakt. Når det gjelder lisensfelling av ulv og kvotejakta på gaupe, ser vi at disse fungerer svært effektivt. Inneværende sesong har også lisensfelling av jerv lykkes bedre enn tidligere år. Jeg mener det er en god utvikling. Samtidig må vi fortsette å arbeide for at lisensfelling av jerv lykkes bedre i flere områder. Når det gjelder brunbjørn er utfordringen å bygge opp en bestand som samsvarer med bestandsmålet Stortinget har vedtatt, og det viktigste tiltaket er å gi reproduktive binner et tilstrekkelig vern til at bestanden kan være i en fortsatt vekst i de regioner som ikke har nådd sine respektive regionale bestandsmål.

Når lisensfelling ikke lykkes, eller det av andre årsaker er nødvendig med ekstraordinære uttak, gjennomføres også denne typen felling. Under denne regjeringen har Miljødirektoratet fattet vedtak om ekstraordinære uttak av jerv tidligere i sesongen enn før. Høsten og vinteren 2024 hadde Miljødirektoratet særlig oppmerksomhet på noen utvalgte områder der det har vært store tap av beitedyr til jerv. Som tidligere år, er det i vinter gjennomført ekstraordinære uttak av jerv. Per 1. juni var det gjennomført 11 hiuttak denne våren, i tillegg til uttak av 11 enkeltdyr gjennom ekstraordinære uttak gjennom høsten og vinteren. Ytterligere et hiuttak ble vedtatt i region 7 (Nordland), som i år har en betydelig økning i antall ungekull, men uttaket ble ikke effektivt.

Til slutt vil jeg også understreke at forvaltningen vektlegger føringen fra Stortinget om å ha en tydelig soneforvaltning. I tillegg til at bestandsmålene skal forvaltes så nær bestandsmålene som mulig, betyr dette at bestandsmålene samtidig skal nås i de rovviltprioriterte områdene. I slike områder skal beitenæringene tilpasses forekomsten av rovvilt, og terskelen for felling av rovvilt vil normalt være høy. I beiteprioriterte områder skal beitedyr ha prioritet, og normalt vil terskelen for felling av rovvilt i disse områdene være lav. En tydelig soneforvaltning skal også sikre forutsigbarhet i forvaltningen av rovvilt, for næringsinteresser og bosetting.

SPØRSMÅL NR. 2280

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Hadle Rasmus Bjuland

Besvart 30. mai 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Hvilke søknader og hvilke beløp er innvilget under Ukraina-ordningen til Eksfin, har Eksfin måttet avslå søknader som i utgangspunktet er «bankable» under denne ordningen som følge av begrenset garantiramme og er statsråden åpen for å vurdere å la balansekravet gjelde Eksfins samlede portefølje fremfor å gjelde særskilt for Ukraina-ordningen?

BEGRUNNELSE:

Viser til skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:1459 (2024–2025).

Svar:

Den 1. januar 2025 ble det opprettet en egen ordning for Ukraina i Eksportfinansiering Norge (Eksfin) med en garantiramme på 630 millioner kroner. Eksfin har foreløpig ikke utstedt nye lån eller garantier under denne ordningen. Eksfin opplyser at de har vært, og er, i dialog med flere norske og ukrainske selskaper vedrørende prosjekter som kan være aktuelle for finansiering under ordningen. Det har hovedsakelig vært innledende dialog uten at formell søknad er innsendt, og ingen søknader er derfor verken innvilget eller avslått per dags dato. Ukraina er et krevende marked, og det må forventes at flere henvendelser ikke vil tilfredsstille Eksfins krav for finansiering.

Det følger av økonomiregelverket og internasjonalt regelverk at statlige garantiordninger skal være selv-

finansierende, det vil si at inntekter fra garantiprovisjon og gebyrer skal kunne dekke forventede tap og administrasjonskostnader ved ordningen. Under Ukraina-ordningen er det derfor også et såkalt balansekrav. Eksfin kan, innenfor rammene som settes av internasjonalt regelverk, ta høyere risiko i Ukraina enn det som er akseptabelt under Eksfins alminnelige garantiordning. Balansekravet påvirker likevel hvor stor risiko Eksfin kan ta under rammen.

Eksfin forvalter garantiordninger med en total ramme på i underkant av 200 mrd. kroner. Det er fordelt

på følgende seks garantiordninger: Alminnelig garantiordning (ramme 155 mrd. kroner), U-landsordningen (3,15 mrd. kroner), Byggelånsgarantiordningen (7 mrd. kroner), Skipsfinansieringstilbudet (10 mrd. kroner), Kraftgarantiordningen (20 mrd. kroner) og Ukraina-ordningen (630 mill. kroner). Forslaget om å se balansekravet for alle Eksfins ordninger under ett vil ha implikasjoner langt ut over Eksfins handlingsrom i Ukraina. Forslaget vil innebære en betydelig endring av risikostyringen av Eksfin, og ligger ikke til vurdering nå.

SPØRSMÅL NR. 2281

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 3. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden konsekvensene for pasientbehandling og vedlikehold ved de øvrige sykehusene i Vestre Viken, når helseforetaket må dekke milliardsprekke og økte kapitalkostnader for det nye sykehuset i Drammen – samtidig som søknad om midler til helt nødvendige investeringer ved de andre sykehusene er avslått, og risikoen for havari og driftsstans vurderes som høy?

BEGRUNNELSE:

Drammen sykehus åpner i oktober 2025, men milliardsprekken i prosjektet har ført til en kritisk økonomisk situasjon i Vestre Viken HF. Økonomidirektøren i foretaket uttaler at de kun har en tredjedel av midlene de trenger, og at investeringer som regnes som det absolutte minimum – eksempelvis vedlikehold av bygg og medisinteknisk utstyr – ikke lar seg finansiere. Behovet for investeringer i perioden 2026–2029 er anslått til 1,469 milliarder kroner, men tilgjengelige midler utgjør kun 713 millioner. Det gir et udekket behov på over 750 millioner kroner, og innebærer at vedlikehold utsettes med høy risiko for havarier og driftsstans.

Samtidig viser Vestre Viken til at overskridelsene i sykehusprosjektet i stor grad skyldes forhold utenfor foretakets kontroll, men at konsekvensen likevel er at de selv må dekke 2,6 milliarder kroner mer enn opprinnelig lagt til grunn. Dette svekker foretakets mulighet til å opprettholde nødvendige investeringer i hele sykehusstrukturen.

Foretaket søkte Helse Sør-Øst om ekstra investeringsmidler for å dekke minstekravene til vedlikehold, men fikk avslag. Helse Sør-Øst viste i sitt avslag til at de

hittil ikke har gitt inntektsstøtte til investeringer, men at dette eventuelt vil vurderes i budsjettarbeidet for 2026. Det gis imidlertid ingen garanti for støtte, og det uttrykkes at dette “vurderes som lite aktuelt”.

Pasienttilbudet og ansattes arbeidshverdag står i fare for å bli rammet, med gammelt utstyr, utsettelser av vedlikehold og økt risiko for driftsstans. Jeg mener situasjonen er alvorlig, og at statsråden må ta stilling til hvordan staten vil sikre at et nytt sykehus ikke samtidig innebærer en forvitring av tilbudet ellers i foretaksområdet.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har ansvar for at befolkningen i helseregionen får gode og likeverdige spesialhelsetjenester. Dette omfatter også befolkningen i Vestre Viken HF sitt opptaksområde. Samtidig har Helse Sør-Øst RHF ansvar for å sikre at virksomheten driftes innenfor vedtatte rammer.

Nytt sykehus i Drammen tas etter planen i bruk høsten 2025. Som følge av bl.a. krigsutbrudd i Ukraina og pandemien, ble kostnadene høyere enn planlagt. Gjennomføring av store prosjekter medfører risiko for det enkelte helseforetak og for helseregionene. I alle store investeringsprosjekter i spesialisthelsetjenesten settes det av en usikkerhetsavsetning. Usikkerhetsavsetningen utgjør differansen mellom den øvre kostnadsrammen (P85) og styringsrammen (P50). Styret for Helse Sør-Øst RHF har vedtatt planforutsetninger vedrørende risiko, finansiering og ansvar for sine byggeprosjekter, som tilsier at helseforetaket som eier bygget må ta høyde for finansieringsrisiko inntil kostnadsrammen (P85-estimat).

Styringsrammen (P50-estimat) ligger til grunn for gjennomføringen av prosjekter i Helse Sør-Øst, men det legges samtidig til grunn at ethvert prosjekt skal kunne gjennomføres også innenfor kostnadsrammen (P85-estimat).

Helse Sør-Øst RHF opplyser at Vestre Viken HF allerede er tildelt planmessig inntektsstøtte for den delen av forventet sluttkostnad for nytt sykehus i Drammen som går ut over kostnadsrammen og skyldes eksogene sjokk, og i tillegg til dekning av uforutsette kostnader som er håndtert utenfor styringsrammen. Den planmessige inntektsstøtten har en samlet verdi på om lag 1,8 milliarder kroner slik den er beregnet som planforutsetning til årets økonomiske langtidsplan, jf. styresak 024-2025 i Helse Sør-Øst RHF. Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at de i dialogen med Vestre Viken HF har uttalt at de også vil vurdere eventuelt behov for ytterligere ekstraordinær inntektsstøtte inn mot budsjett 2026.

Det nye sykehuset i Drammen vil innebære helt moderne bygg og medisinsk teknisk utstyr (MTU). Helse Sør-Øst RHF opplyser at Vestre Viken HF allerede i dag har en av de laveste snittaldrene for MTU i Helse Sør-Øst, og vil etter at nytt sykehus i Drammen blir tatt i bruk være det helseforetaket i Helse Sør-Øst med best gjennomsnittlig teknisk tilstandsgrad på sine bygg.

Det er fortsatt behov for oppgradering og investeringer ved øvrige somatiske lokalisasjoner i Vestre Viken HF. I Helse Sør-Øst finansieres investeringer gjennom en

konsernintern lånemodell. Helse Sør-Øst RHF opplyser at Vestre Viken HF som planforutsetning i økonomisk langtidsplan og inn mot budsjett 2026 må tilpasse investeringsnivået innenfor rammen av årlig tildeling av lokal investeringslikviditet, på linje med øvrige helseforetak. Helse Sør-Øst vil forbindelse med budsjett 2026 ha dialog med Vestre Viken HF om det endelige investeringsnivået.

De regionale helseforetakene har ansvar for å holde drift og investeringer innenfor Stortingets vedtatte rammer. Nye større byggeprosjekter innebærer omstillinger og krav. Helse Sør-Øst RHF opplyser at de har lagt helseregionens vedtatte styringsprinsipper til grunn i dialogen med Vestre Viken HF i denne saken. Dette er prinsipper som understøtter likebehandling av helseforetakene i regionen.

Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at med disse planforutsetninger vil Vestre Viken HF få det samme til lokale investeringer som andre helseforetak i Helse Sør-Øst hensyntatt deres størrelse, selv om de går resultatmessig i underskudd de første årene etter innflytting. Samtidig vil styret i Helse Sør-Øst RHF, i tråd med vedtaket i styresak 062-2024, følge med på utviklingen, og gjennom økonomisk langtidsplan og de årlige budsjettene følge opp slik at de økonomiske konsekvensene av økt ramme for nytt sykehus i Drammen ikke blir til hinder for at Vestre Viken HF kan fortsette å levere gode og likeverdige spesialisthelsetjenester.

SPØRSMÅL NR. 2282

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 2. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I RNB foreslås det at kiropraktorene skal få 4 kr i refusjon per takst, begrunnet i å opprettholde forskningsdata. Denne taksten fører til at en gjennomsnittlig kiropraktor vil tape over 30 000 kroner per år på å levere data til Norsk Helsenett.

Mener statsråden stortingets ønske om å opprettholde forskningsdataene er godt ivaretatt når kiropraktorene påføres slike tap?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslår i RNB at kiropraktorene skal få 4 kr i refusjon per takst. I 2024 fikk kiropraktorer refusjon for ca. 2,247 millioner takster. Det er 987 kiropraktorer som

har avtale med Helfo. Dette betyr at en gjennomsnittlig kiropraktor får refusjon for 2 276 takster per år.

Med regjeringens forslag til nye takster vil en gjennomsnittlig kiropraktor motta omtrent 9 105 kr per år fra Helfo. Samtidig koster tilknyttingen til Norsk Helsenett 40 000 per år, systemet der hvor dataene registreres.

I realiteten medfører dette at en gjennomsnittlig kiropraktor må betale over 30 000 kr i året for at Stortingets ønske om å bevare forskningsdataene skal ivaretas. I tillegg vil det være administrative kostnader knyttet til arbeidet hos hver enkelt kiropraktor.

Det vil være et vanskelig valg for hver enkelt kiropraktor om de skal bidra til å opprettholde forskningsdataene eller ikke når regjeringen legger opp til at de skal ha økonomiske tap for å gjøre det.

Svar:

Regjeringen foreslo i Prop. 1 S (2024-2025) å avvikle folketrygdfinansieringen til kiropraktorene for å frigjøre midler til andre helsesatsinger.

I forbindelse med behandlingen av Prop. 39 L (2024-2025) var det flertall mot å oppheve refusjonsordningen i folketrygdloven. Stortinget ba regjeringen komme tilbake med et forslag om en minimumstakst som gir grunnlag for sikre datagrunnlaget i KPR. Refusjonen er ikke ment å skulle ha en størrelse som gir økonomiske insentiver, men har til formål å opprettholde systemene slik at data kan samles inn i påvente av en mer langsiktig løsning for datainnsamling i tråd med ny forskrift.

I revidert nasjonalbudsjett for 2025 foreslo derfor regjeringen å videreføre folketrygd-finansieringen for kiropraktor med 4 kroner per takst fra 1. januar 2025 for nettopp å kunne fortsette å samle inn data til forskning på muskel/skjelett-lidelser. Dette innebærer også at pasienter fremdeles har muligheter til å få dekket reisekostnader til og fra behandling hos kiropraktor.

Regjeringen skjermet midler til etter- og videreutdanning for kiropraktorer i 2025.

Brukernes egenbetaling har bidratt til mesteparten av kiropraktorenes inntekter, folketrygd-finansieringen utgjorde kun en liten andel av inntektene.

SPØRSMÅL NR. 2283

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 3. juni 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvordan har forsvarsministeren fulgt opp initiativet fra NVIO og SIOPS om å bruke norske veteranorganisasjoner til å følge opp ukrainske krigsveteraner?

BEGRUNNELSE:

Forsvarets Forum skriver at Norges Veteranforbund for Internasjonale Operasjoner (NVIO) og Skadde i internasjonale operasjoner (SIOPS) har tilbudt seg å støtte norske myndigheter i ivaretagelsen av ukrainske krigsveteraner, men at organisasjonene etter to år ikke har fått svar fra regjeringen (09.10.24.)

Tilbudet ble sist tatt opp i et møte mellom veteranorganisasjonene og forsvarsminister Sandvik 5. mai, ifølge NVIO.

Svar:

Både min forgjenger og jeg har hatt møter med veteranorganisasjonene NVIO og SIOPS om deres engasjement overfor ukrainske veteraner.

Foruten støtten til Ukraina i statlig regi, foregår det en omfattende innsats i det norske samfunnet for å hjelpe Ukraina. Dette er et løft hele Norge tar del i. Vi ser en imponerende innsatsvilje hos frivillige organisasjoner.

Regjeringen har siden 2022 støttet Ukraina med betydelige sivile og militære donasjoner. Den sivile og mi-

litære støtten er innrettet for å støtte Ukraina med nødvendige ressurser og utstyr der behovet er størst, og med vekt på internasjonale mekanismer og samarbeid med andre land.

I tråd med Nansen-programmet som Stortinget har besluttet, er ikke den militære og sivile støtten til Ukraina per i dag innrettet for å støtte den type frivillige initiativ som NVIO og SIOPS lanserer.

Regjeringen har lagt til grunn viktigheten av at den internasjonale støtten er samordnet og basert på ukrainske behov, i tråd med forutsetningene i Nansen-programmet. Dette er nødvendig både for å sikre at midler brukes der behov og utbytte er størst, og for å gjøre det enklest mulig for ukrainske myndigheter å dra nytte av støtte i et slikt omfang. Norge må derfor arbeide sammen med andre store givere og forholde seg til hva Ukraina ønsker, hva vi og våre partnere har evne til å donere og hva som er realistisk å gjennomføre innenfor gitt tid og forutsetninger, sett opp mot hva som kan prioriteres.

Vi anerkjenner imidlertid de store utfordringene Ukraina har og vil få med veteraner og vil derfor vurdere om og eventuelt hvordan det vil være hensiktsmessig å støtte Ukraina også på dette området, basert på ukrainske ønsker og behov.

SPØRSMÅL NR. 2284**Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 28. mai 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvordan er tidshorisonten, i forhold til opprinnelige nedbetalingsplan, for når de resterende bomstasjonene mellom Eidsvoll og Moelv skal fjernes?

BEGRUNNELSE:

I juli i år fjernes endelig to bomstasjoner langs E6 i Eidsvoll kommune. I henhold til stipulert nedbetalingsplanen fra da E6 utbyggingen ble vedtatt, så fjernes bommene ca. 1 år tidligere enn planen tilsier.

Dessverre gjenstår det fortsatt en bomstasjon i Eidsvoll og flere bomstasjoner i Stange, Hamar og Ringsaker. Det er interessant å få informasjon om de også vil bli fjernet tidligere enn antatt i forhold til da utbygging og finansiering ble vedtatt.

Svar:

Utbyggingen av E6 på strekningene Minnesund – Hedmark grense og Akershus grense - Skaberud er omtalt i Prop. 13 S (2011- 2012), Innst. 118 S (2011-2012) og vedtatt i Stortinget 16. desember 2011. Bompengennekningen startet på strekningen Minnesund – Hedmark grense i desember 2014, og på strekningen Akershus grense - Skaberud i juni 2015. På begge strekningene var det lagt til grunn om lag 15 års innkreving. Prognosen nå er at bompengennekningen på strekningen Minnesund – Hedmark grense vil bli avsluttet i desember 2028, og på strekningen Akershus grense – Skaberud i juni 2029.

Utbyggingen av E6 på strekningen Kolomoen – Moelv er omtalt i Prop. 131 S (2015-2016), Innst. 396 S (2015-2016) og vedtatt i Stortinget 14. juni 2016. Bompengennekningen på strekningen startet i desember 2020. Det var lagt til grunn om lag 15 års innkreving. Prognosen nå er at bompengennekningen vil bli avsluttet i desember 2030.

SPØRSMÅL NR. 2285**Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 2. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvilket system har styrene i Helse Nord og Finnmarkssykehuset for analyse av årsaker til slettede pasientoperasjoner og -avtaler ved Finnmarkssykehuset, om pasienter sendes unødvendig mye på lange avstander fra hjem til sykehus, og mellom sykehus, osv., og vurdering av hva som er de samfunnsøkonomisk beste alternativene og tiltakene for pasientene i Finnmark?

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsråd Vestres svar 2. mai til spørsmål 2018 der det framkommer fra helseregionene at antallet strykninger av planlagte operasjoner ved Finnmarkssykehuset i 2024 var 140 % (eller 1,4 ganger) høyere enn de nasjonale tallene (Nasjonalt like under 5 % og Finnmark like under 12 %). Årsakene var sammensatte, enten knyttet

til årsaker hos pasient eller hos sykehuset. Dette har selv sagt en kostnad, både for sykehus og for pasient. Tallene i statsrådens svar viser at 42 % av strykningene av operasjoner i Finnmark skyldes årsaker hos pasient, der mye kan være knyttet til transport, lange avstander (når pasienter er syke er det ekstra krevende med lange reier), tidspunkt passer ikke (bl.a. pga. transportløsninger), pasienter som ikke sier ifra kan ha fått utfordringer på veien uten å melde inn årsak.

Det er styrets delegerte ansvar å sørge for at det er gode og likeverdige tilbud for pasienter i hele landet. I et fylke der befolkningsgrunnlaget er lite og avstandene store vil det være krevende å finne gode løsninger både for pasienter, ansatte og økonomi. Dermed påhviler det ledelsen og styret ved Finnmarkssykehuset og Helse Nord et stort ansvar i å følge opp totaliteten. Den pågående prosessen med omorganisering, restrukturering og innsparing

– med hvilken systematikk er de samfunnsøkonomiske hensynene trukket inn i Finnmarkssykehusets planer, og hva går disse ut på?

For å styrke både sykehus- og samfunnsøkonomien, er det foretatt vurderinger av f.eks.:

- Burde både Kirkenes, Hammerfest og Alta hatt akutt- og fødeavdeling, for å spare lang reisevei når mennesker er på det mest sårbare.

- burde elektive behandlinger vært organisert annerledes for å bruke både fagpersonell, utstyr og bygningskapital bedre.

- burde klinikkene i Kirkenes, Alta, Hammerfest og Sámi klinihka i Karasjok vært underlagt samme styreform som sykehusene i Harstad og Narvik, bl.a. slik at mange av de svært alvorlige/vanskelige sykdoms-/skadetilfellene burde vært behandlet uten store prognosetap.

- kunne samarbeidet mellom spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten vært utviklet bedre i fylket, for å spare både kroner og samfunnskostnader.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2018 til skriftlig besvarelse datert 2. mai 2025, der det er redegjort for analysen av årsaker til strykninger av operasjoner. Der går det fram at dette er en nasjonal kvalitetsindikator som rapporteres til Helsedirektoratet. Det er tidligere stilt krav til de regionale helseforetakene i foretaksmøte om at styrene skal ha en årlig gjennomgang av kvaliteten i virksomheten i helseforetakene, basert på foreliggende sammenlignbar statistikk. Der er det naturlig at resultatet for ulike kvalitetsindikatorer inngår.

Jeg har på bakgrunn av dette spørsmålet også bedt Helse Nord RHF om en orientering. Helse Nord RHF viser i sitt svar til at de i samarbeid med de lokale helseforetakene, kontinuerlig vurderer hva som er beste behandling for pasientene og hva som er den mest hensiktsmessige

løsningen for å gjennomføre behandlingene innenfor de økonomiske rammene som er stilt til disposisjon. I dette inngår løpende vurderinger av hvordan man kan tilrettelegge for best mulig bruk av fagpersonell, blant annet gjennom ambulerende og bruk av digitale løsninger mv, og best mulig bruk av utstyr og bygg. Dette er også en vesentlig del av omstillingsprosessen som nå pågår i Finnmarkssykehuset HF. Dette arbeidet omfatter alle klinikkene.

Det er to moderne akuttssykehus i Finnmark. Gitt den krevende rekrutteringssituasjonen som Finnmarkssykehuset HF har hatt over flere år, så peker Helse Nord RHF på at det ikke vil være mulig å bemanne tre parallelle vaktlinjer innen akuttmedisin og fødselshjelp. Dette ville heller ikke være bærekraftig økonomisk sett, og aktiviteten ville ha vært så lav ved hver enhet at det ikke ville være mulig å opprettholde nødvendig kompetanse over tid.

Helse Nord RHF skal sørge for at pasientene i regionen blir tilbudt forsvarlige og likeverdige helsetjenester, innenfor de bevilgede økonomiske rammer. De viser i sitt innspill til at det som ledd i omstillingsarbeidet er en betydelig aktivitet for å utvikle samarbeidet med den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Dette vil være helt avgjørende for å kunne tilby befolkningen forsvarlige og likeverdige tjenester i årene framover.

Rekrutterings- og samhandlingstilskuddet, som ble innført i 2024, skal understøtte rekrutteringstiltak og tiltak som bedrer samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Dette gjelder både tjenesteutvikling og det å sikre gode pasientforløp i helseregionen. Tilskuddet kan brukes etter enighet mellom helseforetak og aktuell(e) kommune(r). Helse Nord RHF har totalt fått tildelt 135,2 mill. kroner i tilskudd i 2025.

SPØRSMÅL NR. 2286

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien

Besvart 28. mai 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

I budsjettproposisjonen til statsbudsjettet for inneværende år, varslet Senterpartiet og Arbeiderpartiet i regjering

at det skulle igangsettes utredning av nytt fengsel i Ålesund.

Hva er status for og videre framdriften i dette utredningsarbeidet, og når kan vi forvente at regjeringen vil igangsette videre prosjektering?

Svar:

Det er et stort vedlikeholdsetterslep i kriminalomsorgen med flere gamle fengsler som er lite egnet for en forsvarlig kriminalomsorg. Det er behov for å forbedre kapasiteten, også når det gjelder tilstanden i enkelte fengsler. Det er

allerede flere pågående fengselsprosjekter ved Bredtveit, Ilseng, Ullersmo og Grønland.

Grunnet ressursituasjonen i kriminalomsorgen er det begrenset hvor mange fengselsprosjekter som kan igangsettes samtidig, men regjeringen jobber videre for blant annet å kunne igangsette utredning av erstatning for Ålesund fengsel i 2025.

SPØRSMÅL NR. 2287

Innlevert 22. mai 2025 av stortingsrepresentant Per Olav Tyldum

Besvart 2. juni 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kommunene har med endringene i plan- og bygningsloven fra 1. juli 2023 fått et formelt planansvar for område-regulering ved etablering av vindkraft på land. Samtidig er det staten som gjennom konsesjonsprosessen styrer den tekniske utformingen og realiseringen av prosjektene.

Hvilket ansvar og risiko vurderer statsråden at kommunene bærer i slike planprosesser, herunder prosessuell og administrativ risiko, og hvordan er balansen i ansvars- og risikofordelingen mellom stat og kommune i saker om områderegulering for vindkraft?

BEGRUNNELSE:

Takket være Sp/Ap-regjeringen fikk kommunene ved lovendring vetorett i saker om vindkraft på land, og det ble i plan- og bygningsloven § 12-1 tredje ledd fastsatt at kommunene har ansvar for områderegulering ved slike tiltak. Dette innebærer at kommunene skal fastsette de overordnede arealmessige rammene for vindkraftanlegg, et tiltak som er viktig for å sikre legitimitet lokalt for slike tiltak.

Samtidig har kommunene en begrenset rolle i selve konsesjonsprosessen etter energiloven, primært som høringsinstans og klagepart, der det er statlige myndigheter som fastsetter detaljene gjennom NVE og Energidepartementet. Dette kan føre til at kommunene i praksis oppfatter at de må ta betydelig prosessuell og administrativ risiko ved å starte reguleringsarbeidet, uten å ha kontroll over hele tiltaket. I slike saker kan det dreie seg om, inter alia, innsigelser om utilstrekkelig saksbehandling, uriktig rettsanvendelse, utilstrekkelig informasjon til politiske beslutningstakere og manglende samordning med statlige aktører. Det kan derfor være av interesse å få statsrådets syn på denne problemstillingen.

Svar:

Formålet med endringene i energiloven og plan- og bygningsloven som trådte i kraft 1. juli 2023, var å styrke kommunenes rolle i prosesser knyttet til vindkraft på land, og sørge for bedre forankring av vindkraft lokalt. Endringene medfører blant annet at det ikke kan gis konsesjon til vindkraftverk etter energiloven før det har skjedd en arealavklaring etter plan- og bygningsloven. Samtidig ble det forutsatt at konsesjonsbehandlingen av vindkraft fortsatt skulle bestå som en helhetlig samfunnsøkonomisk avveining av alle fordeler og ulemper ved prosjektet, herunder avveining av både lokale, regionale og nasjonale hensyn.

Kommunene står i utgangspunktet fritt til å gjøre valg basert på politiske og faktiske forhold i de ulike stadiene av en områderegulering for vindkraft, uten at det gjør kommunen ansvarlig for økonomiske tap tiltakshaver eller andre pådrar seg i prosessen. På samme måte kan konsesjonsmyndighetene innenfor rammene av forvaltningsskjønnet, foreta en helhetlig vurdering av om det skal gis konsesjon til et konkret prosjekt.

SPØRSMÅL NR. 2288**Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 2. juni 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

I fjor kunne vi lese at foreldre i Bergen skyldte kommunen nesten 40 millioner kroner som var gått til inkasso på grunn av manglende betaling for SFO og barnehage.

Har ministeren tall på utestående inkassoregninger til kommunen i dag som følgende av manglende betaling for barnehage?

Svar:

Kommunene er egne rettssubjekter, og departementet har ikke oversikt over inkassoregningene kommuner eventuelt måtte ha.

SPØRSMÅL NR. 2289**Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 30. mai 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Kan statsråden forklare hvorfor Barne- og familiedepartementet har en annen juridisk vurdering enn Finanstilsynet når det gjelder samtykkebasert innsyn i gjeldsregisteret, og mener departementet at det har hjemmel til å forby slik innsyn gjennom forskrift, selv om dette vil innskrenke forbrukerens råderett over egne data og i praksis fungere som et næringsforbud mot en konsesjonert bransje?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har tidligere etterlyst en utvidelse av gjeldsregisterene. I april sendte departementet et forslag til endringer i gjeldsinformasjonsloven og gjeldsinformasjonsforskriften på høring. Til tross for at man foreslår å utvide lovens formål til å inkludere at «forbrukere lettere kan skaffe seg oversikt over egen gjeldssituasjon» (§ 1), inneholder forslaget overraskende nok også en forskriftsendring som innebærer et forbud mot samtykkebasert innsyn (§ 6) – ordningen som gir forbrukere mulighet til å dele egne gjeldsdata med tredjeparter (f.eks. økonomi-apper). Departementet begrunner dette med en risiko for misbruk av dataene, og at praksisen potensielt strider mot markedsføringsforbudet.

Finanstilsynet har imidlertid en annen vurdering. I brev av 16. august 2023 presiserer Finanstilsynet at slik samtykkebasert deling er lovlig etter dagens regelverk, gitt at samtykket oppfyller kravene i GDPR.

Fra 1. juli 2023 ble låneformidling dessuten konsesjonspliktig med tilsyn fra Finanstilsynet, nettopp for å styrke forbrukerbeskyttelsen. Et forbud vil ramme disse regulerte aktørene hardt og frata forbrukerne viktige økonomisk verktøy som gir bedre kontroll over egen gjeld. Det er vanskelig å forstå hvorfor samtykkebasert innsyn ikke kan reguleres forsvarlig fremfor å forbys helt. I verste fall tvinges forbrukerne til mindre sikre delingsformer som SMS eller e-post, noe som svekker personvernet og øker risikoen for misbruk.

På bakgrunn av dette er det behov for en klargjøring av hvorfor Barne- og familiedepartementets juridiske vurdering avviker fra Finanstilsynets, samt en avklaring om departementets hjemmel for å gjennomføre en slik inngripende forskriftsendring.

Svar:

Jeg har tidligere besvart et brev fra representanten Silje Hjemdal som i all hovedsak angår samme saksforhold og viser til mine synspunkter her. I brevet viser jeg blant annet til behovet for å verne forbrukere mot markedsføring av kreditt som kan føre til gjeldsproblemer i husholdene.

Når det gjelder spørsmålet om hvorfor departementet har et annet syn på lovligheten av samtykkebasert innsyn enn Finanstilsynet, vil jeg vise til høringsnotatet side 40 og 41. Det fremgår her at praksisen med samtykkebasert innsyn etter departementets oppfatning kan

være i strid med markedsføringsforbudet i forskriften § 6. Finanstilsynet på sin side skriver i siste avsnitt i brevet av 16. august 2023 som representanten viser til i sin begrunnelse for spørsmålet, at praksisen ikke vil være i strid med gjeldsinformasjonsloven § 12 og gjeldsinformasjonsforskriften § 6. Departementet har således lagt til grunn en noe strengere fortolkning enn Finanstilsynet på dette punkt.

Når det gjelder adgangen til å regulere spørsmålet om samtykkebasert innsyn i forskrift vil jeg vise til at departementets forskriftskompetanse på dette punkt er hjemlet i gjeldsinformasjonsloven, jf. § 12 åttende ledd. Jeg vil dessuten bemerke at forslaget i høringsnotatet kun går ut på å presisere et forbud som etter departementets tolkning av forskriften allerede gjelder, jf. gjeldsinformasjonsforskriften § 6 andre punktum. Se også første punktum om at gjeldsopplysninger kun kan brukes innenfor lovformålet. Formålet med loven er ikke å legge til rette for markedsføring og formidling av kreditt. Jeg kan heller ikke se at slik bruk av gjeldsopplysninger er forenlig med

formålet med gjeldsinformasjonsloven, slik det kreves etter personvernforordningens artikkel 6 nr. 4, jf. artikkel 5 nr. 1 b.

Jeg vil avslutningsvis legge til at overdrevent opptak av forbrukskreditt er et betydelig samfunnsproblem, som i stor grad skyldes omfattende og tidvis aggressiv markedsføring av slik kreditt. Norske forbrukere skyldte ved utgangen av mars 2025 nærmere 173 mrd. i forbrukskreditt, noe som utgjorde en vekst fra forrige år på 6,8 prosent. Ved utgangen av 2024 var det 678 300 inkassosaker knyttet til forbruksgjeld, og misligholdet beløp seg til over 60 mrd. kroner. Tallene over fremgår av Finanstilsynets rapport om utviklingen i forbruksgjeld utgitt 5. mai i år. Forbrukskreditt er også en dominerende årsak til at forbrukere søker om gjeldsordning etter gjeldsordningsloven.

Som forbrukerminister ser jeg med uro på denne utviklingen. Det ville være svært uheldig om gjeldsinformasjonsordningen skulle bidra til å forverre situasjonen ved å øke markedsføringspresset mot forbrukerne.

SPØRSMÅL NR. 2290

Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 4. juni 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Mener finansministeren at usunne varer er mer skadelige hvis de er kjøpt i Norge (med svenske priser) enn om de er kjøpt i Sverige?

BEGRUNNELSE:

Viser til finansministerens svar på mitt spørsmål Dokument nr. 15:2201 (2024-2025). Statsråden argumenterer der mot FrPs ønske om å redusere avgifter på grensehandelsutsatte varer for å få redusert grensehandelen, men også for å redusere kostnadsnivået for norske innbyggere. Statsråden skriver b.la.:

“Jeg vil også minne om at avgiftene på alkohol og tobakksvarer skal bidra til redusert forbruk av helseskadelige varer, samt skaffe staten inntekter. Reduserte avgifter kan føre til økt forbruk, med økte helsemessige og sosiale kostnader som resultat.”

Undertegnende sliter med å se logikken i svaret til statsråden da en vare er like sunn/usunn uavhengig om den er kjøpt i Sverige eller Norge.

Svar:

Hovedpoenget med uttalelsen er at om avgiftene reduseres, innebærer det samtidig at det store volumet som uansett blir kjøpt i Norge, også får redusert avgift. Dersom denne avgiftsreduksjonen slår ut i lavere priser, kan nordmenns samlede forbruk av alkohol eller tobakksvarer øke, med økte helsemessige og sosiale kostnader som resultat.

Nordmenns kjøp av alkohol gjennom grensehandel fremgår av Folkehelseinstituttets publisering «Alkoholomsetning i Norge». Publikasjonen oppsummeres i tabell 1, som viser avgiftslagt (registrert) og uregistrert alkoholomsetning i 2018, målt i liter ren alkohol per innbygger. Den avgiftsbelagte omsetningen er summen av salg i dagligvarebutikker, Vinmonopolet og skjenking i barer og restauranter. Den uregistrerte omsetningen består hovedsakelig av avgiftsfritt salg på lufthavner og ombord på ferger til Norge, grensehandel i Sverige og innførsel fra andre land. Departementet er ikke kjent med at FHI har nyere anslag for grensehandel av alkohol i volum enn tall for 2018. Tabellen viser at volumet kjøpt i Sverige anslås til 0,25 liter ren alkohol per innbygger, mens regist-

rert omsetning utgjorde 6,02 liter ren alkohol. Tabellen illustrerer at den overveiende delen av norsk alkoholomsetning kom fra registrerte kilder i 2018.

Tabell 1 Avgiftslagt og uregistrert alkoholomsetning i 2018. Liter ren alkohol per innbygger. 15 år og eldre

Uregistrert omsetning	
- liter kjøpt ved ankomst til en norsk lufthavn	0,38
- liter kjøpt på ferge til Norge (anslag)	0,07
- liter kjøpt i Sverige (anslag)	0,25
- liter kjøpt i andre land (anslag)	0,07
Registrert omsetning (butikker, uteliv og Vinmonopolet)	6,02
Totalt	6,79

Kilde: Folkehelseinstituttet.

I publikasjonen «Tobakk i Norge» gir Folkehelseinstituttet en oversikt over innenlandsk salg av tobakksvarer, samt konsumet som antas å stamme fra uregistrerte forsyningskilder. Kartleggingen av forsyningskilder er basert på spørsmål til dagligrøykere/daglige snusbrukere om opprinnelsesland for siste døgns forbruk. Resultatene for årene 2018–2022 er vist i tabell 2 og tabell 3. Tabellene viser at andelen av tobakksvarer kjøpt på grensehandel er større enn andelen for alkohol. Det er likevel registrert omsetning i Norge som er viktigste kilde for nordmenns forbruk av tobakksvarer. Med virkning fra 2023 ble kvoten for tobakksvarer som kan innføres som reisegods,

redusert. Dette kan ha betydning for andelen av tobakksvarene som kommer fra uregistrerte kilder i dag.

Tabell 2 Prosentandel av siste døgns sigarettforbruk blant dagligrøykere som ble kjøpt i Norge og i utlandet. 2018-2022. Personer i alderen 16-74 år

	Norge	Sverige	Annen uregistrert (inkl. Tax free)
2018	55	19	26
2019	56	19	25
2020	70	11	19
2021	87	3	10
2022	57	18	24

Kilde: Folkehelseinstituttet/IPSOS.

Tabell 3 Prosentandel av siste døgns snusforbruk blant daglige snusbrukere som ble kjøpt i Norge og i utlandet. 2018-2022. Personer i alderen 16-74

	Norge	Sverige	Annen uregistrert (inkl. Tax free)
2018	59	25	15
2019	50	27	22
2020	74	10	15
2021	87	5	9
2022	71	16	12

Kilde: Folkehelseinstituttet/IPSOS.

SPØRSMÅL NR. 2291

Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 3. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre for å sikre at Sørlandet sykehus HF i sin strategiske plan for 2025–2028 følger opp Stortingets vedtak om å opprettholde akuttkirurgi og traumefunksjon ved sykehuset i Flekkefjord?

BEGRUNNELSE:

Akuttkirurgien ved Flekkefjord sykehus har vært midlertidig stengt siden sommeren 2022, til tross for et klart stortingsvedtak som sier at dette skal opprettholdes.

Nå har styret i Sørlandet sykehus HF sendt sin strategiske plan for 2025-2028 på høring, og denne nevner ikke gjenopprettelsen av akuttkirurgi og traumefunksjon ved sykehuset i Flekkefjord med ett ord. Det løfter alvorlige spørsmål om etterlevelsen av Stortingets vedtak og ansvarslinjene i helseforetaksmodellen. Statsråden bes redegjøre for hvordan han vil følge opp saken, og hvorvidt regjeringen fortsatt står ved at funksjonene skal gjenopprettes.

Det er i denne sammenhengen også verdt å minne om følgende formulering i Hurdalsplattformen:

«Utvikle og styrke det desentraliserte sykehus tilbudet i Norge, flytte mer av den elektive virksomheten ut til lokalsykehus, og styrke den lokale akuttberedskapen.»

Svar:

Jeg har på bakgrunn av spørsmålet fra representanten Kjell Ingolf Ropstad henvendt meg til Helse Sør-Øst RHF og bedt om en orientering om Sørlandet sykehus HF sin høringsversjon av Strategi 2025–2028 og akuttfunksjonene ved Sørlandet sykehus Flekkefjord.

Helse Sør-Øst RHF informerer i sitt svar om at Sørlandet sykehus HFs høringsutkast til strategi 2025–2028 er sendt ut på ekstern høring. Sørlandet sykehus HFs oppdrag er å tilby spesialisthelsetjenester til Agders befolkning. Helseforetaket har tre akutt sykehus i hhv. Flekkefjord, Arendal og Kristiansand, i tillegg til bl.a. desentralisert behandling innen psykisk helse og ruslidelser.

Strategi- og plandokumenter brukes til å formulere langsiktige og kortsiktige overordnede mål for virksomheten. Den gjeldende utviklingsplanen definerer langsiktige mål fram mot 2040. Strategiplanen er et verktøy for å definere mål for en fireårsperiode, som skal ta foretaket i retning av de langsiktige målene i utviklingsplanen. Felles for begge plandokumentene er at helseforetakets oppdrag ligger som en forutsetning, at målformuleringene er overordnede og at de er generelle for hele helseforetaket. Strategiplan 2025–2028 er innrettet innen områder som er mest mulig felles for helseforetakets klinikker, som pasientsikkerhet, kvalitet i behandlingen, ledelse, kompetanse, teknologi og bygg. Den tar ikke opp i seg fagspesifikke mål, som for eksempel kreftbehandling, rehabilitering eller akuttkirurgi. Med unntak av to byggeprosjekter nevnes ingen lokalisasjoner spesifikt i denne planen.

Helse Sør-Øst RHF informerer videre om at styret i Sørlandet sykehus HF i desember 2023 (styresak 90/23), konstaterte at en til tross for betydelig innsats ikke hadde klart å rekruttere spesialister innen generell- eller gastrokirurgi til Sørlandet sykehus Flekkefjord, og at en gjenåpning ikke var mulig på det tidspunktet. Styret ba administrerende direktør om fortsatt å prioritere ivaretagelse av de nåværende akuttfunksjonene med øyeblikkelig hjelp og døgnvakt innenfor fagområdene indremedisin, kirurgi (ortopedi, gynekologi), fødselshjelp og anestesi. Videre vedtok styret at det skulle bygges opp et spesialisert senter for planlagt kirurgi i Flekkefjord, som en viktig del av videreutviklingen av Sørlandet sykehus Flekkefjord.

Ulike tiltak sikrer god kvalitet og pasientsikkerhet innenfor akuttfunksjonene. En omfattende rulleringsordning der ortopeder ruller fra sykehuset i Kristiansand til Flekkefjord er videreført. Det er nylig rekruttert en ortoped som fra august starter i fast stilling i Sørlandet sykehus Flekkefjord, slik at det nå er to fast tilsatte ortopeder

i Flekkefjord. Disse kommer i tillegg til rulleringsordningen fra Kristiansand.

Det arbeides med det spesialiserte senteret for planlagt kirurgi. Innen gynekologi er volumet av operasjoner nå større enn det som var målet og innen ortopedi vil man med rekrutteringen av den andre fast tilsatte ortopeden ha behandlingskapasitet til å nå målet. En ledelsesmodell der opererende leger i Flekkefjord er organisert under avdelingssjefer i Kristiansand er utprøvd, evaluert og permanent innført. Dette gir opererende leger i Flekkefjord tilhørighet til et større fagmiljø. Det er også opprettet anestesilegebemannet akuttbil fra januar 2025, for å styrke de prehospitale tjenestene.

En full bemanning i generell- eller gastrokirurgi ved Sørlandet sykehus Flekkefjord utgjøres av fire stillinger. Det kreves to faste generelle kirurger som kan jobbe fast i fulle stillinger for å kunne gjenåpne tilbudet. To stillinger kan bemannes av flere leger i mindre stillingsprosjekter.

Helse Sør-Øst RHF viser til at rekrutteringssituasjonen for kirurgi ennå ikke har endret seg positivt. Snarere er det krevende å rekruttere til faste stillinger ved alle de tre lokalisasjonene innen gastrokirurgi. For gastrokirurgi i Sørlandet sykehus Arendal er det for tiden en utfordrende rekrutteringssituasjon, der Sørlandet sykehus Kristiansand avhjelper for å kunne opprettholde tilbudet. På denne bakgrunn har ikke akutt generell-kirurgi ved Sørlandet sykehus Flekkefjord latt seg gjenåpne, og funksjonen er fremdeles midlertidig stengt.

SPØRSMÅL NR. 2292**Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 27. mai 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvor mye mer alvorlig synes samferdselsministeren at konsekvensene bør bli før samferdselsministeren vil prioritere møte med kommunene?

BEGRUNNELSE:

Denne uken kunne vi lese i Budstikka at samferdselsministeren sier nei til å møte Asker og Bærum kommune for å diskutere E18. Formålet med møtet de har bedt om er å diskutere analysegrunnlaget, valg og utforming av de nye midlertidige tiltakene i kollektivfeltet.

Det vil snart også være behov for ytterligere tett dialog om planleggingsmidler til E18-prosjektet og nødvendigheten av ny tunnel under Sandvika, da broene er i ferd med å gå ut på dato.

Det har nettopp kommet fram at køene på E18 koster storsamfunnet to milliarder kroner årlig, og hjemmesykepleien i Asker fortalte Budstikka for noen uker siden at de ikke kommer fram til pasientene sine i tide.

Svar:

I mitt brev av 22. april 2025 til Asker kommune har jeg redegjort for de vurderingene som er gjort i forbindelse med den midlertidige stengingen av Ring 1 i Oslo. På oppdrag fra departementet har Statens vegvesen helt siden i fjor høst arbeidet med å finne tiltak som kan bidra til å bedre den trafikale situasjonen i Vestkorridoren, uten at dette fører til en uforsvarlig økning av trafikken inn mot Oslo sentrum og spesielt i Operatunnelen. Forslaget til utvidet bruk av kollektivfeltene i Vestkorridoren som nå er sendt på høring fra Statens vegvesen er et resultat av dette arbeidet. I møteforespørselen fra Asker kommune av 23. april 2025 fremkommer det at kommunen ønsket innsyn i analysegrunnlaget, valg og utforming av nye midlertidige tiltak i Vestkorridoren.

Etter min vurdering er det Statens vegvesen som er nærmest til å redegjøre for detaljer knyttet til de konkrete forslagene som er sendt på høring, og bakgrunnen for vurderingene og geografiske avgrensninger som er gjort i den forbindelse. Basert på dette vurderte jeg det som mest hensiktsmessig at et slikt møte som Asker kommune ba om – midt i høringsperioden – ble tatt direkte med Statens vegvesen.

SPØRSMÅL NR. 2293**Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Kjerstin Wøyen Funderud****Besvart 2. juni 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

På hvilken måte vil statsråden sørge for at de statlige midlene som i dag går til særtilskuddsplasser ved folkehøgskolen Nord-Norge, kan komme andre elever med funksjonsnedsettelse til gode i sektoren?

BEGRUNNELSE:

Folkehøgskolen Nord-Norge melder om at de ikke finner grunnlag for videre drift av skolen fra høsten 2025 på grunn av for få elever. Folkehøgskolen Nord-Norge er en av fire særtilskuddsskoler. Særtilskuddsskolene har et

visst antall plasser på skolen «reservert» for elever med særlige behov. Særtilskuddet er ment som et bidrag til å dekke merutgifter disse skolene har i tilknytning til at de er godkjent for en høy andel funksjonshemmede elever. Totalt er det 125 særtilskuddsplasser, hvorav 25 av disse er forbeholdt Folkehøgskolen Nord-Norge. Folkehøgskoleloven er nå til behandling i Stortinget og regjeringen legger blant annet vekt på mangfold. Når en skole legges ned, trekkes naturlig nok alle statlige midler inn. Det vil si at ved nedleggelse av folkehøgskolen Nord-Norge, vil sektoren miste 25 særtilskuddsplasser som andre med

funksjonsnedsettelse kunne ha benyttet seg av i en annen folkehøgskole.

Svar:

I forslaget til ny folkehøgskolelov, som ligger til behandling i Stortinget, er det tydeliggjort at folkehøgskolen skal være åpen for alle, og bidra til mangfold og inkludering. I Prop. 111 L (2024-2025), jf. også forslag til endringer i forskrift til folkehøgskoleloven som har vært på høring, foreslås det derfor å videreføre de målrettede økonomiske ordningene som ligger i dagens regelverk- og tilskuddsordning:

- en generell ordning med ekstra tilskudd til elever med dokumenterte behov for tilrettelagt opplæring og
- en særskilt finansieringsordning for fire navngitte «særtilskuddsskoler», blant andre folkehøgskolen Nord-Norge.

Ordningen med særtilskudd til fire navngitte skoler er ment som et bidrag for å dekke merutgifter til særskilt

tilrettelegging som disse skolene har fordi de er godkjent for å ta inn en høy andel elever med nedsatt funksjonsevne (særtilskuddselever).

Som representanten viser til har folkehøgskolen Nord-Norge besluttet at den vil legge ned sin virksomhet etter utløpet av inneværende skoleår. Årsaken til dette er lavt elevtall. Folkehøgskolen Nord-Norge har søkt om at hjemmelen for særtilskudd blir overført til Rønningen Folkehøgskole fra skoleåret 2025-26. Denne søknaden støttes av KFUK-KFUM, som eier både folkehøgskolen Nord-Norge og Rønningen Folkehøgskole. Utdanningsdirektoratet avslo i vedtak av 8. mai 2025 søknaden med den begrunnelse at det ikke er hjemmel i regelverket for en slik overføring av særtilskuddsplasser.

Folkehøgskolen Nord-Norge har klaget på dette vedtaket, og saken ligger nå til behandling i departementet. Jeg kan derfor ikke uttale meg nærmere om denne saken på det nåværende tidspunkt. Jeg tar sikte på å avgjøre klagesaken før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 2294

Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 2. juni 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Jeg viser til statsrådens svar på mitt spørsmål dokument nr. 15:2197 som kan tolkes slik at de foreslåtte endringene i allmenngjøringsloven vil gjelde om norske havner brukes som snuhavner og således medføre at færre rederier vil bruke norske havner slik.

Har regjeringen vurdert konsekvensene av at forslaget om norske lønnsvilkår vil kunne gjøre norske havner mindre attraktive som snuhavner for cruiseskip?

BEGRUNNELSE:

Statsråden viser til et eksempel der et cruiseskip starter seilasen i en utenlandsk havn og avslutter denne i en norsk havn, der passasjerer blir avlastet, og sier i svaret til stortinget at eksempelet viser at lovforslaget ikke vil ha utilsiktede konsekvenser for norske snuhavner.

De fleste cruiseselskapene som har seilaser i Norge har hjemmehavn andre steder i Europa. Et av områdene der det er størst behov for snuhavner i Norge, er i nord. Her er det langt til utenlandske havner og de fleste hjemmehavner for mange av de internasjonale skipene.

Eksempelet statsråden viser til, begrenser tiden et skip kan være i norsk farvann før det må innom en utenlandsk havn for å ikke bli omfattet av forslagene til endring i allmenngjøringsloven, men forslaget til lovtekst gir samtidig ingen tydelig avklaring på hvor lang en seilas innenfor norsk farvann kan være før et skip vil være omfattet av lovforslaget. Det gir heller ingen avklaring på om seilasen er omfattet av forslaget dersom det er en norsk snuhavn i hver ende av en seilas over en lengre periode, men skipet i mellomtiden er innom en utenlandsk havn.

Lovforslaget slik Regjeringen legger har store uklarheter knyttet til operasjoner der en cruise seilas bruker norske havner som snuhavn for av- og pålasting av passasjerer og personell. Det vil kunne bidra til at færre cruiseskip bruker norske havner som snuhavner, som forslaget ikke redegjør for konsekvensene av, verken økonomisk eller klima og utslippsmessige konsekvenser av at skip må reise lange omveier for å være innom utenlandske havner for å ikke være omfattet av andre lønnsvilkår enn det internasjonale maritime regelverket legger til rette for.

Svar:

Som vist til i mitt tidligere svar vil norsk snuhavn ikke ha direkte betydning for om cruiseskip er omfattet av lovforslaget. Det avgjørende er om skipet tilbyr de reisende en seilas mellom norske havner. Et cruiseskip som anløper flere norske havner, og som tilbyr reiser (seilas) mellom norske havner, vil være omfattet av forslaget. Skip som utfører internasjonale reiser, det vil si skip som tilbyr reiser som foregår mellom både norske og utenlandske havner, vil derimot ikke være omfattet av lovforslaget.

I lovproposisjonen punkt 7.4.3 er det vurdert at dagens cruisetrafikk i liten grad vil bli omfattet av kravene, og at de negative konsekvensene som flere høringsinstanser har pekt på, blant annet havnene, ikke vil realiseres. Dette henger sammen med at de fleste cruiseskipene som seiler langs kysten er på internasjonale reiser.

Jeg viser for øvrig til at det vil nedsettes et partssammensatt utvalg som skal vurdere hvordan det kan stilles krav til cruiseskip som har Norge som hoveddestinasjon.

SPØRSMÅL NR. 2295

Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 2. juni 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte eller avkrefte at cruiseskip som bruker norsk havn som snuhavn vil omfattes av forslagene til endring i allmenngjøringsloven, hvor jeg ber om en konkret avklaring på dette samt svar på eksempelet nevnt i begrunnelsen?

BEGRUNNELSE:

Forslagene til endring i allmenngjøringsloven skaper usikkerhet rundt hvordan internasjonale cruiseskip som benytter norske havner som snuhavn vil bli behandlet. Dette gjelder særlig skip som opererer i Nord-Norge med lengre opphold og flere påfølgende cruise-seilaser.

Et typisk scenario i Nord-Norge innebærer at et cruiseskip:

- Laster passasjerer og crew i norsk havn
- Gjennomfører tre-fire påfølgende cruiseseilaser (vanligvis én uke per tur) mellom nordnorske havner, med lang reisevei til nærmeste utenlandske havn
- Laster av de samme passasjerene i norsk havn
- Returnerer til hjemmehavn i utlandet

Med statsrådens nåværende eksempler vil slike cruiseturer kreve svært lange omveier med seilaser til utenlandske havner for at forslaget ikke skal omfatte skipet. Dette kan gjøre det mindre attraktivt å tilby cruise i nord, redusere norske havners konkurranseevne som snuhavner og bidra til større utslipp enn nødvendig i skipsfarten:

Proposisjonen inneholder flere kritiske uavklarte spørsmål:

- Departementet er ikke tydelige på hvor lenge et skip kan være og seile i Norge før det må tilbake til utenlandsk havn dersom det ikke skal være omfattet av forslaget
- Begrepet «seilas» og «innenriksfart» mangler juridisk definisjon i forslaget med hensyn til varighet og andre rammer
- Ingen steder er det fastsatt konkrete tidsrammer eller varighet før et skip må være eller ha vært innom en utenlandsk havn for å ikke være omfattet

Konsekvenser for lønnsvilkår:

- Dersom et skip omfattes av forslaget i løpet av en lengre reise med flere cruiseturer, er det uklart hvor lenge norske lønnsbetingelser da skal gjelde
- Vil for eksempel et skip være omfattet av norske lønnsvilkår kun én uke av en fire ukers tur, men ikke de resterende tre ukene
- Dette skaper juridisk usikkerhet og praktiske problemer for både rederier og sjøfolk

Konsekvenser

Denne klarheten kan:

- Undergrave norske havners posisjon som attraktive snuhavner
- Redusere cruise-aktivitet i Nord-Norge
- Bidra til økte reiseveier og dermed større utslipp i sektoren
- Skape uforutsigbare og kompliserte lønnsvilkår for sjøfolk

- Føre til at internasjonale cruisereederier velger andre destinasjoner

Det er derfor nødvendig at statsråden klargjør hvordan forslaget påvirker cruiseskip som bruker norske havner som snuhavn.

Svar:

Det har ikke direkte betydning for lovforslaget om norske havner benyttes som snuhavn. Det avgjørende er om skipet tilbyr de reisende en seilas mellom norske havner. Et cruiseskip som anløper flere norske havner, og som tilbyr

reiser (seilas) mellom norske havner, vil være omfattet av forslaget. Skip som utfører internasjonale reiser, det vil si skip som tilbyr reiser som foregår mellom både norske og utenlandske havner, vil derimot ikke være omfattet av lovforslaget.

Eksempelet som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet vil være omfattet av lovforslaget. Det vises til et cruiseskip som gjennomfører tre-fire én ukers seilas mellom norske havner, og uten anløp til utenlandsk havn.

Slik eksempelet er formulert avslutter skipet deretter sin aktivitet i Norge, og returnerer til skipets hjemmehavn, dvs. en bestemt havn i skipets flaggstat.

SPØRSMÅL NR. 2296

Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 4. juni 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at føringene som ligger i anmodningsvedtaket fra budsjettenigheten mellom SV, Ap og Sp fra 2024 om at Enova skal utløse utslippskutt over perioden på minimum 4 millioner tonn i hele økonomien og understøtte regjeringens mål om 10TWh strømsparing i bygg i 2030, sammenlignet med 2015-nivå, skal gjelde for hele Enovas ansvarsområde, ikke utelukkende for den økte bevilgningen i budsjettavtalen til punktutslipp i Enova?

BEGRUNNELSE:

I forhandlinger om Statsbudsjettet 2025, ble Sosialistisk Venstreparti, Arbeiderpartiet og Senterpartiet enige om følgende: Stortinget ber regjeringen om at det i ny styringsavtale for Enova legges til grunn at Enova som del av helhetlige virkemiddelpakker i Klimastatus og plan skal utløse utslippskutt over perioden på minimum 4 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i hele økonomien og understøtte regjeringens mål om 10 TWh strømsparing i bygg i 2030, sammenlignet med 2015-nivå.

Tilhørende merknad:

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk venstreparti, er enige om at Enova i kommende avtaleperiode bør bidra til betydelige utslippskutt. Disse medlemmer understreker at det er kort tid til 2030, og Enova bør derfor i større grad støtte

moden teknologi og tiltak i modne markeder for å sørge for raskere bytte til nullutslippsløsninger.

Statsråden svarer på spørsmål den 14. mai 2025 at oppdragsbrev til Enova for 2025 ble sendt ut 2. mai 2025, men at det det arbeides med å ferdigstille en tilleggsavtale med Enova som følger opp Stortingets vedtak for Statsbudsjettet 2025, herunder økt bevilgning til punktutslippsprogram og energieffektivisering i husholdninger. I oppdragsbrevet til Enova er det ingen referanser til nytt utslippsmål, mål om energieffektivisering eller støtte til moden teknologi som anmodningsvedtaket viser til. Det er derfor nødvendig å få bekreftet at føringene som er ventet å komme i tilleggsavtalen vil bli førende for hele Enovas virke.

Svar:

Tilleggsavtalen vil følge opp Stortingets vedtak for statsbudsjettet 2025, herunder, men ikke kun, økt bevilgning til punktutslippsprogram og energieffektivisering i husholdninger. En tilleggsavtale er like bindende som styringsavtalen, da det er et tillegg til avtalen. Enova i sin helhet er et viktig verktøy i regjeringens arbeid med å levere på Stortingets anmodning, og oppfølgingen av anmodningen vil gjelde for hele Enovas virke og følges opp i tilleggsavtalen.

SPØRSMÅL NR. 2297**Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 3. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Barns tilgang til legemidler er en viktig oppgave og ansvar for helsemyndighetene og legemiddelpolitikken.

Kan statsråden komme med forslag til hvordan man kan sikre at barn har tilgang til nødvendige legemidler, gjennom endring av forskrift, presisering av retningslinjer eller rundskriv?

BEGRUNNELSE:

Barn er avhengige av legemidler tilpasset deres behov, både med tanke på dose, form og type. Markedet for legemidler til barn er lite, noe som fører til at marginene for inntjening er små. Dette har de siste årene medført en rekke avregistreringer, og spesielt har miksturer tilpasset barn forsvunnet.

For snart to år siden valgte man å øke prisen på de vanligste typene perorale antibiotika, da med mål om at produsenten skulle få økt pris for sitt produkt slik at produktet ble holdt på markedet. DMP evaluerte dette tiltaket høsten 2024 og konkluderte med at den økte prisen ikke har gått til produsenten, men i stor grad til grossistledet.

Nå trekkes Ery-Max fra markedet med begrunnelse at produktet medfører et tap for produsenten. Abbotycin som har samme virkestoff blir eneste tilgjengelige produkt i det norske markedet. Dette er heller ikke fritt tilgjengelig siden 100 mg/ml miksturene er rammet av langvarig mangel. Fagmiljøer er bekymret for at dette vil bli problematisk når vi får neste runde med kikhoste.

I tillegg til problematikken knyttet til legemiddelmangel og avregistrering av barneformuleringer, er produkter som blir gjort tilgjengelig i det norske markedet blitt svært dyre. Flukloksacillinmikstur er et smalspektret antibiotikum som er å foretrekke ved enkle bløtvevsinfeksjoner hos små barn. Dette produktet kom nylig på markedet og en flaske koster 1056,30. For større barn er det mulig å benytte dicloxacillin tabletter som er langt billigere, 155,6 for 30 tabletter på 250 mg. Det finnes andre miksturer som er rimeligere, men disse er bredspektrede som vi bør være tilbakeholdende med å bruke på grunn av risiko for økt resistensproblematikk.

Fastleger og legevaktsleger forteller nå at de kommer til å kvie seg for å skrive ut flukloksacillin mikstur siden dette blir svært dyrt for mange familier. Det er derfor en fare for at man likevel velger antibiotika som bidrar til økt resistens. Dersom DMP hadde gitt flukloksacillin en

lavere pris, er det lite sannsynlig at produsenten hadde valgt å produktet inn til Norge.

Svar:

Jeg er godt kjent med utfordringene som spørsmålsstiller beskriver med å ivareta tilgang til eldre antibiotika, særlig til behandling av barn. Regjeringen jobber derfor kontinuerlig med å sikre tilgang til forsyningskritiske legemidler. Ett av tiltakene er å inkludere flere eldre forsyningskritiske antibiotika i beredskapslagrene i primærhelsetjenesten. Videre økte vi i 2023 og 2024 prisene på en rekke antibiotika og andre kritiske legemidler for å sikre at legemidlene forblir tilgjengelig i det norske markedet.

Direktoratet for medisinske produkter (DMP) undersøkte i 2024 om prisøkningene på utvalgte antibiotika i oktober 2023 har kommet leverandørene til gode. Direktoratet fant at dette i betydelig grad henger sammen med hvor mange leverandører det er av et legemiddel i markedet. I tilfeller hvor det kun var en leverandør med markedsføringstillatelse (MT) i Norge, kom størstedelen av prisøkningen leverandøren til gode. Når det var flere leverandører av det samme legemiddelet, tilfalt en større del av prisøkningen grossistledet. I noen tilfeller gikk prisøkningen i sin helhet til grossistene.

Ery-Max mikstur fikk innvilget en prisøkning i april 2023 og var i tillegg omfattet av prisøkningen i september 2023. Grossistene har i svært varierende grad videreført prisøkningen til leverandøren. Leverandør har imidlertid ikke søkt om ytterlige prisøkninger i 2024 eller 2025. At produsenten trekker produktene fra markedet, viser etter mitt syn utfordringene vi har med å sikre leverandørene tilstrekkelig fortjeneste på disse legemidlene. DMP har videre bekreftet at det er meldt langvarig mangel på Abbotycin mikstur. Mangelen er varslet frem til 30. september 2026, og er begrunnet med regulatoriske endringer og kapasitetsutfordringer.

Flukloksacillin mikstur (Nerbutix) ble markedsført i Norge fra 1. mars 2025. Normalt fastsettes prisen basert på internasjonal referanseprising, men i dette tilfellet fantes ikke slike priser. Fastsett pris er derfor den prisen leverandøren søkte om. DMP har bekreftet at prisen på Nerbutix er kr 1056,30. Leverandøren har søkt om forhåndsgodkjent refusjon for Nerbutix, men dette er foreløpig ikke innvilget fordi leverandøren så langt ikke har sendt inn nødvendig dokumentasjon for vurdering av om prioriteringskriteriene er oppfylt.

Tilgangen for legemidler med lav omsetning er sårbar, og det er økt fare for mangler og avregistreringer. Dette gjelder i stor grad for barneformuleringer av eldre antibiotika. Jeg fokuserer derfor på å utvikle effektive økonomiske og juridiske virkemidler for å møte tilgjengelighetsutfordringene for disse legemidlene. Det er blant annet forankret i den nye AMR-strategien. I arbeidet med AMR-handlingsplanen og gjennom oppdrag i tildelingsbrev, har jeg bedt DMP prioritere arbeidet med å se på ulike økonomiske virkemidler som på sikt kan gi bedre tilgang til eldre antibiotika. Dette kan være f.eks. ved endringer i pris-reguleringen og felles innkjøp for primærhelsetjenesten, som vi vet fra spesialisthelse-tjenesten gir økt forutsigbarhet med hensyn til pris for leverandørene. På europeiske nivå deltar Norge i arbeidet med å utvikle modeller for inntektsgarantier som skal sikre vedvarende tilgang til antibiotika.

DMP utlyser også virkestoff der det er ønske om flere aktører på det norske markedet i tilfeller man ser

at kommende avregistrering, manglende markedsføring eller sårbar forsyning vil skape en mangelsituasjon. Erytromycin mikstur står på utlysingslisten til DMP for evt. å tiltrekke seg andre. Nerbutix ble også markedsført som et resultat av DMPs utlysingsliste. En forutsetning for at flere leverandører vil komme på markedet, er at prisen til leverandøren er tilstrekkelig høy. For kortvarig behandling vil utgiftene oftest måtte betales av pasienten selv, men behandling av smittsomme sykdommer kan, gitt at prioriterings-kriteriene og inngangskriteriene om alvorlighet og langvarighet er oppfylt, dekkes på blå resept. Barn under 16 år er fritatt for å betale egenandeler på blå resept.

I prioriteringsmeldingen som jeg la frem våren 2025, har jeg også foreslått flere forenklinger i regelverket som vil kunne bidra til raskere tilgang til eldre antibiotika og barneformuleringer på blå resept. Jeg sikter på å sende nødvendige regelverksendringer på høring så fort som mulig.

SPØRSMÅL NR. 2298

Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 2. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvordan fordeles midler til opplæring i kriminalomsorgen?

Svar:

Jeg forstår spørsmålet slik at det etterspørres hvordan midler til innsattes opplæring i norske fengsler fordeles i statsbudsjettet. Jeg har forelagt spørsmålet for kunnskapsministeren som er den rette mottaker av spørsmålet. Kunnskapsministeren opplyser at Kunnskapsdepartementet har en tilskuddsordning som skal bidra til å dekke kostnadene som fylkeskommunene har til opplæring innenfor kriminalomsorgen, herunder driftsutgifter og førstegangsanskaffelse av undervisningsutstyr. Statsforvalteren i Vestland får i tillegg tilskudd til forskning og utvikling i opplæring innen kriminalomsorgen og koordinering av ressurser knyttet til Desktop for skolen. Hovedtildelingen til fylkeskommunene fastsettes på grunnlag av antall soningsplasser i det enkelte fylke. I tillegg får fylkeskommuner med særskilt tildelte oppgaver til opplæring innenfor kriminalomsorgen tilskudd for tilbudene om:

- ungdomsenhet
- oppfølgingsklasser
- enhet for tilbakeføring gjennom arbeid, fritid og utdanning (TAFU)
- enhet for narkotikaprogram med domstolskontroll (ND)

Utdanningsdirektoratet har det overordnede ansvaret for forvaltning av tilskuddsordningen og ordningen er budsjettstyrt. Statsforvalteren i Vestland skal publisere årlige tilstandsrapporter på bakgrunn av rapporteringen fra fylkeskommunene. I retningslinjene for tilskuddsordningen finnes øvrige detaljer omtalt: <https://www.udir.no/om-udir/tilskudd-og-prosjektmidler/tilskudd-for-skoler/opplaring-i-kriminalomsorgen/>

SPØRSMÅL NR. 2299**Innlevert 24. mai 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 2. juni 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Kan det opplyses om støtte fra staten til skipene Statsraad Lehmkuhl, Sørlandet og Christian Radich de siste 10 årene inkludert forslag til revidert nasjonalbudsjett for inneværende år?

Svar:

De statlige tilskuddene fra Kultur- og likestillingsdepartementet til de tre skværriggerne fremgår av følgende oversikt:

	Alle beløp i 1000 kroner									
	2016	2017	RNB17	2018	RNB18	2019	2020	RNB20	2021	RNB21
Fullriggeren Sørlandet	7 242	7 370	1 500	10 530	0	10 780	11 070	15 000	12 825	3 000
Skoleskipet Christian Radich	7 297	7 425	0	7 585	0	7 765	7 970	15 000	11 150	3 000
Seilskipet Statsraad Lehmkuhl	8 013	8 155	3 000	8 330	1 500	8 530	14 760	20 000	16 600	4 000

	2022	2023	2024	Vedlikehold 2024	2025	Spillemidl. vedlikehold 2025	Totalt 2016-2023
Fullriggeren Sørlandet	13 085	13 470	14 250	4 000	14 790	4 000	79 317
Skoleskipet Christian Radich	11 375	11 710	12 390	4 000	12 860	20 000	67 192
Seilskipet Statsraad Lehmkuhl	16 930	17 430	18 440	4 000	19 140	4 000	92 888

SPØRSMÅL NR. 2300**Innlevert 24. mai 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 30. mai 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Korleis vil statsråden sikre at handsaminga hos Riksantikvaren av Akershus fylkeskommune sitt avslag på Statens vegvesen sin søknad om dispensasjon frå Lov om kulturminner for bygging av brutårna på den nye Glommakryssingen, ikkje bidreg til å forsinke eit av dei aller

høgast prioriterte prosjekta frå Senterpartiet og Arbeiderpartiet i Nasjonal transportplan 2025-2036?

GRUNNGJEVING:

Ny Glommakryssing har vore jobba med over lang tid, det var eit av dei høgast prioriterte prosjekta i Nasjonal

Transportplan 2025 -2036 som Senterpartiet og Arbeiderpartiet i regjeringa la fram i fjor vår og det står også høgt på prioriteringslista som Statens vegvesen offentliggjorde for nokre dagar sidan. Det er avgjerande at gjenståande spørsmål i planprosessen vert avklart raskt, slik at prosjektet ikkje risikerer å bli skuva ut i tid nok ein gong.

Svar:

Vedtaket fra Akershus fylkeskommune om avslag på dispensasjon for den valgte broløsningen er nå innklaget til Riksantikvaren. Det er Riksantikvaren som er rett myndighet

til å avgjøre klagen. Riksantikvaren opplyser at de gir behandlingen av klagen høy prioritet, og at direktoratet er bevisst at det er viktig med en rask avklaring.

SPØRSMÅL NR. 2301

Innlevert 24. mai 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 4. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden utnytte utviklingen på kjøretøysida for å bidra til mer effektiv transport med reduserte utslipp, hva vil statsråden gjøre for å unngå at dette gir økt belastning på fylkeskommunale og kommunale veger, og vil statsråden følge opp det bl.a. Norges Skogeierforbund har tatt til orde for gjennom økt tillatt totalvekt i kombinasjon med krav til flere akslinger?

BEGRUNNELSE:

Moderne lastebiler har flere aksler enn tidligere. Dette gir mulighet for å øke totalvektene uten at veislitasjen øker. Økt totalvekt på det enkelte vogntog vil kunne bidra til mer effektiv transport og samtidig betydelig reduserte utslipp totalt sett.

Våre naboland Finland og Sverige har økt tillatte totalvekter både for tømmervogntog og andre vogntog. Bakgrunnen for det er en ny generasjon kjøretøy med flere aksler (fire-akslede biler og fem-akslede tilhengere). Vogntog med ni aksler tillates for 74 tonn i Sverige og 76 tonn i Finland.

Skogeierforbundet, Felleskjøpet og Tine har tatt til orde for at de optimale vogntogkombinasjonene bl.a. i landbrukstransporter vil være fire-akslet bil med hhv. tre-akslet tilhenger der tillatt vogntoglengde er 19,5 m (Vestlandet og deler av Nord-Norge) og fire- eller fem-akslet tilhenger der tillatt vogntoglengde er 24 m.

Statens vegvesen har igangsatt en prosess for å åpne for økte totalvekter, først og fremst på veger med 19,5 m vogntoglengde. Høringsfristen var 18. november, og Vegdirektoratet jobber nå med å ferdigstille dette regelverket. I høringen lå forslag om å tillate hhv 54 tonn

(fossil drivlinje) eller 56 tonn (nullutslippskjøretøy) totalvekt for vogntog med seks eller syv aksler.

I høringen påpekte Skogeierforbundet at økt totalvekt på seks-akslede vogntog ville føre til økt veislitasje og ikke er tilpasset standarden på mange fylkes- og kommunale veger, og at fylker og kommuner dermed ikke ville følge opp regelverksendringen med oppskrivning av sitt eget veinett. Dette illustreres også av at alle fylkeskommunene, unntatt én, som har avgitt høringsuttalelse, har gått imot vegvesenet sitt forslag grunnlagt i fare for økt veislitasje. Skogeierforbundet har skissert flere ulike alternativer for å øke totalvektene utover 50 tonn, der én ekstra aksel og tvillinghjul på henger inngår som sentrale elementer. De påpeker at det er sentralt å få gjennomført en endring som kommuner og fylker faktisk vil følge opp, og at det da er viktig å velge en løsning som tillater økt totalvekt samtidig som det gir minst mulig slitasje på veinettet.

Svar:

Det er allerede et betydelig veinett i Norge som er åpnet for inntil 60 tonn tunge modul- og tømmervogntog.

Tillatte vekter og dimensjoner for vogntog har imidlertid ikke fullt ut fulgt utviklingen av veienes kapasitet. Det har derfor som det er vist til i begrunnelsen for spørsmålet vært gjennomført en høring om å øke tillatt totalvekt på nærmere angitte vogntog for å gi bedre utnyttelse av veienes og bruens kapasitet. Dette kan bidra til mer effektiv transport og reduserte utslipp. I arbeidet med oppfølgingen av høringen er det ikke konkludert om og under hvilke forutsetninger vektene eventuelt kan økes. Det er derfor for tidlig å si om det blant annet skal stilles

krav til ekstra akslinger for å få økt totalvekt, som nevnt i begrunnelsen for spørsmålet. Dette arbeidet er nå i sluttfasen.

Mer last per kjøretøy er ofte et samfunnsøkonomisk lønnsomt tiltak, men økte vekter vil samtidig øke veislitasjen noe. Det er derfor viktig at det ved enhver vurdering av økte tillatte vekter både gjøres en vurdering av hvordan en vektøkning kan skje rent teknisk, samtidig som hensynet til belastning på vei og bru ivaretas best mulig.

Det pågår i tillegg flere prosesser for å bidra til mer effektiv transport med reduserte utslipp, herunder for å nå målet om 100 % nye nullutslipps og biogass lastebiler innen 2030. Flere tiltak er innrettet for økt effektivitet, som forsøket med 74-tonns tømmervogntog som avsluttes i løpet av sommeren. I tillegg pågår det arbeid

med regelverksendringer for å tillate bedre aerodynamiske egenskaper for tømmer- og modulvogntog. Som en oppfølging av forsøket med 74 tonns tømmervogntog, samt i pågående utvikling av regelverket, vil muligheten for ytterligere vektøkninger også vurderes.

Jeg vil videre bemerke at både fylkeskommunene og kommunene som del av sitt arbeid med å tilrettelegge for verdiskaping og næringsutvikling i eget område, vurderer tilrettelegging av fylkes- og kommunale veier for effektiv transport som bidrar til reduserte utslipp.

Det er også gjennomført et bruoppgraderingsprogram hvor mange fylkeskommunale bruer ble oppgradert til en lav kostnad, noe som medførte at flere sammenhengende strekninger kunne åpnes for økte totalvekt for kjøretøy/vogntog.

SPØRSMÅL NR. 2302

Innlevert 25. mai 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 3. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden redegjøre til Stortinget før sommeren om fødsels- og barselomsorgen slik at Stortinget kan bli orientert om situasjonen, og hva regjeringen gjør for å sikre pasientsikkerheten for fødende kvinner og barselkvinner?

BEGRUNNELSE:

I media kan vi nå lese om tilsynelatende alvorlige situasjoner på landets fødsels- og barselavdelinger. Kvinner står fram og melder at opplever å bli overlatt til seg selv, og jordmødre forteller om svært travle vakter som påvirker arbeidssituasjonen deres på en måte som de opplever går ut over kvalitetsarbeidet. Nylig skrev Aftenposten om at tre ledere ved føde- og barselavdelingen ved Ahus har sagt opp. De kan ikke stå inne for pasientsikkerheten lengre og tillitsvalgte krever strakstiltak. Ansatte som uttaler seg i media mener at fødselsomsorgen i Norge har vært nedprioritert i en årrekke.

Samtidig ser de en økning i antall fødende med sammensatte behov

- at de har fått stadig nye oppgaver uten at det følger med ressurser
- at fødeavdelingene ikke er rigget for å stå i det som forventes av dem

Et eksempel er kravet om en-til-en-omsorg under aktiv fødsel.

To av lederne opplever at det ikke er mulig å få til en god drift under dagens omstendigheter, blant annet på grunn av bemanningen. En tredje leder begrunner oppsigelsen med blant annet vedvarende mangel på ressurser. Lederen kan ikke stå inne for faglig kvalitet eller pasientsikkerhet med dagens bemanning, skriver de tillitsvalgte i et varslingsbrev til ledelsen.

Statsråden har det øverste ansvaret for fødselsomsorgen i Norge. Nå står sommeren for døren og ferieavvikling kan gjøre situasjonen enda mere krevende. Der som det er en bemanningskrise ved jordmordavdelinger må Stortinget bli holdt orientert om det og Regjeringen må kunne vise en plan for å forebygge alvorlige hendelser og tap av offentlige helsepersonell til private tilbud som gjerne er konsekvensene av denne situasjonen.

Svar:

Regjeringen har lagt frem Nasjonal helse- og samhandlingsplan, der svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen er et viktig innsatsområde og som også ble lagt fram som et eget særtrykk. Nasjonal helse- og samhandlingsplan gir en grundig gjennomgang av status, utfordringer og regjeringens tiltak for å forbedre tjenestene.

Vi har en god fødselsomsorg i Norge, men tilgang til fagfolk er en av de største utfordringene. Det betyr at vi må utdanne flere spesialsykepleiere, inkludert jordmødre og helsesykepleiere. Det er vi i gang med. Vi må også se på hvordan vi beholder og bruker fagfolkene bedre, for eksempel gjennom bedre samarbeid mellom sykehus og kommuner om jordmorressurser. Det finnes gode eksempler på dette, blant annet prosjektet «Min Jordmor» i Drammen. Slike måter å organisere tjenesten på er bra for både kvinnene og jordmødrene og bør prøves ut flere steder. Vi har innført et rekrutterings- og samhandlingstilskudd som skal understøtte tjenesteutvikling og gode pasientforløp. Vi må også legge til rette for bedre oppgavedeling, f.eks. har barnepleiere høy kompetanse knyttet til observasjon og oppfølging av nyfødte og kan bidra til hensiktsmessig oppgavedeling og en helhetlig kompetanse-sammensetning.

Jeg tar på alvor at de ansatte rapporterer om økt arbeidspress på fødeavdelingene. Vi skal ha et trygt og forsvarlig føde- og barseltilbud i Norge, også om sommeren når det er ferieavvikling. I Helsedirektoratets retningslinje for fødselsomsorgen av mars 2024 er det anbefaling om bemanning av jordmødre ved fødeinstitusjonene. Muligheten for at en jordmor er kontinuerlig til stede i aktiv fødsel er fremhevet i anbefalingen som en faktor

helse-foretakene bør legge til grunn når de utarbeider bemanningsplaner.

Det er de regionale helseforetakene og helseforetakene som har ansvaret for at fødetilbudet er forsvarlig og som må sørge for forsvarlig bemanning. Helseforetakene bør ha planer for å rekruttere, beholde og utdanne personell i fødeinstitusjonene. Helseforetakene må også sørge for at bemanningen er i tråd med kvalitets- og kompetansekrav i den nasjonale faglige retningslinjen. De regionale helseforetakene har fått i oppdrag å rapportere på hvordan retningslinjen for fødselsomsorgen er satt i verk, spesielt hvordan de har fulgt opp anbefalingen om tilstedeværende jordmor i aktiv fase av fødselen. Jeg nevner i tillegg at vi har innført en finansieringsordning for fødselsomsorgen som legger til rette for faglig kvalitet, gjennom redusert andel innsatsstyrt finansiering.

Dokument 8:272 S (2024-2025) om å forbedre den offentlige fødselsomsorgen og forebygging av hjemmefødsler uten kvalifisert hjelp skal om kort tid behandles i Stortinget.

Jeg ser frem til å debattere fødselsomsorgen i forbindelse med representantforslaget og svare på spørsmål. Hvis Stortinget ønsker ytterligere redegjørelse stiller jeg selvsagt på dette.

SPØRSMÅL NR. 2303

Innlevert 25. mai 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 2. juni 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

TAF/YSK-ordningen har vært en stor suksess for både elever og næringsliv. Etter over 30 år er imidlertid ordningen fremdeles bare en prøveordning.

Vil kunnskapsministeren ta initiativ til å gjøre ordningen permanent?

BEGRUNNELSE:

Gjennom flere år er det vist til svært gode eksempler på hvordan TAF/YSK elever flere steder i landet lykkes å få relevant utdanning for lokalt næringsliv.

Flere av eksemplene finner man i Vestland.

Dette er også bakgrunnen for at NHO Vestland ønsker at TAF-ordningen (tekniske allmennfag) må gjøres permanent.

Ordningen gir videregående elever mulighet til å ta spesiell studiekompetanse og fagbrev på fire år. Utdannelsen er svært viktig for rekruttering til næringslivet, men har vært midlertidig siden 1992.

Det at ordningen enda er midlertidig skaper usikkerhet og er et hinder for god planlegging og videreutvikling av ordningen. Ved å gjøre TAF/YSK-ordningen permanent, kan skoler og bedrifter lettere samarbeide om å utvikle relevant utdanning som dekker behovene til næringslivet.

TAF/YSK -ordningen er spesielt viktig for å rekruttere ungdom til yrker som krever både teoretisk kunnskap og praktisk erfaring, og bidrar til å utvikle lokal arbeidskraft som er både kompetent og relevant.

Ved å gjøre ordningen permanent, kan man også sikre at flere ungdommer får muligheten til å kombinere teoretisk kunnskap med praktisk yrkesopplæring, og der-

med øke rekrutteringen til lokale bedrifter. En permanent ordning vil også ha betydning for næringslivet nasjonalt.

I Nord-Hordaland kan vi denne uken lese følgende:

“NHO sine undersøkingar viser at seks av ti norske bedrifter slit med å få tak i folk med den rette kompetansen. Og TAF bidrar i høgste grad til å utdanna dei flinke folka næringslivet treng.”

“– Ordninga er så bra at me no må få lagt dette om til eit ordinært tilbod. Me må få bort all tvil rundt tilbodet, seier han.”

Svar:

De fleste tilbudene i videregående opplæring er enten yrkesfaglige løp eller studieforberedende løp. Fylkeskommunene har imidlertid handlingsrom til å tilby alternative opplæringsmodeller ut fra lokale behov og ønsker, og

en del fylkeskommuner bruker fleksibiliteten til å tilby TAF- eller YSK-modeller. TAF og YSK-modellen er med andre ord ikke en prøveordning, men en ordning der fylkeskommunen utnytter det lokale handlingsrommet.

TAF (tekniske allmennfag) og YSK (yrkes- og studiekompetanse) er opplæring som gir yrkeskompetanse og studiekompetanse samtidig. Opplæringen tar minst fire år og kan gjennomføres på ulike måter i de ulike fylkene. Felles for gjennomføringen er at ungdommen er både elev og lærling i løpet av de fire årene. De som har gjennomført TAF/YSK får et godt grunnlag fra videregående opplæring, og de er ettertraktete i næringslivet.

Regjeringen er positiv til tilbud som TAF og YSK, og rammevilkårene legger til rette for at fylkeskommuner kan etablere slike tilbud ut fra lokale behov og forutsetninger.

SPØRSMÅL NR. 2304

Innlevert 23. mai 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Bjørnstad

Besvart 3. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden klargjøre om regjeringen vil gripe inn for å sikre at fødetilbudet på Gjøvik består frem til Mjøssykehuset er i drift, og hvilke konkrete tiltak som vil settes inn for å sørge for at ingen fødetilbud i Innlandet legges ned før det nye hovedsykehuset på Moelv er realisert, og er flytting av fødetilbudet fra Gjøvik til Lillehammer et planlagt tiltak for å spare driftsmidler i forkant av etableringen av nytt hovedsykehus?

BEGRUNNELSE:

Direktøren i Sykehuset Innlandet foreslår å legge ned fødeavdelingen på Gjøvik og flytte tilbudet til Lillehammer. Senterpartiet har vært tydelige på at ingen tilbud skal bygges ned før et nytt sykehus på Moelv er på plass. Fødetilbud handler om trygghet i en sårbar livssituasjon – og må ikke svekkes før alternativet står klart. Nå må det også klargjøres om dette er et sparetiltak for å finansiere nytt sykehus.

Svar:

Jeg har på bakgrunn av spørsmålet fra representanten Kjersti Bjørnstad henvendt meg til Helse Sør-Øst RHF og

bedt om en orientering om situasjonen for fødetilbudet i Sykehuset Innlandet HF. Styret i Sykehuset Innlandet HF vedtok 27. mai 2025 (sak 042/2025) å videreføre samlokalisering av døgntilbudet for fødende i divisjon Gjøvik-Lillehammer til Sykehuset Innlandet Lillehammer, Kvinneklubben, fram til åpning av Mjøssykehuset.

Helse Sør-Øst RHF redegjør i sitt svar for at Sykehuset Innlandet HF er opptatt av å sikre befolkningen i Innlandet et trygt og forsvarlig fødetilbud. Fødetilbudet ved sykehuset på Gjøvik har i lengre tid vært preget av vedvarende utfordringer med å rekruttere både spesialister i fødselshjelp og kvinnesykdommer samt jordmødre. Dette har gjort driften svært sårbar.

Avdelingen på Gjøvik har samarbeidet tett med Kinneklubben på Lillehammer, og siden 2019 har de to fødeavdelingene i divisjonen vært sammenslåtte i sommermånedene og praktisert felles ferieavvikling. De ansatte ved Gynekologi og fødeavdelingen på Gjøvik har strukket seg lang for å opprettholde fødetilbudet lokalt gjennom resten av året, men over tid ble belastningen for høy. Som følge av en ytterlig forverret bemanningssituasjon i 2024, ble det besluttet å utvide sommersamarbeidet med samlokaliserte fødeavdelinger – i første omgang utover høsten i fjor, og deretter gjennom vinteren i år.

Helse Sør-Øst RHF viser til at Sykehuset Innlandet HF har arbeidet kontinuerlig gjennom det siste året der arbeidsgrupper, med representanter fra fagmiljøene, tillitsvalgte, vernetjeneste og ledelse, har sett på muligheter for å gjenåpne fødetilbudet på Gjøvik. Det er jobbet aktivt med rekrutteringstiltak, oppbemanning, reduksjon i sykefravær og arbeidsmiljøforbedringer. Tiltakene har ikke hatt god nok effekt til å sikre en forsvarlig bemanningsplan ved Fødeavdelingen. Med bakgrunn i risikovurderinger, bemanningssituasjon og liten effekt av iverksatte tiltak, slo arbeidsgruppen i vinter fast at det ikke var faglig forsvarlig å gjenåpne et døgntilbud for fødende på Gjøvik.

Helse Sør-Øst RHF framhever i sin orientering at perioden med samlokalisering av de to fødetilbudene i divisjon Gjøvik-Lillehammer har vist seg å gi positive effekter, både faglig og driftsmessig. Dette kommer de fødende til gode. Det er også av stor verdi å kunne tilby trygge og

forutsigbare arbeidsforhold for de ansatte i årene som kommer. Det bidrar til å beholde ansatte og sikre tilstrekkelig rekruttering framover. Den sammenslåtte avdelingen på Lillehammer har økt sin kapasitet tilpasset antall fødsler. Det blir også opprettholdt et poliklinisk tilbud til gravide og barselpasienter, samt gynekologisk poliklinikk og gynekologisk dag- og heldøgns-kirurgi ved avdelingen på Gjøvik.

Vedtaket om å videreføre samlokalisering av de to fødetilbudene er basert på manglende tilgang på personell med jordmorkompetanse. Helseforetakene har ansvaret for at fødetilbudet er forsvarlig, og må sørge for forsvarlig bemanning og at denne er i tråd med kvalitets- og kompetansekrav i den nasjonale faglige retningslinjen for fødselsomsorgen (2024). Ut fra redegjørelsen fra Helse Sør-Øst RHF legger jeg til grunn at de fødende i Innlandet får et trygt og forsvarlig fødetilbud.

SPØRSMÅL NR. 2305

Innlevert 25. mai 2025 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 3. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kva er det som legitimerer at ferjeselskapene skal prioritere supporter busser framfor alle andre reisende?

GRUNNGJEVING:

Mottok følgende SMS varsling 23.05:

1018 Halhjem - Sandvikvåg: Søndag 24. mai kl 19:15 spilles Haugesund-Brann i Haugesund, og det må påregnes litt mer trafikk enn normalt på sambandet, både i forkant og etterkant av denne kampen.

Av sikkerhetsmessige årsaker er avgang søndag 25.mai kl 23:10 fra Sandvikvåg forbeholdt supporterbuss-er til Brann.

Dette er en varslingstjeneste som eg abonnerer på, noko svært mange som reiser på denne strekninga ikkje gjer. Dei vil vera heilt uforberedt på denne situasjonen. Det er heilt uholdbart at ferjeselskapet sorterer på denne måten - det vil vera mange andre behov som burde vera meir tungtvegande om ferjeselskapet skal sortere på dei reisande.

Svar:

Lokaloppgjær i fotball vekker stor interesse på Vestlandet. Det er ei interesse eg deler og kjenner igjen frå heimbyen min Fredrikstad som nettopp møtte Sarpsborg 08 på Fredrikstad Stadion. Det blir gjerne kok og høg stemning, men også nokre utfordringar i slike lokaloppgjær. I forkant av kampen i Haugesund mellom Haugesund og Brann 25. mai hadde Statens vegvesen kontakt med Torghatten Nord som er ferjeoperatør på sambandet Halhjem–Sandvikvåg. Bakgrunnen var tidlegare hendingar med trakassering av mannskap og passasjerar og hærverk om bord. Det ble vurdert ulike løysingar for å førebyggje slike uønskete hendingar.

Det blei ikkje sett på ei løysing å nekte folk å reise med ferja eller halde dei igjen på kaien, då dette kunne gje andre utfordringar på kai. Terskelen for å nekte tilgang til ein ferjeavgang er, og skal vere, høg. Det blei bestemt å prøve ei ordning der Torghatten Nord stilte med vektarar på éin avgang frå Sandvikvåg, som blei reservert for supporterar. Bussane med supporterar blei samla opp til denne avgangen. Dei første bussane som kom til Sandvikvåg vart haldne tilbake slik at alle kunne reise sa-

man med avgangen kl. 23.10. Tiltaket vart vurdert som naudsynt av tryggingssyn.

Målet med tiltaket var å sikre tryggleiken for alle om bord. For å gi andre reisande høve til å planleggje reisa si, send ferjeoperatøren ut eit varsel dagen før. Ferjemannskapet informerte òg bilpassasjerar direkte på kaien.

For å lære av hendinga og vurdere korleis liknande situasjonar bør handterast i framtida, vil Statens vegvesen, saman med ferjeoperatøren, gå gjennom og evaluere hendinga.

Eg må innrømme at det er fristande for ein FFK-supporter å påleggje Vegvesenet og i staden nekte Brannsupporterane tilgang til ferje, men eg stoler på at evaluering er den beste vegen vidare i saka.

Statens vegvesen opplyser vidare om at dei ikkje er kjende med at tilsvarande vurderingar blei gjort for sambandet Mortavika–Arsvågen etter lokaloppgjeret mellom Haugesund og Viking i Haugesund 11. mai.

SPØRSMÅL NR. 2306

Innlevert 25. mai 2025 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 4. juni 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Har det vorte gjeve ervervsløyve i Fiskeridirektoratet for skipet Jan Mayen på eit vis som gjer at det i praksis oppstår eit effektivt monopol av konsesjonar og fartøy for fiske av krill i strid med intensjonen i deltakarlova?

GRUNNGJEVING:

Eg har fått kjennskap til at fleire aktørar gjennom dialog med departementet har fått inntrykk av at Fiskeridirektoratets saksbehandling av erverv av fartøyet Jan Mayen ikkje ville bli sluttbehandla før departementet sjølv hadde vurdert om transaksjonen mellom Aker Biomarine og AIP er i tråd med deltakarlova. Trass i dette viser bilete frå verftet i Tersan slik eg har fått opplyst at skipet er teke på land av Aker Qrill og delt på midten. Eg kan ikkje finne eit formelt vedtak frå Fiskeridirektoratet som skulle rettferdigjera ein slik operasjon.

Dersom det mot formodning er gjeve eit slikt ervervsløyve i strid med signal frå departementet, framstår det som om det oppstår eit monopol i krillfisket i praksis. Det er i tillegg ein risiko for at desse ressursane de facto blir kontrollert at eit selskap som ikkje er eigd i Norge, noko som er stikk i strid med intensjonen i deltakarlova. Eg ønskjer derfor at statsråden avklarar både kva som er faktum i saka og korleis den vidare saksbehandling vil vera.

Svar:

Eg går ut frå at representanten i sitt spørsmål siktar til ei sak der Fiskeridirektoratet 28. februar 2025 tildelte

ervervsløyve og krill-løyve til spesifisert nybygg for Aker BioMarine Antarctic AS, seinare The Qrill Company AS, til erstatning for tidlegare løyve til nybygg. Frist for iverksetjing av vedtaket er sett til 31. desember 2026.

Dette vedtaket byggjer på ein søknad frå Aker BioMarine Antarctic AS til Fiskeridirektoratet som deretter orienterte departementet om søknaden før den vart handsama. Departementet har ikkje hatt innvendingar mot at direktoratet har handsama denne søknaden om erstatningsløyve til nybygg og fatta vedtak 28. februar 2025, sjølv om departementet samtidig ser nærare på dei eigarendringane i krillselskapet Aker BioMarine Antarctic AS som Fiskeridirektoratet godkjende i fjor sommar. Ettersom saka om eigarendringar er ei pågåande sak i departementet som vert handsama i medhald av forvaltningslova og anna relevant regelverk, kan eg ikkje gje ytterlegare kommentarar, korkje om prosess eller innhaldet i saka.

SPØRSMÅL NR. 2307**Innlevert 25. mai 2025 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 30. mai 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hurtigruta er i mange sammenhenger avgjørende for transport av folk og materiell langs kysten. På tross av subsidier legger hurtigruta begrensninger på transport av kjøretøy i vår og sommermånedene.

Hvor stort fratrekk medfører denne begrensningen i statsstøtten?

BEGRUNNELSE:

Hurtigruta kalles med rette for en hovedferdselsåre langs kysten vår. Folk og utstyr transporteres og folk forventer at hurtigruta kommer, og at den utfører de oppdrag som gjelder for tjenesten den utfører for staten.

På tross av dette legger de som utfører tjenesten begrensninger på transport av kjøretøy i vår og sommerhalvåret.

Siden subsidiene på nærmere 1 mrd. per år utbetales i forhold til inngått avtale, reagerer mange på at man ikke får fraktet kjøretøy i denne perioden, så fremt man ikke selv er med som passasjer.

Dette fremstår som rart da det er mulig resten av året. Man ville jo tro at forutsetningen for at avtalen skal gjelde hele året uten innlagte begrensninger men sånn er det ikke.

Jeg ser derfor frem til å få kunnskap om hvor stor avkortningen blir, fra statens side, all den tid operatørene legger inn slike forbehold.

Svar:

Jeg legger til grunn at representanten med «Hurtigruten» mener kystruten, da Samferdselsdepartementet har kontrakt med to rederier på kystruten, hhv. Hurtigruten Coastal AS og Havila Kystruten AS.

Staten kjøper sjøtransporttjenester på strekningen Bergen-Kirkenes for å sikre et tilfredsstillende transporttilbud for passasjerer som reiser lokalt eller regionalt fra havn til havn, og godstransport mellom Tromsø og Kirkenes. I 2025 er det bevilget 1,2 mrd. kr over statsbudsjettet til formålet. Kontraktene stiller en rekke krav til persontransport, godsfrakt, og klima- og miljø. For å begrense utgiftene tillater staten at rederiene driver kommersiell virksomhet på samme skip som den statlige virksomheten, så lenge den kommersielle virksomheten følger EØS-regelverket om statsstøtte.

Samferdselsdepartementets kontrakt med rederiene omfatter ikke krav om frakt av personkjøretøy, uavhengig om det er med eller uten sjåfør. Rederiene står derfor fritt til å tilby biltransport på kommersielt grunnlag. Jeg har stor forståelse for at det kommer reaksjoner fra de som har planlagt å ta med bil på en avgang, men som ikke får tatt den med. Samtidig må det understrekes at kystruteskipene er bygget for frakt av personer og noe gods, og ikke som bilferjer.

SPØRSMÅL NR. 2308**Innlevert 25. mai 2025 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 30. mai 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

I dagens krevende situasjon mellom Europa og Russland, må ethvert ansvarlig land sørge for egen og felles sikkerhet.

Mener statsråden at norske myndigheter har tilfredsstillende kontroll på russere som oppholder seg i Norge?

BEGRUNNELSE:

Putins aggresjon mot Ukraina er et varsel til alle andre land om å ta russerne på høyeste alvor. Å være naiv eller avventende kan i verste fall føre til tap av menneskeliv her i landet.

Norge, sammen med andre allierte land og Europa, bør sørge for å ha kontroll over hvilke russere som

oppholder seg her og hvorfor. Ikke minst finnes det et stort antall russere som har dobbelt statsborgerskap, og således kan operere tidvis under sitt norske pass, samtidig som de kan ha en vesentlig større lojalitet til eget opprinnelsesland.

Det påhviler derfor våre myndigheter et særlig ansvar for å sørge for at disse menneskenes muligheter til å begå ikke akseptabel atferd begrenses så langt som mulig.

Målet må være å sørge for en best mulig samfunns-sikkerhet for norske borgere. I dette ligger det også, etter mitt skjønn, at man bør vurdere om det norske statsborgerskapet i noen tilfeller bør trekkes tilbake, dersom det foreligger grunnlag for et slikt tiltak.

Svar:

Ansvar for å arbeide forebyggende og etterforske straffbare handlinger i Norge, ligger hos politiet og Politiets sikkerhetstjeneste (PST). Politiet og PST vil vurdere konkret om enkeltpersoner kan utgjøre en trussel, uavhengig av vedkommendes bakgrunn og statsborgerskap.

Jeg vil også bemerke at russiske statsborgere er tredjelandsborgere som trenger oppholdstillatelse eller visum for å kunne reise inn i Norge. Norge strammet inn visumpraksisen for russiske borgere i mai 2022. Adgangen til å reise inn i Norge ble i tillegg ytterligere strammet inn fra 29. mai 2024, når formålet med reisen er turisme eller andre ikke-essensielle formål, jf. instruks GI-06/2024 i medhold av utlendingsloven § 126 første ledd.

SPØRSMÅL NR. 2309

Innlevert 25. mai 2025 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 2. juni 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke kriterier som er lagt til grunn for fordelingen av støtte knyttet til "tilskudd for å forebygge barne- og ungdomskriminalitet og utrygge skolemiljø ved bruk av beredskapsteam" og hvorfor byer som Sandefjord og Tønsberg spesielt, og ingen kommuner i Vestfold generelt, er tildelt midler til beredskapsteam?

BEGRUNNELSE:

Blant regjeringens tiltak for å bekjempe barne- og ungdomskriminalitet finner vi et tilskudd som skal bidra til å forebygge kriminalitet blant barn og unge, samt skape tryggere skolemiljøer gjennom bruk av beredskapsteam.

Når lokalsamfunn opplever økt kriminalitet blant barn og unge, er det dramatisk og alvorlig for dem det gjelder. Det er derfor avgjørende å kunne handle raskt for å forhindre ytterligere kriminalitet og for å beskytte andre barn og unge.

Tilskuddsordningen skal støtte kommuner i å etablere nye eller styrke eksisterende beredskapsteam som et forebyggende tiltak. I årets tildeling fremgår det imidlertid at det ikke er mulig å søke om midler, da tilskuddene er direkte tildelt kommuner med særskilte utfordringer. Oslo, Bergen, Trondheim, Kristiansand, Stavanger, Drammen, Skien og Sarpsborg er blant kommunene som har mottatt støtte.

Samtidig opplever flere mellomstore byer i Vestfold en betydelig økning i ungdomskriminalitet og utrygghet – med mange av de samme kjennetegnene som i for eksempel Skien og Sarpsborg. Likevel har ingen byer i Vestfold mottatt tilskudd, til tross for at utfordringene har vært vedvarende over tid.

I Sandefjord har det denne våren vært flere alvorlige hendelser der både gjerningspersoner og ofre er mindreårige. Det har vært rapportert om vold mot togkonduktører, ran av både voksne og barn, angrep på butikkinnehavere, knivstikking og mistanker om bestillingsdrap. Både politiet og lokalsamfunnet uttrykker stor bekymring og opplever situasjonen som alvorlig.

Svar:

Utfordringer med barne- og ungdomskriminalitet og utrygge skolemiljø finnes mange steder i landet, men noen kommuner står i større utfordringer enn andre. Derfor har regjeringen fra i år opprettet en tilskuddsordning til beredskapsteam. Midlene skal gå til opprettelse og eventuell styrking av eksisterende tilsvarende team. Dette er ment som en ekstra styrking fra statens side til å trygge nær- og skolemiljøene der utfordringene med barne- og ungdomskriminalitet oppleves størst. Oppfølging av og hjelp til elever som begår eller står i fare for å begå kriminelle handlinger er viktig for den det gjelder,

men også for medelever og ansatte på skolen. Et trygt og godt skolemiljø er grunnlaget for at alle elever kan lære og utvikle seg både faglig og sosialt.

Tilskuddet er i første omgang tildelt åtte større bykommuner. Selv om det er økning i barne- og ungdomskriminaliteten flere steder, var det i disse kommunene utfordringen ble vurdert å være størst da fordelingen ble bestemt. Dersom ordningen fungerer godt, kan det bli aktuelt å utvide til flere kommuner.

Jeg vil også minne om at denne ordningen ikke må ses isolert. Blant annet er politiets arbeid rettet mot ungdomskriminalitet og bekjempelse av denne styrket kraftig i inneværende statsbudsjett. Det er totalt bevilget 438 mill. kroner mer til flere målrettede tiltak som sammen skal forebygge barne- og ungdomskriminalitet for 2025. Midlene til beredskapsteam er en del av denne satsingen.

Vi må ikke glemme at de fleste ungdommer er lovlydige og at dette dreier seg om en liten gruppe ungdommer relativt sett. Kommunene har et forebyggingsansvar og skole, helse, politi og andre i kommunen må jobbe sammen for å skape gode, og trygge miljøer rundt barna våre. SLT (Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak) er etablert i mange kommuner, også Sandefjord og Tønsberg kommune, og skal bidra til et godt samarbeid overfor barn og unge. Det fremgår av politiets hovedstrategi at «Forebyggende arbeid overfor barn og unge skal gis særskilt prioritet». Skolene skal legge til rette for at elever kan utvikle forståelse demokrati og medborgerskap og se farene ved voldsbruk og annen kriminell adferd.

SPØRSMÅL NR. 2310

Innlevert 25. mai 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 3. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Korleis vil statsråden sikre at prosessar hos Statens vegvesen og andre statlege instansar og aktørar ikkje bidreg til å forsinke prosjektet rv. 22 Ny Glommakryssing, som er eit av dei aller høgast prioriterte prosjekta frå Senterpartiet og Arbeiderpartiet i Nasjonal Transportplan 2025 - 2036?

GRUNNGJEVING:

Ny Glommakryssing har vore jobba med over lang tid, det var eit av dei høgast prioriterte prosjekta i Nasjonal Transportplan 2025 -2036 som Senterpartiet og Arbeiderpartiet i regjeringa la fram i fjor vår og det står også høgt på prioriteringslista som Statens vegvesen offentleggjorde for nokre dagar sidan.

I Statens vegvesen si pressemelding i samband med deira framlegg av rekkefølgen av prosjekta i deira portefølje, heiter det m.a. at:

«Modenhet er viktig for rangeringen. Det vil si at alle planprosesser og prosedyrer for kvalitetssikring er gjennomført. Vegvesenet prioriterer prosjekter der vi er sikre på at vi har funnet de beste økonomiske og tekniske løsninger.»

I utgangspunktet var reguleringsplanen frå Statens vegvesen klar til å sendast til Lillestrøm kommune før sommeren, men kan no verte utsett i tid. Ein av sakene som gjer at framdrifta i prosjektet nok ein gong kan verte påverka, mellom anna omtalt i Romerikes blad 8. april i år, er Akershus fylkeskommune sitt avslag på Statens vegvesen sin søknad om dispensasjon frå Lov om kulturminner for bygging av brutårna på den nye Glommakryssingen, som no ligg til handsaming hos Riksantikvaren. Eit anna spørsmål som har vore omtalt i lokalmedia den seinare tid, mellom anna gjennom ein artikkel i Indre Akershus blad 21. april i år, er materialbruk og farge på den nye brua.

Det er avgjerande at gjenståande spørsmål i planprosessen vert avklart raskt, slik at prosjektet ikkje risikerer å bli skuva ut i tid nok ein gong.

Svar:

I Meld. St. 14 (2023-2024) Nasjonal transportplan 2025-2036 ligg prosjektet inne i planporteføljen. I Prop. 1 S (2024-2025) har regjeringa gitt føringar for den vidare oppfølginga av planporteføljen etter Stortinget si handsaming av NTP, jf. Innst. 439 S (2023-2024). Ny Glommakryssing er gitt særskilt prioritet. Det er ein føresetnad at dei høgast prioriterte prosjekta er tilstrekkeleg avklarte

(modne) til at dei kan vurderast konkret i arbeidet med dei årlege budsjetta.

Statens vegvesen jobbar med å ferdigstille forslag til reguleringsplan for rv. 22 Ny Glommakryssing. Arbeidet er i tråd med vedteken korridor frå kommunedelplanen 2020. Statens vegvesen har opplyst om at det er behov for eit mellombels anleggsområde i det freda området til Fetsund Lenser for å byggje eit brutårn på vestsida av Glomma. Selve brutårnet vil bli ein permanent konstruksjon. Statens vegvesen har derfor søkt om dispensasjon frå kulturminnelova § 15 og § 19 for å få løyve til dette. Statens vegvesen har sendt dispensasjonssøknad til Akershus fylkeskommune. Fylkeskommunen har handsama saka og avslått søknaden. Saka er sendt saka vidare til Riksantikvaren som no har saka til handsaming. Eg er gjort kjend

med at Riksantikvaren saman med Statens vegvesen, Akershus fylkeskommune og stiftelsen for Fetsund Lenser har gjennomført synfaring i mai. Vidare prosess og framdrift avheng av svaret frå Riksantikvaren.

Statens vegvesen har forslått ei skråstagbru som tek omsyn til Fetsund Lenser ved at det blir eit ope elveløp utan fundament i elva. Statens vegvesen har hatt ein omfattande prosess før valet av brutype, og den foreslåtte brua har vore diskutert både med Akershus fylkeskommune og Riksantikvaren. Statens vegvesen har opplyst at den foreslått brutypen vil ha to brutårn som står på fjell, og at dette vil sikre ei god fundamentering. Brua byggjer på kjende tekniske løysingar slik at risiko når det gjeld byggjetid og økonomi er redusert. Hovudmaterialet i brua er betong, og fargen er dermed grå.

SPØRSMÅL NR. 2311

Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 2. juni 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

I USA, Europa og resten av verden ser vi en renessanse for gasskraft, det er stabil, regulerbar balansekraft som raskt kan rampes opp og ned.

Vil regjeringen se på muligheten for snarlig å etablere gasskraft i Norge, noe som ville kunne eliminert alle bekymringer om kraft og effektmangel, samt bidratt til å balansere nettet og økt andelen roterende masse?

BEGRUNNELSE:

Det er besynderlig å se aversjonen mot gasskraft i Norge når store deler av resten av verden forstår viktigheten av gasskraft. Spørsmålet er om Regjeringen også vil vurdere denne veien.

Svar:

Den norske kraftforsyningen består av vannkraft, vindkraft og noe varmekraft. Vannkraft utgjør om lag 88 prosent av den norske kraftproduksjonen, og ressursgrunnlaget avhenger av det årlige tilslaget til vannkraftverkene. Dette til forskjell fra store deler av Europa, der termisk kraftproduksjon, basert på kull-, gass- og kjernekraft, spiller en betydelig rolle.

Et særtrekk ved den norske vannkraften er muligheten til å lagre energi, og i overkant av 75 prosent av den

norske produksjonskapasiteten er regulerbar. Magasinkraftverkene har høy fleksibilitet og produksjonen kan justeres opp og ned raskt etter behov, og til lave kostnader. Den regulerbare vannkraften spiller en verdifull rolle i å balansere nettet med roterende masse.

Det er ikke formelle hindringer for å søke om konsesjon etter energiloven og utslippstillatelse etter forurensningsloven til gasskraftverk, men departementet er ikke kjent med at det er aktive prosjekter på dette i Norge i dag. Regjeringen ønsker å legge til rette for utviklingen av fornybar kraftproduksjon for å kunne møte energibehovet frem mot 2030 og 2040, et område hvor Norge har særlige naturgitte fortrinn og kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 2312**Innlevert 25. mai 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 3. juni 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Norgespris ble fremmet dagen etter regjeringssplittelsen, og ordningen ble fremstilt som sær gjennomtenkt og bearbeidet. Den kom først til Stortinget forrige uke, lenge etter frister.

Kan statsråden avklare om Regjeringen og statsråden har somlet med proposisjonen, eller om de facto statsråden og statsministeren talte usant på pressekonferansen i januar, samt ikke minst om statsråden synes 2 ukers behandlingstid på en så omfattende sak er forsvarlig saksbehandling?

BEGRUNNELSE:

Energiministeren og statsministeren presenterte Norgespris på pressekonferanse 31. januar 2025, og ordningen Norgespris ble lagt frem som om det var gryteklart og gjennomtenkt. Støttebeløpet på 40 øre/kwt likeså. Levering av proposisjonen til Stortinget først 23. mai, 1,5 måneder etter frist satt av Stortinget, tyder på at det meste var uklart, alternativt har Regjeringen somlet med proposisjonen eller prioritert andre saker.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at folk skal få større trygghet og forutsigbarhet i møte med mer svingende strømpriser

og perioder høyere strømpris. Norgespris ble først presentert 31. januar. I løpet av de fire siste månedene har vi hatt en grundig og effektiv prosess for å fremme lovproposisjonen for Stortinget slik at dette kan være en ekstra trygghet for folks økonomi før det blir kaldt og strømforbruket øker mot vinteren. Regjeringen tar derfor sikte på at Norgespris kan innføres fra 1. oktober 2025, før oppvarmingssesongen begynner. Effektiv framdrift mener jeg også er i samsvar med uttalelsene til Fremskrittspartiets leder, som i VG 6. februar uttalte om Norgespris at «Det bør innføres så snart som mulig» og mente at «Her er det ingen grunn til at Støre må vente til etter valget». Videre uttalte Fremskrittspartiets leder at «derfor vil Frp være konstruktive og ber Støre komme til Stortinget nå».

For å sikre god involvering ble lovforslaget om Norgespris og strømtønad til husholdninger sendt på en bred høring 10. og 31. mars. Høringsfristen var 21. og 22. april 2025. Vi har vurdert alle innkomne høringsinnspill, og har på vanlig måte fremmet forslag til ny lov om Norgespris og strømtønad for Stortinget, slik at Stortinget kan ta stilling til saken.

For at det skal være mulig å få på plass ordningen til 1. oktober, må forslaget behandles i løpet av vårsesjonen. Jeg er derfor glad for at Stortinget har satt av tid til behandling av forslaget i vårsesjonen.

SPØRSMÅL NR. 2313**Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 2. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren forklare kvifor AP no i valgkampen ikkje står bak eigen vedteken NTP, og kan samferdselsministeren forklare mulige konsekvensar av at no AP prioriterer Møreaksen i Møre og Romsdal til mange titals milliard kr, som var teke ut av NTP dei neste 12 åra grunnet manglande midlar, og kva konsekvensar dette vil kunne få for bevilgningar til heilt nødvendige områder

som til dømes vedlikehold av fylkesvegane samt dei prioriterte vegprosjekta som no ligg inne i Statens vegvesen sitt handlingsprogram dei neste 6 åra?

GRUNNGJEVING:

I meir enn 200 spørsmål til samferdselsministeren denne perioden, har eg stilt spørsmål om det vanvittige pengeløseriprojektet Møreaksen.

Heldigvis har dette tydelegvis ført fram då samferdselsministeren faktisk har lytta på mitt budskap og skrota Møreaksen prosjektet heilt ut av dei neste 12 åra i nasjonal transportplan som Ap og Sp la fram.

No veit eg ikkje kva prosess og system som er i desse partia ang saker som partia tek stilling til og står bak, men det er utvilsamt merkeleg at fyrstekandidaten i Møre og Romsdal for Ap kan drive sin eigen lille “private” NTP for AP i Møre og Romsdal, og ikkje stiller seg bak vedteken NTP som altså AP statsråden og AP statsministeren står bak.

I nasjonal Transportplan for Møre og Romsdal som AP og SP la fram, er der ikkje teke med oppstår av nokon av dei større eksportvegane eller dei verkeleg ulykkesutsette vegane i fylket.

Eit nytt fleirtal i behandlinga av NTP bestående av FrP, Høgre, KrF, Venstre, SV og Rødt måtte instruere samferdselsministeren til å flytte fram RV 15 m arm til Geiranger til fyrste 6 års perioden samt kreve eit kraftig løft for vedlikeholdet av fylkesvegane.

Fylkesvegane står for 80 % av vegnettet her i landet og står for ca. 50 % av dødsulykkene og dei alvorlige ulykkene som ofte er forårsaka av dårleg vegbane og manglande vegvedlikehold.

Svar:

I Nasjonal transportplan 2025–2036 er E39 Vik–Molde (Møreaksen) plassert i Statens vegvesens utviklingsportefølje. Det inneber at det ikkje er rom for å realisere prosjektet i sin noverande form i tolvsårsperioden. Likevel vil det kunne vere aktivitet på strekninga i perioden. I Nasjonal transportplan varsla eg at regjeringa vil gi Statens vegvesen eit oppdrag om å vurdere ein annan gjennomføringsrekkefølge der E39 Molde–Julbøen, samt delprosjektet E39 Vik–Julbøen, realiserast først. Vurderinga skal gjerest med omsyn til om det kan gjennomførast, kostnader og nytte. Det vil gi grunnlag for ein fornyta vurdering av prosjektet ved neste framlegg av Nasjonal transportplan, mellom anna om deler av prosjektet kan startast opp i løpet av den kommande transportplanperioden.

SPØRSMÅL NR. 2314

Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 3. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvis det maksimalt skal være 50 km til nærmeste bensinstasjon som kan selge etanolfri bensin i dette landet, hvor mange nye bensinstasjoner må da bygges?

Svar:

De aller fleste av landets nær 1 800 bensinstasjoner kan teknisk sett selge etanolfri bensin og står fritt til å gjøre dette dersom de finner at det er et marked for det.

Samferdselsdepartementet har ikke oversikt over hvor de ulike stasjonene er plassert og om de selger etanolfri bensin. Vi har også vært i kontakt med Klima og miljødepartementet og Statens vegvesen som heller ikke har en slik oversikt. Det blir dermed heller ikke mulig å beregne behovet for nye stasjoner.

SPØRSMÅL NR. 2315**Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 2. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren leggje fram kor mykje av skattebetalarane sine pengar som vart forbrukt i prosjektet Møreaksen i Statens vegvesen region midt, frå og med juli 2024 og fram til dags dato, både i reine kroner men også om der er brukt personell ressurser til dette skrota vegprosjektet?

GRUNNGJEVING:

Det ryktes at det fortsatt vert brukt ressurser, pengar og mannskap i Statens vegvesen region midt på prosjektet Møreaksen som er fjerna heilt ut av NTP dei neste 12 åra.

Korleis dette er mogeleg forstår ingen, når Statens vegvesen har lagt fram sitt handlingsprogram og byggeprogram for dei neste 6 åra i nasjonal transportplan, der statlege midlar skal gå til desse prosjekta og ikkje til prosjekt som er skrota.

Svar:

Eg viser til skrifteleg spørsmål nr. 569 (2024-2025) av 3. desember 2024 frå representanten og mitt svar på dette 11. desember 2024. Eg viser òg til skrifteleg spørsmål nr.

2470 av 1. august 2024, nr. 2518 av 8. august 2024 og nr. 2630 av 28. august 2024 frå representant Sve og mine svar på spørsmåla av 7. august 2024, 15. august 2024 og 5. september 2024.

Statens vegvesen har som nemnt i tidlegare svar ein generell fullmakt gitt av Stortinget til å pådra forpliktingar knytt til planlegging, førebuande arbeidar og grunnerverv av prosjekt som ikkje har vedtatt kostnadsramme i Stortinget. Fullmakta er omtalt under generelle fullmakter i Prop. 1 S (2024–2025) for Samferdselsdepartementet, på s. 227.

I 2024 jobba Statens vegvesen med å slutføra planleggingsprosessar på pågåande prosjekt på Møreaksen. I tidlegare svar har eg forklart at det er riktig at Statens vegvesen slutfører allereie igangsette planleggingsprosessar på pågåande planprosjekt. Dette for at data skal kunne gjenbrukas om det blir aktuelt ved seinare høve.

Det er frå juli 2024 og fram til 25. mai 2025 regnskapsført om lag 18 mill. kr til Møreaksen.

Statens vegvesen avslutta all vesentleg aktivitet på prosjekta i Møreaksen ved overgangen til 2025. I 2025 vil det vere nokre kostnader for arbeid gjennomført i 2024 i tillegg til vedtak på plan for deponi og avsluttande arkeologi.

SPØRSMÅL NR. 2316**Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 5. juni 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Inkassoregisteret er en samtykkebasert tjeneste som samler data fra inkassoselskaper på ett sted og gir gratis oversikt over inkasso og all usikret gjeld. Skatteetaten vil ikke la brukerne se egen statlige gjeld i Inkassoregistret. I stedet ber de brukeren logge seg inn hos Statens Innkrevningssentral, noe som kan være utfordrende for mange.

Hvorfor kan ikke staten gi privatpersoner enkel tilgang på egne data via Inkassoregisteret?

BEGRUNNELSE:

Inkassoregisteret er et privat og innovativt fintech-selskap. Målet er å gi privatpersoner enkel og samlet oversikt over egne inkassosaker og gjeld. Portalen samler og tilgjengeliggjør data om inkassosaker på samtykke fra privatpersoner, samt innhenter gjeldsdata fra Gjeldsregisteret og kredittinformasjon.

Det unike med tjenesten er at det gir individuelle brukere og profesjonelle aktører som NAVs gjeldsrådgivere et helhetlig bilde. Ved å utnytte moderne teknologi, kan man enklere navigere i gjeldsansvarsprosessen og få

tilgang til bedre rådgiving og beslutningstaking. For at både skyldner og rådgiver skal få et helhetlig bilde trengs det oversikt over statlig gjeld her, først da vil løsningsforslagene gitt et fullkomment oversikt.

Skatteetaten har hatt et pilotprosjekt med banker som gir bankene nødvendig gjelds- og inkassooversikt, men ikke gjeldsrådgivere som har hjemmel til å få disse opplysningene. Skatteetaten gir heller ikke alle parter tilgang til A-meldingen og skattemeldingen, som er nødvendig for å lage nedbetalingsavtaler for brukerne. Bankene har også denne tilgangen. Man gjør det altså enklere å få lån, men vanskelig å få oversikt og hjelp når man skal komme seg ut av problemer som lånene skaffer.

Svar:

Inkassoregisteret AS er et privat selskap som selger ulike tjenester til enkeltpersoner og virksomheter. Som privatperson får man «gratis» tilgang til tjenesten. Jeg forstår det slik at privatpersoner kan få innsyn i opplysninger om seg selv som Inkassoregisteret AS har innhentet fra ulike tredjeparter (inkassoselskaper mv.) på grunnlag av fullmakt. Jeg legger til grunn at Inkassoregisterets videre behandling av personopplysninger i de ulike tjenestene, er basert på samtykke fra kunden eller brukeren.

Deling av data kan ha stor samfunnsøkonomisk verdi og legger grunnlaget for verdiskaping og innovasjon. Samtidig gjelder det viktige krav og rammeverk når opplysninger skal behandles.

Opplysninger om skyldneres utestående statlige krav er underlagt lovbestemt taushetsplikt hos Skatteetaten. For enkeltpersoner vil slike opplysninger også regnes som personopplysninger, og skal derfor behandles i tråd med kravene i personvernforordningen.

Skyldneren har tilgang til opplysninger om seg selv som Skatteetaten har. Dersom andre skal ha tilgang til opplysninger fra Skatteetaten, er utgangspunktet at dette må ha hjemmel i lov. Det foreligger ikke slik hjemmel for Inkassoregisteret AS.

I enkelte tilfeller kan utlevering baseres på samtykke fra den opplysningene gjelder. Når det gjelder enkeltpersoner, stiller personvernforordningen flere krav for at et samtykke skal være gyldig. Det må blant annet være helt klart hva samtykket går ut på og hvilke formål det dekker. Hvis den som får opplysningene utlevert, skal kunne dele opplysningene videre til flere aktører og til flere formål, kan det være krevende å vurdere om et samtykke er dekkende. Slike ordninger vil derfor kunne være rettslig utfordrende. I tillegg vil dette kunne være svært ressurskrevende for Skatteetaten å forvalte.

For løsningen samtykkebasert lånesøknad kan skatteopplysninger utleveres direkte fra Skatteetaten til banken på grunnlag av fullmakt fra lånesøker. Bankene skal foreta en kredittvurdering av kundene. Samtykket fra den opplysningene gjelder gir i disse tilfellene rett til en begrenset behandling av personopplysninger. Banken kan bare behandle opplysningene i et begrenset tidsrom, og det er bare én bank som får tilgang til opplysningene én gang. Løsningen er derfor ikke det samme som å utlevere opplysninger til Inkassoregisteret AS, hvor flere aktører skal ha tilgang til opplysningene over lengre tid.

Utlevering av opplysninger fra Skatteetaten basert på samtykke reiser vanskelige spørsmål. Slik utlevering bør derfor som hovedregel hjemles i lov. Skatteetaten jobber kontinuerlig med å videreutvikle sine delingstjenester, slik at det tilrettelegges for trygg og effektiv deling av opplysninger.

SPØRSMÅL NR. 2317

Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 2. juni 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Etter opprettelsen DEKSA, melder en rekke små og mellomstore norske bedrifter om lange ventetider for å få eksporttillatelse for sine produkter. Dette er produkter som tidligere har blitt eksport uten større byråkrati. Flere av virksomhetene melder om at til tross for at all informas-

jon er overlevert DEKSA og Tolletaten står deres produkter fortsatt på tollageret.

Hvordan vil statsråden sørge for at norske bedrifter kan oppleve forutsigbarhet og kortere ventetider ifm. eksport av varer til utlandet?

BEGRUNNELSE:

Gitt den sikkerhetspolitiske situasjonen er behovet for årvåkenhet ifm. eksport av "dual-use" produkter svært viktig. Samtidig må norske SMBer ha forutsigbarhet mht. behandlingstid og prosess når det gjelder eksport av sine produkter. I et gitt tilfelle har en virksomhet på Notodden i Telemark hatt produkter stående på tollager i flere måneder selv om alle skjemaer er utfylt og spørsmål besvart. Slike forsinkelser og byråkrati medfører betydelige risikoøkning for små eksportrettede bedrifter. Mange vil ikke ha økonomiskevne til å bære kostnadene som avstedkommer som et resultat av disse sendrektige prosessene.

Svar:

Av hensyn til taushetsplikten i eksportkontrollloven kan jeg ikke kommentere enkeltsaker, men på generelt grunnlag: Kortere behandlingstider, tettere veiledning og mer kapasitet til saksbehandling på et felt i betydelig vekst var blant de viktigste beveggrunnene for at regjeringen etablerte det nye Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner (DEKSA), med virkning fra 1. januar 2025.

En rekke tiltak er gjennomført for at overgangen fra saksbehandling i Utenriksdepartementet til DEKSA skal bli så smidig som mulig. I en overgangsfase kan det dessverre ikke utelukkes visse innkjøringsproblemer. Regjeringens mål forblir uansett mer kapasitet og kortere behandlingstider. I regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett tilføres også DEKSA mer ressurser.

Regjeringens utgangspunkt er at norske virksomheter skal kunne eksportere flerbruksvarer og forsvarsmateriell. Samtidig skal det være begrensninger for eksport av avansert og sensitiv teknologi. Verden er i rask endring. Sikkerhetssituasjonen de siste årene har gjort det nødvendig å styrke kontrollen med eksport av varer og teknologi som kan ha militær bruk. Risikoen vi ser for at aktører forsøker å omgå eksportkontrollregelverket via tredjeland og/eller skallselskaper, gjør at vi må stille enda strengere krav til dokumentasjon og opplysning av søknader.

Grundigheten i DEKSAs vurderinger, og den ofte avanserte teknologien som skal tas stilling til, gjør at søknadene blir mer komplekse å vurdere. DEKSA samarbeider tett med nasjonale partnere, herunder Tolletaten, for å avdekke forsøk på omgåelse, og hindre at norsk teknologi havner hos uønskede sluttbrukere. Denne skjerpede kontrollen kan imidlertid medføre at det i enkelte tilfeller tar lengre tid før søknader blir behandlet.

Et viktig mål er at virksomheter som følger kravene og leverer fullstendig dokumentasjon, skal oppleve raskere og mer forutsigbar behandling. Eksporten av forsvarsmateriell og flerbruksvarer, og tilhørende lisenssøknader, har økt jevnt de siste årene. DEKSA har hittil i år totalt sett økt tempo i saksbehandlingen sammenliknet med 2024, da søknadene ble behandlet i UD. DEKSA jobber systematisk for å ytterligere redusere saksbehandlingstiden og styrke veiledningen.

UD har tett dialog med DEKSA om ressursbehov for å sikre en god balanse mellom sikkerhet, effektivitet og næringslivets behov for forutsigbarhet. Jeg vil uansett sørge for politisk oppfølging av status for behandlingstider i DEKSA.

SPØRSMÅL NR. 2318

Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 4. juni 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Statsråden henviser til at det er Fiskeridirektoratet som har vurdert søknaden om endring i eiersammensetningen i Aker Biomarine Antarctic AS, og godkjent den. Fiskeridirektoratet har vurdert endringene til ikke å være i strid med nasjonalitetskravet i deltakerloven. I og med at Fiskeridirektoratet er underliggende organ, er dette en avgjørelse som ligger under statsrådens jurisdiksjon.

Mener statsråden nasjonalitetskravet er oppfylt når American Industrial Partners har formelt og reelt eierskap/kontroll over fartøy og kvoter?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tidligere spørsmål, Dokument nr. 15:2680 (2023-2024), besvart 12.09.2024. Røkke-kontrollerte Aker Biomarine solgte juli i fjor deler av selskapet til utenlandske eiere.

I børsmelding, publisert samme dag som vedtak om eierendring ble godkjent av Fiskeridirektoratet (3. juli 2024), opplyser Aker BioMarine ASA at selskapet har solgt sin eierposisjon i «the Feed Ingredients business». Overtakende selskap opplyses å være et nystiftet selskap eid 60 % av American Industrial Partners og 40 % av Aker Capital.

Eierposisjonen som er solgt er en kontrollerende eierposisjon. I påfølgende refinansiering, ble det i publisert investorpresentasjon av 22. august 2024 presisert at forretningsområdet «Feed Ingredients» inkluderte 3 fiskefartøy, 1 støttefartøy, i tillegg til en ikke aktivert konsesjon.

Kjøper av B-aksjene (AIP) beskriver virksomheten som et PE-selskap som gjør kontrollerende investeringer. Dette harmonerer med at B-aksjene i Aker Biomarine Holding AS (ABAH) gir full kontroll med det fartøyeiende selskap.

I nasjonalitetskravet skal man både innfortolke et krav om formelt og reelt eierskap/kontroll. Nasjonalitetskravet vil ikke være oppfylt dersom den utenlandske eieren har større reell innflytelse over selskapet enn den formelle eierandelen på 40 % skulle tilsi. Det vises blant annet til klar forvaltningspraksis fra Nærings- og fiskeridepartementet i sak 23/6479 (Hebjar Holding) og 16/1869 (Polardrift).

Fartøyeiende selskap, The Qrill Company (tidlig. Aker Biomarine Antarctic AS) eies 100% av ABAH, og aksjene er i henhold til selskapets vedtekter fordelt på A- og B-aksjer.

Aker har i sin søknad av 28. juni 2024 hevdet at nasjonalitetskravet er oppfylt så lenge Kjell Ingen Røkke fortsatt kontrollerer A-aksjene (60 %) i selskapet.

B-aksjene (40 %) eies av selskapet Aker Biomarine Antarctic Holding II AS som kontrolleres med 60% av det amerikanske selskapet American Industrial Partners.

A-aksjene har kun rett på en fast «rente» på sin investering, mens B-aksjene har den resterende økonomiske interessen. Dette er i motstrid til formålet bak nasjonalitetskravet

B-aksjene skal utpeke halvparten av styrets medlemmer og styrets leder. Ved stemmelikhet fremgår det av aksjeloven at styreleder har dobbeltstemme. Med dette har også B-aksjene kontroll i styret.

Svar:

Deltakerloven skal blant annet bidra til at inntektene fra fiske på norske tillatelser og kvoter kommer norske statsborgere til gode. Det er særlig nasjonalitetskravet i deltakerloven § 5 som medvirker til dette, blant annet ved å stille krav om 60 prosent norsk eierskap i selskap som skal drive ervervsmessig fiske og fangst. Jeg er glad for at det synes å være bred politisk enighet om at slike grunnleggende bestemmelser i deltakerloven skal ligge fast.

Fiskeriforvaltningen bruker en god del ressurser på å kontrollere at nasjonalitetskravet i deltakerloven etterleves, både ved behandling av søknader om tildeling av tillatelser og godkjenning av eierendringer etter deltakerloven, og ved løpende kontroll av om regelverket blir etterlevd. Det er i flere saker behov for å undersøke nærmere ikke bare det formelle eierskapet i rederiene, men også hvem som har den reelle makten over selskapet, og hvem som finansierer virksomheten. Dette kan ofte være tidkrevende og komplekse saker.

Når det gjelder eierendringen i krillselskapet Aker BioMarine Antarctic AS som representanten stiller spørsmål ved, og som Fiskeridirektoratet godkjente 3. juli i fjor, så har departementet besluttet å se nærmere på saken, men det er ennå ikke trukket noen konklusjoner. Ettersom dette er en pågående sak i departementet, kan jeg ikke gi ytterligere kommentarer til sakens innhold.

SPØRSMÅL NR. 2319

Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 30. mai 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hva var kostnaden for denne reformen (Ber om kostnader for kommunene og fylkene med sammenslåingsprosesser, og bevilginger fra staten for gjennomføringen av reformen)?

BEGRUNNELSE:

Høyres kommunereform, som ble gjennomført under Regjeringen Solberg, også omtalt som regionreform, ble vedtatt våren 2017. Denne reformen reduserte antallet kommuner fra 428 til 356, og antall fylker fra 19 til 11.

Svar:

Inndelingsloven § 15 regulerer økonomisk kompensasjon ved sammenslåing av kommuner og fylker. Det fremgår av denne bestemmelsen at staten gir delvis kompensasjon for engangskostnader som er direkte knyttet til disse prosessene og for bortfall av rammetilskuddet. Inndelingsloven sier ikke noe om hvordan en kompensasjonsordning skal innrettes eller hvor mye som skal utbetales til kommunene. Kompensasjon for bortfall av rammetilskudd gis gjennom et inndelingstilskudd i inntektssystemet. Kompensasjon for delvis dekning av engangskostnader ble gitt etter en standardisert modell både i kommunereformen og regionreformen.

Departementets utgifter ved kommunereformen og regionreformen var i overkant av 3,2 milliarder kroner. De største utgiftspostene var kompensasjon for delvis

dekning av engangskostnader til kommunene med om lag 1,4 milliarder kroner, reformstøtte til kommunene med om lag 900 millioner kroner, kompensasjon for delvis dekning av engangskostnader til fylkeskommunene med 225 millioner kroner og infrastrukturstøtte til kommuner som slo seg sammen med 200 millioner kroner.

Departementet har ingen oversikt over kommunenes og fylkeskommunenes totale kostnader ved sammenslåingsprosessene. En rapport fra Agenda Kaupang fra 2020 fant at tilskuddet for delvis dekning av engangskostnader fra staten i stor grad dekket de direkte kostnadene kommunene hadde i sammenslåingsprosessen, men tilskuddet dekket ikke de indirekte kostnadene kommunene hadde, som i hovedsak handler om lønnsutgifter knyttet til omdisponering av egne ansatte.

SPØRSMÅL NR. 2320

Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 4. juni 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

I dag har skip med russisk mannskap anledning til å seile i nærheten av og legge til ved kritisk infrastruktur i Norge. Mongstad, Sture og Kollsnes er eksempler innenfor olje og gass, og samme problemstilling kan gjelde annen infrastruktur. Dette kan føre til en forhøyet sabotasje risiko i en tid hvor Russland bedriver en aktiv hybridkrig mot Europa.

Er regjeringen komfortabel med dagens regelverk for hvor skip med russisk mannskap kan seile og legge til rundt sårbar infrastruktur, eller vil regjeringen stramme inn reglene her?

Svar:

Sabotasje er en av flere former for sikkerhetstruende aktivitet som kan ramme infrastruktur og andre verdier i norske kyst- og havområder. Forverringen av den sikkerhetspolitiske situasjonen har medført at trusselbildet er skjerpet, også i maritim sektor.

Tiltak for å styrke maritim sikkerhet generelt

Regjeringen tar maritim sikkerhet på alvor. Maritim sektor har stor betydning for nasjonal sikkerhet, og gjør en betydelig beredskapsressurs i hele krisespekteret.

Vi har derfor gjennomført en rekke tiltak for å ivareta sikkerheten og forebygge sikkerhetstruende aktivitet.

Vi har endret forvaltningspraksis, slik at russiske statsborgere ikke lenger får utstedt tillatelse til å være kapteiner på norskflaggede skip. Unntaket fra havneforbudet for russiske fiskefartøy er strammet inn i flere omganger. Russiske fiskefartøy kan kun anløpe bestemte kaier i Tromsø, Båtsfjord og Kirkenes, og oppholdstiden i havn er begrenset til inntil sju dager. Kontrollaktiviteten til Politiet er også styrket i de tre havnene. Vi har videre igangsatt verdikartlegging av relevante havner langs kysten, og følger opp fortløpende dersom det identifiseres behov for tiltak. Regjeringen har oppdatert viktig regelverk, som anløpsforskriften, havneberedskapsforskriften og krigsnavigasjonsforskriften, slik at regelverket er bedre tilpasset den sikkerhetspolitiske situasjonen. Forskriftsendringene styrker vår evne til å forebygge sikkerhetstruende aktivitet og ivareta militære behov i krise og krig. Regjeringen ser også alvorlig på skyggeflåten, og jobber aktivt for å redusere risiko for miljøet, ivareta sikkerhet til havs og redusere Russlands inntekter fra skyggeflåten. Innsatsen på dette området er styrket, blant annet gjennom mer målrettet overvåkning, diplomatisk innsats og løpende kontakt med næringen.

Tiltak for å forebygge sikkerhetstruende aktivitet mot kritisk infrastruktur

I spørsmålet pekes det på at skip med russisk mannskap kan seile og legge til rundt sårbar infrastruktur i norske farvann. Jeg vil understreke at vi har en rekke virkemidler for å redusere risikoen for sikkerhetstruende aktivitet, herunder sabotasje mot kritisk infrastruktur.

Skipsfart i norske farvann og på norsk sokkel er åpent for internasjonal konkurranse, og både norske og utenlandske skip tillates å tilby sine tjenester. I tråd med flaggstatsprinsippet, er det flaggstaten som har ansvaret for skipets sikkerhet og bemanning. For norske skip, som vi har ansvar for, har vi som nevnt strammet inn reglene, slik at russiske statsborgere ikke lenger får utstedt tillatelse til å tjenestegjøre som kaptein. Samtidig har vi ikke funnet grunnlag for å generelt forby at det benyttes russisk mannskap på norske eller utenlandske skip som utfører tjenester i norske havområder. På verdensbasis utgjør russiske sjøfolk omtrent 10 % av skipenes besetning.

Den nye anløpsforskriften, som er fastsatt av Forsvarsdepartementet og trådte i kraft ved årsskiftet, skal styrke kontrollen med fremmede fartøyer under seilas og anløp til norsk territorialfarvann. Fremmede fartøyer over 15 meters lengde er nå omfattet av meldings- og rapporteringsplikt ved anløp til og seilas i norsk indre farvann, og må søke om tillatelse til anløp. Tillatelse kan gis med vilkår, for eksempel at et fartøy følger en bestemt led. Dette gir mulighet til å forhindre fremmede fartøyer fra å seile eller ankre opp i nærheten av kritisk infrastruktur.

Sjøtrafikkforskriften gir seilingsregler for definerte områder langs kysten samt regler om hvordan fartøyer skal bruke farvann som er overvåket av sjøtrafikksentraler. I sjøtrafikkforskriften er det blant annet regler om forbud mot bruk av farvannet ved terminalene Sture, Mongstad, Slagentangen, Nyhamna og Melkøya (også omtalt som sikkerhetssoner) for fartøyer som ikke skal anløpe termi-

nalene. Disse sikkerhetssonene er opprettet for å ivareta sjøsikkerheten, men innebærer samtidig at uvedkommende fartøyer ikke kan seile i nærheten av terminalene.

Det maritime sikringsregelverket skal forebygge og hindre terrorisme og andre ulovlige handlinger som kan skade havner og skip som anløper disse. Regelverket stiller krav til gjennomføring av en sikringsrisikoanalyse og en sikringsplan som inneholder beskrivelse av sikringstiltak og rutiner. Kystverket skal godkjenne sikringsanalyse og sikringsplan og fører tilsyn med havnene på dette området. Havner som mottar internasjonale anløp må med andre ord gjennomføre sikringstiltak, og dette reduserer risikoen for sabotasje og annen sikkerhetstruende aktivitet.

Enkelte havner har stor betydning for nasjonal sikkerhet, og regjeringen har derfor igangsatt en verdikartlegging etter sikkerhetsloven av disse havnene. Som del av dette arbeidet vurderes det blant annet om havnene har verdier, for eksempel objekter eller infrastruktur, som er skjermingsverdige. Dersom det identifiseres behov for tiltak for å ivareta sikkerheten, for eksempel ulike sikrings-tiltak, følges dette opp fortløpende.

Jeg vil også nevne at regjeringen har gjennomført en rekke tiltak for å sikre kritisk undersjøisk infrastruktur, herunder sjøfiberkabler og gassrørledninger. Disse tiltakene er det digitaliserings- og forvaltningsministeren, energiministeren og forsvarsministeren som har hovedansvaret for, og jeg går ikke nærmere inn på dem her.

Samlet sett er det min vurdering at tiltakene som regjeringen har gjennomført bidrar til å forebygge sabotasje og andre sikkerhetstruende aktiviteter rettet mot kritisk infrastruktur i norske kyst- og havområder. Jeg vil samtidig understreke at regjeringen løpende vurderer behovet for å innføre ytterligere tiltak i lys av trusselbildet og oppdaterte trusselvurderinger.

SPØRSMÅL NR. 2321

Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg

Besvart 2. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Denne våren har det kommet en rekke saker om hvor vanlig halsgrep har blitt under samleie, og at så mange som 7 av 10 unge har opplevd kvelningsex. I Norge er det ikke noen egen lovparagraf om kvelertak, slik England og

Wales har innført. Regjeringen har foreslått endringer i voldtektsloven, men forslaget inneholder ikke noe nytt om ufrivillig vold under samleie.

Mener statsråden at det er behov for å endre lovverket slik at noen som utsetter noen andre for ikke villet, seksualisert vold kan dømmes for voldtekt?

BEGRUNNELSE:

10. mai 2025 publiserte NRK en sak om Frida som opplevde ufrivillig vold og halsgrep under samleie, men som ikke fikk medhold i at denne hendelsen kunne defineres som voldtekt etter norsk lov. I saken reiser dommeren spørsmålet om hull i det norske lovverket:

«Det kan stilles spørsmål ved om norsk lovgivning omkring seksuallovbrudd godt nok ivaretar kvinner som utsettes for handlinger som dem [hun] ble utsatt for. [Hun] ble da utsatt for en ikke villet, seksualisert vold uten at gjerningsperson kan dømmes for voldtekt.»

Svar:

Jeg er enig i at det er viktig at vi har et lovverk som verner den enkelte mot ufrivillig seksualisert vold, herunder vold under samleie. Etter mitt syn ivaretas dette av lovverket allerede i dag. Jeg viser til at det følger av straffeloven at det er det er straffbart å utsette noen som ikke har samtykket til det for vold, jf. straffeloven §§ 271 til 276. Dette gjelder også seksualisert vold. Dersom vold brukes for å oppnå seksuell omgang, vil handlingene kunne straffes som voldtekt, eventuelt forsøk på voldtekt, jf. straffeloven § 291, jf. § 16.

Regjeringen har for øvrig nylig fremmet Prop. 132 L (2024–2025) Endringer i straffeloven (samtykke til seksuell

omgang m.m.) hvor det blant annet foreslås flere endringer i straffeloven § 291 om voldtekt. For det første foreslås det et nytt første ledd som retter seg mot den som har seksuell omgang med noen som verken i ord eller handling har samtykket til det. For det andre foreslås det et nytt handlingsalternativ i straffeloven § 291 andre ledd bokstav b som rammer den som har seksuell omgang med noen som i ord eller handling gir uttrykk for ikke å ville det.

Etter lovforslaget må et samtykke foreligge hele tiden mens den seksuelle omgangen pågår, og kan når som helst trekkes tilbake, for eksempel dersom noen bli utsatt for ufrivillig seksualisert vold. Motviljen kan komme til uttrykk på mange forskjellige måter, for eksempel ved kroppsspråk, inkludert ansiktsuttrykk, eller gjennom lyder. Hvis den andre personen fortsetter den seksuelle omgangen til tross for dette, vil handlingen rammes som voldtekt av straffeloven § 291 andre ledd bokstav b i lovforslaget. Reguleringen i lovforslaget kan av de ovennevnte grunner gi den som utsettes for ufrivillig vold under samleie et styrket vern.

Når det gjelder den konkrete saken representanten viser til, vil jeg fremheve at både påtalemyndigheten og domstolene er uavhengige. Jeg kan som Justis- og beredskapsminister ikke gi mine synspunkter på deres behandling av enkeltsaker.

SPØRSMÅL NR. 2322

Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 3. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvorfor har ikke Luftfartstilsynet gjennomført uanmeldte tilsyn siden 2021?

BEGRUNNELSE:

Luftfarten er avhengig av strenge krav til sikkerhet. Selv om det generelle sikkerhetsnivået de siste ti årene har blitt bedre, viser statistikken fortsatt en høy ulykkesrate for innlands helikoptervirksomhet sammenlignet med andre deler av luftfarten.

Luftfartstilsynet har i oppgave å gjennomføre tilsyn med aktører som driver kommersiell innenlands helikoptervirksomhet, og noen av tilsynene skal være uanmeldte. Uanmeldte tilsyn er et viktig virkemiddel for alle tilsyns-

myndigheter. I en rapport fra Safetec om Luftfartstilsynets kapasitet til å gjennomføre risikobaserte tilsyn av innlandshelikopterbransjen fra mars i år, kommer det frem at uanmeldte tilsyn utføres i svært liten grad. I 2019–2021 ble det gjennomført ett uanmeldt tilsyn i året, mens i perioden 2022–2024 er det ikke gjennomført noen uanmeldte tilsyn. Ifølge rapporten etterlyser bransjen selv flere uanmeldte tilsyn.

Svar:

Bakgrunnen for representant Fagerås sitt spørsmål er en ekstern rapport utført av Safetec på oppdrag fra Samferdselsdepartementet om Luftfartstilsynets kapasitet til risikobaserte tilsyn med innenlands helikopterbransje.

Departementet har bedt Luftfartstilsynet om å redegjøre for de faktiske forhold i saken og om deres vurdering av bruken av uanmeldte tilsyn.

Luftfartstilsynet opplyser at det nå er oppdaget at det er gitt mangelfull informasjon til Safetec om uanmeldte tilsyn. Luftfartstilsynet opplyser at de korrekte tallene på antall uanmeldte tilsyn for årene 2019–2024 for innlandshelikopter er som følger:

2019: 13

2020: 13

2021: 18

2022: 20

2023: 5

2024: 6

Luftfartstilsynet opplyser videre at selv om det i regelverk stilles krav om at det skal gjennomføres uanmeldte tilsyn, stilles det ikke krav til et bestemt antall. Det er opp til den nasjonale luftfartsmyndigheten å vurdere dette basert på risikovurderinger.

Luftfartstilsynet viser for øvrig til at sikkerhetstilstanden for innlands helikoptre i Norge har forbedret seg betydelig de siste ti årene. Ulykkesraten (antall ulykker pr. 100 000 flyvning over en 5-års periode) for perioden 2007–2011 var på 2,12, mens den i inneværende 5-årsperiode (2022–2026) var 0,22 ved utgangen av 2024. Den positive utviklingen kan tilskrives blant annet endringer i regelverket med krav om Safety Management System (SMS), krav til simulatortrening og trepartssamarbeid mellom aktører og myndigheter der store kundegrupper er med på å sette sikkerhetsstandard. Det er fortsatt flere sikkerhetsutfordringer som må håndteres for å opprettholde og forbedre sikkerhetsnivået ytterligere, som både bransjen og myndigheten jobber med.

På bakgrunn av de nye opplysningene om antall uanmeldte tilsyn, har departementet orientert Safetec som har gitt tilbakemelding om at dette ikke endrer konklusjonene i rapporten.

SPØRSMÅL NR. 2323

Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Hadle Rasmus Bjuland

Besvart 4. juni 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Har statsråden undersøkt om alle kommuner i praksis tilbyr tilskudd til etablering og tilpasning etter at ordningen ble overført fra Husbanken, og vil konsekvensene av overføringen bli evaluert?

BEGRUNNELSE:

Tilskudd til etablering i egen bolig og tilpasning av bolig var tidligere øremerkede ordninger under Husbanken, men ble fra 2020 innlemmet i kommunenes frie inntekter. Flere aktører uttrykte i forkant bekymring for at overføringen

kunne gi målgruppen et dårligere tilbud og større ulikhet basert på den enkelte kommunes økonomi.

Jeg ber statsråden redegjøre for om alle kommuner tilbyr slike tilskudd, og om overføringen vil bli evaluert.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra representanten Hadle Rasmus Bjuland til helse- og omsorgsministeren, og som helse- og omsorgsministeren har bedt meg svare på.

Som representanten Bjuland er inne på ble tilskudd til etablering og tilpasning innlemmet i kommunenes frie inntekter fra 2020. I arbeidet med å besvare spørsmålet har departementet fått data og vurderinger fra Husbanken.

	Tilskudd til etablering			Tilskudd til tilpasning		
	Kommuner	Saker	Gj.snittlig tilskudd	Kommuner	Saker	Gj.snittlig tilskudd
2020	220	1408	000 257	165	452	000 122
2021	169	1254	000 258	161	506	000 125
2022	167	1344	000 287	141	418	000 136
2023	151	1223	000 283	128	455	000 134
2024	165	1048	000 270	146	424	000 140

Antall kommuner og saker i kommuner med minst én utbetaling av tilskudd til etablering og tilskudd til tilpasning, registrert i Husbankens saksbehandlingssystem Startskudd.

Tallene i tabellen nedenfor er hentet fra Husbankens rapporteringssystem. Ifølge Husbanken er det imidlertid ikke alle kommuner som registrerer utbetaling av tilskudd til etablering i dette systemet. Det kan derfor være noe underrapportering, og de faktiske nasjonale tallene kan dermed være noe høyere enn det som fremkom-

mer her. Etter Husbankens vurdering gir tallene i tabellen et godt bilde av utviklingstrekkene over tid.

Tallene viser at for tilskudd til etablering gikk antall kommuner som har gitt tilsagn noe ned fra 2020 til 2024. Det samme gjorde antall saker, mens størrelsene på gjennomsnittlig tilskudd har holdt seg relativt stabil. Når det gjelder tilskudd til tilpasning av bolig har antall saker og gjennomsnittlig tilskudd også vært relativt stabilt.

Overføringen av dette tilskuddet til kommunerammen har ikke blitt evaluert, men jeg følger utviklingen av kommunenes bruk av disse viktige tilskuddene.

SPØRSMÅL NR. 2324

Innlevert 26. mai 2025 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 3. juni 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

Mener statsråden at disse økninger er rimelige og er i samsvar med lovverket?

BEGRUNNELSE:

Jeg er bekymra for økonomien til en del av våre konsertarrangører i dyrtida, et felt som hadde utfordringer under pandemien. TONO driver kollektiv forvaltning av opphavsrettigheter på vegne av norske opphavere. I det Norske musikk markedet har TONO en enerådende stilling som gir organisasjonen et særlig ansvar for å sørge for at lisensvilkårene og vederlagene som konsertarrangørene må betale for er rimelige og ikke diskriminerende. (Jfr. Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. § 28 Lisensvilkår mv.) TONO har de siste årene hatt betydelig vekst, blant annet som følge av at billettprisene har steget mer enn den generelle prisstigningen i samfunnet. Til tross for

betydelige merinntekter velger TONO nå å øke avgiften kraftig, 2 år på rad, sin slik at mange konsertarrangører får en økning opp mot 50 %. Dette kommer på toppen av generelle kostnadsøkninger for bransjen. TONO har meg bekjent foretatt økningene uten dialog med arrangør- og festival bransjen.

Svar:

Spørsmålet gjelder økning av TONOs tariffer overfor konsertarrangører. Jeg registrerer også bekymring om økonomien til enkelte arrangører.

Fastsettelse av slike tariffer er blant annet regulert i lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. Formålet med denne loven er å bidra til at kollektiv forvaltning av rettigheter håndteres på en ansvarlig, effektiv og åpen måte overfor både rettighetshavere og brukere av åndsverk. I loven stilles det blant annet krav til lisensvilkår

og tariffier, og det gis regler for hvordan uenighet om dette skal håndteres. Patentstyret fører tilsyn med at lovens bestemmelser overholdes.

Lovens krav til lisensvilkår og tariffier fremgår av § 28. Det fastsettes her at lisensvilkårene skal baseres på kriterier som er objektive og ikke-diskriminerende, og vederlaget for tillatt bruk skal være rimelig. Bestemmelsen gir ikke uttrykk for hva vederlaget skal være, men angir de ytre rammene for vederlaget. Selve grunnlaget for vederlaget følger av åndsverkloven, som blant annet har som formål å ivareta en rimelig balanse mellom rettighetshavernes interesser på den ene siden og brukernes og allmenhetens interesser på den andre siden.

Det følger av loven om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. at når partene er uenige, så kan spørsmålet

om et forslag til lisensvilkår er i samsvar med § 28, forelegges domstolene. Brukerens rett til å kreve dette fremgår av loven § 53. Å reise sak for domstolene kan imidlertid være en høy barriere. I et forslag som Kultur- og likestillingsdepartementet har hatt på høring, er det også lagt opp til at partene kan få meklingsbistand ved forhandlinger om lisensvilkår etter § 28.

Det finnes dermed mekanismer i både eksisterende og foreslått regelverk som skal bidra til å sikre at vederlagsfastsettelsen er i tråd med loven.

Verken jeg eller mitt departement har noen rolle i disse mekanismene. Det er derfor ikke naturlig at jeg skal ha en oppfatning om TONOs tariffier og hvorvidt økningen i disse er rimelige og i samsvar med loven.

SPØRSMÅL NR. 2325

Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 30. mai 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Kan statsråden forklare hvilke konkrete endringer med betydning for gjennomføringen av Langtidsplanen for forsvarssektoren (LTP) som har oppstått siden planen ble vedtatt 11. juni 2024 (Det bes om en utdyping med henvisning til de totalt fem faktorene som blir fremhevet av forsvarsministeren i et intervju i Forsvarets Forum 22.05.25)?

BEGRUNNELSE:

I Forsvarets forum 22. mai 2025 identifiserte forsvarsministeren noen hovedlinjer i statusrapporten for LTP, som fortsatt ikke er overlevert til Stortinget:

“Overfor Forsvarets forum tegner han opp noen hovedlinjer i statusrapporten.

– Den vil inneholde de utfordringene som har oppstått etter at man vedtok langtidsplanen, og det er mange. Det er en ekstraordinær kostnadsvekst, sa forsvarsminister til Forsvarets forum da han kom ut av stortingssalen.

Han begrunnet det med flere faktorer:

- En større erkjennelse i Europa om at man må ta ansvar for egen sikkerhet.
- Nye kapabilitetsmål som ble vedtatt på toppmøtet i Washington D.C. i fjor.

- Hensyn til at det hele tiden skjer en enorm teknologisk utvikling på slagmarken i Ukraina, knyttet til droner og kombinasjonen droner og artilleri.
- En motstander som i mindre grad respekterer krigens rett.”

Statsråden bes redegjøre så konkret som mulig om hvilke endringer som har funnet sted innenfor de identifiserte faktorene siden langtidsplanen ble vedtatt i juni 2024 (kostnadsvekst, europeisk erkjennelse, kapabilitetsmål i NATO, teknologisk utvikling i Ukraina, Russlands forhold til folkeretten), og forklare hvordan disse endringene påvirker gjennomføringen av langtidsplanen.

Svar:

Stortinget vedtok i fjor at stortingsmeldingen om gjennomføringen av langtidsplanen som hovedregel skal legges frem og behandles i vårsesjonen, men at første rapportering skulle skje «i løpet av 2025». Regjeringen fremskynder fremleggelsen av meldingen, og vil legge den frem i juni. Meldingen vil i tråd med Stortingets vedtak omtale status, fremdrift, utfordringer og risiko i gjennomføringen. Den vil blant annet også redegjøre for hvordan eksterne utviklingstrekk påvirker langtidsplanens rammebetingelser, herunder endringer som følge av de fem faktorene som Elvenes tar opp i sitt spørsmål. Det er ikke naturlig for meg å forskuttere deler av meldingen som svar

på spørsmålet fra Elvenes nå, kun kort tid før regjeringen

legger frem meldingen med en samlet status i gjennomføringen av langtidsplanen.

SPØRSMÅL NR. 2326

Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 2. juni 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Er Bardufoss aktuell som lokasjon for tungt vedlikehold av Seahawk-helikopter?

BEGRUNNELSE:

Seahawk-helikopter til Kystvakten skal mottas fra 2026 og innføres fra 2027 med base på Bardufoss, ifølge FMA sine nettsider.

Svar:

Forsvaret og FMA er nå i prosess med å forberede mot-tak og innføring av Seahawk helikoptrene. Som en del av dette arbeidet inngår det å vurdere lokasjon for tungt vedlikehold. En av de aktuelle lokasjonene som vurderes er Bardufoss – med en ekstern vedlikeholdsleverandør. Lokasjon for tungt vedlikehold vurderes også i lys av andre helikopteranskaffelser til Forsvaret.

SPØRSMÅL NR. 2327

Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 4. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Syssemesteren melder at antall sommerinspeksjoner på Svalbard i 2025 reduseres fra de vanlige tre til en, pga. budsjettkutt. Det er feil signal å sende fra Norge at synlig norsk tilstedeværelse og håndheving av regler i felt reduseres sterkt i en tid hvor internasjonal spenning og usikkerhet er på et helt nytt nivå på Svalbard.

Vil justis- og beredskapsministeren sørge for at Syssemesteren får budsjettmessig dekning for å opprettholde vanlig antall inspeksjoner i sommer?

BEGRUNNELSE:

Den politiske spenningen og usikkerheten i Arktis og på Svalbard har økt sterkt med økt internasjonalt konflikt-nivå, nye signaler fra bl.a. USA og Russland og økt aktivitet og interesse fra Kina og andre land. Det er bred enighet i

Norge om å ikke bidra til noen form for eskalering, men det virker samtidig naturlig at norsk tilstedeværelse, aktivitet og håndheving av lov og regler er minst like klar og tydelig som tidligere. I denne situasjonen er det overraskende at det motsatte kan se ut til å skje. Syssemesteren melder ifølge Svalbardposten 26.5.25 at antall feltlag med inspektører på Svalbard i sommer planlegges kuttet fra de vanlige tre til ett. Årsaken oppgis å være kutt i Syssemesterens budsjett. Stortinget har nylig vedtatt Forsvarsløftet med en kraftig opptrapping av innsatsen for det norske forsvaret. Overbygningen for forvarsløftet er styrket beredskap. Syssemesterens feltinspeksjoner inngår ikke i forsvarets aktivitet, men er en del av norsk beredskap og synlighet i nord. Det er derfor overraskende hvis regjeringen ikke har sett sammenhengen mellom forvarsløftet og Syssemesterens kapasitet til å opprettholde viktig inspeksjonsaktivitet. Ifølge Svalbardposten 26.5.25 koster

et feltlag kr 500 000, slik at samlet kostnad for å løfte inspeksjonsaktiviteten til normalt nivå ligger på 1 million kroner.

Svar:

Alle virksomheter som mottar bevilgning over statsbudsjettet, herunder svalbardbudsjettet, må avstemme sin aktivitet og virksomhet med nivået på bevilgningen som vedtas av Stortinget. Flere virksomheter som mottar bevilgning over svalbardbudsjettet har fått økte utgifter i senere år, bl.a. som følge av høy kostnadsvekst for innsats-

faktorer som virksomheten benytter seg av. Jeg er kjent med Sysselmesteren på Svalbard sin budsjettsituasjon, og regjeringen har allerede i forslag til revidert nasjonalbudsjett 2025 foreslått å omdisponere 5 mill. kroner på kap. 480 Svalbardbudsjettet for å styrke beredskap og drift av Sysselmesteren, jf. Prop. 146 S (2024–2025). Fra regjeringens side foreslår vi at de overordnede føringene for de økte bevilgningene er styrket beredskap og drift av Sysselmesteren, og det vil være opp til Sysselmesteren selv å vurdere nærmere bruken av midlene, herunder antall feltlag og feltinspektører.

SPØRSMÅL NR. 2328

Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 5. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

På hvilken måte vil helseministeren følge opp Riksrevisjonens sterke kritikk for å sikre at Helse Sør-Øst prioriterer god nok kvalitet i behandling og tilstrekkelig antall døgnplasser for pasienter med samtidig ruslidelse og psykisk lidelse (ROP-pasienter)?

BEGRUNNELSE:

Riksrevisjonen konkluderte i februar 2025 med følgende:

«Det er sterkt kritikkverdigg

-at Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet ikke har gjort nok for å sørge for at personer med samtidig ruslidelse og psykiske lidelser får den hjelpen de trenger, i form av behandling, aktivitet og oppfølging.

-at samhandlingen mellom tjenestene ikke fungerer etter hensikten. Manglende behandling kan i dette tilfelle ha særlig store konsekvenser både for den enkelte og for samfunnet.»

Videre skriver Riksrevisjonen at ROP-pasientene ikke får døgninnleggelse på grunn av lav kapasitet. I tillegg påpekes det at spesialisthelsetjenesten ikke har gjort nok for å få til behandling som er spesialisert og blir gitt samtidig for rusmiddellidelse og psykiske lidelser.

Den siste anbudsprosessen i Helse Sør-Øst om anskaffelse av behandlingstilbud innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (inkludert ROP-pasienter) er enda ikke fullført grunnet uklart konkurransegrunnlag. Det er ikke avklart om det blir en ny anbudsrunde. Antall døgn-

plasser for ROP-pasienter ble foreslått redusert fra 59 plasser til 47 plasser.

Det ble i kvalitetskravene i den siste konkurransen beskrevet en minstestandard som ikke sikrer tilstrekkelig spesialisert kompetanse til å kunne sikre ROP-pasientene det de har krav på. Krav til bemanning, både av lege- og psykologspesialister og miljøterapeuter (sosionom, sykepleier) må, etter Riksrevisjonens vurdering, settes høyere til ROP-pasienter i anskaffelsen.

Solide tilbydere med lang erfaring og høy kompetanse nådde ikke opp grunnet vektingen av økonomi fremfor kvalitet. Dette førte til at sårbare grupper med ROP-lidelser, som for eksempel pasienter med spiseforstyrrelser og samtidig rusavhengighet, ikke kunne videreføres til integrert behandling i spesialisthelsetjenesten verken innenfor offentlig eller privat spesialisthelsetjeneste.

Det er nå svært viktig at Helse- og omsorgsdepartementet tar Riksrevisjonens sterke kritikk på alvor og sikrer denne sårbare pasientgruppen forsvarlig behandling.

Dette understrekes av Riksrevisjonen

«Vi anbefaler at Helse- og omsorgsdepartementet som en del av styringen av de regionale helseforetakene påser at -disse pasientene får behandling som er spesialisert og samtidig når det er behov for det.»

Svar:

Jeg tar Riksrevisjonens kritikk på dypeste alvor. Pasienter med samtidige ruslidelser og psykiske lidelser (ROP-pasienter), og ofte også somatiske sykdommer, skal ha gode og samordnede tjenester.

Selv om det er gjort mye fra flere regjeringer, er det fortsatt behov for stor innsats for pasientgruppen og for samordning av tjenester. Derfor er tilbudet til disse gruppene adressert både i Meld. St. 9 (2023–2024) Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste, Meld. St. 23 (2022–2023) Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033) og Meld. St. 5 (2024–2025) Trygghet, fellesskap og verdighet. Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet Del I – en ny politikk for forebygging, skadereduksjon og behandling. Jeg viser også til mitt svar til Riksrevisjonen.

I regjeringens Opptrappingsplan for psykisk helse er ett av tre innsatsområder tilbudet til personer med langvarige og sammensatte behov. En viktig del av dette er at regjeringen vil styrke hele behandlingsskjeden for mennesker med langvarige og sammensatte behov og bidra til å heve levealderen og øke livskvaliteten hos mennesker med psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer. Opptrappingsplan psykisk helse er tydelig på behovet for å styrke både døgntilbudet, polikliniske tjenester og ambulante tilbud for pasienter med alvorlige lidelser. Ifølge Helsedirektoratet har reduksjonen i døgnplasskapasiteten i psykisk helsevern voksne nå stoppet opp etter mange år med nedgang. Dette gjelder også i Helse Sør-Øst. De regionale helseforetakene har ansvar for at døgncapasiteten framover er på et nivå som møter behovet for å ivareta barn, unge og voksne med alvorlig psykisk lidelse som har behov for døgnbehandling. Dette er også et av åtte resultatmål som vi vil følge nøye med på gjennom planperioden.

Regjeringen har nylig lagt frem en ambisiøs Forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet, som handler om at alle som trenger det skal få helsehjelp av høy kvalitet og så lenge som nødvendig. Dette bør skje gjennom et mangfold av behandlingstilbud med høy fagkompetanse og korte ventetider.

Anskaffelsesprosessen som ble startet av Helse Sør-Øst for over to år siden har skapt stort engasjement og også uro i rusfeltet. Helse- og omsorgsministeren har hatt konstruktive møter med organisasjonene innen rusfeltet og lyttet til deres bekymringer, spesielt knyttet til behandlingsskapasitet. Disse innspillene er videreformidlet til Helse Sør-Øst RHF. Med bakgrunn i en kjennelse fra Østre Innlandet tingrett, har Helse Sør-Øst RHF nylig besluttet å avlyse deler av anskaffelsen for rusbehandling. Helse Sør-Øst RHF vil lyse ut anskaffelsen om de avlyste delytelsene på nytt, men det vil ta noe tid før anskaffelsen blir kunngjort.

For å få til god kvalitet i behandlingen av ROP-pasienter er det viktig at kommunene og spesialisthelsetjenesten samarbeider, slik at det gis tilgjengelige tjenester og helhetlige og sammenhengende pasientforløp. Et av flere virkemidler er innføring av 19 helsefellesskap. Regjeringen og KS har fornyet avtalen om helsefellesskapene og videreført prioriteringen av de fire pasientgruppene med store og sammensatte behov, herunder personer med alvorlige psykiske lidelser og rusmiddellidelser. Jeg mener det er for tidlig, slik Riksrevisjonen også tar forbehold om, å fastslå at helsefellesskapene ikke har hatt betydning for samhandling om denne målgruppen. Jeg mener likevel at det er behov for å vurdere om organisering av tjenestene kan legge bedre til rette for at vi når mennesker med behov for integrerte og oppsøkende tjenester. Derfor har vi i Opptrappingsplanen sagt at vi i løpet av planperioden vil utrede ulike modeller for samhandling rundt ROP-pasienter og vurdere hvordan helsefellesskapene bedre kan settes i stand til å understøtte ønsket utvikling.

Det har over flere år vært en betydelig satsing på å utvikle og spre modeller som ACT, FACT og FACT-ung. Dette er gode tiltak som bidrar til å fremme likeverdige, helhetlige og integrerte tilbud til en målgruppe som det ellers har vært vanskelig å gi et godt nok tilbud om behandling og oppfølging. Modellene sikrer fleksibilitet i hjelpen, tverrfaglighet og godt samarbeid mellom kommune og spesialisthelsetjenesten. Forskning viser at ACT- og FACT-team også kan bidra til redusert bruk av døgnoophold for pasienter med alvorlige psykiske lidelser og/eller rusproblemer.

Jeg vil også løfte frem Individuell jobbstøtte (IPS) som er spesifikt rettet mot personer med moderate til alvorlige psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer som mottar behandling i helse- og omsorgstjenesten, som også Riksrevisjonen løfter frem som et målrettet og godt egnet tiltak for denne brukergruppen. Min ambisjon er å videreføre det viktige arbeidet med IPS og andre tiltak for bedre helse og økt arbeidsinkludering, i tråd med Opptrappingsplanen for psykisk helse og Meld. St. 33 (2023–2024) En forsterket arbeidslinje – flere i jobb og færre på trygd, i dialog med Arbeids- og inkluderingsministeren.

Avslutningsvis vil jeg peke på at mennesker med ROP-lidelser ofte har dårlig somatisk helse. Denne pasientgruppen skal ha samme muligheter til å leve lange, gode liv som resten av befolkningen. Regjeringen mener vi, som samfunn, ikke kan være bekjent av at gruppen har betydelig kortere forventet levealder når vi har virksomme tiltak som vår felles helse- og omsorgstjeneste kan ta i bruk. Regjeringen vil derfor legge fram en plan for økt levealder, med et særlig fokus på oversykkelighet og overdødelighet på grunn av somatiske sykdommer.

SPØRSMÅL NR. 2329**Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik****Besvart 2. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Rogaland fylkeskommune og Kolumbus kan opprettholde et godt kollektivtilbud i møte med store budsjettutfordringer og økte kostnader, særlig i lys av nye bussbud med krav om å innføre utslippsfrie kjøretøy, reduserte billettinntekter og økende underskudd?

BEGRUNNELSE:

Rogaland fylkeskommune og kollektivselskapet Kolumbus står overfor betydelige økonomiske utfordringer. De nye bussbudene som trer i kraft fra juli 2026 vil føre til en årlig kostnadsøkning på nær 270 millioner kroner. Samtidig har Kolumbus opplevd et underskudd på 82 millioner kroner i 2024, til tross for høy passasjervekst. En økning i antall reisende uten gyldig billett fører til ytterligere inntektstap, og selskapet anslår at de tapte 30 millioner kroner på sniking i 2024 alene.

For å møte utfordringene som har oppstått vurderer Rogaland fylkeskommune og Kolumbus omfattende rutekutt og takstøkninger. Dette vil svekke kollektivtilbudet i regionen og gå på bekostning av regjeringens klimaambisjoner og mål om grønn mobilitet og mindre bilbruk.

Dersom staten ikke bidrar med økt støtte, kan det føre til redusert tilgjengelighet for innbyggerne, spesielt i distriktene.

Det siste året har det oppstått en kollektivkrise i fylke etter fylke, som følge av ekstraordinær stor prisstigning i buss- og ferjekontrakter. Kollektivkrisen treffer nå også Rogaland med full kraft.

Svar:

Jeg vil i hvert fall ikke legge opp til store kutt i finansieringen av fylkeskommunen, slik Frp har foreslått i sine alternative statsbudsjetter. Det ville ført til et dårligere og dyrere kollektivtilbud.

Regjeringen er kjent med at flere fylkeskommuner står i en krevende økonomisk situasjon, blant annet som følge av kostnadsvekst i kollektivtransporten. For å unngå betydelige kutt i tjenestetilbudet foreslo regjeringen høsten 2024 å øke de frie inntektene til fylkeskommunene med 700 millioner kroner i 2024, jf. Prop. 14 S (2024-2025), og en tilsvarende varig økning fra 2025, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2024-2025). Dette ble vedtatt av Stortinget, og kommer i tillegg til en realvekst på 1,65 milliarder kroner

til fylkeskommunene i tråd med Prop. 1 S (2024-2025) for Kommunal- og distriktsdepartementet.

For 2026 foreslår vi en ytterligere vekst i frie inntekter til kommunesektoren på mellom 4,2 og 4,9 mrd. kroner. For fylkeskommunene betyr dette et betydelig handlingsrom etter at utgifter knyttet til demografi er trukket fra. Med dette bidrar vi til at fylkeskommunene kan fortsette å levere gode tjenester, inkludert et godt kollektivtilbud, til innbyggere over hele landet.

Ett av de grunnleggende prinsippene for statlig styring av kommunesektoren er økonomisk ramkestyring. Det innebærer at fylkeskommunene både skal ha frihet til og ansvar for å prioritere ressursene og tilpasse driften etter lokale behov. Regjeringen har tillit til at fylkeskommunene kjenner de lokale forholdene best, og er i stand til å gjøre de nødvendige avveieingene. Vekst i frie inntekter er det sentrale virkemiddelet staten bruker for å styrke kommuneøkonomien.

I tillegg er det satt av 7,7 milliarder kroner i 2025 til byvekstavtaler og andre tilskuddsordninger i byområdene, jf. Prop. 1 S (2024-2025) for Samferdselsdepartementet. Nord-Jæren er ett av sju byområder med byvekstavtale, og det er satt av over 1,5 milliarder kroner i statlige midler i 2025 for å følge opp denne avtalen. Det er lagt opp til at en stor del av disse midlene skal gå til investeringer i og drift av lokal kollektivtransport.

Det er også satt av midler til en ny fireårig avtale med Haugesund om tilskudd til klima- og miljøvennlig byutvikling og god fremkommelighet, som bl.a. kan gå til investeringer i kollektivtransport. Dette bidrar til å legge til rette for et godt kollektivtilbud i regionen og er viktig for å nå nullvekstmålet.

SPØRSMÅL NR. 2330**Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 5. juni 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Vil statsråden bidra til en politisk løsning for å sikre at Roseslottet kan videreføres som et nasjonalt minnesmerke og formidlingsarena, slik at de kan fortsette å formidle historien om krigen og okkupasjonen til kommende generasjoner?

BEGRUNNELSE:

Som ledd i 80-årsmarkeringen har Roseslottet, støttet av Forsvarsdepartementet, reist landet rundt og formidlet sterke historier fra krigen og okkupasjonen og hva som skjer når grunnleggende verdier bryter sammen. Roseslottet har som mål å sette søkelys på og styrke forståelsen av grunnpillarene i vårt frie samfunn; demokratiet, rettsstaten og humanismen.

Roseslottet er både et minnesmerke med utendørsmalerier og installasjoner, og en viktig formidler av krigs- og okkupasjonshistorie. Roseslottet ligger på høyden bak Frognerseteren, en innfallspport til Nordmarka som står sentralt i norsk krigshistorie. Roseslottet har en midlertidig dispensasjon fra markaloven. Mange har engasjert seg for å finne en mer varig løsning for Roseslottet, herunder Oslo kommune. I påvente av en løsning, har Roseslottet søkt og fått midlertidig dispensasjon til å stå ut 2026, men står uten en løsning etter dette.

Roseslottet har bedt klima- og miljøministeren, som forvalter markaloven, om et møte for å diskutere saken. Departementer takket nei og velger å henvise til Statsforvalterens avgjørelse, at de ikke ser grunn til å gripe inn i saksbehandlingen og at «anlegget skal fjernes» etter 2026.

Statsforvalteren må imidlertid forholde seg til rettsreglene i markaloven som pr i dag ikke åpner for å gjøre unntak for tiltak knyttet til krigshistorie. Derimot åpner markaloven for unntak knyttet til idrett, friluftsliv og naturopplevelser. Det betyr at det i markaloven er hjemmel for å gi unntak for brede rullestraseer og gangveier.

Det er derfor opp til politikken å finne mulige løsninger, som kan balansere hensynet til Roseslottet og de hensynene markaloven skal ivareta. Det kan skje på flere måter, eksempelvis ved å endre markaloven slik at det kan gjøres unntak for krigshistorie, ved å justere markagrensen slik at Roseslottet faller utenfor eller ved en kongelig resolusjon.

Da Roseslottet ble etablert forutså vi som samfunn ikke hvilken aktualitet det ville få. Roseslottet erfarer at historien fortsatt griper og beveger både gamle, unge og skoleelever som aldri har opplevd krig, men som nå lever

i en tid der våre demokratiske verdier igjen er under press. Vi trenger en fast forankring av dette stedet, som et nasjonalt minnesmerke og en levende formidlingsarena.

Svar:

Jeg deler representantens vurderinger av at Roseslottets kunstutstillinger formidler viktig krigshistorie.

Kunst- og kulturarenaen Roseslottet er etablert som et midlertidig byggetiltak. Anlegget er lokalisert innenfor markalovens virkeområde, der denne typen permanente bygge- og anleggstiltak er forbudt. Stiftelsen har flere ganger søkt om og fått dispensasjon fra markalovens byggeforbud med begrenset varighet. Kommunens någjeldende dispensasjon varer ut 2026.

Jeg viser til at Stortinget nylig har behandlet regjeringens Prop. 70 L (2024-2025) Endringer i markaloven (klargjøring av regler om byggeforbud og saksbehandling m.m.). Stortinget har gitt sin enstemmige tilslutning til forslaget. Et viktig formål med revisjonen var å klargjøre reglene for hva kommunale planer i Marka kan åpne for. Dette er nå med lovfesting av gjeldende forvaltningspraksis uttømmende regulert i ny § 6. I merknadene til § 6 første ledd bokstav h er det presisert at bestemmelsen ikke åpner for å etablere permanente bygge- og anleggstiltak som primært har kulturformål i Marka. Så vidt jeg kan se hadde Stortingets energi- og miljøkomite ikke merknader til dette. Stortinget sluttet seg dermed til at markaloven nå angir uttømmende hva kommunale planer i Marka kan åpne for. Jeg mener dette fortsatt er en riktig vurdering.

Jeg mener det må utvises varsomhet med å uthule markaloven gjennom gradvise omdisponeringer til andre formål. Det er press på arealene rundt Oslo, og potensielt svært mange gode formål som det kan være ønske om å plassere i Marka på grunn av attraktiv beliggenhet og ubebygget og prisgunstig areal. Det er derfor nødvendig at loven har klare rammer for hvilke tiltak som kan tillates og at man er forsiktig med å endre disse unntakene i loven basert på enkeltsaker. Lovens klare rammer for hva kommunale planer kan åpne for er også ment å gi forutsigbarhet for utbyggere og kommunen som planmyndighet.

Videre mener jeg det må være en svært høy terskel for å flytte den gjeldende markagrensen. Av markaloven § 1 følger det at et av lovens hovedformål er å sikre nettopp Markas grenser. Dette er viktig for å hindre at Marka bygges ned bit for bit. Det er riktig at Kongen i statsråd kan gjøre innskrenkende justeringer av markagrensen. Det er for det første åpnet for dette «dersom vesentlige sam-

funnsinteresser gjør det nødvendig», jf. § 2 tredje ledd. Av forarbeidene til bestemmelsen følger det at kun tungtveiende hensyn av nasjonal betydning kan begrunne endring av den lovfaste markagrensen. Dersom det er mulig å lokalisere et byggetiltak et annet sted, er vilkåret ikke oppfylt. Av § 2 tredje ledd følger det at arealmangel som følge av utbyggingspress i regionen, ikke er en vesentlig samfunnsinteresse som kan grunngi grensejustering. Det er etter § 2 fjerde ledd også adgang til å gjøre mindre tekniske grensejusteringer i visse tilfeller. Vilåårene for slik justering er etter min vurdering ikke oppfylt.

Denne saken kan ha noen uheldige presedensvirkninger. Jeg mener det er riktig at markaloven åpner for å gi midlertidige dispensasjoner. For at dette virkemiddelet skal være reelt, må alle involverte aktører være innforstått med at midlertidige dispensasjoner ikke skal resultere i varige inngrep i Marka. I motsatt fall er det risiko for at midlertidige dispensasjoner kan brukes til å omgå lovens

generelle regler, slik at Marka også på denne måten bygges ned bit for bit.

Etter det jeg forstår er Roseslottet på en landsomfattende turne i år. På hvert besøkssted kan publikum møte kunstnerne og se utstilling med kunstverk fra Roseslottet. Det er dermed fullt mulig å formidle denne kunsten og krigshistorien andre steder enn innenfor Marka, enten ved midlertidige utstillinger eller ved permanent lokalisering av anlegget utenfor markalovens virkeområde. Jeg har samtidig stor forståelse for ønsket om å etablere en permanent løsning.

Jeg legger til grunn at Oslo kommune, som har ønsket å beholde utstillingene, vil kunne bistå i å vurdere ulike alternative permanente lokaliseringer. Jeg har vært i dialog med Kultur- og likestillingsministeren som vil ta initiativ til dialog med Stiftelsen Roseslottet, Oslo kommune og berørte myndigheter for å undersøke mulighetene for finne en varig lokalisering for Roseslottet.

SPØRSMÅL NR. 2331

Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 4. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Vil statsråden se på muligheten for å endre dagens praksis slik at alle ansatte i UDI og UNE må være sikkerhetsklarert?

BEGRUNNELSE:

I dag er praksisen at ikke alle ansatte i UDI og UNE må være sikkerhetsklarert for å bli ansatt. Dette kan føre til uheldige konsekvenser ved at fremmede makter får innsyn i søknader og hvem som jobber som saksbehandlere.

Svar:

Sikkerhetsklarering er et virkemiddel som benyttes for å redusere risikoen for at uvedkommende får tilgang til sikkerhetsgradert informasjon. Regelverket for sikkerhetsklarering følger av sikkerhetsloven og tilhørende forskrifter, med Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) som fagmyndighet.

Det er i dag ikke et generelt krav om sikkerhetsklarering for alle ansatte i Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE). Krav om klarering vurderes konkret ut fra hvilke arbeidsoppgaver den enkelte skal utføre, og om disse innebærer tilgang til sikkerhetsgradert informasjon.

Dette er i tråd med prinsippet slik det fremgår av sikkerhetsloven § 8-2.

UDI og UNE har etablert interne rutiner for å beskytte sensitiv og skjermingsverdig informasjon. Retningslinjen beskriver hvordan opplysninger om personer kan skjermes, hvem som kan beslutte slik skjerming, og hvordan tilgang til skjermede saker skal håndteres. Kun autoriserte personer med tjenstlig behov gis tilgang, og det er etablert egne prosedyrer for hvordan politiet og andre aktører kan be om tilgang til skjermede opplysninger.

Jeg er opptatt av at nasjonal sikkerhet ivaretas på en betryggende måte, samtidig som det må være en balanse mellom sikkerhetshensyn og hensynet til effektiv og rettssikker saksbehandling. Det er derfor viktig at krav om sikkerhetsklarering fastsettes der det er nødvendig, men ikke gjøres til et generelt krav uten konkret behov.

Når det gjelder pågående regelverksarbeid, har Justis- og beredskapsdepartementet hatt på høring, med frist 22. april 2025, forslag til endringer i sikkerhetsloven § 8-4, med sikte på å tydeliggjøre prinsippene for vurdering av klarering. Videre arbeider departementet med forslag til endringer i sikkerhetslovens bestemmelser om autorisasjon for BEGRENSET mv., der høringsfristen var 6. januar 2025.

SPØRSMÅL NR. 2332**Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen****Besvart 5. juni 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Har statsråden oversikt over hvor mange pensjonister som får sine pensjonsutbetalinger avkortet som følge av at de er gift eller samboende, og kan statsråden gi et samlet tall på dette samt en tabell med fordeling på pensjonstype og kjønn?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet mener at dagens ordning, der pensjonsutbetalinger reduseres for personer som er gift eller samboende, er dypt urettferdig. Det er urimelig at eldre mennesker som har bygget landet og spart til egen pensjon gjennom et langt liv, skal straffes økonomisk på bakgrunn av dette. Pensjon er en rettighet som skal gjenspeile tidligere inntekt og innsats i arbeidslivet, og ikke justeres etter sivilstatus.

Svar:

Hvordan sivilstand påvirker utbetalingen av alderspensjon avhenger av når man er født. Personer født før 1963 vil ha hele eller deler av opptjeningen i gammel alderspensjon. Her utgjør ensliges grunnpensjon 100 prosent av grunnbeløpet, mens gifte/samboende får en grunnpensjon lik 90 prosent av grunnbeløpet. Per mars 2025 utgjorde sistnevnte gruppe 603 200 personer, hvorav 261 500 var kvinner og 341 700 var menn.

Ny folketrygd avhenger i mindre grad av sivilstand enn den gamle alderspensjonsordningen. Her er det kun minsteytelsen, garantipensjonen, som avhenger av sivilstand. For gifte/samboende gjelder ordinær sats som fra 1. mai 2025 er 224 248 kroner. For enslige gjelder høy sats som er 242 418 kroner. Garantipensjonen avkortes med 80 prosent mot inntektpensjon. Det innebærer at de aller fleste mottakere av garantipensjon vil ha et pensjonsnivå høyere enn garantipensjonssatsene.

Ny alderspensjon fra folketrygden fases inn for årskull født i perioden 1954-1962. Det innebærer at en del av de ovennevnte 603 200 gifte/samboende personene med pensjon beregnet etter reglene for den gamle alderspensjonsordningen, også vil motta delvis garantipensjon i ny alderspensjon.

Fra og med årskull født i 1963 beregnes alderspensjonen kun etter reglene for ny folketrygd i kapittel 20. For å ikke telle dobbelt gis det derfor her kun tall for personer med alderspensjon kun beregnet etter ny folketrygd. Disse har kunnet ta ut pensjon fra februar 2025. Per mars

2025 mottok 265 personer garantipensjon med ordinær sats. 192 av disse var kvinner og 73 var menn.

Også tidligpensjon etter den gamle AFP-ordningen i offentlig sektor for personer født før 1963 avhenger av sivilstand. Dette gjelder såkalt folketrygdberegnet AFP som hovedsakelig mottas i alderen 62 til 65 år der også grunnpensjon er et element. Her er grunnpensjonen tilsvarende som for gammel alderspensjon fra i folketrygden, altså 100 prosent av grunnbeløpet for enslige og 90 prosent av grunnbeløpet for gifte/samboende. Per mars 2025 mottok 3 861 personer en folketrygdberegnet AFP fra Statens pensjonskasse, hvorav 2 615 var kvinner og 1 246 menn.

Tilsvarende tall for mottakere av folketrygdberegnet AFP fordelt på kjønn fra offentlige ordninger som ikke administreres av Statens pensjonskasse har ikke vært mulig å innhente innen fristen. Den største av disse leverandørene er KLP, som per utgangen av 2024 utbetalte en folketrygdberegnet AFP til 10 157 personer. Oslo Pensjonsforsikring (OPF) utbetalte på samme tidspunkt folketrygdberegnet AFP til 424 personer. I tillegg kommer andre leverandører av offentlig tjenestepensjon.

SPØRSMÅL NR. 2333**Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Stian Bakken****Besvart 10. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hvilke grep vil justisministeren ta for å sikre at alle nødetater kan øve sammen også i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er en bekymring fra flere brannvesen i Ringeriksregionen, hvor Sør Øst pd har sentralisert sine øvingssenter. Politiet har gått vekk fra lokale øvelser og skal nå øve på tre dedikerte senter, ett i hvert fylke, som stod ferdig våren 2025. For Buskerud sin del betyr det at alle nødetater må reise til Modum for å trene sammen.

Det betyr en lang reisevei for de kommunale brannvesen som nå skal øve sammen med politiet på for eksempel PLIVO. Nå er det brukt mye tid og ressurser på å tilrettelegge for gode øvingsforhold og etatene har gode erfaringer lokalt på samøving. Dette aspektet blir nå borte, fordi politiet skal spare penger og ha alle øvelser på ett sted i fylket.

I de fleste kommuner er det deltidsbrannvesen. Det betyr frikjøp av ansatte over hele arbeidsdager og det betyr en svekket beredskap i hjemkommunen ved øvelser, fordi mannskapet må reise med eget utstyr til Modum. Noe som for kommuner i Hallingdal sin del, betyr reiseavstand på over 15 mil en vei.

At Sør Øst pd sparer penger ved å sentralisere sine øvingslokaler, betyr samtidig økte utgifter for brann og redningstjenesten. Nettopp på grunn av frikjøp og reiseavstand til øvingslokale. Det er å skyve regningen over til kommunene.

Tilbakemeldinger fra brann og redning er også at det må øves på realistiske mål, slik som skoler, arbeidsplasser og kjøpesenter i hjemkommunen. Det er her situasjoner kan oppstå og da er det viktig at de lokale nødetater kjenner byggene og infrastrukturen rundt. Dette er gjort i flere år, og tilbakemeldingen er utelukkende positiv.

Jeg frykter at med denne sentraliseringen av øvingslokaler ser en at flere brannvesen vil avstå fra å øve med politiet pga. økonomi og reiseavstand. Dette er synd når man endelig har klart å få til gode lokale samøvelser og den lokale beredskapen har nytte av å øve sammen i det daglige, for å møte utfordrende situasjoner, og bli best mulig på å håndtere disse på en profesjonell og god måte.

Svar:

Det er viktig for befolkningens trygghet, og for regjeringen, at nødetatene har et solid samvirke.

For å bidra til dette har nødetatene i fellesskap utarbeidet en nasjonal prosedyre for nødetatenes samvirke ved pågående livstruende vold, PLIVO. Samarbeid mellom nødetatene er sentralt for god felles oppgaveløsning, og blant annet PLIVO-treninger er med på å bygge relasjoner og samhandlingskompetanse som man også drar nytte av i daglige oppdrag.

Politiets innsatspersonell skal trene på å håndtere PLIVO hvert år, og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap har stilt forventninger til de enkelte brann- og redningsvesen om øvingsfrekvens og praktisk gjennomføring for hhv. heltids- og deltidsorganiserte brann- og redningsvesen.

Politidirektoratet opplyser at det gjennomføres trening og øving i hele landet basert på lokale utfordringer og muligheter. Eksempelvis har Sør-Øst politidistrikt bygget et senter for operativ trening (Politiets trenings- og kompetansesenter, PTK) på Modum, som er base for treningen i Buskerud-delen av distriktet. Senteret er oppført etter kravspesifikasjon som underbygger bredden i aktiviteter politiet øver og trener på, inkludert PLIVO. Tidligere har Sør-Øst PD benyttet ulike bygninger av ulik kvalitet til øving, med tilhørende varierende kvalitet på øvingen. PTK på Modum tilbyr egnede lokaler som gir tilstrekkelig kvalitet for de som skal øve.

PLIVO-hendelser kan inntreffe på ulike steder og objekter. Når nødetatene trener på PLIVO-metodikk er det fokus på at denne skal brukes på alle objekter og ute i det offentlige rom, uavhengig av hvor en situasjon måtte oppstå. At nødetatene øver på dette sammen, som på PTK på Modum, i et senter som er utformet for formålet vil derfor gi større treningsutbytte enn andre alternativer.

Representantens bekymring for at et nytt treningssenter kan gi negative konsekvenser for samvirkeaktørene mener jeg svares ut ved at kvalitetsmessig bedre egnede lokaler, der alle nødetater kan øve sammen, bidrar til høyere kvalitet både på felles øving og beredskap, også i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 2334**Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Helge Orten****Besvart 4. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke tiltak kan samferdselsministeren iverksette for å avhjelpe problemene for de grunneierne som har fått sterke begrensninger i bruk og utvikling av sine eiendommer som følge av at regjeringen har tatt E39 Ålesund-Molde ut av den prioriterte listen i Nasjonal transportplan?

BEGRUNNELSE:

I Nasjonal transportplan 2022-2033 var hele strekningen E39 Ålesund-Molde prioritert. Statens vegvesen har i samarbeid med berørte kommuner gjennomført reguleringsplan for strekningen E39 Bolsønes-Vik. I regjeringens Nasjonale transportplan, behandlet i Stortinget i 2024, er ikke denne strekningen prioritert, men lagt i en utviklingsportefølje. Det har skapt stor usikkerhet for grunneierne langs den ferdig regulerte strekningen som får sterke begrensninger på bruk og utvikling av sine eiendommer. Det vil også representere et verditap, med mindre prosjektet blir oppstartet innen rimelig tid og eiendommene blir innløst.

Svar:

E39 Ålesund-Molde (Møreaksen) ligger i Nasjonal transportplan 2025-2036 i Statens vegvesens utviklingsportefølje. Det er ikke rom for å realisere prosjektene i utviklingsporteføljen i sin nåværende form i tolvårsperioden. Det vil likevel kunne være aktivitet på strekningene i perioden. Eksempelvis kan det være aktuelt å løse noen av utfordringene ved vurdering av rimeligere løsninger,

bruk av ny teknologi eller forsterket drift og vedlikehold. Statens vegvesen kan arbeide med denne typen tiltak på strekningene, men det vil være begrenset rom for planlegging og ressurskrevende optimalisering av prosjektene.

I Nasjonal transportplan 2025-2036 har regjeringen varslet at Statens vegvesen skal få et oppdrag om å vurdere en annen gjennomføringsrekkefølge der E39 Molde-Julbøen, samt også ev. hengebrua mellom Otrøya og Molde i delprosjektet E39 Vik-Julbøen, realiseres først. Vurderingen skal gjøres med tanke på gjennomførbarhet, kostnader og nytte. Dette vil gi grunnlag for en fornyet vurdering av prosjektet ved neste fremlegg av Nasjonal transportplan, herunder om deler av prosjektet kan startes opp i løpet av den kommende transportplanperioden.

For noen boliger vil reguleringsplanvedtaket medføre rett til innløsning uavhengig av om prosjektet blir tatt opp til bevilgning eller ikke. For næringseiendommer kan det være en tidkrevende grunnervvprosess, da næringsdrivende trenger tid til omstilling og tid til å finne nye areal og lokaler. Dette er et viktig tema i reguleringsplanprosessen, og noen av disse eiendommene på strekningen er kjøpt opp fordi det er vurdert å være i statens langsiktige interesse. Disse eiendommene vil bli lagt ut til salg eller utleie inntil videre. Eiendommer, utenom boligeiendommer, som er regulert til veiformål, vil normalt ikke kunne kreves innløst eller kreves erstattet på grunnlag av en reguleringsplan. Retten til å foreta ekspropriasjon med hjemmel i reguleringsplanen bortfaller etter 10 år iht. Forskrifter om egedomsinngrep etter veglova - Lovdata §50 - §3 og plan- og bygningslovens § 16-2.

SPØRSMÅL NR. 2335**Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg****Besvart 3. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Regjeringen har gjort det klart at norske myndigheter vil pågripe Netanyahu om han skulle befinne seg i Norge, som følge av arrestordren fra ICC. Regjeringen har også

åpnet for å tilslutte seg sanksjoner mot Israel. Per dags dato oppholder en av Netanyahu sine rådgivere seg fritt i Norge, og flere organisasjoner har levert politianmeldelse.

Hvordan stiller regjeringen seg til mulige pågripelser i Norge av andre i Netanyahus stab som også kan ha et straffeansvar for det pågående folkemordet mot palestinerne på Gaza?

BEGRUNNELSE:

Organisasjonene Forsvar Folkeretten, Jødiske Stemmer for Rettferdig Fred og Palestinakomiteen i Norge har sendt en begjæring om pågrepelse av en israelske statsborger som besøker Norge. Han har gjennom flere år vært digital rådgiver for Benjamin Netanyahu, og også selv deltatt i krigføringen mot Gaza siden 2023.

– Han anmeldes med dette for medvirkning til krigsforbrytelser, forbrytelser mot menneskeheten og folkemord, sier Kjell Brygfeld, advokat og styremedlem i Forsvar Folkeretten.

<https://forsvarfolkeretten.no/2025/05/26/ber-om-pagripelse-av-netanyahu-radgiver/>

Svar:

Norge har vært en sentral støttespiller for den internasjonale straffedomstolen (ICC) siden opprettelsen. Norge

har ratifisert Roma-vedtektene og er statspart til Den internasjonale straffedomstol (ICC), og dermed er forpliktet til å overlevere personer som er mistenkt for forbrytelser under Roma-vedtektene dersom Den internasjonale straffedomstol anmoder om det. Norge vil følge opp sine folkerettslige forpliktelser overfor ICC. Jeg noterer meg arrestordren mot Benjamin Netanyahu, som viser at ingen er immune overfor ICC.

Videre har norske myndigheter ved jurisdiksjon når det gjelder internasjonale forbrytelser. Handlinger som er begått i utlandet og som anses som folkemord, forbrytelser mot menneskeheten eller krigsforbrytelse, kan straffeforfølges i Norge innenfor de rammene som straffeloven § 5 setter.

Som justis- og beredskapsminister kan jeg ikke gå inn på enkeltsaker, og jeg minner om at påtalemyndigheten er uavhengig i behandlingen av den enkelte straffesak. Om det skal opprettes straffesak mot personer som oppholder seg i Norge og som anklages for eksempelvis krigsforbrytelser blir et spørsmål som påtalemyndigheten må avgjøre i den konkrete sak.

SPØRSMÅL NR. 2336

Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 4. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Siden Ap regjeringen la frem et forslag til revidert nasjonalbudsjett uten oppstartsbevilgning til Ilseng fengsel, så er det nærliggende å anta at Ap regjeringen ikke ser behovet for å redusere soningskøene eller at de har en plan for å redusere soningskøene et annet sted eller på en annen måte enn å utvide kapasiteten på Ilseng.

Hvorfor ønsker ikke Ap regjeringen å prioritere utbygging på Ilseng og har eventuelt justisministeren en annen plan for å øke kapasiteten og få ned soningskøene?

BEGRUNNELSE:

Ilseng fengsel har vært ferdig regulert og klart til bygging i flere år. I 2024 besluttet Ap/Sp regjeringen at Ilseng fengsel skulle utvides, men det ble ikke bevilget penger for statsbudsjettet 2025. Unnskyldningen var at pengene ikke kunne komme før revidert 2025.

Da revidert statsbudsjett ble lagt fram 15 mai, så var det uten oppstartsbevilgning til Ilseng fengsel. I februar 2024 så var soningskøen 271 personer. I februar 2025 var det 362 personer som ventet på en fengselsplass. Følgelig er det ingen tvil om at det er et reelt behov for flere soningsplasser og at det er viktig å sørge for at kriminalomsorgen får økt soningskapasitet.

Svar:

Det er et stort vedlikeholdsetterslep i kriminalomsorgen med flere gamle fengsler som er lite egnet for en forsvarlig kriminalomsorg. Det er behov for å forbedre kapasiteten, også når det gjelder tilstanden i enkelte fengsler. Det er allerede flere pågående fengselsprosjekter ved Bredtveit, Ilseng, Ullersmo og Grønland.

Grunnet mange pågående prosjekter og begrenset handlingsrom i årets reviderte nasjonalbudsjett var

det ikke anledning til å prioritere oppstart av utvidelse ved Ilseng fengsel, men regjeringen jobber videre for å kunne igangsette denne utvidelsen. Justis- og beredskapsdepartementet arbeider med en stortingsmelding om straffegjennomføring, som vil legge grunnlaget for videre utvikling. Her vil straffegjennomføringskapasitet være et sentralt tema.

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) opplyser at antall domfelte i soningskø per april 2025 er lavt, tross en

økning sammenlignet med samme måned i 2024. Det er med andre ord ingen bekymringsfull størrelse på soningskøen per april 2025. KDI skriver likevel i årsrapporten for 2024 at de er bekymret for kriminalomsorgens framtidige evne til å opprettholde tilstrekkelig kapasitet. Derfor vil regjeringen framover jobbe for å kunne igangsette utvidelse av Ilseng fengsel.

SPØRSMÅL NR. 2337

Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 5. juni 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Vil den nye barnelovens bestemmelse om delt daglig myndighet kunne hindre at barn kommer til Stine Sofie Senteret eller lignende kurs- og mestingstilbud?

BEGRUNNELSE:

Stine Sofie Senteret er et nasjonalt kurs- og mestrings-senter for barn og unge som har vært utsatt for vold eller overgrep. Hit kommer familier fra hele landet på ukesopphold, og treffer andre som har opplevd noe av det samme. Gjennom uken deltar barn, ungdom og voksne på undervisning og morsomme aktiviteter. Målet er å gi familiene en pause fra hverdagen, og å styrke både barn og omsorgspersoner i livet etter det vonde med ny kunnskap og nye erfaringer. Opphold og reise er kostnadsfritt for deltakere, og gjelder uansett hvor man bor i landet. Et slik kursopphold er derfor både for det utsatte barnet, eventuelle søsken og barnas omsorgspersoner. Omsorgspersoner kan være biologiske foreldre, beredskapsforeldre, adoptivforeldre, institusjonsansatte eller fosterforeldre.

Hvert år tar senteret imot om lag 500 volds- eller overgrepsutsatte barn og deres trygge omsorgspersoner. Barn får permisjon fra skolen for å delta på ukesopphold, etter søknad fra bostedsforelder (-foreldre).

Det samme gjelder søknad om opphold på Senteret. Permisjon og deltakelse i dag er derfor ikke avhengig av enighet mellom foreldrene når barna bor fast hos den ene.

Det er stilt spørsmål om det fortsatt vil være slik med ny barnelov. Hva hvis for eksempel den ene forelder-en med daglig myndighet motsetter seg slik permisjon eller opphold?

Jeg håper derfor at statsråden kan bekrefte at en av foreldrene med daglig myndighet alene kan søke om både opphold på Stine Sofie Senteret og permisjon, uten at den andre forelder-en med daglig myndighet kan nekte dette.

Svar:

Forslaget om daglig myndighet gir foreldre et rettslig likes-tilt utgangspunkt ved samlivsbrudd. Forslaget medfører at foreldre beholder den myndigheten de hadde under samlivet slik at begge har mulighet til å fortsette å være delaktig i barnets dagligliv gjennom å ta initiativ og følge opp barnet i barnehage, på skole og på fritiden. Dette vil normalt være et gode for barnet.

Det er bortsett fra flytting innenlands, ikke et krav om enighet mellom foreldre om de beslutninger som ligger til daglig myndighet. Dette innebærer at hver av foreldrene i stor grad kan følge opp barnet i dagliglivet hver for seg. Regelen er derfor ikke til hinder for at én forelder på egen hånd kan melde barnet på et slikt kurs- eller mestringsstilbud så lenge dette ligger innenfor denne forelderens tid med barnet. Når spørsmålsstiller viser til at permisjon og deltakelse i dag ikke er avhengig av enighet mellom foreldrene når barna bor fast hos den ene, så blir dette ikke annerledes med en ny regel. Lovforslaget endrer således ikke på dette, men gir også samværsforelder mulighet til å ta initiativ til et slikt opphold. Forslaget om daglig myndighet gir begge foreldre anledning til å ta initiativ til gode tiltak for barnet. Dette betyr at barnets mulighet for å få sin helse, livskvalitet og utvikling ivarettatt av begge foreldre, styrkes.

Jeg nevner at dersom et kurs er å anse som helsehjelp, er det andre regler som regulerer dette enn barneloven.

Selv om det ikke er et krav om at foreldre er enige om beslutninger som ligger til myndigheten, så kan en uenighet gjøre det vanskelig å få gjennomført en beslutning i praksis. Dette er ikke unikt for de beslutningene som ligger til daglig myndighet. Både foreldre som bor sammen og foreldre som ikke bor sammen kan være uenige i beslutninger som ligger til foreldreansvar, bosted (daglig myndighet) eller samvær. Sånn er det etter dagens regler, og slik vil det være etter de nye reglene også. Foreldre har selv ansvar for å forsøke å finne frem til løsninger, hvor barnet skal få medvirke, jf. lovforslaget § 10-1. Av hensyn til barnet, er det viktig at den ene forelderen ikke stenger for beslutninger som er viktige for barnets dagligliv og utfoldelse. Lovforslaget § 6-4 om omsorgsp-

likten som følger med foreldreansvaret, fastsetter også en norm om at foreldrene så langt som mulig må samarbeide om å ivareta helsen, livskvaliteten og utviklingen til barnet. Det kan for eksempel handle om at barnet får delta på et slikt kurs som spørsmålsstilleren viser til. Om foreldrene ikke blir enige og strever med foreldresamarbeidet, kan de søke bistand hos familievernnet.

Ny barnelov tar flere grep for å legge til rette for å dempe konfliktnivået for at foreldre kan få til et samarbeid på et nivå som gjør at barnets beste blir ivaretatt. Daglig myndighet til begge foreldre vil imidlertid ikke passe for alle. Foreldre kan derfor avtale en annen løsning, eller reise foreldretvistsak for domstolen om hvem som skal ha daglig myndighet.

Jeg viser forøvrig til dialogen jeg har hatt med komiteen i forbindelse med behandlingen av Prop. 117 L (2024-2025), vedrørende blant annet dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 2338

Innlevert 27. mai 2025 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 16. juni 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Vil auken i grunnbeløpet i folketrygda frå 1.mai 2025 kunne føre til avkorting av bostøtta for bostøttemottakarar, og vil etterbetaling av auka grunnbeløp i mai/juni påverke bostøtta for uføretrygda og AAP-mottakarar?

GRUNNGJEVING:

Frå 1. mai 2025 vert grunnbeløpet i folketrygda justert frå 124 028 kroner til 130 160 kroner. Dette er ein auke på 6132 kroner eller 4,94 prosent.

Det er dyrtid og mange lurer no på om denne auken vil påverke utbetalinga av bostøtte.

Boutgiftene har auka monaleg både for dei som eig bustad og dei som leiger bustad siste åra.

I Husbankens rapport status på leiemarkedet 2024 står det:

- Leieprisene har økt betydelig de siste årene, men mindre enn bokostnadene for eiere.
- Leietakere har betydelig lavere inntekt og dermed dårligere forutsetning for å håndtere økte boutgifter enn boligeiere.

Husbanken meiner mange vanskelegstilte vil få ytterligere utfordringar med å få dekt bustadbehov i den

private bustadmarknaden dei næraste åra, og den viktigste faktoren som vil påvirke dette er auka boutgifter.

Ifølge SIFOs oppdaterte referansebudsjett for ein familie med mor, far og to barn på 5 og 11 år, har dei samla månadlege utgiftene auka med rundt 5 210 kr, frå 32 720 kr i februar 2021 til 37 930 kr i februar 2025 for eksempelfamilien. Den månadlege auken i utrekna kostnader for «mat og drikke», som er den største budsjettposten målt i kroner, har auka med 3 350 kroner frå februar 2021 til februar 2025. Dette er ein auke på 30 prosent i perioden. I 2025 vil truleg eksempelfamilien bruke totalt 455 140 kroner i året på nødvendig forbruk omfattet av referansebudsjettet. Denne summen er 62 510 kroner høgare enn i 2021, og i desse levekostnadane er ikkje boutgiftene tekne med.

Svar:

Grunnbeløpet i folketrygden ble økt med virkning fra 1. mai 2025, fra 124 028 kroner til 130 160 kroner. Det utgjør en økning på 4,94 pst. De G-regulerte ytelsene fra NAV utbetales i hovedsak etter ny sats fra og med juni, mens økningen for mai blir etterbetalt.

Beløpssatser i bostøtteregulverket ble prisjustert med virkning fra 1. juni, på bakgrunn av utviklingen i

konsumprisindeksen de siste 12 måneder. Boutgiftstak og andre satser som gjelder boutgiftene, ble økt med 2,7 pst., tilsvarende gjennomsnittlig vekst i de delindeksene som gjelder boutgifter i leide og eide boliger. Satser som gjelder behovsprøvingen mot inntekt, ble økt med 4,1 pst., tilsvarende gjennomsnittlig tolv månedersvekst i hovedindeksen det siste året.

Det er vanlig at lønnsveksten er noe høyere enn prisveksten. Det innebærer at lønns- og trygdemottakere får en reell inntektsvekst. Økt inntekt betyr i utgangspunktet redusert bostøtte, men siden boutgiftstakene økes samtidig, kan de samlede justeringene slå litt ulikt ut

avhengig av nivået på inntekter og boutgifter. Mottakere med relativt lave inntekter og boutgifter over taket kan få noe økt bostøtte, mens mottakere med relativt høye inntekter kan få noe mindre støtte enn før justeringene.

Stortinget har vedtatt at etterbetalinger etter trygdeoppkjøret ikke skal føre til redusert bostøtte. Dette er nedfelt i bostøtteforskriften § 5 siste ledd. Alle etterbetalinger av G-regulerte ytelser fra NAV eller kommunen, herunder uføretrygd og AAP, som kommer i juni og gjelder for mai, blir skjernet. I tillegg kan Husbanken etter klage se bort fra etterbetalinger som stammer fra trygdeoppkjøret, dersom de kommer i andre måneder eller fra andre kilder.

SPØRSMÅL NR. 2339

Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 5. juni 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Mener finansministeren at «investeringen» i Meraker Brug, som ble gjort under streken, har gitt en avkastning som forsvarer at denne utgiften ble tatt utenfor handlingsregelen, og kan finansministeren i så fall gi eksempler på andre kjøp med like svak avkastning som kunne vært finansiert under streken?

BEGRUNNELSE:

Staten kjøpte for noen år siden Meraker Brug i Trøndelag for et milliardbeløp. Kjøpet ble gjort «under streken», hvilket betyr at regjeringen ikke trengte å prioritere dette kjøpet opp mot alle andre gode tiltak i statsbudsjettet.

Stortingets utredningsseksjon skriver at:

«Utgifter over streken» omtales også ofte som «ordinære utgifter», mens utgifter «under streken» også kalles statlige lånetransaksjoner. Statlige lånetransaksjoner omfatter blant annet utlån til husholdninger, salg og kjøp av aksjer og innskudd i foretak og fond. Investeringer i selskaper regnes som lånetransaksjoner dersom forventet avkastning minst tilsvare avkastningen på alternative plasseringer. Med avkastning på alternative plasseringer menes finansiell avkastning som svarer til risikoen ved plasseringen.»

Det er usikkert hva regjeringen hadde ventet var «forventet avkastning» på kjøpet, men nå viser tall, presentert gjennom Finansavisen, at avkastningen ligger langt unna den alternative plasseringen i oljefondet. Det viser seg at avkastningen de siste årene er på 24 millioner kroner, mens en tilsvarende investering i fondet ville

ha gitt en avkastning på 824 millioner kroner. Skattebetalerne har med andre ord tapt 800 millioner kroner på denne avkastning, så langt. Det er forventet at differansen vil bli større år for år.

Svar:

I tråd med omtalen i kapittel 8.2 i Prop. 1 S (2022-2023) er det normalt to vilkår som må være oppfylt for å kunne budsjetteres «under streken»:

1. Tiltaket må gi en forventet avkastning som svarer til risikoen ved plasseringen.
2. Avkastningen må være finansiell og stamme fra inntekter i et marked.

Den forventede avkastningen beregnes ifm. vurderingen av om en investering skal gjennomføres, og hvordan den i så fall skal budsjetteres. For at en plassering skal gi tilstrekkelig finansiell avkastning, må staten kunne forvente å få like godt betalt for risikotaking som det en finansiell investor ville ha krevd i samme situasjon. Det innebærer at det må gjøres en grundig vurdering av om staten kan forvente en avkastning som svarer til risikoen. Det gjøres isolert for den enkelte investering, og det er ingen direkte kobling eller sammenligning med forventet avkastning i oljefondet.

Markedsmessig verdi kan anslås ved ulike tilnærminger. Nåverdien av fremtidige kontantstrømmer (løpende avkastning) vil ofte være sentralt for å fastsette verdier, men det vil også være relevant å bruke metoder basert på observerte priser i markedet. Hva markedet

verdsetter eiendelen til, er også relevant for staten. Selv om staten skulle ha andre forutsetninger eller preferanser enn private investorer for å realisere kontantstrømmer, må det kunne legges til grunn at staten i de fleste tilfeller kan selge eiendelen på et senere tidspunkt til en markedsmessig verdi.

I forbindelse med kjøpet av Meraker Brug vurderte statens finansielle rådgiver at kjøpesummen var innenfor rammen av en markedsmessig verdsettelse av aksjene,

jf. Prop. 6 S (2022-2023). Dette var blant annet basert på forventninger om hva private aktører ville være villige til å betale for eiendommen. Det er derfor ikke bare den løpende avkastningen det er relevant å se hen til ved vurdering av om investeringen gir tilstrekkelig avkastning, men også mulig salgsverdi for eiendommen.

Den får vi først kjennskap til dersom det på et senere tidspunkt skulle bli aktuelt å selge eiendommene.

SPØRSMÅL NR. 2340

Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 5. juni 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Hvorfor har myndighetene gitt tillatelse til å lete etter mineraler i et område med store deponier av ammunisjon, samtidig som det pågår nye miljøundersøkelser i området for å avdekke konsekvensene av deponiet?

BEGRUNNELSE:

Selskapet Element29 AS har fått tillatelse til å lete etter mineraler i tre områder i sør i Mjøsa. Det nordligste er i Totenvika der det er påvist store deponier av ammunisjon. NTNU sitt prosjekt "Oppdrag Mjøsa" har avdekket store områder med dumpet ammunisjon, mye større enn det som tidligere er kjent. Grunnet omfanget har FD/FFI/Miljødirektoratet varslet at store områder kan få ferdselsforbud grunnet eksplosjonsfare.

Mjøsa er drikkevannskilde for ca. 180 000 mennesker. I tillegg henter næringsmiddelindustrien rundt innsjøen prosessvann. Landbruket, frukt- og grønnsaksdyrkere henter også vann til sine vanningsanlegg.

Det underlig at Direktoratet for mineralforvaltning gir undersøkelsesrett - det er jo bare første skritt for mineralutvinning. Det kan absolutt ikke foregå i en drikkevannskilde. I Dokument nr. 15:2274 (2024-2025) svarte forsvarsministeren at det pågår nye miljøundersøkelser i området.

Svar:

Mineralloven regulerer undersøkelser etter statens mineraler. Det er Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) som er myndighet etter loven og som tildeler undersøkelsestillatelser etter statens

mineraler. Undersøkelsestillatelsen omfatter aktiviteter som har som mål å identifisere drivverdige forekomster av statens mineraler. Vanlige metoder inkluderer prøvetaking og boring med borerigg.

Undersøkelsesarbeid kan bare utøves innenfor de begrensninger som følger av mineralloven og annen lovgivning. Den som skal undersøke etter statens mineraler har for eksempel varsomhetsplikt overfor blant annet miljøet etter mineralloven § 48, og en generell aktsomhetsplikt etter naturmangfoldloven § 6. Undersøkelsesarbeider må varsles minst to måneder på forhånd. DMF videresender varselet til kommune, fylkeskommune og statsforvalter. Dette gir relevante myndigheter tid til å vurdere varselet før undersøkelsene utføres, og vurdere eventuelt behov for oppfølging på sine ansvarsområder.

For å gjennomføre undersøkelser er det i tillegg nødvendig med tillatelser etter annet regelverk, som motorferdselstillatelse etter motorferdselloven og dispensasjon fra plan- og bygningsloven der området ikke er regulert til råstoffutvinning. Dersom det planlegges utslipp av for eksempel borevann vil det også kunne være nødvendig med tillatelse etter forurensningsloven.

Undersøkelsestillatelse gis for et område på inntil ti kvadratkilometer. Området tillatelsen omfatter kan likevel inneholde areal der det likevel ikke er tillatt å gjennomføre undersøkelser. Det er for eksempel ikke tillatt å gjennomføre undersøkelser i verneområder uten dispensasjon fra verneforskriften, og det kan være begrensninger på aktivitet knyttet til forsvarrets installasjoner og øvingssområder. Mineralloven § 47 lister opp en rekke begrensninger for leting og undersøkelser. Det er tiltakshaver som har ansvaret for å sørge for nødvendige tillatelser og at un-

dersøkelsene holder seg innenfor rammer gitt i relevant regelverk.

Jeg antar at spørsmålet viser til undersøkelsesrettene 0400/2025 – 0402/2025 Mjøsa 1-3 tildelt Element29 AS i februar 2025. Disse ligger i sin helhet på land, vest for Mjøsa, i Hurdal og Østre Toten kommuner. Det har ikke blitt tildelt rettigheter til Element 29 i Totenvika eller andre steder i Mjøsa. Tildelte undersøkelsesrettigheter og hvor de er lokalisert fremgår av kart over bergrettigheter på DMFs nettsider. Siden undersøkelsesrettighetene som er tildelt Element29 ligger på land er det uansett lite trolig at det vil kunne være en direkte konflikt med ammunisjonsdeponiene på bunnen av Mjøsa.

Tildelingen av undersøkelsestillatelser etter dagens minerallov medfører ikke vurdering av forhold som kan begrense eller hindre mulig fremtidig mineralutvinning. Dette inkluderer mulig påvirkning på drikkevann, og hvorvidt mineralutvinning vil være forenlig med forvaltningen av ammunisjonsdeponier i Mjøsa. Det å vurdere hvilken innvirkning mulig fremtidig utvinning vil kunne ha, vil i praksis ikke være mulig på undersøkelsesstadiet. På dette tidspunktet vet man ikke hvor det eventuelt kan være en drivverdig ressurs, hvordan denne ressursen lig-

ger i grunnen og hvor det er aktuelt å etablere uttak, hvilke uttaksmetoder som kan være hensiktsmessige, og hvor det er aktuelt å etablere infrastruktur, deponier mv.

Dersom undersøkelsene viser at det kan være drivverdige forekomster og selskapet ønsker å utrede mulig utvinning er det nødvendig med arealavklaring i henhold til plan- og bygningsloven, og tillatelser etter relevant lovverk, som forurensningsloven og mineralloven.

Regjeringen har i Prop. 71 L (2024–2025) Lov om mineralvirksomhet og forvaltning av mineralressurser foreslått endringer i tillatelsessystemet for undersøkelser. Regjeringen foreslår blant annet at både flere mineraler skal omfattes enn i dagens tillatelse, og at tillatelsen kan gis for større områder. Samtidig foreslår regjeringen å innføre en begrenset høring og større fleksibilitet til å gi begrensninger i tillatelsen. I den grad det legges opp til begrensninger i tillatelsen er det likevel knyttet til selve undersøkelsesaktiviteten. Det legges, som i dagens minerallov, ikke opp til å begrense områder det kan gis undersøkelsestillatelse for, ut fra vurderinger av mulige konsekvenser av fremtidig mineralutvinning. Lovproposisjon om ny minerallov er nå til behandling i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2341

Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 4. juni 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

Hvor mye fikk de ulike kulturinstitusjonene og kulturtilbudene i Innlandet gjennom statlig og mobilisert privat støtte under gaveforsterkningsordningen, og hvordan har bortfallet av de tildelte og privat mobiliserte midlene blitt erstattet etter at ordningen opphørte?

BEGRUNNELSE:

Gaveforsterkningsordningen var et viktig verktøy for å mobilisere privat kapital og styrke kulturnæringen og kulturtilbudet til innbyggerne. Jeg vil gjerne vite hvordan det tapte har blitt dekket opp etter at ordningen ble avskaffet.

Svar:

Midler fra spilleoverskuddet til Norsk Tipping AS som tidligere ble tildelt gaveforsterkningsordningen, går fortsatt

til kulturformål. I forbindelse med de årlige tildelinger av spillemidler prioriterer departementet formål som gir en bred satsing på kultur i hele landet.

Gaveforsterkningsordningen har derfor ikke blitt erstattet med noen ny tilskuddsordning for kulturlivet. I årene 2014 – 2021, som var årene ordningen eksisterte, fikk kulturinstitusjoner og kulturtilbud i Innlandet utbetalt 63,8 mill. kroner i gaveforsterkning. Private midler som var beregningsgrunnlaget for gaveforsterkningene, utgjorde i samme periode 259,8 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 2342**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Bjørnstad****Besvart 4. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden følge opp Arbeiderpartiets eget vedtak om bruk av statlig plan for Riksvei 4, og hvilke konkrete grep vil regjeringen ta for å sikre helhetlig planlegging og raskere utbygging av denne nasjonalt viktige transportkorridoren, særlig på strekningen gjennom Nittedal og Groruddalen?

BEGRUNNELSE:

Riksveg 4 er den viktigste transportåra mellom Innlandet og Oslo-regionen, og knytter sammen lokalsamfunn, arbeidsplasser og noen av Norges mest framtidsretta industrimiljø. Raufoss Industripark alene har over 3 000 ansatte og frakter årlig nær 40 000 trailere ut og inn langs denne vegen. Både Nammo og den øvrige Raufossindustrien har tydelige vekstambisjoner – med forventet dobling av verdiskapingen innen få år. Dette stiller store krav til forutsigbar og trygg infrastruktur.

Likevel er Riksveg 4 fortsatt prega av stykkevis og delt utbygging, uforutsigbar standard og trafikkforhold som svekker både trafikksikkerhet, beredskap og framkommelighet. Lokalt er det sterk uro – særlig i Nittedal og Groruddalen – for konsekvensene av dagens situasjon.

Arbeiderpartiets landsmøte har nylig vedtatt å åpne for bruk av statlig plan for denne strekningen. Det er et tydelig signal om behovet for raskere framdrift og helhetlig tenkning.

For Senterpartiet er det avgjørende at staten følger opp sitt ansvar for hovedtransportårer som binder distrikts-Norge og industrien tettere til nasjonale og internasjonale markeder – samtidig som planprosesser må være demokratisk forankra.

Svar:

Rv. 4 har en viktig funksjon fra Gjøvikområdet og sørover, med strekningen mellom Nittedal og Oslo som siste etappe. Jeg er godt kjent med de trafikale utfordringene på strekningen, blant annet gjelder dette i Groruddalen.

Statens vegvesen har opplyst at de i løpet av 2025 vil sette i gang en mulighetsstudie for strekningen Oslo – Gjøvik. Her vil mulighetene for å gi trafikken fra Mjøsbuene gode forutsetninger for å komme seg til Oslo bli belyst. I tillegg er det allerede satt i gang et prosjekt som ser på prinsippavklaring for hvordan strekningen Gjelleråsen – Sinsenkrysset skal utformes. Her vil miljøutfordringene i boligområdene langs Trondheimsveien veies opp mot behovene til blant annet tungtrafikken.

I tillegg arbeider Statens vegvesen med en langsiktig utviklingsstrategi som vil si noe om hvor mye det vil koste å bygge ut riksveinettet med ulike utviklingsstrategier. Statens vegvesen opplyser at de i løpet av sommeren, vil kunne ha noen grove kostnadsoverslag for oppgradering av veinettet.

SPØRSMÅL NR. 2343**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 4. juni 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Bergen bystyre vedtok 27.05.2025 at Bergen vil arrangere One Ocean Decade-konferansen i 2030.

Vil regjeringa engasjere seg og støtte Vestlandet og Bergen i å få dette viktige arrangementet for Noreg som havnasjon og for det internasjonale arbeidet med å ta vare på havet, til Noreg og Bergen i 2030?

BEGRUNNELSE:

One Ocean Expedition til Statsraad Lehmkuhl startet i 2021, som også var starten på FN sitt hav-tiår 2021-2030. One Ocean Week startet i 2023 som en følge av hjemkomsten til Statsraad Lehmkuhls jordomseiling. One Ocean Week skal nå være et årlig og globalt arrangement som også støtter oppunder visjonen til havbyen Bergen om å være

en global møteplass for havet. Regjeringen har arrangerte sin havkonferanse i forbindelse med havuken.

Gjennom One Ocean Expedition besøker Statsraad Lehmkuhl byer langs kysten over hele verden. Ute på havet og i havnene er skuten en stolt ambassadør for både havtiåret, internasjonalt kystbynettbyer og Norge. Det bør Norge bruke til å posisjonere seg som havnasjon og Bergen som havby, for å styrke sitt kandidatur for å få den internasjonale Ocean Decade konferansen til Bergen i 2030.

Det er betydelige internasjonale aktører som ville støtte en slik søknad og det vil være noe som vil samle både Norge, Vestland og Bergen for et felles mål i 2030. Det er også det siste året av havtiåret, noe som vil gi ekstra oppmerksomhet.

Bergen bystyre vedtok 27.05.2025 at bystyret har et mål om at Bergen skal arrangere One Ocean Decade kon-

feransen i 2030. Dette målet om å søke om Ocean Decade konferansen vil også sette tydelig internasjonal retning for tematikken på One Ocean Week i årene fremover.

For at Bergen skal lykkes med å få denne internasjonale konferanse til Norge, trenger byen rask, aktiv og tydelig støtte fra regjeringen til å få arrangementet til Norge og Bergen i 2030.

Svar:

Det er positivt at Bergen markerer seg som en viktig havby, både nasjonalt og internasjonalt, mellom anna som arrangør av One Ocean Week. Når det gjelder regjeringa si rolle i tilknytning til eit slikt arrangement, er dette noko vi må komme tilbake til, i dialog med Bergen kommune og på bakgrunn av meir utfyllande informasjon om arrangementet.

SPØRSMÅL NR. 2344

Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 4. juni 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Har Fiskeridepartementet gjort nødvendige undersøkelser for å sikre at det reelle eierskapet til norske konsesjoner for fiske av krill tilfredsstiller kravene i norsk lov?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Finansavisen 26.05.2025 fremkommer det påstander om at det reelle eierskapet til norske konsesjoner for fiske av krill ikke tilfredsstiller kravene i norsk lov. Denne problemstillingen er også tatt opp med departementet i epost fra Fiskebåt 7. august 2024. Det er Fiskeridepartementets oppgave å påse at norsk lov følges ved tildelinger av konsesjoner og endring av eierskap, og at dette avklares så raskt som mulig.

Svar:

Fiskeriforvaltningen bruker en god del ressurser på å kontrollere at de lovfestede kravene til eierskap i fiskebåttredrier etterleves, både ved behandling av søknader om tildeling av tillatelser og godkjenning av eierendringer, og ved løpende kontroll av om regelverket blir etterlevd. Det er i flere saker behov for å undersøke nærmere ikke bare det formelle eierskapet i rederiene, men også hvem som

har den reelle makten over selskapet, og hvem som finansierer virksomheten. Dette kan ofte være tidkrevende og komplekse saker.

Når det gjelder saken som omtales i Finansavisens artikkel, så godkjente Fiskeridirektoratet 3. juli i fjor eierendringer i det aktuelle krillrederiet. Departementet har på bakgrunn av senere henvendelser besluttet å se nærmere på denne saken, men det er ennå ikke trukket noen konklusjoner. Ettersom dette er en pågående sak i departementet, kan jeg ikke gi ytterligere kommentarer til sakens innhold.

SPØRSMÅL NR. 2345**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 4. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hordaland tingrett åpnet nylig for at to biologiske menn som identifiserer seg som kvinner kan sone i kvinnefengsel. Dommen gjaldt en voldtektssak der tre voksne personer, to av dem transkvinner, ble dømt for overgrep mot en mindreårig jente. Retten åpnet for at de kan sone i kvinnefengsel.

Støtter statsråden at biologiske menn som har begått seksuelle overgrep soner i et kvinnefengsel, og om ikke - hvilke grep vil regjeringen gjøre for å klargjøre det juridiske rundt denne type situasjoner?

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for at denne situasjonen kommer opp, er innføringen av juridisk kjønnskifte, der alle over 16 år enkelt kan bytte juridisk kjønn helt uavhengig av biologisk kjønn (Alle partier foruten KrF og Sp stemte for lovendringen)

Denne lovendringen har blant annet ført til at mannlige studenter kan skifte juridisk kjønn, for å få ekstrapoeng som er forbeholdt kvinner, for å komme inn på et studium. Mer alvorlig blir problemstillingen når biologiske menn, dømt for voldtekt, får sone i et kvinnefengsel fordi de oppfatter seg som kvinner. Dette gjør kvinnelige innsatte mindre trygge. Det støter an mot folks rettsfølelse og mot sunn fornuft – og det viser et behov for en klargjøring.

Den 16. april 2025 avsa Storbritannias høyesterett en enstemmig dom som fastslo at begrepene “kvinne” og “mann” i den britiske likestillingsloven refererer til biologisk kjønn, ikke juridisk kjønn eller kjønnsidentitet. Domstolen advarte mot at å tolke “kjønn” som noe annet enn biologisk ville gjøre lovverket inkonsekvent og ubrukelig, særlig i spørsmål om likelønn, kvotering, og kjønnsdelte rom som garderober og krisesentre. Statsminister Keir Starmer kommenterte at dommen var et «velkomment skritt fremover» som ga «reell klarhet på et område der vi trengte klarhet».

I Norge framstår situasjonen uavklart. Det må være regjeringens oppgave å fastslå hva som skal gjelde framover i slike situasjoner. Dersom regjeringen mener at det er greit at biologiske menn som har begått seksuelle overgrep soner i et kvinnefengsel, er det også nyttig å få klargjort.

Svar:

Kriminalomsorgen skal ivareta og sikre likebehandling av alle innsatte. Dette gjelder også for transpersoner. Kriminalomsorgsdirektoratet har retningslinjer for transpersoner i varetekt eller under straffegjennomføring. Formålet med retningslinjene er å ivareta og sikre likebehandling av transpersoner som er i fengsel.

Hovedregelen er at innkalling til og innsettelse i fengsel skjer på bakgrunn av personnummer, dvs. juridisk kjønn. I de tilfeller hvor siktede/domfelte har endret juridisk kjønn, kan det gjøres unntak fra hovedregelen, dersom det kan være fare for dennes eller øvrige innsattes sikkerhet, eller en slik plassering fremstår som åpenbart uheldig. Unntaksbestemmelsene er ment å fungere som en sikkerhetsventil for å unngå plasseringer som kan medføre sikkerhetsmessige utfordringer, samt å ha mulighet for å avverge plasseringer som oppleves som utrygt, ubehagelig eller krenkende for andre innsatte, og for å avverge forsøk på misbruk av regelverket i strid med dets formål.

Det er med andre ord ingen automatikk i at varetektsfengslede/domfelte transmenn skal plasseres i mannsfengsel eller at transkvinner skal plasseres i kvinnefengsel/avdeling.

Når problemstillingen med plassering av transpersoner oppstår, vil den aktuelle regionadministrasjonen i kriminalomsorgen gjøre en konkret vurdering av situasjonen, hvor blant annet lovbruddskategori og sikkerheten til både domfelte og dennes medinnsatte vil bli tillagt stor vekt.

Dersom det å plassere en transkvinne i et kvinnefengsel vil være sikkerhetsmessig uforsvarlig med tanke på dennes eller øvrige innsattes sikkerhet, eller det fremstår som åpenbart uheldig, vil det ikke innvilges.

Jeg har tiltro til at kriminalomsorgen i tilfellet som representant Ulstein refererer til, vil gjøre en grundig, faglig og riktig vurdering.

SPØRSMÅL NR. 2346**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 6. juni 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Vil utenriksministeren ta initiativ til at Noreg straks innfører dei same sanksjonane som EU mot russiske rederi som i følge EU har deltatt i både sabotasje og spionering mot Norge og andre vestlige land, og difor no er stengt ute frå alle hamner i EU?

GRUNNGJEVING:

Russiske fartøy og rederi med tilknytning til etterretningstenester og sabotasjeverksemd har i lang tid operert langs norskekysten under dekke av å vere sivile aktørar.

Ei rekkje av desse er no sanksjonert av EU gjennom svartelisting av 19 russiske rederi, etter konkret grunngjeving knytt til spionasje og truslar mot europeisk infrastruktur. Det gjeld mellom anna dei to største fiskebåtrederia, Norebo og Murman Seafood, som no er stengde ute frå alle havner i EU.

Regjeringa har så langt ikkje avklart om og når Noreg vil innføre same sanksjonar mot desse rederia som EU. Det svekker både Noreg sin tryggleik og vårt utanrikspolitiske fellesskap med EU i møte med Russland. I dagens situasjon, der både kablar, havvind, energiforsyning og fiberinfrastruktur er potensielle mål for hybridoperasjonar, er det avgjerande at europeiske demokrati handlar raskt og koordinert.

Venstre meiner Noreg må stå fast saman med våre allierte i EU og handle i takt med dei. Vi kan ikkje vere ei

bakdør for russiske interesser. Det må vere ein sjølvsgadt del av norsk utanrikspolitikk å følgje opp slike sanksjonar – særleg når dei er grunngjevne i tryggleikspolitiske vurderingar og dokumentert verksemd frå russiske etterretningsaktørar.

Regjeringa må difor svare på om Noreg vil følgje EUs linje, og kvifor det ikkje alt er gjort.

Svar:

Denne saka er no til handsaming av regjeringa. Norske styresmakter følgjer nøye med på situasjonen i nærområda våre og er godt kjent med at aktivitet som i utgangspunktet er lovleg, kan bli utnytta til formål som kan skade nasjonal tryggleik og norske interesser. Dette arbeider norske styresmakter, som Forsvaret, Etterretningstenesta og Politiets tryggingsteneste, med å førebygge og forhindre.

Sanksjonar er eit av dei viktigaste tiltaka det internasjonale samfunn har til rådvelde for å reagere mot Russland sitt folkerettsbrot og for å avgrense russisk handlingsrom. Vi står saman med EU og andre allierte for å sikre at sanksjonane treffer sterkt og effektivt, og på denne måten bidrar til styrka beskyttelse av våre tryggingspolitiske interesser. Noreg vil slutte opp om sanksjonane EU vedtok 20. mai, på same måte som vi tidlegare har slutta opp om EUs sanksjonar mot Russland. Ved implementeringa av sanksjonane i norsk rett, kan nasjonale tilpasningar vera aktuelt. Dette er spørsmål regjeringa no har til vurdering.

SPØRSMÅL NR. 2347**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Toralf Heimdal****Besvart 6. juni 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

En rekke forsvarskommuner gjennomførte et møte med Finansdepartementet i 2022 knyttet til at en stor del av Forsvarets yngre personell over 22 år, ikke melder flytting i henhold til folkeregisterloven. Finansdepartementet skulle utrede konkrete tiltak, som Skatteetaten så skulle iverksette. Likevel ser vi at andelen forvarspersonell er re-

duert i flere forsvarskommuner i distriktene, til tross for flere stillinger.

Hvordan vil finansministeren påse at Skatteetaten følger opp manglende folkeregistrering i forsvarskommunene?

BEGRUNNELSE:

I Forsvarsløftet poengteres det at lokalsamfunnene også må utvikles i takt med Forsvarets oppbygging spesielt i Nord-Norge. Forsvarskommunene har i en årrekke forsøkt å gjøre tiltak i forhold til at personell ikke melder flytting til de kommunene de tjenestegjør i. Undersøkelser kommunene har gjort viser at svært mange av de yngre ansatte ikke melder flytting når de fyller 22 år. Flere forsvarskommuner har utarbeidet en analyse som viste at nærmere 70 % av de med forsvarsbolig fremdeles var bosatt på sitt opprinnelige hjemsted, sammen med sine foreldre, noe som ikke er i henhold til folkeregisterloven § 5, med tilhørende forskrift. Kommunene tok så dette opp med Skatteetaten, som var helt enig i at dette ikke er i henhold til lovverket, men at de ikke har kapasitet til undersøkelser og påfølgende vedtak om tvangsflytting. Hvis kommunene skal kunne ha mulighet til å bygge opp tjenestenivå og samfunnsutvikling i takt med Forsvarets oppbygging, må kommunene sikres rett innbyggertall i henhold til folkeregisterloven. Jeg ønsker å poengtere at denne problemstillingen ikke gjelder forsvarspersonell som har status som pendlere etter folkeregisterloven.

Svar:

Høy kvalitet i Folkeregisteret er viktig, og Skatteetaten arbeider kontinuerlig for å ha et korrekt og oppdatert register. Hovedregelen i folkeregisterloven er at en person skal bostedsregistreres der vedkommende regelmessig tar sin døgnhvile. Personer som skiftevis oppholder seg på to steder (typisk opprinnelig bosted og arbeidssted), skal registreres bosatt der vedkommende tar sin overveiende døgnhvile. Det er enkelte unntak fra hovedregelen, som gjør at en person ikke skal være bostedsregistrert der vedkommende tar sin overveiende døgnhvile (arbeidskommunen):

- Felles hjem, en person som har felles hjem med sin ektefelle og/eller sine barn, registreres med bosted der ektefelle eller barn er bosatt.
- Pendlere, en person som pendler beholder sin bostedsregistrering på hjemstedet. Ved vurderingen av om en person skal anses som pendler eller ikke, må man se nærmere på boligforhold og pendlerhyppighet. Reglene er ulike for enslige pendlere og familiependlere.
- Elever ved Forsvarets skoler, for studenter er utgangspunktet at de selv kan velge hvor de ønsker å være bosatt. Dette gjelder også befalskoleelever det første året.
- Vernepliktige, vernepliktige under førstegangstjeneste skal som hovedregel forbli bosatt der de hadde sitt bosted da tjenesten ble påbegynt.
- Midlertidig opphold, en person skal ikke bosettes på ny adresse dersom oppholdet er ment å ha en varighet på under seks måneder, med mindre nytt oppholds-

ed er personens eneste bostedsmessige tilknytning i dette tidsrom.

- Personell som beordres til utlandet, en person som beordres til tjeneste i utlandet, regnes fremdeles som bosatt i kommunen der vedkommende hadde sitt bosted ved utreise.

Etter folkeregisterloven er det den som endrer bosted, som plikter å melde flytting til skattekontoret. Skatteetatens vurdering er at den mest hensiktsmessige måten å sikre at Forsvarets personell oppfyller denne plikten på, er at Forsvaret følger opp sine arbeidstakere med god informasjon om pliktene til den enkelte. Skatteetaten har regelmessig dialog med Forsvaret om veiledning og informasjon som rettes til Forsvarets ansatte.

Utover å gi informasjon kan Skatteetaten også gjennomføre kontroll. Dersom det skal være mulig for Skatteetaten å kontrollere forsvarspersonells bostedsregistrering i Folkeregisteret, er Skatteetaten avhengig av å motta tips ved mistanke om at enkeltpersoners bostedsregistrering ikke er i tråd med ovennevnte regler. Det er etablert en egen tipskanal for dette. På grunn av Forsvarets særegenhet har Forsvaret som arbeidsgiver i en del tilfeller informasjon om boligforhold og pendlerhyppighet, og kan dermed ha grunnlag for å tipse Skatteetaten. Tips må være godt begrunnet fra Forsvaret for at Skatteetaten skal ha grunnlag for å gjøre nærmere undersøkelser. Dersom Skatteetaten etter å ha undersøkt tips mistenker feil bostedsregistrering er prosedyren at personen kontaktes av Skatteetaten for å be om dokumentasjon som sannsynliggjør bosted etter folkeregisterloven. For at Skatteetaten skal ha grunnlag for å treffe vedtak om endret bostedsadresse, må etaten kunne dokumentere at personen bor et annet sted. Denne type kontrolltiltak mot de ansatte i Forsvaret kan oppleves inngripende og er ressurskrevende. Taushetsplikten gjør at Skatteetaten heller ikke kan informere Forsvaret eller kommunen om utfallet av tipshåndteringen i enkeltsaker.

I Skatteetatens tildelingsbrev for 2024 ga Finansdepartementet føring om at «Skatteetaten skal gi prioritet til tips om forsvarspersonells mulige avvikende bostedsregistrering iht. folkeregisterloven. Etaten skal også gi bistand til store arbeidsgivere som Forsvaret med å gi korrekt og målrettet informasjon om korrekt folkeregistrering.» Etaten har derfor endret sine interne rutiner og gir slike tips førsteprioritet. Jeg deler Skatteetatens vurdering er at den mest hensiktsmessige måten å sikre at Forsvarets personell oppfyller sine plikter til korrekt folkeregistrering på, er at Forsvaret fortsetter å følge opp sine arbeidstakere med god informasjon om pliktene til den enkelte. Skatteetaten skal fortsette å bistå i dette.

SPØRSMÅL NR. 2348**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 6. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Alstahaug kommune mener at beslutningsgrunnlaget for vedtakspunkt 3 i Helse Nords styresak 22-2025 var mangelfullt.

Mener statsråden at vedtak fattet i foretaksmøtet 3. juli 2024, og begrunnelse for dette vedtaket, er av vesentlig betydning og dermed ikke skal undergraves av ett eller flere vedtak fattet av styret i Helse Nord?

BEGRUNNELSE:

Helseforetakslovens § 30 slår fast at beslutninger av vesentlig betydning for et helseforetaks virksomhet, løsning av fastsatte målsettinger eller oppgaver, eller av prinsipiell eller vesentlig samfunnsmessig betydning treffes av foretaksmøtet.

Både tidligere helse- og omsorgsminister Bent Høie og statsråd Jan Christian Vestre har i foretaksmøte i Helse Nord RHF slått fast at det skal være to likeverdige akuttssykehus på Helgeland – ett i Sandnessjøen og ett i Mo i Rana – med fullverdig akuttfunksjon, inkludert indremedisin, kirurgi og fødetilbud. Dette er et politisk forankret vedtak som sikrer trygghet, beredskap og rettferdig tilgang til helsehjelp for hele Helgelands befolkning.

Store og små beslutninger fattet av styret og administrasjonen i helseforetakene skal bidra til å realisere de politiske føringene vedtatt i foretaksmøtet – både på kort og lang sikt. Likevel har Helse Nord besluttet å overføre opptaksområdet for indremedisinske pasienter i Vefsn kommune fra Sandnessjøen til Mo i Rana. Dette reduserer pasientgrunnlaget i Sandnessjøen til om lag 29 000, mens Mo i Rana styrkes til rundt 48 000. Befolkningsoverføringen har allerede fått konsekvenser. Denne uken besluttet styret i Helgelandssykehuset at intensivkapasiteten i Mo skal styrkes betydelig: antall overvåkingsenger doubles til fire, og antall observasjonssenger økes fra én til tre. I Sandnessjøen forblir intensivkapasiteten uendret.

I løpet av mai skal styret i Helgelandssykehuset fatte flere sentrale beslutninger som vil prege fremtiden for begge akuttssykehusene. Disse må være i tråd med foretaksmøtevedtaket om to likeverdige akuttssykehus.

Vedtaket kan få alvorlige konsekvenser for pasientsikkerhet og rekruttering, og skaper uro, usikkerhet hos kommuneoverleger, befolkning og næringsliv. Det reduserer beredskapen på Helgeland. Mange frykter at dette er starten på en utvikling som i praksis kan føre til ett akuttssykehus, i strid med politiske vedtak.

Svar:

Det ble avholdt foretaksmøte i Helse Nord RHF 3. juli i fjor. Her ble følgende vedtatt:

Foretaksmøtet godkjenner at tjenestetilbudet i Helgelandssykehuset HF skal basere seg på en modell med ett sykehus, der lokalisasjonene Mo i Rana og Sandnessjøen er akuttssykehus. Funksjons- og oppgavedelingen ut over somatiske akuttfunksjoner, inkludert tilbudene ved lokalisasjonene i Mosjøen og DMS i Brønnøysund, besluttet av Helse Nord RHF i samarbeid med Helgelandssykehuset HF. Det skal være tilstedeværelse fra ledelsen ved alle lokalisasjoner.

Foretaksmøtet legger til grunn videreføring av fødeavdeling i både Sandnessjøen og Mo i Rana, i tråd med føringene i Nasjonal helse- og samhandlingsplan.

Foretaksmøtets beslutning innebærer at sykehuse- ne i Sandnessjøen og Mo i Rana begge skal være akuttssyke- hus, med akutt-tilbud innenfor generell indremedisin, generell kirurgi og fødsler. I foretaksmøtet ble det gitt føringer om at funksjonsfordelingen mellom de to aku- ttssykehusene skulle skje på en måte som støtter opp un- der akuttfunksjonene og en bærekraftig og framtidsrettet drift begge steder. Videre skulle det legges til rette for økt samarbeid mellom primærhelsetjenesten og spesialis- thelsetjenesten, samt gode og attraktive fagmiljøer, slik at alle lokalisasjonene, altså i Mo i Rana, Sandnessjøen, Mos- jøen og Brønnøysund, har helsetjenester av høy kvalitet i årene framover – til det beste for innbyggerne.

Sykehusstrukturen på Helgeland har vært diskutert i flere tiår. Foretaksmøtet i juli i fjor besluttet rammene for utvikling av sykehusstrukturen ved Helgelandssykehuset, og med det lagt til grunn at styret i Helse Nord RHF skal treffe de nødvendige vedtakene for å gjennomføre dette på en måte som er til det beste for det samlede tilbudet av spesialisthelsetjenester i helseforetakets opptaksom- råde og i helseregionen. Helse Nord RHF har gjennom be- handling av styresak 22-2025 Funksjon og oppgavedeling i Helgelandssykehuset HF - oppfølging av strukturvedta- ket av 3. juli 2024 og foretaksmøte i Helgelandssykehuet 30. august 2024, handlet innenfor disse rammene. Dette gjelder også styresakens vedtakspunkt 3 knyttet til aku- ttssykehusenes opptaksområde.

SPØRSMÅL NR. 2349**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 4. juni 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for utviklingen siste fire år for fordelingen av de søkbare midlene på kapittel 846.61 - Tilskudd for å inkludere barn og unge - på kommunal sektor og det som går til frivillig sektor?

Svar:

I perioden 2022-2025 er Tilskudd til inkludering av barn og unge økt med 231 mill. kroner til totalt 758 mill. kroner i 2025. Nedenfor følger en oversikt over utviklingen i fordelingen av midler på tilskuddsordningen til offentlige instanser (kommuner og fylkeskommuner), frivillige organisasjoner, private aktører og navngitte tilskuddsmottakere (frivillige organisasjoner). Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), som forvalter tilskuddsord-

ningen på vegne av departementet, fordeler midlene etter fordelingskriteriene i forskriftens § 3-4.

Tilskuddsmottakerne kan få tilsagn om tilskudd for en treårsperiode, med forbehold om Stortingets budsjettvedtak. Oversikten omfatter derfor både fordeling av midler basert på nye søknader for det gjeldende året og for pågående flerårige prosjekter. Enkelte år er det bevilget midlertidige økninger på posten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett og nysalderingen. Oversikten omfatter også fordeling av disse midlene. I 2025 er om lag 9 mill. kroner holdt av til klagesaksbehandling.

Tabell 1 viser utvikling i fordeling av midler mellom de ulike aktørene i fireårsperioden, mens tabell 2 viser hvor stor andel av totalbevilgningen de ulike aktørene mottok i samme periode.

Tabell 1: Utvikling i fordeling av midler på Tilskudd til inkludering av barn og unge. 2022–2025. Mill. kroner.

	2022	2023	2024	2025
Offentlige instanser	173,5	188	198,3	247,5
Frivillige organisasjoner	187,6	280,8	342,2	299,3
Private aktører	24,5	51,6	75	58,2
Navngitte tilskuddsmottakere	115,4	130,8	141,2	143,7
Totalt innvilget	501*	651,2*	756,7	748,7

* I 2022 og 2023 var hhv. 63, 5 mill. kroner og 39,2 mill. kroner bundet opp i flerårige prosjekter fra Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn og Støtte til oppfølgings- og løsfunksjoner for ungdom.

Tabell 2: Utvikling i fordeling av midler på Tilskudd til inkludering av barn og unge. 2022–2025. Andel av bevilgning.

	2022	2023	2024	2025
Offentlige instanser	35 %	29 %	26 %	33 %
Frivillige organisasjoner	37 %	43 %	45 %	40 %
Private aktører	5 %	8 %	10 %	8 %
Navngitte tilskuddsmottakere	23 %	20 %	19 %	19 %

SPØRSMÅL NR. 2350**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 6. juni 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Hva er samlet kommunevis effekt for Oslo av endret rammetilskudd og øvrige endringer i RNB 2025?

Svar:

I forbindelse med RNB 2025 er det i Prop. 146 S (2024-2025) foreslått å øke bevilgningen på kap. 571 Rammetilskudd til kommuner med samlet 3,85 mrd. kroner, mens bevilgningen på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner foreslås økt med samlet 447 mill. kroner. Kommunal- og distriktsdepartementet har ikke en samlet oversikt over ev. tildeling til Oslo fra øvrige endringer i forbindelse med RNB 2025.

Departementet vil vurdere nærmere hvordan økningen i rammetilskuddet skal fordeles mellom kommunene og mellom fylkeskommuner for de ulike delene av bevilgningen, etter Stortingets vedtak om revidert nasjonalbudsjett. Av forslaget til økt rammetilskudd på kap. 572 er 2 mill. begrunnet med kompensasjon til Oslo kommune for pensjon til beredskapshjem, som i sin helhet fordeles til Oslo som fylkeskommune.

Som en illustrasjon på mulig effekt for Oslo har departementet beregnet økningene i rammetilskuddet, med unntak av kompensasjonen til Oslo for pensjon til beredskapshjem, med et likt beløp per innbygger til alle kommuner/fylkeskommuner. Dette vil samlet sett gi økt rammetilskudd til Oslo som kommune på om lag 498 mill. kroner og som fylkeskommune på om lag 60 mill. kroner. Den endelige fordelingen vil framgå av budsjetttrundskrivet, som sendes ut til kommuner og fylkeskommuner etter vedtak om Kommuneproposisjonen og revidert nasjonalbudsjett i Stortinget. Det må derfor understrekes at det kan komme endringer i tallene.

De ulike forslagene til bevilgningsendringer er omtalt under, og gjelder i sin helhet kompensasjon til kommuner og fylkeskommuner for regel- og systemendringer.

De foreslåtte endringene i bevilgningen omfatter kompensasjon for merkostnader i kommunesektorens pensjonskostnader knyttet til ny offentlig AFP. Her foreslås det samlet en bevilgningsøkning i 2025 på 4,1 mrd. kroner, som fordeles med 3,7 mrd. kroner til kommunene (kap. 571.60) og 0,4 mrd. kroner til fylkeskommunene (kap. 572.60).

Det foreslås videre å redusere bevilgningen på kap. 571.60 med 55 mill. kroner knyttet til omlegging av systemet for egenbetaling i vaksinasjonsprogrammet for voksne,

tilsvarende de reduserte utgiftene for kommunene samlet sett. Omleggingen innebærer at kommunene ikke blir fakturert for vaksinene de bestiller fra Folkehelseinstituttet og at egenbetalingen ved korona- og pneumokokkvaksine blir beregnet samlet for vaksine og vaksinasjon.

Regjeringen foreslår å innføre en kontoordning for jordbruket fra 1. januar 2025. Ordningen gir mulighet til å utsette skatt. Årets overskudd fra jordbruket kan overføres på kontoen, og det må betales skatt av minst 85 pst. av kontoens saldo hvert år. Forslaget har et samlet påløpt og bokført provenytap på om lag 570 mill. kroner i 2025. Det foreslås at kommunene og fylkeskommunene kompenseres for deres andel av innføringen av jordbruksskonto, med en bevilgningsøkning på kap. 571.60 på 205 mill. kroner til kommunene, og en bevilgningsøkning på kap. 572.60 på 45 mill. kroner til fylkeskommunene.

Stortinget har endret lov om pensjonsordning for oppdragstaker i beredskapshjem eller spesialisert fosterhjem, jf. Prop. 5 L (2024–2025) og Innst. 89 L (2024–2025). Endringen trer i kraft 1. juli 2025 og gir beredskapshjem i Oslo kommune rett til medlemskap i Statens pensjonsskasse. Kostnaden for denne lovendringen har en beregnet helårseffekt på om lag 4 mill. kroner. Oslo kommune kompenseres gjennom en særskilt fordeling (tabell C) på kap. 572, post 60.

SPØRSMÅL NR. 2351**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 6. juni 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Viser til Dokument nr. 15:2247 (2024-2025) og svaret fra statsråden, der statsråden svarer på et annet spørsmål enn det som var sendt inn.

Kan det derfor bes om tydelig avklaring, ja eller nei, vil normeringsfaktoren i tallgrunnlaget for jordbruket gjelder etter 2027 i form av et prosentpåslag?

Svar:

Normeringsfaktoren er 20 prosent på sektornivå. Normeringsfaktoren er ikke et påslag på inntekten, men uttrykker utnytting av inntektsmulighetene på sektornivå. Den er betydelig lavere nå enn den var ved forrige opptrappingsperiode.

De politiske premissene for tallgrunnlaget, ble avklart i vedtak 561 ved behandlingen av Meld. St. 10 (2024-2025), 8. april 2025. Det er et gjeldende stortingsvedtak.

I dette vedtaket går det frem at Stortinget ber regjeringa legge til grunn at normeringsfaktoren ligger fast i tallgrunnlaget slik det brukt ved jordbruksoppgjøret 2024.

«Stortinget ber regjeringa leggje til grunn at normeringsfaktoren, avsetning til investeringar i avskrivbar egenkapital og samanlikningsgruppe ligg fast i talgrunnlaget slik det vart nytta ved jordbruksoppgjeret 2024, men at timetalet per årsverk i jordbruket vert redusert med 50 timar til 1 700 timar i to like trinn med verknad for kalenderåra 2026 og 2027.»

Som landbruks- og matminister svarte jeg også på samme tema i svar sendt til Stortinget 19. februar 2025 på skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:1174 (2024-2025). Over tid skal normeringsfaktoren uttrykkes i prosent:

«Normeringsfaktoren må uttrykkes i prosent når hensikten er å ta hensyn til variasjon i økonomisk resultat og den skal brukes over tid, siden en normering i prosent utgjør relativt like mye uavhengig av inflasjonen.»

SPØRSMÅL NR. 2352**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo****Besvart 4. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Ser statsråden utfordringene med dagens innretning av politiets ressursallokeringsmodell (RAM), og de uheldige utslagene det gir for særlig Vest politidistrikt og Sør-Vest politidistrikt, og hva vil hun eventuelt gjøre for å rette dem opp?

BEGRUNNELSE:

Ferske tall fra SSB viser en fortsatt kraftig økning i kriminaliteten i Sør-Vest politidistrikt. Samtidig har man blant den laveste politidekningen i landet.

Det er behov for å bevilge mer penger til politiet, slik at vi kan få flere politi på hjul og styrke etterforskning-

skapasiteten i landet generelt og Sør-Vest politidistrikt spesielt.

Samtidig er det betimelig å spørre om dagens modell for fordeling av ressurser mellom politidistriktene er treffende.

Jeg viser til her "Kvalitetssikring av politiets ressursallokeringsmodell" utført av Oslo Economics i 2022, som blant annet trekker frem at:

"den sosioøkonomiske indeksen bør revideres. [...] Vi mener det er en fare for at indeksen i for liten grad fanger opp utfordringene til storbyene."

Den viser til at i byer som både har områder med svært gode og svært dårlige levekår, jevnes indeksen ut, slik at gjennomsnittet ikke speiler de utfordringene byen har. Stavangerregionen er Norges tredje største byregion.

Selv om vi i snitt scorer bra på sosioøkonomiske parametere, har også vi betydelige utfordringer med en økende kriminalitet.

Oslo Economics skriver videre:

“Galloway og Pudney (2011) fant blant annet at barn som vokste opp i tynt befolkede, usentrale strøk, hadde langt lavere risiko for å bli innblandet i kriminalitet enn dem som vokste opp i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger.”

Politimester Hans Vik er krystallklar i sin tale til Aftenbladet:

«Mitt grunnsyn er at det er størrelsen på befolkningen som må være driveren for ressursfordelingen. Det er folk som er ofre for kriminalitet, det er folk som begår lovbrudd, folk skal ha pass, og folk har behov for beredskap og trygghet. Det er derfor innbyggerne i politidistriktet som etter mitt syn er det sentrale, slår han fast.»

Politiets fellesforbund har videre tatt til orde for at bevilgningene i større grad bør basere seg på faktiske behov.

Jeg ønsker å høre hva statsråden og regjeringen mener om dagens modell; om hun erkjenner utfordringene jeg trekker frem – ikke minst for storbyregionene. Jeg ønsker også en tilbakemelding på hva hun vil gjøre for å rette opp de uheldige utslagene.

Svar:

Vest og Sør-Vest politidistrikt sine budsjetter er ifølge Politidirektoratet økt med hhv. 60 og 79 mill. kroner i 2025

sammenlignet med 2024. Økningen inkluderer ikke kompensasjonen for lønnsoppgjøret i 2024.

Ressursallokeringsmodellen (RAM) er politiets egen modell for ressursallokering. Formålet med bruken av RAM er bl.a. å skape grunnlag for at fordeling av budsjett til politidistriktene skjer på bakgrunn av et sett med objektive kriterier, fange opp demografi- og kriminalitetssendringer som gir endret ressursbehov samt gi insentiv til mer effektiv ressursbruk. RAM gir ikke føringer om hvor mye det enkelte politidistriktet skal bruke på de ulike oppgavene distriktet ivaretar.

Modellen forsøker så langt det lar seg gjøre å ta hensyn til distriktenes særskilte behov. Eksempelvis tas det høyde for at politidistrikter med ansvar for grensekontroll har behov for noen flere ressurser enn distrikter uten det samme ansvaret. Det tas videre høyde for at enkelte distrikter har større avstander og/eller vanskelig fremkommelighet, og derfor kan ha behov for noen flere ressurser. Målet er at RAM skal føre til en budsjettfordeling som i større grad sikrer at distriktene har de samme rammeforutsetningene til å løse samfunnsoppdraget.

Som det fremkommer i den korte og spissede områdegjennomgangen av økonomistyringen og budsjett-situasjonen i politiet av mars 2024 er det ulike syn i etaten på hvorvidt modellen bidrar til en hensiktsmessig budsjettfordeling. Modellen ble evaluert av et eksternt miljø i 2022, og det er blitt gjort enkelte justeringer av modellen etter det. En av anbefalingene i områdegjennomgangen var at budsjettprosessen i Politidirektoratet (POD), herunder ressursallokeringsmodellen, skal evalueres. Dette arbeidet er igangsatt.

SPØRSMÅL NR. 2353

Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 6. juni 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

I 2022 vedtok Stortinget enstemmig å be regjeringen gjennomgå regelverket som fører til at ansatte i offentlig sektor kan havne i den såkalte “uførefella”. Til tross for dette har det gått over tre år uten at det er lagt frem konkrete tiltak eller løsninger.

Hva er årsaken til at regjeringen og Arbeids- og inkluderingsdepartementet fortsatt ikke har lagt frem en løsning på uførefella, til tross for Stortingets enstemmige

vedtak i 2022 og gjentatte oppfordringer fra fagbevegelsen og politiske partier?

Svar:

Som jeg tidligere har påpekt, sist i svar på samme spørsmål fra Rødt, innebærer denne saken avveininger mellom sentrale hensyn som regelverket for uførepensjon fra tjenestepensjon og uføretrygd fra folketrygden skal ivareta.

Offentlige ansatte har i dag fordel av å ha en uføreordning som gir uføredekning også ved uføregrader

under 50 prosent. I privat sektor er hovedregelen at man i slike tilfeller må bære hele inntektstapet selv. Problemstillingen er en følge av disse ulike inngangsvilkårene, samt endringer med uførereformen i 2015, som innebar nye beregningsregler for uføretrygd og at uførepensjon fra de offentlige tjenstepensjonsordningene ble lagt om fra en brutto- til nettoordning, slik uførepensjonen fra de private tjenstepensjonsordningene alltid har vært.

Like inngangsvilkår ved uførhet i tjenstepensjonsordningene og i folketrygden vil løse problemstillingen framover. Et spørsmål er da om inngangsvilkåret ved uførhet i offentlig tjenstepensjon er for lavt eller vilkåret i folketrygden for høyt? En senkning av vilkåret i folketrygden ville gi flere uføre, men samtidig vil antakelig flere uføre få fastsatt en lavere uføregrad og kunne få utnyttet mer av restarbeidsevnen. Hvordan effekten blir samlet sett er høyst usikkert, men det ville uansett gitt flere mottakere av helserelaterte ytelser.

Dersom en senkning av inngangsvilkåret i folketrygden skal være en tilstrekkelig løsning, vil også kravet til nedsatt arbeidsevne i AAP måtte reduseres. En generell senkning av kravet til nedsatt arbeidsevne fra dagens 50 prosent, ville innebære et lavere krav i AAP enn for andre midlertidige inntektssikringsordninger som kvalifiseringsstønad og dagpenger. I flere sammenhenger, deri-

blant Sysselsettingsutvalgets rapporter er det blitt pekt på at utformingen av inntektssikringsordningene kan lede til medikalisering ved at særlig unge blir passive mottakere av helserelaterte ytelser. En generell senkning av kravet til nedsatt arbeidsevne vil kunne forsterke denne effekten.

Et alternativ til å redusere folketrygdens inngangsvilkår ved uførhet ville være å øke kravet i tjenstepensjonsordningene. Nedre grense for å få uførepensjon fra tjenstepensjonsordningene ble fra 2015 satt til 20 prosent. I og med at det tidligere ikke var noen slik minstegrense, skjedde det altså da en viss harmonisering. En videre økning av inngangsvilkåret til folketrygdens 50 prosent vil innebære at problemstillingen løses for nye tilfeller. Samtidig ville det innebære at offentlig ansatte ville miste fordelene det er å ha inntektssikring ved lave uføregrader.

Uføre som i dag er i jobb med delvis uførepensjon fra offentlig tjenstepensjon med lav grad taper ikke økonomisk på dette. Jeg vil likevel understreke at det er uheldig når man kan komme bedre ut på sikt ved å få fastsatt en høyere uføregrad. Utslagene er heller ikke i tråd med arbeidslinja. Denne saken innebærer altså samtidig avveininger mellom sentrale hensyn som folketrygden og offentlig tjenstepensjon skal ivareta ved uførhet, og den er derfor fortsatt til vurdering i departementet.

SPØRSMÅL NR. 2354

Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 3. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Er statsråden enig i at det er feil at det kan tegnes livsforsikring for myndige personer uten deres vilje, og vil statsråden ta initiativ til å endre loven?

BEGRUNNELSE:

NRK omtaler en sak der en kvinne, som har vært utsatt for alvorlig vold, trusler og overgrep fra sin tidligere ektefelle, fortsatt er livsforsikret av eksmannen, som har utsatt henne for dette. Eventuelle forsikringspenger vil tilfalle han dersom hun faller fra.

Livsforsikringene opprettholdes til tross for at de har vært skilt i flere år, og at kvinnen har uttrykt sterk motstand mot at eksmannen fortsetter å ha denne forsikringen. Forsikringsselskapet har opplyst at gjeldende lovverk hind-

rer dem i å avslutte avtalen så lenge premien betales av eksmannen.

Situasjonen aktualiserer spørsmål om individets frihet og rett til å bestemme over eget liv, og i dette tilfellet gjelder det livsforsikring.

Undertegnede mener det er svært spesielt at man kan tegne forsikringer for myndige personer uten deres vilje.

Svar:

Jeg forstår det slik at saken det vises til i begrunnelsen for spørsmålet, gjelder reglene i forsikringsavtaleloven om oppsigelse av avtaler om livsforsikring i tilfeller der slik forsikring er tegnet for andre enn forsikringstakeren. Jeg er enig i at det er grunn til å vurdere om det er behov for endringer i disse reglene og vil ta initiativ til at det ses nærmere på dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 2355**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo****Besvart 3. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

I lys av den svært alvorlige økningen i kriminalitet i Sør-Vest politidistrikt, hvor vi ser at kriminaliteten blir stadig grovere, og hvor vi verken fikk ta del i satsingen for oppfølging av ungdom i risikosonen eller i hurtigsporet for unge lovbrystere, hvorfor valgte regjeringen å nedprioritere Sør-Vest politidistrikt - med landets tredje største byregion - i revidert nasjonalbudsjett, og hva vil statsråden fremover gjøre for å styrke politibemanningen og etterforskningskapasiteten i vårt distrikt?

BEGRUNNELSE:

Ferske tall fra SSB viser en fortsatt kraftig økning i kriminaliteten i Sør-Vest politidistrikt. I 2024 ble anmeldt 5552 flere lovbrudd enn det ble i 2021. Bare det siste året var oppgangen på 900 flere anmeldelser årlig (2023-2024). Også andelen lovbrudd anmeldt per 1000 innbyggere stiger markant. Samtidig har Sør-Vest politidistrikt siden regjeringsskiftet i 2021 måttet kutte 34 politifolk (september 2021-mars 2025).

Både politimesteren og lokallagsleder for Politets Fellesforbund i Sør-Vest har tidligere uttrykt sin dype bekymring over utviklingen. Som politimester Hans Vik sa det til Aftenbladet, i kjølvannet av at to av distriktets egne ungdommer mottok drapsbestillinger: "Den alvorligste kriminaliteten er her".

Distriktet har også slitt med å få etterforsket alvorlige saker som vold i nære relasjoner, hvor man har hatt den dårligste oppklaringsprosenten i landet.

Gitt den alarmerende utviklingen var det derfor en stor skuffelse å oppdage at Støre-regjeringen i revidert nasjonalbudsjett nedprioriterte - eller glemte - Sør-Vest politidistrikt.

Der Oslo, Bergen og Trondheim fikk penger til tett individuell oppfølging av ungdom og familier som er i risikosonen for kriminalitet, fikk Stavanger kroner null. Dette på tross av at vi er Norges tredje største byregion, større enn blant annet Trondheim (som jeg selvsagt også unner midler).

Det ble heller ikke satt av en eneste krone til vår region for å etablere et hurtigspor for behandling av straffesaker der gjerningspersonen er under 18. Det ville vært et viktig grep for å sørge for at det går kortere tid fra den unges lovbrudd til det får en konsekvens, gitt den alarmerende utviklingen i ungdomskriminalitet i Stavanger og Rogaland. Agder, Oslo og Øst politidistrikt fikk penger. Vår eget politidistrikt fikk null.

Jeg ber statsråden redegjøre for hvorfor man har valgt å nedprioritere (eller glemt) Sør-Vest politidistrikt - med landets tredje største byregion - i revidert nasjonalbudsjett, og hva hun fremover vil gjøre for å styrke politibemanningen og etterforskningskapasiteten i vårt distrikt.

Svar:

I statsbudsjettet for 2025 er det prioritert midler til en særskilt innsats for hurtigere behandling av straffesaker i Agder, Oslo og Øst politidistrikt der gjerningspersonen er under 18 år, og i revidert nasjonalbudsjett for 2025 har regjeringen foreslått ytterligere midler til denne innsatsen. Regjeringen vil vurdere å utvide den særskilte innsatsen til landets øvrige politidistrikter. Som også nevnt i min skriftlige besvarelse 26. mai 2025 til spørsmål nr. 2246 fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, peker innspill fra flere av de berørte virksomhetene på at det må utvikles en digital samhandlingsløsning, før en ytterligere utrulling kan finne sted. Domstoladministrasjonen gis derfor i oppdrag å koordinere arbeidet med å utrede dette, i samarbeid med Kriminalomsorgsdirektoratet, Sekretariatet for konfliktrådene, Politidirektoratet og Riksadvokaten. Departementet vil vurdere om det er aktuelt å involvere også andre aktører. Det legges opp til at utredningen skal være ferdig 15. november 2025.

I revidert nasjonalbudsjett for 2025 foreslår regjeringen å avsette 19 millioner kroner til én-til-én-oppfølging av ungdom som har begått kriminalitet, eller står i fare for å en svært negativ utvikling. Midlene skal bidra til å støtte de kommunale tjenestene som bidrar til én-til-én oppfølging i Oslo, Bergen og Trondheim. I tillegg skal midlene gå til politiets forebyggende innsats til å støtte oppunder Oslo-modellen, som lanseres av Oslo kommune senere i vår, der den enkelte ungdom identifiseres tidlig og får tilpasset oppfølging av politiet og bydelen. Dette kommer i tillegg til tilskuddet på 100 millioner kroner som allerede er bevilget til skole- og beredskapsteam i kommuner med særlige utfordringer med barne- og ungdomskriminalitet. Teamet skal være tverretattlig og tverrfaglig og jobbe med og i nærmiljøet og skolemiljøet på gruppe- og individnivå. Stavanger kommune har fått et tilskudd på 7 millioner kroner til beredskapsteam i 2025.

Jeg viser for øvrig til at budsjettet til Sør-Vest politidistrikt, ifølge Politidirektoratet, er økt med 79 millioner kroner i 2025 sammenlignet med 2024. Økningen inkluderer ikke kompensasjon for lønnsoppgjøret i 2024 som

fordeles i etterkant pga. forsinket lønnsoppgjør i 2024. Politimesteren i hvert distrikt har ansvar for å fordele midler innenfor politidistriktets budsjett, og prioriterer etter lokale forhold og behov. Jeg har tillit til at politimestrene

gjør de prioriteringene som er riktige for sitt distrikt, både hva gjelder fordeling av budsjettmidler og organiseringen generelt.

SPØRSMÅL NR. 2356

Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Ane Breivik

Besvart 4. juni 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Vil regjeringen foreslå å innlemme de forsterkede LULUCF- og ESR-forordningene fra Fit for 55-pakken i EØS-avtalen, og mener statsråden at det er forenlig med klimaavtalen med EU å la være?

BEGRUNNELSE:

Norge har inngått en klimaavtale med EU, jf. EØS-komitebeslutning nr. 269/2019, som innebærer at Norge samarbeider med EU om oppfyllelsen av utslippsmålet for 2030. De opprinnelige LULUCF- og ESR-forordningene er innlemmet i EØS-avtalens protokoll 31.

Svar:

Gjennom EØS-komitebeslutning nr. 269/2019 ble det inngått en klimaavtale mellom EU, Island og Norge. Avtalen går ut på at Island og Norge deltar i EUs skog- og arealbruksregelverk (2018/841), EUs innsatsfordelingsforordning (2018/842) og relevante deler av EUs styringssystemforordning (2018/1999) i perioden 2021-2030. Vår deltakelse i disse tre regelverkene er formelt forankret i EØS-avtalens protokoll 31 om frivillig samarbeid utenfor de fire friheter. Regelverket er med andre ord ikke ansett å være EØS-relevant, men Island og Norge har frivillig valgt å delta i perioden 2021-2030. Liechtenstein har derimot valgt å stå utenfor dette klimasamarbeidet.

I desember 2020 vedtok EU å øke sitt klimamål for 2030 fra 40 til 55 prosent. Som følge av det mer ambisiøse klimamålet har EU blant annet vedtatt endringer i skog- og arealbruksregelverket (forordning 2023/839) og endringer i innsatsfordelingen (forordning 2023/857). Formålet med endringene er å oppdatere og forsterke disse to regelverkene slik at de er innrettet mot oppfyllelse av EUs forsterkede klimamål for 2030.

At de opprinnelige regelverkene er innlemmet i EØS-avtalens protokoll 31 innebærer at Norge formelt

sett ikke er forpliktet til å innlemme endringer til de to regelverkene. Samarbeidet med EU på dette området vil imidlertid måtte avsluttes om vi ikke aksepterer deltakelse i regelverket. Det er en klar forventning fra EU om å videreføre dette samarbeidet og Regjeringen er også klar på at den ønsker å delta i det forsterkede klimaregelverket på dette området. Island og Norge er fremdeles i dialog med EU-kommisjonen om vilkårene for innlemmelse av de to endringsrettsaktene i EØS-avtalens protokoll 31. Dette arbeidet er prioritert fra regjeringens side. Det foreligger utkast til EØS-komitebeslutninger for begge regelverkene. EØS-komitebeslutningene går ut på å innlemme de to endringsrettsaktene i EØS-avtalens protokoll 31. Det fremgår av utkastene til beslutninger hvilke tilpasninger og unntak som Island og Norge ber om å få gjennomslag for i dialogen med EU-kommisjonen.

Norge har lagt inn konstitusjonelt forbehold til begge rettsaktene i henhold til EØS-avtalens artikkel 103. Norge har med andre ord tatt forbehold om at Stortinget samtykker til at beslutningene innlemmes i EØS-avtalens protokoll 31. Når innholdet i de to EØS-komitebeslutningene er avklart med Kommisjonen vil de bli lagt frem for Stortinget for samtykke i form av en stortingsproposisjon fra regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 2357**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Ane Breivik****Besvart 6. juni 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at regjeringen tar sikte på å videreføre klimaavtalen med EU etter 2030, og hvordan ser statsråden for seg at dette skal skje dersom Norge ikke stiller seg bak LULUCF-regelverket?

BEGRUNNELSE:

Det fremgår av en artikkel i DN 23. mai 2025 at Arbeiderpartiet ønsker å videreføre klimasamarbeidet med EU etter 2030, men samtidig "at EUs skogregelverk (LULUCF) fra 2030 skal ta høyde for utfordringene skogrike land som Norge, står i".

Denne formuleringen kan skape usikkerhet om regjeringens vilje til å videreføre klimaavtalen med EU, som i dag danner rammen for Norges tilknytning til EUs klimapolitikk.

Svar:

I Meld.St. 25 (2024-2025) Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet som ble lagt fram 10. april 2025, skriver regjeringen blant annet om videreføring av klimasamarbeidet med EU etter 2030. Det fremgår av meldingen at Norge fortsatt vil delta i klimakvotesystemet etter 2030, og at regjeringen har en intensjon om fortsatt

norsk deltakelse i øvrige deler av EUs klimaregelverk etter 2030. For norske bedrifter gir deltakelse i kvotesystemet og annet EØS-relevant regelverk sterke insentiver til å kutte utslipp og ta i bruk ny teknologi. Det gir også norske bedrifter like rammevilkår som hos vår viktigste handelspartner. Med bakgrunn i dette, er Norge best tjent med å gå i takt med klimaomstillingen i EU. Ved å delta i EUs klimaregelverk kan Norge også få viktige bidrag til oppfyllelse av sitt klimamål under Parisavtalen.

Det må imidlertid tas forbehold om at EU-regelverket for perioden etter 2030 fremdeles er under utarbeidelse i EU, og at vi dermed ikke vet hvordan det vil bli innrettet. Dagens tredeling mellom kvotesystemet, innsatsfordelingen og skog- og arealbruksregelverket vil kunne bli vesentlig endret. Hvorvidt det fremdeles vil være et dedikert LULUCF-regelverk etter 2030 og hvorvidt et eventuelt norsk nei til dette regelverket vil påvirke mulighetene for klimasamarbeid med EU på andre områder, er derfor for tidlig å si.

Det er ventet at Kommisjonen i 2026 vil legge fram forslag til innretning av klimapolitikken etter 2030, men det vil ta noe tid før regelverket formelt vedtas av Rådet og Europaparlamentet. Fordi EUs klimapolitikk vil være en sentral rammebetingelse for norsk klimainnsats også etter 2030, vil Norge følge arbeidet med det nye klimaregelverket fra EU tett.

SPØRSMÅL NR. 2358**Innlevert 28. mai 2025 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 6. juni 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Hvor mye fikk de ulike kulturinstitusjonene og kulturtilbudene i Vestland gjennom statlig og mobilisert privat støtte under gaveforsterkningsordningen, hvordan har bortfallet av de tildelte og privat mobiliserte midlene blitt erstattet etter at ordningen opphørte, og kan det bes om en årlig oversikt, samlet sett og fordelt på aktører?

BEGRUNNELSE:

Gaveforsterkningsordningen var et viktig verktøy for å mobilisere privat kapital og styrke kulturnæringen og kulturtilbudet til innbyggerne. Det er derfor av interesse å få en oversikt over hvordan bortfall av disse midlene er blitt erstattet.

Svar:

Midler fra spilleoverskuddet til Norsk Tipping AS som tidligere ble tildelt gaveforsterkningsordningen, går fortsatt til kulturformål. I forbindelse med de årlige tildelinger av spillemidler prioriterer departementet formål som gir en bred satsing på kultur i hele landet. Gaveforsterkning-

sordningen ble derfor ikke erstattet med noen ny tilskuddsordning for kulturlivet.

Nedenfor følger en oversikt over gavebeløp og utbetalt gaveforsterkning til kulturinstitusjoner og kulturtilbud i Hordaland, Sogn og Fjordane og Vestland i årene 2014 – 2021:

Kunst- og kulturinstitusjoner	Private gaver	Gaveforsterkning
AKKS Bergen	170 000	42 500
Akvariet i Bergen	400 000	100 000
Aldeles AS	2 380 000	595 000
Baroniet Rosendal	37 655 000	9 307 908
Bergen Filharmoniske Orkester	3 500 000	875 000
Bergen International Film Festival BIFF	5 310 000	1 327 500
Bergen Kunstforening - Bergen Kunsthall	3 684 044	921 011
Bergen Sentrum AS /Bergen Lights	610 000	152 500
Bergen Vitensenter AS - VilVite	21 919 880	4 673 556
Borealis - festival for eksperimentell musikk	1 823 456	455 864
Brak	1 835 000	458 750
Bygdahallen SA	125 000	31 250
Bygstad Samfunnshus SA	200 000	50 000
Bømlo kulturhus	108 000	27 000
Bømlo Teater	825 000	206 250
Carte Blanche	150 000	37 500
CoEvent AS	500 000	125 000
Cold Productions AS	115 200	28 800
Det Vestnorske Teateret AS	2 000 000	500 000
Edvard Grieg Korene AS	1 200 000	300 000
Eikanger-Bjørsvik Musikklag	3 637 868	909 467
Fana Sokn, Ytrebygda kirke	500 000	125 000
Festspillene i Bergen	80 666 498	19 668 059
Foreningen Tellevik kystfort	200 000	50 000
Foreningen Vill Vill Vest	225 000	56 250
Førde Internasjonale Folkemusikkfestival	5 375 000	1 343 750
Førdehuset	231 000	57 750
Gelton Media AS/Oddakonsertene	580 000	145 000
Goodtime Pictures AS	185 000	46 250
Granvin kommune	300 000	75 000
Grendahuset Ljosheim	759 452	189 863
Hardanger Musikkfest	1 897 668	474 417
Haugsgardane Grannalag	140 700	35 175
Hordaland fylkeskommune	250 000	62 500
Hordaland Teater	1 000 000	250 000
Hovemadonnakomiteen	116 152	29 038
Interesselaget for galeas Gurine	3 650 000	912 500
KODE Kunstmuseer og Komponisthjem	75 675 672	18 868 517
Kraftmuseet - Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum	300 000	75 000
Kunstgarasjen	1 623 000	405 750
Litteraturhuset i Bergen	27 960 000	6 788 396

Løfallstrand Bygdalag	906 000	226 500
Mer film i vest	312 500	78 125
Museumssenteret i Hordaland	3 557 000	889 250
Nattjazz	5 150 000	1 287 500
Norges Musikkorps Forbund	11 710 000	2 927 500
Norsk Vasskraft- og Industristad museum	1 825 000	456 250
Norway Fringe Festival AS	613 000	153 250
Oddakonsertene/ Gelton Media og Musikk AS	490 500	122 625
Os sokneråd	249 800	62 450
Oseana Kunst og Kultursenter	12 905 000	2 661 760
Rosendal Samfunnshus SA	4 625 000	962 711
Rosendalstiftinga	2 355 000	588 750
Salt - Bergenskirken	4 739 148	1 184 787
Skakke SA	4 275 000	1 068 750
Smau Media	100 000	25 000
Sogn og Fjordane Kunstmuseum	500 000	125 000
Stiftelsen Agatunet	195 584	48 896
Stiftelsen Bergen internasjonale litteraturfestival for sakprosa og skjønnlitteratur	1 775 000	443 750
Stiftelsen Bergen Internasjonale Teater	200 000	50 000
Stiftelsen Bergen Kjøtt	3 000 000	750 000
Stiftelsen Bergen Music Fest	7 030 000	1 757 500
Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera	19 850 000	4 861 698
Stiftelsen Bergens Sjøfartmuseum	6 275 000	1 568 750
Stiftelsen Bymuseet i Bergen	7 683 084	1 920 771
Stiftelsen Espeland Fangeleir og Gestapohuset i Veiten	5 587 500	1 396 875
Stiftelsen Fargespill	18 862 200	4 715 550
Stiftelsen Festivalkontoret	228 464	57 116
Stiftelsen Kulturhuset USF	3 916 000	979 000
Stiftelsen Museum Vest	1 500 000	375 000
Stiftelsen Museum Vest/Kystmuseet i Øygarden	8 844 412	2 211 103
Stiftelsen Musikksekskapet Harmonien (Bergen filharmoniske orkester)	81 009 000	20 252 250
Stiftelsen Nye Fyllingsdalen Teater	1 000 000	250 000
Stiftelsen Ormelid gard	325 000	81 250
Stiftelsen Prof. Jiri Hlinka Klaverakademi	5 779 000	1 444 750
Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl	11 226 729	2 789 080
Stiftelsen Sentralbadet Litteraturhus	2 225 000	556 250
Stiftinga Balejazz	518 184	129 546
Stiftinga Bergsliminne	979 200	244 800
Stiftinga Hardanger og Voss museum	7 869 328	1 795 969
Stiftinga Hesthamar Skrivargard	2 360 000	590 000
Stiftinga Hustveitgarden	250 552	62 638
Stiftinga Musea i Sogn og Fjordane	3 085 892	630 350
Stiftinga Ormelid gard	903 868	225 967
Stiftinga Tysnesfest	1 526 048	381 512
Stiftinga Utkant	420 000	105 000
Stølsvegen Venelag	908 556	227 139
Sunnhordland museum	1 234 900	308 725

Teater Vestland	100 000	25 000
Teaterdrift Bergen AS - Cornerteateret	500 000	125 000
Tekstallmenningen - tidsskrift og småforlagssentralen	800 000	200 000
The Tall Ships Races Bergen 2019 v/CoEvent AS	450 000	112 500
Vestlandske Teatersenter	200 000	50 000
Veteranskiplaget Stavenes	650 000	162 500
Veteranskiplaget Fjordabåten	1 000 000	250 000
Vill Vill Vest	1 390 000	347 500
Vitensenteret i Sogn og Fjordane AS	5 000 000	1 250 000
Vossa Jazz	1 474 440	368 610
SUM	562 229 479	137 705 624

SPØRSMÅL NR. 2359

Innlevert 29. mai 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 6. juni 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan finansministeren redegjøre for hvorvidt det eksisterer forskjeller i skatteavtalene med Vietnam og Thailand, og kan statsråden forsikre at begge avtalene skal forhindre dobbeltbeskatning for personer og bedrifter?

BEGRUNNELSE:

Viser til skatteavtalene Norge har med henholdsvis Vietnam og Thailand som undertegnende får henvendelser om da det er usikkerhet rundt innholdet i dem. Jeg ber derfor finansministeren redegjøre om det er forskjeller på de to skatteavtalene, og om han kan forsikre at begge avtalene skal forhindre dobbeltbeskatning for både personer og bedrifter.

Svar:

Den som er skattemessig bosatt i Norge, er skattepliktig hit for all inntekt og formue i både Norge og resten av verden (globalskatteplikt). Dette gjelder også for de som flytter til utlandet inntil de blir skattemessig emigrert. For å unngå at individer og bedrifter med aktivitet i eller tilknytning til flere land dobbeltbeskattes, har Norge inngått skatteavtaler med andre land. Avtalene regulerer blant annet hvordan dobbeltbeskatning skal unngås når en inntekt eller fortjeneste kan skattlegges i begge statene.

Norges skatteavtaler tar utgangspunkt i OECDs modellavtale for unngåelse av dobbeltbeskatning, med noen særskilte tilpasninger. I skatteavtaler inngått med utviklingsland har vi også akseptert noen modifikasjoner basert på FNs modellavtale. Den nærmere utformingen av den enkelte skatteavtale er gjenstand for forhandling mellom landenes myndigheter, og vil formes av forholdet mellom landene, de nasjonale skattesystemer og de respektive myndighetenes prioriteringer. Det vil derfor være noen forskjeller mellom skatteavtalene Norge har med ulike land.

Skatteavtalene Norge har med Vietnam og Thailand er noe forskjellig utformet. Begge avtalene har som formål å forhindre dobbeltbeskatning av personer og selskaper, og de har begge en bestemmelse om unngåelse av dobbeltbeskatning i artikkel 23. Dobbeltbeskatning skal unngås ved bruk av såkalt kreditmetode. Skatt betalt av inntekt i den ene staten skal komme til fradrag i skatt fastsatt i den andre staten av den samme inntekten. Skatteavtalene med henholdsvis Vietnam og Thailand er i hovedsak like på dette punktet. Avtalen med Thailand inneholder imidlertid et unntak i artikkel 23 bokstav e om at fritak for norsk beskatning etter avtalen bare gjelder for den del av inntekten som faktisk er beskattet i Thailand, en såkalt «remittance-regel». Unntaket skal hindre at inntekt kan bli helt skattefri (dobbelt ikke-beskatning).

Dersom det er usikkerhet rundt innholdet i en skatteavtale i en konkret skattesak, kan spørsmål rettes til skatteetaten.

SPØRSMÅL NR. 2360

Innlevert 29. mai 2025 av stortingsrepresentant Kathrine Kleveland

Besvart 5. juni 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvordan har statsråden tenkt å følge opp dette punktet fra Langtidsplanen for Forsvaret (Prop. 87 S)?

BEGRUNNELSE:

I Totalberedskapsmeldingen (Meld. St. 9) fremheves kultur som et sentralt virkemiddel i beredskapsarbeidet. For å styrke samfunnets motstandskraft trenger vi kulturelle møteplasser som gir mennesker en følelse av fellesskap og tilhørighet. Dette bidrar til en felles identitet og øker evnen til å ta kloke valg i krisesituasjoner.

Kulturens betydning må anerkjennes. Et samfunn som fremmer gode verdier gjennom kultur, står sterkere rustet til å forebygge konflikt og krig. Dette arbeidet begynner med en solid samfunnsstruktur, noe som er særlig viktig i en tid preget av økende trusler.

Et mangfoldig samfunn krever et mangfold av kulturtilbud for å styrke fellesskapet. Forsvaret spiller her en unik rolle.

Som det heter i Langtidsplanen for Forsvaret (Prop. 87 S):

«Kvaliteten på Forsvarets musikk skal ivaretas gjennom økte driftsrammer, som muliggjør fortsatt kompetanseheving og produksjoner av ulik art.»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 30. mai 2025 med spørsmål fra stortingsrepresentant Kathrine Kleveland. Representanten viser til omtale i Meld. St. 9 (2024-2025) - Totalberedskapsmeldingen - av kultur som et sentralt virkemiddel i beredskapsarbeidet, og omtale av Forsvarets musikk i Prop 87 S (2023-2024) - Forsvarsløftet – for Norges trygghet— Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036. Det fremgår i sistnevnte at «kvaliteten på Forsvarets musikk skal ivaretas gjennom økte driftsrammer, som muliggjør fortsatt kompetanseheving og produks-

joner av ulik art.» Med bakgrunn i disse henvisningene spør representanten om hvordan statsråden har tenkt å følge opp dette punktet.

Forsvaret skal beskytte det som gjør Norge til Norge. Forsvarssektoren forvalter en betydelig del av den norske kulturarven, herunder Forsvarets musikk, Forsvarshistorisk museum og viktige kulturhistoriske eiendommer. Ivaretagelsen av norsk kulturarv er uløselig knyttet til det historiske forsvarsløftet vi er i gang med. I tråd med vektlegging av kultur som del av norsk totalberedskap både som virkemiddel, mål og motstandskraft, inneholder langtidsplanen en satsing på kultur.

Fra og med 2025 er Forsvarets musikk styrket med 10 mill. kroner. Antallet musikkorps beholdes. Vi vet at Forsvarets musikk har stor kontaktflate mot befolkningen, og har synlighet mange steder i landet. Med budsjettøkningen tilføres aktivitetsmidler. Dette er viktig for å styrke musikken som del av Forsvaret, og kontakten mellom Forsvaret og befolkningen for øvrig.

I 2025 ble Forsvarshistorisk museum etablert som egen etat under Forsvarsdepartementet, til erstatning for Forsvarets museer, som lå under Forsvaret. Museet skal formidle Norges forsvars-, militær-, krigs- og etterkrigshistorie og den militære kulturarv og tradisjon. Museet skal, gjennom forskningsbasert kunnskap, bidra til en opplyst debatt omkring krig og konflikt, fred og demokrati. Forsvarshistorisk museum skal være attraktivt og relevant for hele befolkningen. Museet skal bygge opp under forsvarsviljen i samfunnet og belyse norske forsvarsveteraners innsats. Organisasjonsendringen og en styrking av årlig budsjett gir nye muligheter for museet til å videreutvikle seg som et moderne museum. Staten vil gjennomgå en profesjonalisering og modernisering i løpet av de nærmeste årene. Dette er viktig for å nå et bredt publikum og dermed bidra til høy historisk bevissthet i befolkningen.

På statens vegne forvalter forsvarssektoren en betydelig del av landets kulturhistoriske eiendommer, herav 14 nasjonale festningsanlegg rundt om i landet. Festningene er symboler på norsk motstandskraft og arenaer

for kultur, reiseliv og rekreasjon. Regjeringen har styrket budsjettet til vedlikehold og sikringstiltak med om lag 30 mill. kroner fra 2025. Ambisjonen for langtidsplanperioden er en bærekraftig forvaltning av vår viktigste kulturarv for å oppnå bedret tilstand, bruk og kulturformidling.

Stortinget har i Innst. 242 S (2024-2025) til Meld. St. 9 (2024-2025) bedt regjeringen ta initiativ til at det utarbeides beredskapsplaner for å sikre norsk kulturarv i krise- og krigssituasjoner. Forsvarsdepartementet er blant departementene som treffes av dette oppdraget. Det vil ivaretas i samarbeid med andre departementer.

SPØRSMÅL NR. 2361

Innlevert 29. mai 2025 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 3. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Eg viser til svar på mitt spørsmål Dokument nr. 15:2265 (2024-2025).

I svaret som vart gitt 26. mai 2025 så kan eg ikkje sjå at det er svara på hovudpoenget i mitt spørsmål, difor spør eg igjen: Kva vurdering er gjort av barns beste i samband med at syriske asylsøklarar sine saker er sett på vent?

GRUNNGJEVING:

På regjeringa sine eigne sider med reisråd for Syria står det:

«Naturforhold og naturkatastrofer:
Syria er utsatt for flere naturkatastrofer, som jordskjelv, tørke og oversvømmelse.

Kriminalitet:
Relativt moderat, men økende, blant annet på grunn en sterkt nedadgående økonomisk situasjon. Det er variasjoner i ulike deler av landet.

Helse:
Helsesituasjonen er uoversiktlig og helsevesenet er svakt på grunn av den pågående konflikten, og den humanitære og økonomiske krisen i store deler av landet.

Sikkerhet:
Selv om sikkerhetssituasjonen varierer i forskjellige områder regnes den for å være alvorlig og ustabil, og reiser til eller opphold i Syria frarådes. Det er aktiv voldelig konflikt flere steder i landet, og Gaza-krigen påvirker også Syria. Reisende bør gjøre seg godt kjent før reisen.»

På Røde Kors sine nettsider står det:

«Syria fortsetter å oppleve en av verdens mest alvorlige og komplekse humanitære kriser. Infrastruktur, hjem, sykehus og andre offentlige tjenester er lagt i grus i store deler av landet og over 16 millioner mennesker har fortsatt behov for humanitære bistand for å dekke sine grunnleggende behov.»

Svar:

Innledningsvis ønsker jeg å understreke at beslutningen om å sette asylsøknader fra personer fra Syria «på vent», ble tatt av Utlendingsdirektoratet (UDI), og ikke av departementet. Bakgrunnen var, som nevnt i mitt svar 26. mai, at omveltningene i Syria med Assad-regimets fall og den påfølgende maktovertakelsen kom svært raskt og førte til en uoversiktlig sikkerhetssituasjon i landet. I påvente av ny og oppdatert landinformasjon og for å sikre riktige avgjørelser, valgte UDI å sette behandlingen av asylsøknader fra personer fra Syria «på vent».

Hensynet til barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle avgjørelser og handlinger som berører barn. Det er likevel ikke slik at hensynet må tillegges avgjørende vekt i enhver beslutning som angår barn. I enkelte tilfeller vil andre hensyn, f.eks. innvandringsregulerende hensyn eller hensynet til å treffe materielt riktige vedtak, kunne veie tyngre enn hensynet til barnets beste. At barnets beste ikke må tillegges avgjørende vekt er fastslått gjennom langvarig forvaltnings- og rettspraksis.

Jeg forventer, og har tillit til, at UDI tar tilstrekkelig hensyn til og vurderer barnets beste i enhver beslutning som angår barn.

SPØRSMÅL NR. 2362**Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 11. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av hvordan Statsforvalteren behandler klager på helsehjelp, og sikre at nye og relevante opplysninger faktisk vurderes og at eldre versjoner av journaler gjøres tilgjengelige der dette er avgjørende for sakens opplysning?

BEGRUNNELSE:

Statsforvalteren er ofte eneste klageinstans i saker som gjelder påstått svikt i helsehjelpen, og skal nå få en større rolle. Samtidig finnes det ikke klageadgang på Statsforvalterens vedtak i tilsynssaker, og Helsetilsynet overprøver som hovedregel ikke disse avgjørelsene. Det gjør at pasienter og pårørende i praksis er avhengige av at Statsforvalteren selv ettergår ny dokumentasjon og retter opp eventuelle feil som oppdages i ettertid.

Flere tilfeller tyder på at det kan forekomme alvorlige svakheter i denne praksisen. Det er dokumentert at Statsforvalteren i enkelte saker ikke har innhentet tilgjengelig dokumentasjon som røntgenbilder, telefonlogger eller eldre versjoner av journaldokumenter – til tross for at slike dokumenter er etterspurt og anført som relevante for klagebehandlingen. I noen tilfeller blir slike dokumenter avvist som "kladder" eller interne arbeidsverktøy, selv når de fremstår å ha vært i aktiv bruk under behandlingen og kan ha påvirket vurderingene i sanntid.

Videre er det reist spørsmål om pasientjournaler endres etter pasientens død, og hvordan slike endringer dokumenteres. Det skaper usikkerhet om etterprøvbareheten i helsehjelpen, og reiser viktige spørsmål om pasienters rettssikkerhet – særlig når det er påstand om feilbehandling og manglende informasjon til pasient og pårørende.

Når nye opplysninger, som tidligere ikke har vært del av vurderingsgrunnlaget, fremlegges i ettertid, bør det være et tydelig og rettssikkert system for å vurdere om tilsynssaken skal gjenåpnes. Dette gjelder spesielt i tilfeller der det foreligger påstand om journalmanipulasjon, sletting av dokumenter, eller hvor det vises til medisinsk dokumentasjon som motsier tidligere konklusjoner.

Etterlatte og pårørende må kunne ha tillit til at dokumenter ikke bevisst holdes tilbake, og at vurderinger fra offentlige tilsynsmyndigheter bygger på et fullstendig og korrekt faktagrunnlag. Statsråden bes derfor redegjøre for hvordan departementet sikrer likebehandling, dokumenttilgang og korrekt klagebehandling i slike saker.

Svar:

Det har de siste årene vært en markant vekst i antall rettighetsklager til statsforvalterne, noe som har medført økt saksbehandlingstid og restanser. Dette kan utfordre rettssikkerheten til pasienter og brukere, og departementet vurderer oppfølging i samarbeid med både Helsetilsynet og Helsedirektoratet. Videre har det vært konstatert avvik i saksbehandlingen i visse sakstyper hos Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Dette er svært uheldig, og det arbeides nå med å rydde opp. Regjeringen har fremmet forslag om å bevilge 7,5 mill. kr til etablering av et prosjekt som skal ledes av Statens helsetilsyn for å håndtere restansesituasjonen innen helseområdet hos Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Statens helsetilsyn har ansvar for den faglige styringen av statsforvalterne i helsesaker. Både Helsetilsynet og departementet har mulighet for å innlede dialog med statsforvalterne innen saksområder der det trengs, blant annet for å sikre likebehandling og korrekt klagesaksbehandling.

Jeg vil understreke at jobben som gjøres hos statsforvalterne er helt avgjørende for tilliten til tjenestene våre. Jeg legger til grunn at statsforvalterne følger forvaltningslovens krav til forsvarlig saksbehandling, herunder krav til opplysning av saken, og treffer avgjørelser på riktig grunnlag, samt omgjør disse dersom det skulle komme frem nye og vesentlige opplysninger. Det er i utgangspunktet opp til tilsynsmyndighetene å vurdere om det er grunnlag for å gjenåpne en tidligere avsluttet tilsynssak.

Videre vil jeg påpeke at selv om det ikke er formell klageadgang over statsforvalterens avgjørelser, kan pasienter, brukere og pårørende bringe saken inn for Sivilombudet. Ombudet kan blant annet prøve om det er feil og mangler ved saksbehandlingen og kan be statsforvalteren om å behandle saken på nytt. Pasienter, brukere og pårørende kan også bringe inn vedtak for domstolene.

SPØRSMÅL NR. 2363**Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 10. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvordan forklarer statsråden at A-larm får avslag på støtte til et ettervernsprosjekt i Telemark, når identiske prosjekter i Tønsberg og Drammen – også drevet av A-larm – er innvilget, og vil statsråden sørge for at like prosjekter vurderes likt uavhengig av geografi?

BEGRUNNELSE:

A-larm er en bruker- og pårørendeorganisasjon som i en årrekke har tilbudt ettervernsprosjekter rettet mot mennesker med rusmiddelproblemer og psykiske helseutfordringer. Organisasjonen mottar tilskudd fra Helsedirektoratet til slike tiltak i blant annet Tønsberg og Drammen, men fikk nylig avslag på søknad om støtte til et identisk tiltak i Telemark.

Det aktuelle prosjektet – Samarbeid om ettervern i Telemark – er planlagt gjennomført i samarbeid med Skien kommune, og har som mål å tilby mentortjenester, samtalegrupper og aktivitetsbasert oppfølging for personer som har behov for ekstra støtte etter behandling. Tiltaket er basert på brukermedvirkning og er utviklet av personer med egenerfaring. I søknaden dokumenteres hvordan det skal tilbys ukentlig aktivitet, brukerstyrte tilbud, evalueringsrutiner og samarbeid med kommunen – helt i tråd med Helsedirektoratets tilskuddsordning.

Likevel ble prosjektet i Telemark avslått, til tross for at identiske prosjekter med samme innhold og metodikk er innvilget andre steder. Det reiser spørsmål om likebehandling, geografisk rettferdighet og hvordan Helsedirektoratet praktiserer kriteriene for tilskudd. Brukere og pårørende i Telemark blir i praksis stående uten tilgang til det samme ettervernet som tilbys i andre regioner, selv om behovene er like og innsatsen fra organisasjonen er sammenlignbar.

Ettervern er avgjørende for å sikre en bærekraftig rusfrihet, og det er bred politisk enighet om at tjenester innen rusfeltet skal være likeverdige og tilgjengelige – uavhengig av bosted. Når aktører som A-larm – med dokumentert erfaring og samarbeid med kommunen – får støtte ett sted, men avslag et annet, utfordres prinsippene for likebehandling i offentlig forvaltning.

Statsråden bør derfor klargjøre hvordan det er mulig at identiske tiltak vurderes ulikt, og om det vil bli tatt initiativ til å sikre at prosjekter i regi av samme aktør ikke forskjellsbehandles avhengig av hvor i landet de gjennomføres.

Svar:

For tilskuddsordningen som representanten viser til, er det et mål å oppnå en god geografisk spredning med variasjon i ulike typer aktivitetstilbud og faglig og metodisk tilnærming. Det vil derfor kunne tas hensyn til dette under behandling av enkeltsøknader. Jeg vil også presisere at tilskuddsfinansierte aktivitetstilbud ikke kan forventes å skulle være likeverdige og tilgjengelige – uavhengig av bosted, på samme måte som lovpålagte kommunale helse- og omsorgstjenester. De skal være et supplement til disse.

Til selve spørsmålet vil jeg gjøre oppmerksom på at A-larm har påklaget Helsedirektoratets vedtak og at klagesaken er under behandling i Helse- og omsorgsdepartementet. Det er ikke naturlig at jeg svarer stortingsrepresentant Hoksrud om detaljer i en pågående klagesak.

SPØRSMÅL NR. 2364**Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 6. juni 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Kan det bes om at næringsministeren redegjør for sin påstand om at en dagsbesøksavgift på cruise ikke vil hjelpe kommuner som Tromsø og i Lofoten?

BEGRUNNELSE:

Under Politisk kvarter på NRK 21. mai 2025 uttalte næringsminister Cecilie Myrseth:

“Også er det viktig å si, akkurat det forslaget kommer ikke til å hjelpe kommunene hverken i Tromsø, Lofoten eller andre, det som nå ligger på bordet, om det bare blir cruise.”

Cruisetrafikken har økt med over 130 prosent i Troms mellom 2010 og 2023, og cruiseturister utgjør en betydelig andel av turistene der. Spesielt blant de dagsbesøkende. Tromsø har alene over 200 000 cruisepassasjerer årlig og Lofoten rundt 100 000. Dersom man innfører en dagsbesøksavgift på mellom 5 og 10 euro per passasjer og lar inntektene tilfalle kommunene, kan Tromsø potensielt motta mellom 10 og 20 millioner kroner i året. Lofoten vil kunne motta omtrent halvparten av dette. Setter man skatten til nivået av Longyearbyen på 150 kr, får Tromsø 30 millioner kroner. Slike summer vil kunne bidra vesentlig til lokal tilrettelegging, vertskap, renovasjon og besøksforvaltning. Statsrådets påstand synes i lys av dette å ikke ha noen rot i virkeligheten.

Å innføre anledning til cruiseavgift nasjonalt vil også komme kommunene på Vestlandet til gode – områder som i høringen om turistskatt uttrykte at overnattingsskatt ikke traff og at det i stedet er cruiseturismen som skaper utfordringene.

Svar:

Reiselivsnæringens fotavtrykk på natur og klima er ikke uvesentlige, og for noen lokalsamfunn er det krevende når det kommer mange tilreisende i høysesongen. Regjeringens innsats for reiseliv innebærer en helhetlig satsing der vi også tar vare på lokalsamfunnene, menneskene og naturen i de områdene av landet som får besøk. Skal reiselivsnæringen fortsette å vokse, må dette skje innenfor bærekraftige rammer. På sikt kan dette også bidra til at reisemålet blir mer attraktivt for turistene.

Flere turister betyr et økt press på fellesgoder, som for eksempel tilgang til stier, offentlige toaletter og søppelhåndtering. Stortinget behandlet onsdag 4. juni Prop. 96 L (2024–2025) Lov om besøksbidrag. I proposisjonen fore-

slo regjeringen å gi kommunene et nytt verktøy til å håndtere utfordringene som oppstår ved mange besøkende.

Regjeringens forslag var en frivillig kommunal overnattingsavgift som skulle være åpen for alle landets kommuner. Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag til overnattingsavgift med noen justeringer. I tillegg besluttet Stortinget å gi regjeringen en forskriftshjemmel for besøksbidrag fra cruisevirksomhet. Regjeringens opprinnelige forslag var at besøksbidrag fra cruisevirksomhet skulle komme i neste fase.

Et besøksbidrag fra cruisevirksomhet er ikke hørt eller utredet, og det gjenstår å ta stilling til en rekke detaljer om hvordan ordningen ev. bør utformes. Representanten har gjort noen regneeksempler. Per nå er det ikke tatt stilling til avgiftens størrelse eller innretning. Det er også store forskjeller mellom kommuner. Det er ikke alle kommuner i Lofoten som har cruisehavner, og i Tromsø er det en stor andel av turistene som flyr inn til kommunen.

Regjeringen mener derfor at en ordning med et lokalt besluttet besøksbidrag fra overnatting, i kombinasjon med besøksbidrag fra cruisevirksomhet, i sum er bedre egnet til å møte utfordringene som kommunene står overfor enn om en kun hadde innført en ordning med besøksbidrag fra cruisevirksomhet.

SPØRSMÅL NR. 2365**Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 6. juni 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Næringsministeren uttalte i Dagsnytt 18 den 28. mai at en cruiseavgift kan skape konkurranse mellom havnene om hvor cruisepassasjerene velger å gå i land.

Kan det bes om at statsråden utdyper hvorfor konkurransehensyn vurderes som en utfordring i forbindelse med cruiseavgift, men ikke når det gjelder en overnattingsskatt som kan påvirke konkurransen mellom hoteller i ulike kommuner?

BEGRUNNELSE:

I diskusjonen om besøksbidrag har regjeringen argumentert for at en eventuell cruiseavgift kan føre til at rederier og passasjerer velger bort enkelte havner til fordel for andre, og dermed skape uønsket konkurranse mellom destinasjoner.

Samtidig foreslo regjeringen en nasjonal overnattingsskatt som kan gi ulik beskatning mellom kommuner, og dermed påvirke konkurranseforholdene mellom overnattingsbedrifter og kommuner.

Svar:

Reiselivsnæringens fotavtrykk på natur og klima er ikke uvesentlige, og for noen lokalsamfunn er det krevende når det kommer mange tilreisende i høysesongen. Regjeringens innsats for reiseliv innebærer en helhetlig satsing der vi også tar vare på lokalsamfunnene, menneskene og naturen i de områdene av landet som får besøk. Skal reiselivsnæringen fortsette å vokse, må dette skje innenfor bærekraftige rammer. På sikt kan dette også bidra til at reisemålet blir mer attraktivt for turistene.

Flere turister betyr et økt press på fellesgoder, som for eksempel tilgang til stier, offentlige toaletter og søppelhåndtering. Stortinget behandlet onsdag 4. juni 2025 Prop. 96 L (2024–2025) Lov om besøksbidrag. I proposisjonen foreslo regjeringen å gi kommunene et nytt verktøy til å håndtere utfordringene som oppstår ved mange besøkende.

Regjeringen foreslo en frivillig kommunal overnattingsavgift for alle landets kommuner og har vært tydelig om at cruiseavgift skulle komme i neste fase. Overnattingsavgiften var grundig utredet, og de konkurransemessige sidene ved avgiften var beskrevet og vurdert. Ved utformingen av forslaget la departementet vekt på at avgiften skulle være moderat, slik at etterspørselen ikke skulle påvirkes i vesentlig grad ved innføring av avgiften.

Ved behandling av Prop. 96 L (2024–2025) Lov om besøksbidrag besluttet Stortinget også en ny lovhjemmel som gir regjeringen mulighet til gjennom forskrift å regulere en ordning med besøksbidrag fra cruisevirksomhet.

Regjeringen har per nå ikke utredet en cruiseavgift, så jeg skal være forsiktig med å trekke slutninger om hvilke konsekvenser en slik avgift kan få for konkurranseforholdene mellom ulike kommuner eller havner og hvordan en slik avgift vil påvirke cruisemarkedet. Dette vil utredes nærmere.

Til slutt vil jeg påpeke at det er en rekke vesensforskjeller mellom overnattingsmarkedet på land og cruisemarkedet. Det er også noe av bakgrunnen for at regjeringen valgte å dele opp besøksbidragsprosjektet i to deler, der cruiseavgiften skulle komme i neste fase.

SPØRSMÅL NR. 2366

Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Tina Bru

Besvart 6. juni 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hva er proveny- og fordelingsvirkningene av å innføre et arbeidsfradrag uten utfasing på hhv. 13 646 kroner, 18 182 kroner, 27 273 kroner og 31 818 kroner?

BEGRUNNELSE:

Vi ber om at fordelingsvirkningene vises for hhv. alle personer over 17 år og personer over 17 år som berøres av arbeidsfradraget.

Svar:

Et arbeidsfradrag er et særskilt fradrag som kun gis i arbeidsinntekt, og som dermed gjør det mer lønnsomt å arbeide – også sammenlignet med å motta trygd. I svaret er det lagt til grunn at fradraget gis ved fastsetting av alminnelig inntekt.

Basert på dagens kunnskapsgrunnlag, er det betydelig usikkerhet om hvilke effekter et arbeidsfradrag vil ha på det samlede arbeidstilbudet. Behovet for mer kunnskap er bakgrunnen for at regjeringen vurderer en mulig begrenset forsøksordning med et arbeidsfradrag for et tilfeldig utvalg unge. Utformingen av forsøket er avgjørende for at det skal gi oss mer kunnskap om effektene. Dersom man innfører et arbeidsfradrag for alle, uten et forutgående forsøk, vil det trolig heller ikke i ettertid være mulig å vite hvilke effekter fradraget har.

Beregningene under inkluderer kun de direkte, mekaniske virkningene på skatteinntektene. De tar ikke hensyn til at endringer i skattereglene kan påvirke skat-

tyternes atferd, som igjen kan ha betydning for offentlige finanser. Økonomisk teori tilsier at et arbeidsfradrag vil ha ulike, og til dels motstridende, effekter på samlet arbeidstilbud. Et arbeidsfradrag styrker insentivene til å delta i arbeidsmarkedet sammenlignet med å stå helt utenfor, og forventes derfor å ha en positiv effekt på sysselsettingen. Størrelsen på responsen er imidlertid svært usikker. For personer som allerede er i arbeid, vil fradraget øke den disponible inntekten etter skatt. Denne «inntektseffekten» trekker isolert sett i retning av redusert arbeidstilbud, ettersom det kan forventes at disse personene vil ta ut noe av inntektsøkningen i mer fritid. Avhengig av utforming, kan et arbeidsfradrag også påvirke lønnsomheten av å jobbe en time ekstra («substitusjonseffekt»), ved at det endrer skatten på den siste kronen man tjener. Typisk vil et arbeidsfradrag redusere marginals-katten og dermed styrke insentivene til å jobbe litt ekstra for personer med lave inntekter (der fradraget fases inn).

Tabell 1 viser anslåtte provenyvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag gitt ulike størrelser på fradraget, i tråd med spørsmålet. Tabellene 2-5 viser anslåtte fordelingsvirkninger.

Beregningen er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2022. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2025. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet.

Tabell 1 Anslåtte provenyvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag uten utfasing. Negative tall betyr lettelser. Sammenlignet med 2025-regler

Arbeidsfradrag	Påløpt proveny
13 646 kroner	-8,5 mrd. kroner
18 182 kroner	-11,3 mrd. kroner
27 273 kroner	-16,8 mrd. kroner
31 818 kroner	-19,5 mrd. kroner

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 Anslåtte fordelingsvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag på 13 646 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser.¹ Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjennom-snittlig skatt i referanse-alternativet. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjennom-snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a. ³	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	0	4 800	2,3	-2 000
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-800	39 900	30,2	-2 400
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-800	63 900	31,8	-2 800
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-1 000	83 800	33,5	-2 800
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-1 000	103 100	35,8	-2 800
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-1 200	128 800	45,1	-2 800
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-1 600	150 800	55,5	-2 800
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-2 000	187 200	66,3	-3 000
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-2 200	210 100	76,9	-3 000
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-2 600	441 000	86,4	-3 000
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-2 800	390 100	91,9	-3 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-2 800	477 700	93,8	-3 000
1–2 mill. kr	548 500	406 600	-2 800	527 100	96,1	-3 000
2–3 mill. kr	59 700	889 400	-2 800	57 300	96,0	-3 000
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-2 800	31 200	92,9	-3 000
I alt	4 590 200	165 200	-1 800	2 897 000	63,1	-3 000

¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 3 Anslåtte fordelingsvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag på 18 182 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser.¹ Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjennom-snittlig skatt i referanse-alternativet. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjennom-snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a. ³	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	0	4 800	2,3	-2 600
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-800	39 900	30,2	-3 000
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-1 200	63 900	31,8	-3 600
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-1 200	83 800	33,5	-3 600
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-1 400	103 100	35,8	-3 600
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-1 600	128 800	45,1	-3 800
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-2 200	150 800	55,5	-3 800
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-2 600	187 200	66,3	-3 800
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-3 000	210 100	76,9	-4 000
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-3 400	441 000	86,4	-4 000

700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-3 600	390 100	91,9	-4 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-3 800	477 700	93,8	-4 000
1 –2 mill. kr	548 500	406 600	-3 800	527 100	96,1	-4 000
2 –3 mill. kr	59 700	889 400	-3 800	57 300	96,0	-4 000
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-3 600	31 200	92,9	-4 000
I alt	4 590 200	165 200	-2 400	2 897 000	63,1	-3 800

¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 4 Anslåtte fordelingsvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag på 27 273 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. 1 Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjennom-snittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjennom-snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a. ³	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	0	4 800	2,3	-3 400
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-1 200	39 900	30,2	-3 800
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-1 600	63 900	31,8	-5 200
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-1 800	83 800	33,5	-5 400
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-2 000	103 100	35,8	-5 400
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-2 400	128 800	45,1	-5 400
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-3 200	150 800	55,5	-5 600
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-3 800	187 200	66,3	-5 800
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-4 400	210 100	76,9	-5 800
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-5 200	441 000	86,4	-6 000
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-5 400	390 100	91,9	-6 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-5 600	477 700	93,8	-6 000
1 –2 mill. kr	548 500	406 600	-5 800	527 100	96,1	-6 000
2 –3 mill. kr	59 700	889 400	-5 800	57 300	96,0	-6 000
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-5 600	31 200	92,9	-6 000
I alt	4 590 200	165 200	-3 600	2 897 000	63,1	-5 800

¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 5 Anslåtte fordelingsvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag på 31 818 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser.¹ Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjen-nom-snittlig skatt i referanse-alternativet. Kroner	Gjen-nom-snit-tlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjen-nom-snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a. ³	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	0	4 800	2,3	-3 600
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-1 200	39 900	30,2	-4 000
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-2 000	63 900	31,8	-6 000
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-2 000	83 800	33,5	-6 200
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-2 200	103 100	35,8	-6 200
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-2 800	128 800	45,1	-6 400
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-3 600	150 800	55,5	-6 600
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-4 400	187 200	66,3	-6 800
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-5 200	210 100	76,9	-6 800
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-6 000	441 000	86,4	-6 800
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-6 400	390 100	91,9	-7 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-6 600	477 700	93,8	-7 000
1 –2 mill. kr	548 500	406 600	-6 600	527 100	96,1	-7 000
2 –3 mill. kr	59 700	889 400	-6 600	57 300	96,0	-7 000
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-6 400	31 200	92,9	-7 000
I alt	4 590 200	165 200	-4 200	2 897 000	63,1	-6 800

¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

SPØRSMÅL NR. 2367

Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 13. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kva er årsaka til den omfattande akutte stenginga av Andøya flystasjon, og korleis vil stenginga påverka stasjonens funksjon som beredskaps-, øvings- og mottaksbase?

GRUNNGJEVING:

Andøya flystasjon vart vedtatt nedlagt i 2016. Seinare vart det vedtatt at Andøya likevel skulle bestå som militær flystasjon, men regjeringa avgjorde i 2022 at Avinor skulle overta drifta. Andøya skal bli permanent base for mottak av allierte styrkar og base for langtrekkande droner, som skal vera fullt operativ i 2029. I tillegg skal basen understøtta aktiviteten til Andøya Space.

I løpet av mai har Avinor sendt ut ei rekke NOTAMs for Andøya flystasjon. Endane på rullebanen og det aller meste av taksebanar er stengt for jetfly til 10. juli i år. Dette inkluderer begge områda for kampfly og oppstillingsplassen for store transportfly, noko som i praksis stenger stasjonen for militær flyaktivitet. Sivile jetfly vil måtta bruka ein taksebane midt på rullebanen og forhalda seg til at rullebanen er korta ned med ca. 300 meter.

Dåverande forsvarsminister Gram svarte på mitt skriftlege spørsmål nr. 1747 i april 2024 at:

«Langtidsplanen legg til grunn at Forsvaret vil ha dagleg nærvær og handtera militær vakt og sikring, vertslandstøtte for allierte, og andre funksjonar som er militært nødvendige på Andøya. Forsvaret vil inngå ein driftsavtale med Avinor som vil sikra at Forsvaret får levert dei tenestene som er nødvendig for den framtidige drifta og for å ta vare på alliert øving og trening, og ivareta nødvendig beredskap.»

Svar:

Eg svarar med dette på vegne av forsvarsministeren og meg sjølv.

Avinor AS overtok drifta av Andøya lufthamn frå Forsvaret i 2024. Delar av infrastrukturen på lufthamna er

i dårleg forfatning, og det er til dels betydelege behov for utbetringar.

Rullebana har felt på 150 meter i begge endane av rullebana. Endefelta er dekte med 70 år gamle betongplater. Betongplatene ber preg av aldersforvitring og oppsprekking. Av omsyn til flytryggleiken har Avinor sett seg nøydte til å stengje endefelta for visse flytypar. Dette inneber at også taksebaner i tilknytning til endefelta er stengde.

Lufthamna fekk i 2024 avvik av Luftfartstilsynet knytt til krakelering og steinslipp av til dels store steinar/bitar av betong på endeområda. Dette kan føre til alvorlege skadar på fly. Forsvarsbygg vurderar no korleis betongendefelta kan utbetrast. Når slike arbeider skal gjennomførast, vil Avinor måtte korte inn rullebana. Dette skjer i tråd med gjeldande reglar og prosedyrar.

Situasjonen vil påverke militære operasjonar på Andøya fram til endefelta er utbetra. Konsekvensane for aktivitet med kampfly og større flytypar vurderast nærmare. Forsvaret vil tilpasse den operative aktiviteten etter situasjonen, og bruke fleksibilitet i systemet med fleire andre operative flybasar i Nord-Noreg for å ivareta øving og beredskap på ein god måte.

SPØRSMÅL NR. 2368

Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 6. juni 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hva er proveny- og fordelingsvirkningene av å øke personfradraget med 4 545 kroner eller 9 091 kroner?

BEGRUNNELSE:

Vi ber om at fordelingsvirkningene vises for hhv. alle personer over 17 år (og personer over 17 år som berøres av endringen dersom virkningen er ulik).

Svar:

Personfradraget er et generelt fradrag i skattbar alminnelig inntekt som er begrunnet i fordelingshensyn. Fradraget

medfører at gjennomsnittsskatten på alminnelig inntekt øker med inntekten. Personfradraget er i vedtatt budsjett for 2025 på 108 550 kroner. Å øke fradraget med 4 545 og 9 091 kroner er anslått å redusere det påløpte provenyet med henholdsvis 3 820 og 7 630 mill. kroner sammenlignet med vedtatte 2025-regler.

Tabell 1 viser fordelingsvirkningene for personer 17 år og eldre. Tabell 2 viser fordelingsvirkningene kun for de som får endret skatt. Da antallet i enkelte inntektsintervaller er færre enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer, er de minste inntektsintervallene slått sammen i tabell 2.

Tabell 1 Anslåtte fordelingsvirkninger av ulike økninger i personfradraget. Sammenlignet med vedtatte 2025-regler. Personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser

				Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner ²	
Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennom-snit- tlig skatt i ref- eranse-alter- nativet. Kroner	Gjennom-snit- tlig skatt i referanse-al- ternativet. Prosent	Øke person- fradraget med 4 545 kroner	Øke person- fradraget med 9 091 kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	2,7	0	0
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	4,0	0	0
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	5,2	-400	-600
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	6,5	-600	-1 200
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	10,1	-1 000	-1 800
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	13,6	-1 000	-2 000
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	16,2	-1 000	-2 000
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	18,1	-1 000	-2 000
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	19,5	-1 000	-2 000
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	20,6	-1 000	-2 000
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	21,7	-1 000	-2 000
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	23,2	-1 000	-2 000
800 000–1 000 000 kr	509 300	229 000	25,8	-1 000	-2 000
1 000 000–2 000 000 kr	548 500	406 600	31,4	-1 000	-2 000
2 000 000–3 000 000 kr	59 700	889 400	37,5	-1 000	-2 000
3 000 000 kr og over	33 600	2 556 000	41,6	-1 000	-2 000
I alt	4 590 200	165 200	25,0	-800	-1 600

¹ Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

² Avrundet til nærmeste 200-kroner

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 Anslåtte fordelingsvirkninger av ulike økninger i personfradraget. Sammenlignet med vedtatte 2025-regler. Personer 17 år og eldre med endring i skatt. Negative tall er skattelettelser

				Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner ²	
Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennom-snit- tlig skatt i ref- eranse-alterna- tivet. Kroner	Gjennom-snit- tlig skatt i ref- eranse-alterna- tivet. Prosent	Øke person- fradraget med 4 545 kroner	Øke person- fradraget med 9 091 kroner
0 – 200 000 kr	6 300	24 068	14,3	-800	-1 600
200 000–250 000 kr	45 100	22 400	9,8	-1 000	-1 800
250 000–300 000 kr	118 800	27 400	9,8	-1 000	-1 800
300 000–350 000 kr	226 300	35 200	10,8	-1 000	-2 000
350 000–400 000 kr	276 800	52 400	13,9	-1 000	-2 000

400 000–450 000 kr	278 200	69 600	16,4	-1 000	-2 000
450 000–500 000 kr	266 800	86 800	18,3	-1 000	-2 000
500 000–550 000 kr	278 000	103 600	19,7	-1 000	-2 000
550 000–600 000 kr	270 100	119 000	20,7	-1 000	-2 000
600 000–700 000 kr	506 400	141 800	21,8	-1 000	-2 000
700 000–800 000 kr	422 000	174 200	23,3	-1 000	-2 000
800 000–1 000 000 kr	506 500	229 600	25,9	-1 000	-2 000
1 000 000–2 000 000 kr	545 500	407 600	31,5	-1 000	-2 000
2 000 000–3 000 000 kr	59 200	893 200	37,6	-1 000	-2 000
3 000 000 kr og over	33 300	2 571 400	41,9	-1 000	-2 000
I alt	3 839 500	196 200	25,8	-1 000	-2 000

¹ Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

² Avrundet til nærmeste 200-kroner

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningen er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2022. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele

befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2025. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 2369

Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 6. juni 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hva er proveny- og fordelingsvirkningene av å øke personfradraget med 13 636 kroner, innføre et arbeidsfradrag uten utfasing på 22 727 kroner og å gjøre begge deler samtidig?

BEGRUNNELSE:

Vi ber om at fordelingsvirkningene vises for hhv. alle personer over 17 år og personer over 17 år som berøres av arbeidsfradraget.

Svar:

Et arbeidsfradrag er et særskilt fradrag som kun gis i arbeidsinntekt, og som dermed gjør det mer lønnsomt å arbeide – også sammenlignet med å motta trygd. I svaret er

det lagt til grunn at fradraget gis ved fastsetting av alminnelig inntekt.

Basert på dagens kunnskapsgrunnlag, er det betydelig usikkerhet om hvilke effekter et arbeidsfradrag vil ha på det samlede arbeidstilbudet. Behovet for mer kunnskap er bakgrunnen for at regjeringen vurderer en mulig begrenset forsøksordning med et arbeidsfradrag for et tilfeldig utvalg unge. Utformingen av forsøket er avgjørende for at det skal gi oss mer kunnskap om effektene. Dersom man innfører et arbeidsfradrag for alle, uten et forutgående forsøk, vil det trolig heller ikke i ettertid være mulig å vite hvilke effekter fradraget har.

Beregningene under inkluderer kun de direkte, mekaniske virkningene på skatteinntektene. De tar ikke hensyn til at endringer i skattereglene kan påvirke skattyternes atferd, som igjen kan ha betydning for offentlige finanser. Økonomisk teori tilsier at et arbeidsfradrag

vil ha ulike, og til dels motstridende, effekter på samlet arbeidstilbud. Et arbeidsfradrag styrker insentivene til å delta i arbeidsmarkedet sammenlignet med å stå helt utenfor, og forventes derfor å ha en positiv effekt på sysselsettingen. Størrelsen på responsen er imidlertid svært usikker. For personer som allerede er i arbeid, vil fradraget øke den disponible inntekten etter skatt. Denne «inntektseffekten» trekker isolert sett i retning av redusert arbeidstilbud, ettersom det kan forventes at disse personene vil ta ut noe av inntektsøkningen i mer fritid. Avhengig av utforming, kan et arbeidsfradrag også påvirke lønnsomheten av å jobbe en time ekstra («substitusjonseffekt»), ved at det endrer skatten på den siste kronen man tjener. Typisk vil et arbeidsfradrag redusere marginalskatten og dermed

styrke insentivene til å jobbe litt ekstra for personer med lave inntekter (der fradraget fases inn).

Tabell 1 viser anslåtte provenyvirkninger av å øke personfradraget og å innføre et arbeidsfradrag, i tråd med spørsmålet. Tabellene 2-4 viser anslåtte fordelingsvirkninger.

Beregningen er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2022. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2025. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet.

Tabell 1 Anslåtte provenyvirkninger av å øke personfradraget og innføre et arbeidsfradrag. Negative tall betyr lettelser. Sammenlignet med 2025-regler

	Påløpt proveny
Øke personfradraget med 13 636 kroner	-11,4 mrd. kroner
Innføre et arbeidsfradrag på 22 727 kroner	-14,1 mrd. kroner
Øke personfradraget med 13 636 kroner og innføre et arbeidsfradrag på 22 727 kroner	-25,3 mrd. kroner

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 Anslåtte fordelingsvirkninger av å øke personfradraget med 13 636 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. 1 Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjennom-snittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjennom-snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a.	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	0	6 200	2,9	-2 200
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-800	45 100	34,1	-2 400
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-1 600	118 800	59,1	-2 800
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-2 600	226 300	90,5	-3 000
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-2 800	276 800	96,1	-3 000
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-3 000	278 200	97,4	-3 000
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-3 000	266 800	98,2	-3 000
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-3 000	278 000	98,4	-3 000
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-3 000	270 100	98,8	-3 000
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-3 000	506 400	99,2	-3 000
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-3 000	422 000	99,4	-3 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-3 000	506 500	99,5	-3 000
1–2 mill. kr	548 500	406 600	-3 000	545 500	99,5	-3 000
2–3 mill. kr	59 700	889 400	-3 000	59 200	99,2	-3 000
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-3 000	33 300	99,1	-3 000
I alt	4 590 200	165 200	-2 400	3 839 500	83,6	-3 000

¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 3 Anslåtte fordelingsvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag på 22 727 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. 1 Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjennom-snittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjennom-snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a. ³	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	0	4 800	2,3	-3 000
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-1 000	39 900	30,2	-3 400
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-1 400	63 900	31,8	-4 400
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-1 600	83 800	33,5	-4 400
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-1 600	103 100	35,8	-4 600
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-2 000	128 800	45,1	-4 600
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-2 600	150 800	55,5	-4 800
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-3 200	187 200	66,3	-4 800
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-3 800	210 100	76,9	-4 800
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-4 200	441 000	86,4	-5 000
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-4 600	390 100	91,9	-5 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-4 600	477 700	93,8	-5 000
1–2 mill. kr	548 500	406 600	-4 800	527 100	96,1	-5 000
2–3 mill. kr	59 700	889 400	-4 800	57 300	96,0	-5 000
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-4 600	31 200	92,9	-5 000
I alt	4 590 200	165 200	-3 000	2 897 000	63,1	-4 800

¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 4 Anslåtte fordelingsvirkninger av å øke personfradraget med 13 636 kroner og innføre et arbeidsfradrag på 22 727 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. 1 Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjennom-snittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjennom-snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a. ³	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	-200	6 200	2,9	-3 600
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-1 400	45 100	34,1	-4 200
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-3 000	118 800	59,1	-5 000
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-4 200	226 300	90,5	-4 600
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-4 400	276 800	96,1	-4 600

400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-5 000	278 200	97,4	-5 200
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-5 600	266 800	98,2	-5 600
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-6 200	278 000	98,4	-6 200
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-6 800	270 100	98,8	-6 800
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-7 200	506 400	99,2	-7 200
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-7 600	422 000	99,4	-7 600
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-7 600	506 500	99,5	-7 600
1 –2 mill. kr	548 500	406 600	-7 800	545 500	99,5	-7 800
2 –3 mill. kr	59 700	889 400	-7 800	59 200	99,2	-7 800
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-7 600	33 300	99,1	-7 600
I alt	4 590 200	165 200	-5 600	3 839 500	83,6	-6 600

¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

SPØRSMÅL NR. 2370

Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 6. juni 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over hvor mange igangsettelsestillatelser til bygging i strandsonen som er gitt per år, per fylke, siden 2013, og hvor stor andel av strandsonen som er påvirket av bygninger, jernbane, vei eller dyrket mark, og hvor stor andel strandsone som er tilgjengelig for allmennheten, og utviklingen i dette per år siden 2013?

ninger, dyrket mark, vei og jernbane. Exel-arket viser også beregnet potensiell strandsone.

Vedlegg:

<https://www.stortinget.no/dok15-202425-2370-vedlegg>

Svar:

Statistisk sentralbyrå utgir hvert år statistikk om strandsonen. Under følger en fylkesvis oversikt over antall igangsettingstillatelser i strandsonen for årene 2018-2023. Tallene for 2023 er foreløpige pga. etterslep i matrikkelen. For å finne tall med lengre tidsserier vises det til historiske tidsserier i Statistikkbanken.

Videre viser jeg til vedlagt Excel-ark med fylkesvis oversikt over strandsoneareal som er påvirket av byg-

Antall igangsettelsestillatelser til bygging i strandsonen per år. Landet og fylke

	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ¹
Helt landet	3 528	3 458	3 939	3 731	3 192	2 162
Østfold	73	119	121	70	66	41
Akershus	63	91	93	89	86	50
Oslo	6	23	29	16	13	4
Innlandet ²						
Buskerud	17	16	35	7	24	11
Vestfold	124	127	152	130	99	78
Telemark	90	85	98	92	90	58
Agder	405	430	440	449	406	274
Rogaland	384	336	411	401	402	281
Vestland	799	813	854	882	697	554
Møre og Romsdal	386	387	407	442	382	262
Trøndelag - Tröndelaga	392	394	433	473	317	241
Nordland - Nordlännda	457	394	602	426	359	175
Troms - Romssa - Tromsaa	242	181	308	280	210	98
Finmark - Finnmárku - Finmarkku	90	62	56	52	41	35

SPØRSMÅL NR. 2371

Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 13. juni 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over alle vindkraftprosjekter NVE har fått melding eller søknad om, eller som Statnett har fått forespørsel om tilknytning for, hvem som er initiativtakere og eiere, hvilke kommuner de ligger i, og hvor store planområder de har?

Svar:

Jeg har innhentet opplysninger fra NVE i forbindelse med spørsmålet. En oversikt over prosjekter i NVE mottatt etter at regelverket for konsesjonsbehandling ble endret 1. juli 2023, følger vedlagt.

Når det gjelder planområdets størrelse så er disse forholdsmessig ganske like fra prosjekt til prosjekt. Størstedelen av planområdene vil imidlertid ikke bli direkte berørt av fysiske inngrep. I Meld. St. 28 (2019-2020)

er det lagt til grunn rundt 95-97 prosent av planområder til vindkraft ikke berøres direkte av inngrep. Dette tilsier en samlet arealbruk på for de prosjektene som er beskrevet i vedlegget, på i størrelsesorden 30 til 50 km² basert på samlede planområder på rundt 1 055 km². Jeg understreker også at på listen nedenfor er det prosjekter som er gjensidig utelukkende da de helt eller delvis er meldt på det samme arealet, samt at det ikke vil være nettkapasitet til alle prosjektene. Erfaringsmessig vil heller ikke alle meldte prosjekter komme til konsesjonsbehandling og ikke alle omsøkte prosjekter vil få konsesjon.

Når det gjelder vindkraftsaker som Statnett har fått forespørsel om tilknytning til, er det vedlagt en liste over prosjekter med reservasjon og prosjekter i kapasitetskø hos Statnett. Det er ikke alle saker NVE har til behandling som er registrert hos Statnett. På samme måte er heller ikke alle saker som er registrert hos Statnett til behandling i NVE.

VEDLEGG 1 Saker i NVE Prosjekt	Kommune/Områdeplan	Tiltakshaver	Ytelse MW	Søknad/melding i NVE
Aremark sør vindkraftverk	Aremark	EIDSIVA HAFSLUND VIND DA	250	Melding
Aremark vindkraftverk	Aremark	VINDR AS	220	Melding
Aremark øst vindkraftverk	Aremark	ZEPHYR AS	93	Melding
Bjørnviktuva vindkraftverk	Gamvik, Lebesby	FORTUM NORDKRAFT VIND DA	500	Melding
Davvi Vindpark	Nord	Njordr	800	Søknad
Energipark Valsneset	Ørland	POWER TO X AS	30	Melding
Hamnefjell 3 vindkraftverk	Båtsfjord	FINNMARK KRAFT AS	101	Melding
Kitemill høydevindkraftverk	Farsund	KITEMILL AS	1,2	Søknad
Kjøllefjord vindkraftverk -fornyelse	Lebesby	STATKRAFT ENERGI AS	170	Melding
Laksefjorden vindkraftverk	Lebesby	FRED. OLSEN RENEWABLES AS	450	Melding
Mellomstrand vindkraftverk	Time	STATKRAFT VIND UT- VIKLING DA	30	Melding
Moifjellet vindkraftverk	Bjerkreim	STATKRAFT VIND UT- VIKLING DA	260	Søknad
Moldalsknuten vindkraftverk	Sokndal	MOLDALSKNUTEN VIND- KRAFT AS	40	Søknad
Nordkyn vindkraftverk	Gamvik, Lebesby	STATKRAFT ENERGI AS	600	Melding
Nye Hitra 1 vindkraftverk -fornyelse	Hitra	STATKRAFT ENERGI AS	85	Melding
Oksefjorden vindkraftverk	Gamvik, Lebesby	H2CARRIER AS	600	Melding
Omre vindkraftverk	Grimstad	NORSK VIND AS	60	Melding

Reinelva vindkraftverk	Nordkapp	FORTUM NORDKRAFT VIND DA	200	Melding
Rubbedalshøgda vindkraftverk	Berlevåg, Båtsfjord	H2CARRIER AS	600	Melding
Skarvberget vindkraftverk	Porsanger	FORTUM NORDKRAFT VIND DA	200	Melding
Skjøtningberg vindkraftverk	Lebesby	ANEO AS	420	Melding
Sløvåg, Gulen - GE demonstrasjonsturbine	Gulen	GEORGINE WIND AS	18	Søknad
Smøla vindkraftverk -fornyelse	Smøla	STATKRAFT ENERGI AS	150	Melding
Svartnakken vindkraftverk	Lebesby	SVARTNAKKEN AS	640	Melding
Ytre Vikna 2.0 vindkraftverk	Nærøysund	NTE ENERGI AS	150	Melding

Vedlegg 2 Oversikt over reservasjoner og kapasitetskø i Statnett

Reservasjoner

Stasjon for tilknytning i transmisjonsnettet	Statnetts kunde	Sluttkunde	Næringstype	Reservert kapasitet (MW)
Bjerkreim	Lnett AS	Statkraft	Vind	260
Namsos	Tensio TN AS	Nte Energi As	Vind	150
Midtfjellet	Midtfjellet Vindkraft AS	Midtfjellet Vindkraft AS	Vind	150
Varangerbotn	Barents Nett As	Raggovidda 3	Vind	103,4
Skaidi	Lucerna AS	GoliatVind AS	Vind	75
Håvik	Fagne AS	METCentre	Vind	72,7
Varangerbotn	Barents Nett As	Hamnefjellet 2	Vind	68
Nea	Tensio TS AS	Stokkfjellet Vindkraft	Vind	54
Lindås	BKK AS	General Electric	Vind	18
				951,1

Kapasitetskø

Stasjon for tilknytning i transmisjonsnettet	Statnetts kunde	Sluttkunde	Næringstype	Kapasitet i kø (MW)
Vang	Elvia As	Graupel Vind DA	Vind	65
Vang	Elvia As	Haze Vind DA	Vind	65
Ålfoten	Linja AS	Zephyr	Vind	200
Halden	Elvia As	Zephyr AS	Vind	93,6
Vang	Elvia As	Eidsiva Hafslund Vind C	Vind	43,2
Skyberg (planlagt)	Elvia As	Zephyr AS	Vind	295,2
Halden	Elvia As	Aremark sør DA	Vind	210
				972,0

SPØRSMÅL NR. 2372**Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 5. juni 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

I Nordland er det registrert 19 jervekull. Det er nesten dobbelt så mye som et altfor høyt bestandsmål på 10 kull i fylket. Dette er uholdbart for beitenæringene. Hva gjør ministeren her for å snarest følge opp tiltakspakken for reindrifts mål om å redusere bestandsmålene for gaupe og jerv i de tre nordligste forvaltningsregionene for rovvilt, og hva gjør ministeren for å følge opp Stortingsvedtaket om å sikre at det gjøres målrettede ekstraordinære uttak av jerv nå i regioner hvor bestanden er over bestandsmålet?

BEGRUNNELSE:

Narvik (4), Hamarøy, Saltdal og Rana (alle 3) har flest registrerte jervekull, Fauske og Sørfold har 2 kull hver, mens Beiarn og Grane har registrert 1. kull hver.

Stortinget har nylig vedtatt at regjeringen skal fortsette det pågående arbeidet med å sikre at det gjøres målrettede ekstraordinære uttak av jerv i regioner hvor bestanden er over bestandsmålet, for å unngå store skadesituasjoner og tap av beitedyr i tråd med Stortingets tidligere vedtak.

Det må nå gjøres ekstraordinære og målrettede uttak av jerv nå i starten av beitesesongen i disse nevnte kommunene, slik at en kan forhindre nye skader og tap av beitedyr i løpet av sommeren. Det er det et veldig stort behov for.

I tiltakspakken for reindrift er dette blant kom-penserende tiltak:

- KLD og LMD vil gi Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet i oppdrag å sammenstille kunnskap og gjennomføre utredninger i særlig utsatte områder for å finne og sette i verk tiltak for å redusere rovvilttap i samarbeid med reindriftsnæringen
- KLD vil gi Miljødirektoratet i oppdrag å utrede reduksjon av bestandsmålene for gaupe og jerv med mål om å redusere belastningen for reindriften i de tre nordligste forvaltningsregionene for rovvilt (region 6,7 og 8). Ved eventuell endring i bestandsmålene skal Miljødirektoratet og øvrige rovviltmyndigheter raskt innrette forvaltningen slik at bestandene forvaltes i tråd med nye bestandsmål.
- KLD og LMD vil gi Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet i oppdrag å raskt, innen kalvingsperioden starter i 2024, vurdere og foreslå tiltak som reduserer rovvilttrykket i reinbeiteområdene. Herunder skal det vurderes:

- o muligheter for raskere behandling av søknader om
- o skadefellingstillatelser
- o endring av tidsfrister i akutte skadesituasjoner
- o tilgang til virkemidler for kommunale skadefellingslag/innføring av skadefellingsforskrift
- o ytterligere delegering av myndighet for betinget skadefelling til statsforvalteren i kalvingsperioden for tamrein, og eventuelt at rovvilt-nemndene fastsetter egne kvoter for betinget skadefelling i denne perioden.

Listen er ikke uttømmende, og direktoratene står fritt til eventuelt å foreslå tiltak utover dette.

Svar:

Jeg er opptatt av at vi skal ligge så nær bestandsmålene som mulig, og at det settes inn målrettede ekstraordinære uttak der det er nødvendig. Jeg er godt kjent med jervesituasjonen i Nordland og øvrige rovviltregioner. Bestandsmålet på landsbasis er 39 årlige ynglinger (ungekull), hvorav 10 i Nordland. De foreløpige tallene for 2025 viser per 2. juni at det er registrert 43 ungekull totalt i Norge, og 19 av disse i Nordland. Samtidig er det gjennomført 11 hiuttak, hvorav fire i Nordland. Ved inngangen til beitesesongen for sau er det følgelig så langt registrert 32 gjenværende ungekull nasjonalt og 15 av disse i Nordland.

Målsettingen i rovviltforlikene er at lisensfelling gjennomført av vanlige jegere skal være hovedvirkemiddelet i bestandsreguleringen av jerv. Siste lisensfellingsperiode resulterte i langt flere felte jerver enn tidligere år, noe som både vil ha effekter på bestanden og redusere behovet for ekstraordinære uttak i statlig regi. Fremdeles er det imidlertid behov også for ekstraordinære uttak i statlig regi i flere områder, og Miljødirektoratet gjør fortløpende vurderinger av dette, blant annet på bakgrunn av bestandsregistreringene som skjer parallelt gjennom vinteren og våren. De første vedtakene om ekstraordinære uttak av enkeltdyr i skadeutsatte områder ble fattet allerede høsten 2024, og er fulgt opp gjennom vinteren og våren med ytterligere vedtak om både uttak av enkeltdyr og hiuttak. Totalt har Statens naturoppsyn effektivt uttak av 11 enkeltdyr og 11 hiuttak, etter vedtak fra Miljødirektoratet. Av disse er ett enkeltdyr (tispe) og fire hiuttak gjennomført i Nordland. Miljødirektoratet fattet for øvrig ytterligere ett vedtak om hiuttak i Nordland, som ikke lot seg effektivere. Dette viser etter mitt syn at vi tar situasjonen med jerv i Nordland på alvor, og at ekstraordinære ut-

tak brukes i stor grad. Målet er for jerv i Nordland er at vi skal ligge så nær bestandsmålet som mulig.

Når det gjelder bestandsmålene for gaupe og jerv i de tre nordligste forvaltningsregionene så er dette til faglig vurdering i Miljødirektoratet. Det er viktig for meg at det

foreligger faglige vurderinger og et godt beslutningsgrunnlag før det tas nærmere stilling til saken. Dersom regjeringen kommer til at bestandsmålene for disse to artene bør endres vil forslaget bli lagt frem for Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2373

Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 6. juni 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Kan statsråden fremskaffe en tabell som viser hvordan antall stortingsmandater ville fordelt seg mellom de 19 valgdistriktene, dersom valgloven kun hadde lagt til grunn at stortingsmandatene skulle fordeles mellom valgdistriktene på grunnlag av antall statsborgere med stemmerett for disse fire stortingsvalgene: henholdsvis i 1997, 2001, 2005 og 2025?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller viser til valgloven § 11-3 Antallet stortingsmandater fra hvert valgdistrikt:

«(2) Stortingsmandatene skal fordeles mellom valgdistriktene på grunnlag av valgdistriktenes innbyggertall og areal ved det nest siste årsskiftet før stortingsvalget. Det skal beregnes et fordelingstall ved at antallet innbyggere adderes med antallet kvadratkilometer i valgdistriktet. I beregningen gir hver innbygger 1 poeng og hver kvadratkilometer 1,8 poeng.»

Spørsmålsstiller ønsker svar på hvordan Stortingets 169 mandater ville blitt fordelt mellom de 19 valgdistriktene, dersom fordelingen ene og alene var basert på antall personer med stemmerett i Stortingsvalg i de ulike valgdistriktene. Det vil si antall statsborgere som fyller 18 år eller mer i løpet av valgåret, uten å ta hensyn til valgdistriktets areal, for disse fire stortingsvalgene: henholdsvis i 1997, 2001, 2005 og 2025. Det ønskes videre at tabellen sammenstilles med fordelingen av stortingsmandater for stortingsvalget 2025, etter gjeldende valglov.

Spørsmålsstiller antar at Valgdirektoratet enkelt kan sammenstille en slik tabell, da det relevante tallgrunnlaget er tilgjengelig hos Statistisk sentralbyrå (SSB). Samtidig har spørsmålsstiller forståelse for det dersom statsråden har behov for noe mer tid enn normalt for å svare ut spørsmålet, da svaret mest sannsynlig må innhentes fra en underliggende etat.

Svar:

Før hvert stortingsvalg skal departementet beregne mandatfordelingen og kunngjøre denne. Dette ble gjort for stortingsvalget i 2025 våren 2024, og kunngjøringen inkludert grunnlagsdata er tilgjengelig på regjeringen.no ([Fordeling av mandatene for stortingsvalget i 2025 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/forordning/2024/05/forordning-om-mandatfordeling-for-stortingsvalget-i-2025))

Det er ikke praksis for at departementet gjør andre beregninger av mandatfordeling, enn det som følger av valgloven § 11-3 sjette ledd. For departementet er dette et ressurskrevende arbeid, og det er heller ikke ønskelig at det skal gis ut andre mandatfordelinger fra departementet enn det som skal gjelde ved valg.

Det finnes flere miljøer som kan gjøre slike beregninger, som analysebyråer og valgforskere.

Grunnlagsdata om antall stemmeberettigede kan hentes fra Valgresultat.no fra og med valget i 2017. Valgdirektoratet har ikke data over antall stemmeberettigede per valgdistrikt i 1997, 2001 og 2005. Det vil trolig være mulig å få ut disse tallene fra SSB.

Valglovutvalget har i sin utredning NOU 2020: 6 Frie og hemmelige valg – ny valglov gjort enkelte beregninger om hvordan ulike regler for mandatfordeling vil slå ut basert på tall for 2019, se tabell 5.2 og tabell 5.5.

SPØRSMÅL NR. 2374**Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Tina Bru****Besvart 6. juni 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Norske datasentre, som en kritisk del av vår digitale infrastruktur, er avhengige av nødstrømanlegg for å sikre stabil drift. Uklarhet i regelverket knyttet til forurensningsforskriften og treg saksbehandling skaper stor usikkerhet, samtidig som uavklart ansvarsdeling mellom Miljødirektoratet og Statsforvalterne har skapt store forsinkelser.

Hva vil statsråden gjøre for å tydeliggjøre regelverket og sikre rask, tydelig og forutsigbar behandling av nødstrømanlegg for datasentre og når kan industrien forvente en avklaring?

BEGRUNNELSE:

Norske datasenterselskaper står overfor utfordringer knyttet til rammebetingelsene for nødstrømanlegg. Regelendringer i 2021 og treg saksbehandling har skapt stor usikkerhet om hvilke regler som gjelder, hvordan de skal forstås, og hvem som har myndighet.

For å være konkurransedyktige og sikre stabil drift, er datasentre avhengige av nødstrøm som beskyttelse mot eventuelle strømbrudd. Selv om strømbrudd er svært sjeldne i Norge og anleggene i hovedsak står i beredskap, har et komplisert regelverk, manglende svar fra myndighetene og lang saksbehandlingstid ført til betydelig usikkerhet rundt rammebetingelsene for slike anlegg. En konkret utfordring er for eksempel manglende avklaring

rundt hvorvidt et nødstrømsaggregat er meldepliktig eller søknadspliktig.

Miljødirektoratet og Statsforvalterne har i lengre tid diskutert ansvarsfordelingen, noe som har bidratt til ytterligere forsinkelser. Nødstrømanlegg er avgjørende for å sikre kontinuerlig drift og oppetid for datasentre, som utgjør en kritisk del av Norges digitale infrastruktur.

Det er derfor viktig at regelverket tilpasses datasenterindustriens spesifikke behov, slik at saksbehandlingen kan effektiviseres.

Svar:

Klima- og miljødepartementet endret 25. mars rundskriv T-3/12 om statsforvalterens myndighet etter forurensningsloven, oreigningslova og produktkontrollloven. Endringen betyr at Statsforvalteren er myndighet for datalagringssentre – og ansvarsdelingen ble i den forbindelse klargjort. Statsforvalter er også myndighet for nødstrømanlegg for datalagringssentre. Nødstrømsaggregater kan bestå av ulike typer mindre forbrenningsenheter som kan variere i størrelse, effekt, brensel og utslipp. Testing, vedlikehold og bruk av disse fører til utslipp til luft som omfattes av bestemmelsene i forurensningsforskriften. Miljødirektoratet veileder Statsforvalteren på saksområdet.

SPØRSMÅL NR. 2375**Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 10. juni 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Hvor mye av de 249 millionene til Forsvarets spesialstyrker kan gå til økt satsning, øving og til å framskynde etableringen av maritim innsatsskvadron – og hvor mye går til å dekke eksisterende forpliktelser og budne utgifter?

BEGRUNNELSE:

Den 9. mai svarte statsråden på skriftlig spørsmål fra undertegnede om forsinkelsen knyttet til opprettelse av maritim innsatsskvadron (SOTG) på Ramsund. Statsråden hevdet da at det «ikke [er] behov for ytterligere grep i Revidert nasjonalbudsjett for 2025 for å sørge for at skvadronen etableres som vedtatt.»

Dette framstår vanskelig å forene med bildet statsråden selv tegner i sitt svarbrev til Kontroll- og konstitusjonskomiteen, hvor det heter at «FS har i 2025 en anstrengt driftssituasjon» og at «den økonomiske driftssituasjonen kan påvirke etableringen av avdelingen».

Ikke bare er opprettelsen av SOTG forsinket – hele Forsvarets spesialstyrker (FS) befinner seg nå i det som VG 29. mai 2025 omtaler som en «akutt økonomisk krise». Sjef FS advarer i samme artikkel om at «all aktivitet i Ramsund opphører fra og med juni 2025 hvis ikke situasjonen utbedres».

Samtidig kommer det fram i regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett at omtrent 249 millioner kroner skal omfordeles fra andre formål til FS. Men i statsrådens nevnte svarbrev heter det at disse midlene ikke i sin helhet er øremerket til SOTG, og at de skal prioriteres slik at ambisjonen for etablering innen utgangen av 2026 oppfylles.

I den forbindelse er det relevant å få vite hvor stor andel av de omtrent 249 millioner kronene som vil måtte gå til å dekke lovpålagte forpliktelser, bundne utgifter og/eller finansiering av allerede gjennomført aktiviteter, og hvor stor andel vil være disponibelt for etablering av SOTG samt økt satsning og økt øving hos FS generelt.

Svar:

Jeg viser til regjeringens forslag til tilleggsbevilgninger og omprioriteringer for statsbudsjettet 2025 i Prop.146 S

(2024–2025). Jeg vil understreke at dette er regjeringens forslag, som ikke er behandlet av Stortinget. Av forslaget fremgår det at forsvarssjefen foreslår å tilføre driftsenheten «Forsvarets spesialstyrker» om lag 249,5 mill. kroner, gitt regjeringens forslag til justert budsjetttramme i Revidert Nasjonalbudsjett 2025.

Samlet sett foreslås Kapittel 1720 Forsvaret, post 01 driftsutgifter, styrket med i overkant av 3,3 mrd. kroner. Den interne fordelingen av forslag til budsjettendring mellom driftsenhetene i Prop. 146 S (2024–2025) er basert på forsvarssjefens vurderinger og planlagte tildelinger.

Regjeringen har i Prop. 146 S (2024–2025) ikke lagt føringer for anvendelsen av den foreslåtte budsjettøkningen til Forsvarets spesialstyrker. Det ligger innenfor Forsvarets ansvar å gjøre løpende prioriteringer av disse midlene for å oppnå effektiv ressursbruk og størst mulig operativ evne.

Under den åpne høringen i Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité om ny maritim innsatsskvadron i Ramsund onsdag 4. juni opplyste forsvarssjefen at en eventuell budsjettførsel til Forsvarets spesialstyrker på i underkant av 250 mill. kroner per nå planlegges fordelt internt på følgende hovedformål:

- 120 millioner kroner til internasjonal aktivitet
- 80 millioner kroner til drift, herunder til oppbygging av ny maritim innsatsskvadron
- 50 millioner kroner til aktivitet knyttet til militær støtte til Ukraina

SPØRSMÅL NR. 2376

Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Toralf Heimdal

Besvart 13. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Totalberedskapskommisjonen peker på sektororganiseringen i Norge som en utfordring for en helhetlig beredskap med klare roller, ansvar og myndighet til de ulike sektorene. Nå har kommunene fått en sterkere rolle med krav om beredskapsråd og koordinator. Forsvarsanalysen 2025 understrekte behovet for totalberedskapsøvelser, spesielt i nord.

Hvordan tenker regjeringen at kommunene, der flertallet hadde betydelig merforbruk i 2024, skal klare å forberede og øve sammen med andre sektorer, når det ikke er finansiert med en eneste krone?

BEGRUNNELSE:

På Army Summit 24 uttalte Norges ambassadør til NATO, Anita Nergård at sivilsamfunnet må involveres i øvelsesplanlegging og delta i øvelsene med de rollene de til daglig har på den neste store NATO-øvelsen. I tillegg uttaler Forsvarsanalysen 2025 at vi må øve på evakuering av store befolkningsgrupper. Vi vet at en stor del av Forsvarets driftsbudsjett er bundet opp mot de store kostnadene ved øvelser. Det er ingen grunn til å tro at dette ikke er tilfellet hvis kommunene skal involveres i øvelsene, og må handtere sammensatte trusler som bortfall av elektrisitet, digital kommunikasjon og logistikk. Vanligvis når kom-

munene får nye lovpålagte oppgaver er disse delfinansiert fra Staten. Det spesielle med alle de nye kravene knyttet til beredskap er at de ikke er finansiert i det hele.

Svar:

Regjeringen har i Totalberedskapsmeldingen som Stortinget nylig har vedtatt, flere tiltak for å styrke samordning og klargjøre roller, ansvar og myndighet i arbeidet med sikkerhet og beredskap. Et av tiltakene som representanten viser til, er å innføre et krav om at kommunene skal ha et eget beredskapsråd eller være tilknyttet et. I et beredskapsråd møtes lokale aktører fra både politisk og administrativ ledelse i kommunen, representanter fra frivillig sektor, næringsliv og offentlige aktører som politi, Sivilforsvaret og Forsvaret. Rådet skal bidra til at viktige beredskapsaktører kan utveksle informasjon, drøfte og planlegge beredskapsarbeidet lokalt og også planlegge øvelser sammen.

Jeg vil understreke at det gjøres mye godt beredskapsarbeid i kommunene, og det er stort engasjement for beredskap. Jeg har fått opplyst at det nå er 80 prosent av

kommunene som har beredskapsråd eller er tilknyttet et slikt råd. Dette er en økning fra ca. 75 % som var situasjonen da omtalen i Totalberedskapsmeldingen ble skrevet.

Jeg er enig med representanten i at øvelser er et viktig forebyggende beredskapstiltak. Det bidrar til at ressurser som er sentrale i en hendelse eller krise, har øvd på å finne hverandre og samhandle effektivt når hendelsen eller krisen inntreffer DSB og Forsvaret planlegger sammen Totalforsvarsåret 2026. Planlegging av øvelser er en viktig del av det forberedende arbeidet. Det gjennomføres allerede flere øvelser der militære styrker og sivile sektorer øver sammen, blant annet Nordic Respons som ble utviklet i 2024 i Nord-Norge, Sverige og Finland.

Avslutningsvis vil jeg også nevne at regjeringen fra og med inneværende budsjettår har styrket statsforvalterne på sikkerhets- og beredskapsområdet. Statsforvalteren er en svært viktig aktør for det regionale og lokale sikkerhets- og beredskapsarbeidet. De har et viktig ansvar i å gi råd og veiledning til kommunene, herunder å legge til rette for øvelser.

SPØRSMÅL NR. 2377

Innlevert 31. mai 2025 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 10. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Det er allerede nå kaos på riksferjesambandet til Værøy, lenge før høysesongen er i gang. Hovedårsaken er at infrastruktur og kapasitet ikke er tilpasset innføring av gratis ferge og at svært mange bruker Værøy som transithavn for å reise gratis mellom Bodø og Lofoten.

Hva vil statsråden gjøre for å avverge nok en sommer med kaos for fastboende?

BEGRUNNELSE:

Høyre foreslo etter kaoset i ferjetrafikken i fjor sommer i Nordland en evaluering av erfaringene med gratis ferge og pekte på at infrastruktur og kapasitet ikke er økt av regjeringen for å tilpasse seg dette gratisgodet. I en utredning burde det også ses på løsninger med differensierte priser mellom fastboende og turister for å avhjelpe problemene som er oppstått. Regjeringen ser ikke ut til å ha fulgt opp Høyres forslag og allerede nå i mai er det kaotiske tilstander på riksferjesambandet til og fra Værøy.

Jeg får som folkevalgt meldinger om fiskere som ikke kommer seg med ferga for å få tak i garn og annet utstyr for det tidskritiske blåkeitefisket. Det kan også være snakk om planlagt syketransport og andre viktige ærend for fastboende som det er vanskelig å få plass på ferga til.

Videre skaper dagens bookingsystem betydelige utfordringer. Ferga til Værøy brukes i økende grad som mellomstasjon i ruter der reisende forsøker å omgå betalingssystemet ved å dele opp reisen. Erfaringen er at Værøy i økende grad benyttes som transithavn i fergetrafikken mellom Bodø og Moskenes. Dette bekreftes av mannskapet om bord, som observerer hvordan reisende bevisst splitter opp reisen i to etapper – med hensikt å oppnå gratis transport for bil eller bobil. Bodø – Moskenes koster for bobil 1807 kroner. Reiser du Bodø – Værøy koster det 0 kroner, Værøy – Moskenes koster også 0 kroner, altså en besparelse på 1807 kroner om du velger å reise via Værøy.

Dette fører til dårlig kapasitetsutnyttelse og feilplanlegging. 27. mai ble det for eksempel reservert 145 lengdemeter kjøretøy fra Bodø til Værøy – men kun seks

bobiler (ca. 45 lm)– av de som hadde reservert møtte faktisk opp. Likevel ble ventende kjøretøy uten booking avvist, fordi det var holdt av plass til forhåndsbookede biler som skulle på ved neste anløp.

Gratis ferge skulle være et gode men har utviklet seg til å skape usikkerhet og kaos for lokalbefolkningen. Dagens ordning bidrar til at fastboende og næringsdrivende mister forutsigbarhet i hverdagen. I en sårbar øykom-mune som Værøy, der ferga er livsnerven til fastlandet, er det en uholdbar situasjon skapt av Støre-regjeringen.

Svar:

Regjeringens ferjesatsing har gitt reduserte reisekostnader for både privatpersoner og næringstransport i store deler av landet. Regjeringen har lagt til rette for gratis ferje på samband med under 100 000 passasjer årlig, samt til øyer og andre samfunn uten veiforbindelse til fastlandet. I tillegg har regjeringen lagt til rette for reduserte takster på øvrige samband.

En naturlig konsekvens av rimeligere ferjereiser er at trafikken øker – særlig i sommersesongen. Erfaringer fra de foregående sesongene for samband med økt sommertrafikk og kødannelse tilsier behov for god informasjon og økning av kapasiteten der det er mulig. For riksveisamband har Statens vegvesen og ferjeoperatøren ansvaret for

å vurdere tiltak for å håndtere de trafikale forholdene på det enkelte ferjesamband.

Ferjesambandene er, i likhet med veinettet, åpne for alle – uavhengig av hva som er formålet med reisen. Dette er et viktig prinsipp. Sambandet rv. 80 Bodø–Værøy–Røst–Moskenes har mulighet for forhåndsreservasjon. Ordningen bidrar til bedre forutsigbarhet for både fastboende og næringsliv. Sambandet har fire anløpssteder, lange seilingsdistanser og stor variasjon i antall reisende gjennom året. For å møte dette økes antall ferjer fra to til fire i sommermånedene. I år ble en tredje ferje satt inn 30. mai, mens den fjerde ferjen er planlagt satt inn fra 20. juni. Det vil bedre kapasiteten på sambandet.

Det er ikke intensjonen med reservasjonsordningen at muligheten for forhåndsreservasjon skal gi reisende som ankommer øyene Røst eller Værøy fortrinnsrett på neste avgang. Den reisende skal fortsatt kunne bli med neste avgang, men må da stille seg bakerst i ferjekøen. Statens vegvesen har derfor bedt ferjeoperatøren om å håndheve regelen om oppmøte 45 minutter før avgang ved reservasjon. For å redusere utfordringer ved trafikkavviklingen ved ferjekaien på Værøy i sommer planlegger ferjeoperatøren å stille med personell på land. I tillegg er det planlagt å gjennomføre mindre tiltak som påvirker kjøremønsteret ved kaien, noe som kan bidra til å forbedre trafikkflyten på stedet.

SPØRSMÅL NR. 2378

Innlevert 31. mai 2025 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 10. juni 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Statsbygg anbefaler i en nylig utgitt rapport at et testsenter mot akutt forurensing i arktiske farvann, som lenge har vært planlagt å etablere i Fiskebøl i Vesterålen, legges til Horten ved Oslofjorden. Testsenteret har vært en del av Nordområdepolitikken siden den skal sikre god oljevernberedskap under arktiske forhold og i områder som også er svært fiskerike.

Hvilken politisk styring ligger bak dette utredningsoppdraget som kan konkludere med Horten som hverken er arktisk eller har det marine miljø som det skal øves på?

BEGRUNNELSE:

Over halvparten av olje- og gassvirksomheten i Norge kommer de neste tiårene til å foregå i arktiske farvann, både i Barentshavet og utenfor Helgeland. Dette er også blant de mest fiskerike områdene Norge har. Det er avgjørende for oljevernberedskapen at det både øves og innhentes kunnskap om de særlige utfordringer ved å begrense oljeutslipp og annen akutt forurensing i nord.

Av denne grunn har etableringen av et testsenter i Fiskebøl i Vesterålen vært et svar på denne utfordringen. Her er både en god infrastruktur, et kompetent næringsliv innen beslektede temaer, god infrastruktur, og ikke minst klimatiske forhold for å teste ut oljevern og øve på det. Den nordlige dimensjonen av dette har blitt understreket ved at opprettelsen av testsenteret har vært en del av nor-

dområdepolitikken under Solberg-regjeringen som også bevilget midler på vei mot å realisere prosjektet.

Det vitner om manglende politisk styring, og manglende forståelse av hva et slikt senter skal bidra med, når Statsbygg foreslår å ha dette arbeidet lagt til Horten ved Oslofjorden.

Regjeringen bes snarest forklare seg.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) sendte i fjor sommer en bestilling til Statsbygg. Der ble Statsbygg bedt om å utrede hvordan man kan etablere et test- og treningssenter for beredskap mot akutt forurensning i Lofoten eller Vesterålen til en lavere kostnad enn det departementet tidligere var blitt presentert for. Dette har Statsbygg gjort. Bl.a. presenterer de et fullskalakonsept til en kostnad som er 40 pst. lavere enn det tidligere beregninger har

vist. De har også pekt på egnede lokasjoner for senteret innenfor det geografiske området som er pekt på i bestillingen, nemlig Lofoten og Vesterålen. Statsbygg peker på to tomter som kan være spesielt godt egnet.

Videre har Statsbygg, på eget initiativ, valgt å ta med i sin utredning en beregning av kostnadene ved å bygge et mindre senter i Horten. Dette blir billigere enn å bygge i Lofoten eller Vesterålen, men det hadde vi ikke trengt en utredning fra Statsbygg for å vise. Dette er godt kjent fra før. Regjeringen har vært tydelig om at testsenteret skal plasseres i Lofoten/Vesterålen.

Som kjent er det ikke Statsbygg som tar beslutningen om hvor og hvordan dette senteret skal etableres, det er det opp til regjeringen å vurdere og Stortinget å beslutte. Men jeg er glad for at vi med denne utredningen har fått et godt grunnlag for vurderingene i den videre prosessen.

SPØRSMÅL NR. 2379

Innlevert 1. juni 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 4. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Synes statsråden ressursallokeringsmodellen som fordekker ressurser mellom politidistriktene er velfungerende?

BEGRUNNELSE:

Ressursallokeringsmodellen er modellen Politidirektoratet bruker for å fordele midler mellom blant annet politidistriktene. Det er denne modellen som gjør at noen Politidistrikt har svært lav bemanning sammenlignet med andre. De siste trusselvurderingene peker på andre utfordringer enn når denne modellen ble laget. Det er derfor naturlig å spørre om modellen svarer ut enn hensiktsmessig fordeling mellom distriktene.

Svar:

Ressursallokeringsmodellen (RAM) er politiets egen modell for ressursallokering. Formålet med bruken av RAM er bl.a. å skape grunnlag for at fordeling av budsjett til politidistriktene skjer på bakgrunn av et sett med objektive kriterier, fange opp demografi- og kriminalitetsendringer som gir endret ressursbehov samt gi insentiv til mer effektiv ressursbruk. RAM gir ikke føringer om hvor mye det

enkelte politidistriktet skal bruke på de ulike oppgavene distriktet ivaretar.

Modellen forsøker så langt det lar seg gjøre å ta hensyn til distriktenes særskilte behov. Eksempelvis tas det høyde for at politidistrikter med ansvar for grensekontroll har behov for noen flere ressurser enn distrikter uten det samme ansvaret. Det tas videre høyde for at enkelte distrikter har større avstander og/eller vanskelig fremkommelighet, og derfor kan ha behov for noen flere ressurser. Målet er at RAM skal føre til en budsjettfordeling som i større grad sikrer at distriktene har de samme rammeforutsetningene til å løse samfunnsoppdraget.

Som det fremkommer i den korte og spissede områdegjennomgangen av økonomistyringen og budsjett-situasjonen i politiet av mars 2024 er det ulike syn i etaten på hvorvidt modellen bidrar til en hensiktsmessig budsjettfordeling. Modellen ble evaluert av et eksternt miljø i 2022, og det er blitt gjort enkelte justeringer av modellen etter det. En av anbefalingene i områdegjennomgangen var at budsjettprosessen i Politidirektoratet (POD), herunder ressursallokeringsmodellen, skal evalueres. Dette arbeidet er igangsatt.

Jeg har tiltro til at POD i dialog med enhetene ved behov gjør de nødvendige justeringene i modellen som

gir de beste rammeforutsetningene til å løse samfunnsoppdraget.

SPØRSMÅL NR. 2380

Innlevert 1. juni 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 4. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Synes statsråden at politiet har nok ressurser til å løse sine oppgaver og håndtere de økte sikkerhetsutfordringene som fremkommer i sikkerhetsvurderingene siden regjeringen ikke foreslår å øke budsjettene vesentlig?

BEGRUNNELSE:

Politiets sikkerhetstjeneste (PST), Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og Etterretningstjenesten la frem nye sikkerhetsvurderinger omtrent samtidig som statsråden tiltrådte. Disse vurderingene var skjerpet, blant annet når det gjaldt sannsynligheten for sabotasje mot Norge i 2025.

Sjefen for Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM), Arne Christian Haugstøyl, skriver i rapporten Risiko 2025:

«Nå er det på høy tid å bevege seg fra risikovurderinger til iverksettelse av konkrete tiltak som har en positiv påvirkning på risikoen».

NSMs rapport sier også:

«PST advarer om at sabotasjeforsøk i Norge er sannsynlig. Det er svært alvorlig og noe norske myndigheter og virksomheter må agere på umiddelbart. Vi kan ikke forvente at det kommer flere varsler før en potensiell sabotasjeaksjon».

I løpet av 2025 har flere i politiet ytret seg kritisk til manglende forståelse og satsing på politiet i forbindelse med dagens skjerpede sikkerhetspolitiske situasjon.

Politiet har ansvar for den blå sonen – alt som ligger under terskelen for krig. Da er det avgjørende at politiet settes i enda bedre stand til å ivareta dette kritiske samfunnsoppdraget i den mest krevende sikkerhetspolitiske situasjonen siden andre verdenskrig. Politiets fellesforbund er tydelig på at Politiet verken i nasjonal sikkerhetsstrategi fra regjeringen eller som satsing i revidert nasjonalbudsjett har fått omtale eller økning som gjenspeiler situasjonen vi står.

Svar:

Regjeringen tar endringene i den sikkerhetspolitiske situasjonen på alvor. Det gjelder også bevilgninger til virksomhetene som har ansvar for å forebygge og håndtere utfordringene som fremkommer i etterretnings- og sikkerhetstjenestenes årlige trussel- og risikovurderinger. Den nylig publiserte nasjonale sikkerhetsstrategien underbygger alvoret i situasjonen vi står i, og understreker politiets særskilte ansvar i arbeidet mot alvorlige sikkerhetstruende hendelser.

Regjeringen har prioritert politiet i denne krevende situasjonen. Bare i 2025 har politiet fått 2,4 mrd. kroner i økt bevilgning. Det omfatter blant annet 232 millioner kroner til politidistriktene for å legge til rette for økt politibemannning, hovedsakelig i de geografiske driftsenhetene.

Medregnet budsjettet for 2025 har regjeringen styrket politiets driftsbudsjett med om lag 3,2 mrd. kroner reelt (korrigert for kompensasjon for lønn, pris, pensjon og arbeidsgiveravgift) sammenlignet med Solberg-regjeringens siste budsjettforslag (for 2022). Nominelt er styrkingen på om lag 5,4 mrd. kroner.

Samlet setter dette politiet i stand til økt forebygging, økt tilstedeværelse og bedre beredskap innenfor prioriterte områder.

SPØRSMÅL NR. 2381**Innlevert 1. juni 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 10. juni 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Hva er begrunnelsen for at Bufdir og Bufetat totalt har 33 kommunikasjonsrådgivere?

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort oppmerksom på at en gjennomgang viser at det jobber 16 personer i kommunikasjonsstaben til Bufdir.

I tillegg jobber det 17 personer med kommunikasjon i Bufetat. I alt jobber altså 33 personer med kommunikasjon bare i Bufdir og deres underliggende etat.

Jeg kjenner ikke til begrunnelsen for dette, men synes antallet virket høyt. Derfor vil det være interessant å få klarhet i hvorfor eller hva som gjør at man bruker så mye ressurser på kommunikasjon.

Svar:

Bufdir er et direktorat med et bredt ansvarsområde, som spenner fra barnevern, oppvekst, adopsjon, familievern, likestilling, ikke-diskriminering og vold og overgrep i nære relasjoner. Bufdir styrer Bufetat som har ansvaret for det statlige barne- og familievernet. Bufetat består av fem regioner med ansvar for blant annet fosterhjemstjenester og barnevernsinstitusjoner. Samlet har Bufdir og Bufetat om lag 7 000 ansatte, hvorav omtrent 500 i direktoratet.

Kommunikasjonsstaben i Bufdir består av 16 ansatte, og dekker et bredt spekter av oppgaver. Antall ansatte er tilpasset oppgavens omfang og kompleksitet. Begrepet kommunikasjonsrådgiver er en generisk stillingstittel, som kan gi inntrykk av at stillingen primært handler om medier og presse. En kommunikasjonsansatt i en statlig virksomhet dekker et mangfold av faglige og operative oppgaver – fra ren virksomhetskommunikasjon til brukerrettet informasjonsformidling. Tilrettelegging av fagressurser for ansatte i tjenestene og dels for en bredere offentlighet, er en vesentlig oppgave for Bufdir og Bufetat.

Flere av de ansatte drifter og lager innhold til flere nettstedet slik som Bufdir.no, foreldrehverdag.no, fosterhjem.no og Ung.no. Dette er store nettsteder som både benyttes av fagfolk og øvrig befolkning, og det stilles høye krav til innhold, struktur, tilgjengelighet og universell utforming.

Kommunikasjonsstaben jobber også med kommunikasjon og rådgivning i endringsprosesser og prosjekter, og bidrar til at nødvendig informasjon om endringer i sektor når ut til kommunene og andre aktører. God

internkommunikasjon i fag- og omstillingsprosesser er avgjørende for at endringer i tjenester skjer på en god og effektiv måte.

De øvrige kommunikasjonsrådgiverne i Bufdir jobber blant annet med oppgaver innen markedsføring og kampanjer (som rekruttering av fosterhjem), pressehenvendelser, innholdsproduksjon og nyhetsbrev, sosiale medier, arrangementer, studioopptak, arbeidsgiverprofilering, grafisk produksjon og språkarbeid og universell utformet tekst, i tråd med kravene til universell utforming av offentlige nettsider, slik det er fastsatt i Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger. I tillegg er det noen kommunikasjonsoppgaver knyttet til administrering av Erasmus+ ungdom.

Kommunikasjonsfunksjonen i Bufetat består av 17 ansatte, fordelt på Bufetats fem regioner. Disse jobber med et bredt spekter av oppgaver, som intern- og eksternekommunikasjon, med oppgaver tilsvarende de i Bufdir, men tilpasset regionale forhold. Enkelte av regionenes fosterhjemstjenester har også egne kommunikasjonsrådgivere.

SPØRSMÅL NR. 2382**Innlevert 1. juni 2025 av stortingsrepresentant Lisa Marie Ness Klungland****Besvart 5. juni 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Legg regjeringa til grunn at investeringar i injeksjonskapasitet for CO₂ som blir pålagd petroleumsnæringa gjennom EU sin Net Zero Industry Act (NZIA) skal vera frådragsberettiga i særskattegrunnlaget for petroleumsverksemd, og dermed i stor grad bli finansiert gjennom redusert statleg skatteinngang og på ein måte som omgår handlingsregelen, eller er det forventta at næringa sjølv skal bera investeringskostnaden utan eit slik frådrag?

GRUNNGJEVING:

EU sin Net Zero Industry Act (NZIA) artikkel 23 legg opp til å pålegga petroleumsselskap ein plikt til å investera i injeksjonskapasitet for CO₂. Dersom slike investeringar skal påleggast næringa gjennom norsk implementering, må det avklarast kven som faktisk skal bera kostnaden.

Basert på ein symmetrisk marginalskatt på 78 pst. inneber det norske petroleumsskattesystemet at investeringar på sokkelen som hovudregel er frådragsberettiga, der 78 pst. av investeringskostnadane kjem til frådrag. Dersom dette også blir gjort gjeldande for pålagde injeksjonskapasitetsinvesteringar etter NZIA, vil det i realiteten bety at fellesskapet, og ikkje selskapa, dekk majoriteten av investeringskostnadane. Det reiser viktige spørsmål om skattesystemet si innretning, byrdefordeling og offentlig prioritering.

På den annan side, dersom investeringane ikkje gjev frådrag, vil petroleumsselskapa måtte bera den fulle

økonomiske byrda ved investeringar i injeksjonskapasitet for CO₂. Dette vil rokke ved rammevilkåra på norsk sokkel, og kan i sin tur påverka lønsemda i næringa og investeringsviljen på norsk sokkel. Det er i det heile tatt tvil om dagens regelverk opnar for dette då injeksjonskapasitet for CO₂ ifm. karbonfangst på fastlandet er ein aktivitet som mogleg fell utanfor petroleumsskatteloven sitt verkeområde.

Difor er det behov for eit svar på om pålagde investeringar i injeksjonskapasitet for CO₂ blir omfatta av dagens petroleumsskatteregime, og dermed i hovudsak blir finansiert av staten, eller om det blir lagd opp til at kostnadane skal berast av selskapene utan at dei kjem til frådrag.

Svar:

Net Zero Industry Act (NZIA) er i EØS-prosess og arbeidet med å avklare Norges posisjon til forordningens bestemmelser om CO₂-lagring pågår.

Før disse bestemmelsene ev. innlemmes i EØS-avtalen, vil regjeringen vurdere EØS-tilpasninger i tråd med norske interesser. Tilpasningene blir bestemmende for hvilke EØS-forpliktelser Norge ev. påtar seg, og dermed også for hvilke krav som ev. vil bli stilt til petroleumsnæringen i Norge.

Det er derfor for tidlig å si noe om den skattemessige behandlingen av mulige fremtidige kostnader knyttet til en ev. forpliktelse under NZIA for petroleumsselskaper i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2383**Innlevert 1. juni 2025 av stortingsrepresentant Lisa Marie Ness Klungland****Besvart 4. juni 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Vil statsråden gjera greie for korleis regjeringa vurderer forholdet mellom implementeringa av Net Zero Industry Act (NZIA) og Grunnlova § 97, sett i lys av at forordninga inneber ein investeringsplikt for olje- og gassprodusentar basert på aktivitet i perioden 2020–2023, og korleis dette

kan vera foreineleg med forbodet mot tilbakeverkande lovgjevnad?

BEGRUNNELSE:

Grunnlova § 97 slår fast at ingen lov må gjevast tilbakeverkande kraft. Dette er eit fundamentalt prinsipp i vårt rettssystem, og skal beskytta folk og næringsliv mot uføreseielege og urimelege inngrep i allereie etablerte rettsforhald. Det handlar om rettssikkerheit, tillit til myndighetene og føreseielegheit i lovgjevnaden.

Når EU-forordninga Net Zero Industry Act (NZIA) artikkel 23 pålegg petroleumsselskap ein investeringssplikt i injeksjonskapasitet for CO₂ ifm. karbonfangst og -lagring (CCS), og denne plikta skal reiknast på grunnlag av produksjonen i åra 2020–2023, så er det grunn til bekymring. Det er snakk om å påføra selskap nye, og potensielt betydelege, økonomiske forpliktingar basert på forhold som allereie er avslutta. Dette talar for at inngrepet er alvorleg. Det liknar ekte tilbakeverknad, som etter gjeldande rett berre kan akseptast unntaksvis og i heilt spesielle tilfelle.

Selskap som opererte i denne perioda har gjort det under eit regelverk som ikkje inneheldt slike forpliktingar, og dei kunne ikkje med rimelegheit forutsjå at produksjonen i denne perioden i ettertid ville bli gjenstand for nye forpliktingar. Ein investeringsplikt i ettertid rokkar ved grunnleggande forventningar og tillita til rettssystemet. Det er ikkje tilstrekkeleg at hensiktene er gode, for òg klimatiltak må skje innanfor ramma av Grunnlova.

Derfor bør det svarast klart på korleis denne ordninga er vurdert opp mot Grunnlova § 97, og kva som er gjort for å sikra at me ikkje bryt med eit av våre mest grunnleggande konstitusjonelle prinsipp.

Svar:

Net Zero Industry Act er i EØS-prosess og arbeidet med å avklare Norges posisjon til rettsaktens bestemmelser om CO₂-lagring pågår. Regjeringen er oppmerksom på den mulige problemstillingen knyttet til Grunnloven § 97. I den pågående EØS-prosessen inngår følgelig bl.a. vurderinger knyttet til betydningen av denne bestemmelsen.

Forholdet til tilbakevirkningsforbudet i Grunnloven § 97 må vurderes konkret i lys av de EØS-forpliktelse Norge ev. påtar seg ved en ev. innlemmelse av NZIA-forordningen i EØS-avtalen vil regjeringen utarbeide EØS-tilpasninger i tråd med norske interesser. Tilpasningene blir bestemmende for hvilke EØS-forpliktelse Norge ev. påtar seg. En vurdering av forholdet til Grunnloven § 97 kan derfor først ferdigstilles når Norges posisjon til rettsakten og ev. EØS-tilpasninger er avklart.

Regjeringen er opptatt av å opprettholde stabile og forutsigbare rammevilkår på norsk kontinentalsokkel, og vil sørge for at dette ivaretas også i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 2384

Innlevert 1. juni 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 10. juni 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Mener statsråden at det er en fornuftig ressursbruk med 55 ansatte i Statens vegvesen som jobber med kommunikasjon, og vil statsråden foreta seg noe med bakgrunn i opplysningene som fremkommer i Nettavisens sak 1. juni d.å.?

BEGRUNNELSE:

I følge en gjennomgang foretatt av Nettavisen, publisert 1. juni d.å., er det til sammen 55 ansatte innen kommunikasjon i Statens vegvesen.

Svar:

Statens vegvesen er en av de største statlige etatene med virksomhet fra 170 lokasjoner i hele landet. Statens vegvesen har om lag 5 000 medarbeidere fordelt på seks divisjoner og Vegdirektoratet. Direktoratet og de store utførende divisjonene har kommunikasjonsstaber.

Rådgiverne innenfor kommunikasjon støtter ledere og fagpersoner for å løse oppgaver med bred publikumsflate. Bygging, drift og vedlikehold av riksveinettet, planprosesser, trafikant- og kjøretøyområdet og arbeidet for trafikksikkerhet er områder hvor det kreves dialog og god kommunikasjon.

Arbeidet med nullvisjonen for drepte og hardt skadde i trafikken står sentralt i Statens vegvesen. Helt fra 1970-tallet har det vært tatt i bruk kommunikasjons-

virkemidler som holdningskampanjer, for å få ned antall drepte og skadde i trafikken. Fortsatt er det viktig å fremme gode holdninger og fortelle om risiko ved feil kjøreatferd.

Etaten er en av Norges mest omtalte virksomheter. Media trenger bakgrunnsstoff og faktaopplysninger. Kravene til rask respons, i og utenfor normal arbeidstid, er større enn tidligere. Trafikantene forventer god informasjon om avvik på veinettet. Ikke minst er det viktig med god kommunikasjon i forbindelse med alvorlige hendelser som ras der veien stenges flere dager. Dette innebærer at Statens vegvesens kommunikasjonsrådgivere går i helkontinuerlige beredskaps/pressevakt-ordninger.

Billedlig er Statens vegvesen «Norges største nabo», som kommuniserer om ulemper, støy, trafikkomlegginger og forsinkelser i forbindelse med pågående veiprosjekter på daglig basis. I 2024 publiserte Vegvesenet 550 pressemeldinger med stort gjennomslag i mediene. Redaksjonell omtale av Statens vegvesens virksomhet er viktig for å informere publikum, men også for å bygge kunnskap om for eksempel trafikksikkerhet. I sum omtales Statens

vegvesen 60 000 ganger i redaksjonelle medier i løpet av ett år.

Vegvesen.no er et av de mest besøkte offentlige nettsidene med 150 000 brukere hver dag. Det vektlegges å utvikle et innhold som gjør det enkelt for brukerne å navigere og finne fram til informasjon om rettigheter og plikter, samt å få utført tjenester. Vegvesenet prioriterer å jobbe med klart språk i sin dialog med publikum. Kommunikasjonsrådgiverne i Statens vegvesen bidrar på alle disse områdene.

Kommunikasjonsrådgiverne utgjør om lag 1 prosent av de ansatte. Dette er på linje med gjennomsnittet for statlige direktoratet og etater (DFØ, 2023). Andelen har ligget på et stabilt nivå over flere år. Antall ansatte kommunikasjonsrådgivere i Statens vegvesen ble vesentlig redusert som en følge av omorganiseringen i 2020.

Det er viktig at staber og støttefunksjoner drives effektivt, herunder at kommunikasjonsområdet dimensjoneres riktig og har god måloppnåelse. Min vurdering er at etaten er rigget med nødvendig kompetanse og ressurser for å kunne løse sitt samfunnsoppdrag.

SPØRSMÅL NR. 2385

Innlevert 1. juni 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 16. juni 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

De arktiske områdene er viktigere i geopolitiske betraktninger enn noensinne, og flere nasjoner, deriblant stormakter kjemper for økt tilstedeværelse, mens Norge går motsatt vei på Svalbard.

Kan statsråden avklare om regjeringen har tatt innover seg den økte interessen for nordområdene, avklare om regjeringen planlegger å videreføre kullgruvedriften og åpne nye gruver, samt om- og hva regjeringen planlegger å gjøre med de skyhøye energikostnadene for husholdninger og næringsliv i Longyearbyen?

BEGRUNNELSE:

For husholdningene i Longyearbyen er energikostnadene blitt svært høye (på toppen av landets høyeste kostnader til tekniske tjenester, flybilletter som har økt 55 % siste 4 årene, matpriser, og et generelt kostnadsnivå som er skremmende), og beboere merker økningene godt. Dette vises tydelig befolkningsstatistikken; nordmenn drar til

Longyearbyen for et kort eventyr, men flykter raskt ned igjen til fastlandet.

Færre norske skal det bli, for kullgruvene planlegges nedlagt i løpet av 2025 og resultatet blir enda færre norske arbeidsplasser på øygruppen og svekket tilstedeværelse. Dette samtidig som man ser en økt interesse globalt for arktiske forhold, utenom fra Norges regjering tilsynelatende.

For næringslivet er det uholdbart at man ikke har noen forutsigbarhet rundt energipriser og strømstøtten, og energiplanen for Longyearbyen med utfasing av kullkraftverket til fordel for diesel, sol og vind kan vanskelig betegnes som en suksess så langt. Strømprisene er mangedoblet for alle strømkunder, og næringslivet har fått videresendt brorparten av regningen.

Regjeringen har gitt strømstøtte til Longyearbyen over nysalderingen, revidert og for 2025 over Statsbudsjettet - men det er ingen som kan si om det kommer noe for 2026, eller hvor mye. Forutsigbarhet er altså ikke å spore.

EØS-regelverket gjelder ikke på Svalbard, så strømstøtten er fordelt på både næringsliv og husholdninger.

I Svalbardmeldingen (2024) sa regjeringen at de ønsket å innføre incentiver for å få nordmenn til å ta opphold og til bli boende på Svalbard. Det er svært interessant å få belyst de overnevnte spørsmål ihht. dette.

Svar:

Regjeringen la 31. mai 2024 frem Meld. St. 26 (2023-2024) Svalbard. Helhetlige meldinger til Stortinget om Svalbard, såkalte svalbardmeldinger, legger grunnlaget for en stabil og forutsigbar forvaltning av Svalbard, og legger føringer for aktiviteten i tiden fremover. Svalbard er en viktig del av Norge, og det har alltid vært sterke nasjonale interesser knyttet til forvaltningen av Svalbard. Svalbardmeldingen fra 2024 reflekterer dette. Meldingen beskriver mål, utfordringer og mulige tiltak for Svalbard fremover.

Siden den forrige svalbardmeldingen ble lagt frem i 2016, har Longyearbyen i enda større grad endret seg fra et samfunn basert på gruvevirksomhet til et mer moderne familiesamfunn med et differensiert næringsliv. Samtidig har befolkningen vokst, og sammensetningen endret seg. Svalbard er preget av økt aktivitet, og interessen for å ta i bruk Svalbard i forbindelse med forskning øker, også fra det internasjonale forskningssamfunnet. Endringene på Svalbard skjer samtidig med endringer rundt Svalbard. Klimaendringene utgjør en viktig del av dette, da et varmere klima tilgjengeliggjør kystområdene i større grad enn tidligere. Den sikkerhetspolitiske situasjonen globalt og i Norges nærområder er preget av et større alvor og er mer uforutsigbar enn tidligere. Disse utviklingstrekkene utgjør bakgrunnen for svalbardmeldingen som ble fremlagt i fjor, og som et samlet Storting har sluttet seg til. I meldingen trekker regjeringen frem to hovedspor for forvaltningen av Svalbard fremover. Disse er henholdsvis sterkere nasjonal kontroll og statlig styring med Svalbard, og styrking av familiesamfunnet i Longyearbyen for å opprettholde norske samfunn på øygruppen.

Staten driver ikke kullgruvevirksomhet eller annen gruvevirksomhet på Svalbard direkte. Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) er imidlertid eier av Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (Store Norske) som blant annet driver kullvirksomhet i Gruve 7. Spørsmål om aktiviteten i selskapet bør i utgangspunktet rettes til næringsministeren. Som ansvarlig statsråd for koordinering av svalbardpolitikken svarer jeg allikevel ut spørsmålet om gruve drift på vegne av regjeringen. Som det fremgår av svalbardmeldingen fra 2024 har Store Norges gruvevirksomhet på Svalbard blitt gradvis redusert de siste årene. Styret i Store Norske har vedtatt at driften i Gruve 7 skal opphøre sommeren 2025. Store Norske vil fortsatt være en sentral aktør på Svalbard og utvikle sin virksomhet i tråd med statens mål som eier og på en måte som understøtter de overordnede målene i norsk sval-

bardpolitikk. Det fremgår av svalbardmeldingen at regjeringen har som intensjon at staten skal ta et større ansvar for energiforsyningen i Longyearbyen, for eksempel gjennom Store Norske, og avklare ansvaret for energiforsyningen så snart som mulig.

Longyearbyen lokalstyre, som eier av Svalbard Energi AS og ansvarlig for energiforsyningen i Longyearbyen, vedtok i 2023 å avvikle kullkraftverket fra 1983, for øvrig landets eneste. Energi har siden da blitt produsert med diesel.

Produksjonskostnadene for energi har steget, bl.a. som følge av at innsatsfaktoren diesel har økt i pris. Som konsekvens av dette har også energikostnadene for kundene steget. For å tilrettelegge for reduserte energipriser i Longyearbyen har regjeringen foreslått å bevilge til sammen 279,7 mill. kroner i støtte til formålet i årene 2023-2025, til både husholdninger og næringsliv. Senest i forbindelse med innføringen av Norgespris for strøm for husholdninger fra 1. oktober 2025 har regjeringen foreslått å bevilge midler til Longyearbyen lokalstyre slik at strømprisen for husholdninger kan reduseres ytterligere, og tilsvare strømprisen for samme kundegruppe på fastlandet inkl. mva. og nettleie. Budsjettopplegget for 2026 vil bli presentert for Stortinget på vanlig måte gjennom fremleggelsen av Prop. 1 S (2025-2026) Svalbardbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 2386**Innlevert 1. juni 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 10. juni 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Kan ministeren opplyse om hvor mye andelen problemspillere og moderate risikospillere har endret seg siden 2021 i henhold til Norsk Tippings årlige undersøkelse som gjennomføres av Kantar TNS, og kan det bes om at både prosentandel og beregnet andel av befolkningen oppgis?

BEGRUNNELSE:

Norsk Tipping har siden 2021 gitt meningsmålingsselskapet Kantar TNS i oppdrag å kartlegge omfanget av spillavhengighet i Norge. Norsk Tipping oppgir at undersøkelsen er representativ for befolkningen, med omtrent 5 000 respondenter.

Fra 2021 til 2023 økte andelen fra 4,7 prosent til 6,4 prosent i henhold til Norsk Tippings års- og bærekraftsrapport. Norsk Tipping har ikke offentliggjort resultatene fra undersøkelsen i 2024, men skriver i sin rapport om ansvarlig spillvirksomhet at det har vært «en flat utvikling i problemspill siden 2023».

En kraftig økning i problemspill er et etter mine tanker et tydelig tegn på at dagens regulering ikke bidrar til å forebygge problemspill og beskytte de med spillavhengighet. Det er derfor av hensyn til åpenhet, transparens og økt kunnskap viktig at statsråden deler informasjon med Stortinget om effektene av dagens regulering.

Svar:

Det stemmer at Norsk Tipping gjennomfører årlige undersøkelser i samarbeid med Kantar TNS for å kartlegge

omfanget av problemspill i befolkningen. Tallene fra Kantars undersøkelser viser at andelen moderat risiko- og problemspillere i 2021 var på 4,7 % (188 000 personer) mens det i 2024 var på 6,6 % (269 000 personer). Norsk Tipping har opplyst om at de særlig så en økning fra 2022 til 2023, og at dette hovedsakelig var blant unge menn. Tallene bør imidlertid tolkes med forsiktighet siden tallgrunnlaget er begrenset.

Tendensen til økte spilleproblemer blant unge menn er urovekkende, og noe jeg har fulgt opp blant annet gjennom kontaktmøter med selskapet. Norsk Tipping har pekt på flere mulige forklaringer. Én mulig forklaring er at elementer i dataspill kan fungere som et springbrett inn i pengespillverdenen. Mange unge kan også bli påvirket av streamere og influensere som normaliserer kasinospill. Kasino skal i noen sammenhenger også ha blitt et vanlig innslag i sosiale sammenhenger blant unge.

Representanten tolker resultatene fra disse undersøkelsene som uttrykk for at enerettsmodellen ikke fungerer. Jeg er ikke enig i dette. Blant annet har Sverige, som innførte et lisenssystem i 2019, opplevd en tilsvarende utvikling i problematisk spillatferd blant unge menn. Dette kan indikere at økte spilleproblemer blant unge menn kan forklares med dypere utviklingstrekk i samfunnet, snarere enn valg av reguleringsmodell. Samtidig gir enerettsmodellen oss mulighet til å adressere disse utfordringene direkte og effektivt. For eksempel har Norsk Tipping innført vesentlig lavere tapsgrenser for spillere under 25 år, som en respons på Kantars undersøkelser.

SPØRSMÅL NR. 2387**Innlevert 1. juni 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 6. juni 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Kva meiner statsråden er dei viktigaste årsakene til at gjennomsnittleg byggekostnad pr. kvadratmeter er vesentleg

høgare i Noreg enn i Sverige, og kva tiltak vil statsråden kome med for å redusere denne forskjellen?

GRUNNGJEVING:

Det er store forskjellar i den gjennomsnittlege kostnaden per kvadratmeter for bustadbygging i Noreg kontra Sverige. Partner i Union Boligutviklingsfond, Baard Schumann, hevda nyleg i podkasten Ness, gjengitt av Inyheter 31. mai d.å., at bustadbygging kostar 55 000 kroner per kvadratmeter i Noreg mot 32 000 i Sverige. Han viste vidare til at verken råvarekost eller inntening i bransjen kan forklare dei store forskjellane, men viste derimot til lover og reguleringar som den primære årsaka.

Svar:

Byggekostnader påvirkes av en rekke forhold, og vil variere både mellom land og mellom byggeprosjekter i samme land. Forskjeller kan skyldes en rekke faktorer, som tomtepriser, tidsbruk i plan- og byggesaksprosesser, teknisk nivå, standard og preferanser i markedet, betalingsvilje, tilgang på arbeidskraft, generelt kostnadsnivå med mer. Det er heller ikke alltid klart hva som er tatt med i beregninger av byggekostnader, og det er derfor

ikke gitt at man sammenlikner like med like. Jeg kjenner ikke premisset for påstanden om byggekostnader som ligger til grunn for spørsmålet, og kan ikke uttale meg om de konkrete summene representanten har oppgitt er representative og sammenliknbare.

Uavhengig av hvordan kostnadsnivået er i Norge sammenliknet med Sverige, er jeg opptatt av å legge til rette for flere boliger. Regjeringen har satt seg et ambisiøst mål om 130 000 igangsatte boliger innen 2030. Vi anerkjenner at dette krever tiltak som legger til rette for mer bygging. 2. juni fikk jeg overlevert en tiltaksliste med 72 forslag til forenklinger som kan bidra til flere boliger. Forslagene er utarbeidet av representanter for byggenæringen og kommunene, og trekker opp en rekke problemstillinger knyttet til regelverket. Tiltakene omfatter forslag som kan bidra til smidigere og raskere plan- og byggesaksprosesser, noe som igjen kutter kostnader for utbygger. Jeg vil nå jobbe videre med tiltakene arbeidsgruppen har foreslått, og fremme konkrete løsninger som vil bidra til økt boligbygging.

SPØRSMÅL NR. 2388

Innlevert 30. mai 2025 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 6. juni 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Mener statsråden at Posten Eiendom AS' fremgangsmåte i denne saken er i tråd med regjeringens forventninger til statlige selskaper, og hvis ikke: Vil statsråden ta initiativ som sikrer at Posten Eiendom AS respekterer Bergens bystyes ønske om å verne viktig nærnatur for byens befolkning?

BEGRUNNELSE:

27. mai 2025 vedtok Bergen bystyre, med bredt flertall, at kommunen skal endre arealformålet på en statlig eid naturtomt sentralt i Bergen kommune, og tilbakeføre store deler av området til LNF-formål. Det vises til reguleringsplan med nasjonal arealplanID: 4601_65960000, og at det er staten ved Posten som er tomteeier.

Med dette vedtaket tar bystyret i Bergen ansvar for å verne hundrevis av dekar uberørt natur, inkludert viktige rekreasjonsområder og store karbonlagre i form av flere store myrer. Statsråden med ansvar for norsk natur-

politikk har tidligere engasjert seg i naturvern i blant annet Bergen kommune, og ønsker at arealnøytralitet skal gjennomføres.

I ettertid av vedtaket har Posten, ved eiendomsdirektør, vært ute i offentligheten og varslet juridisk etterspill. Dette skjer samtidig som Stortinget, etter regjeringens forslag, har skjerpet forventningene til natur-, miljø- og klimahensyn i statlig eierskap (jf. eierskapsmeldingens kap. 12 om statens rolle som ansvarlig eier).

Posten er en 100 % statlig eid bedrift, og må nå avgjøre hvorvidt de vil gå til rettslige skritt mot Bergen kommune, og utøve press for å bygge ned nærnaturen på Krokstad. Alternativt kan Posten akseptere bystyrets vilje, og samtidig etterleve forventningene i eierskapsmeldingen.

MDG mener at Støre-regjeringen her må gi uttrykk for om den mener at staten skal respektere det lokale selvstyret, også når en kommune ønsker å ta vare på natur.

Svar:

Det er Posten Bring AS (Posten) som er eier av området jeg oppfatter det her vises til. Posten kjøpte arealet i 2016, og planen var opprinnelig å bygge nytt logistikkcenter for Bergensregionen på området. Planen er senere revurdert og Posten annonserte i mai 2024 at nytt logistikkcenter vil bli etablert i Bjørnafjorden kommune. Dette er nå under bygging.

Statens mål som eier i Posten er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer, jf. Meld. St. 6 (2022–2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap - Statens direkte eierskap i selskaper (eierskapsmeldingen). Det følger av eierskapsmeldingen at statens eieroppfølging av selskapene skal bidra til å nå statens

mål som eier. Statlig eierskap er ikke et virkemiddel for å nå andre mål enn statens mål som eier.

Iht. rollefordelingen mellom eier og selskapet, er det styret og ledelsen i Posten som har ansvaret for de forretningsmessige og operative vurderingene og beslutningene i selskapet. En slik rollefordeling følger av selskapslovgivningen og fremgår også av eierskapsmeldingen, som et bredt flertall i Stortinget har sluttet seg til. Styret må derfor gjøre vurderinger av eventuelle konsekvenser nevnte vedtak i Bergen bystyre vil ha for det aktuelle området. Det er også styrets ansvar å ta stilling til hva selskapet bør foreta seg når det gjelder arealet selskapet eier på Kokstad.

SPØRSMÅL NR. 2389

Innlevert 31. mai 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 6. juni 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

20. mai fattet Stortinget vedtak om å be regjeringen komme tilbake med forslag om lov- og forskriftsendringer som medfører at det er Landbruksdirektoratet eller statsforvalteren og ikke reindriftsstyret som har kompetanse til å fatte vedtak om pålegg etter reindriftsloven § 75 og illegge tvangsmulkt etter reindriftslovens § 76 i konfliktsaker mellom reindrift og landbruk som gjelder ulovlig beiting, herunder på innmark.

Vil statsråden sørge for at det gjennomføres konsultasjoner med samiske interesser før et slikt forslag fremmes?

Svar:

Jeg viser til samelovens kapittel 4 om konsultasjoner. Det følger av § 4-1 at lovgivning, forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte er gjenstand for konsultasjoner. Stortinget anmoder i sitt vedtak regjeringen om å komme tilbake med et forslag til lov- og forskriftsendring som flytter kompetanse fra Reindriftsstyret til Landbruksdirektoratet eller statsforvalteren. Slike endringer vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Jeg kan derfor bekrefte at Landbruks- og matdepartementet vil gjennomføre konsultasjoner med samiske interesser før et slikt forslag fremmes.

BEGRUNNELSE:

Stortingets vedtak av 20. mai 2025: Stortinget vedtok også å be regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige lov- og forskriftsendringer som medfører at det er Landbruksdirektoratet eller statsforvalteren, og ikke reindriftsstyret, som har kompetanse til å fatte vedtak om pålegg etter reindriftsloven § 75 og illegge tvangsmulkt etter reindriftslovens § 76 i konfliktsaker mellom reindrift og landbruk som gjelder ulovlig beiting, herunder på innmark. Dette inkluderer nødvendige lov- og forskriftsendringer som medfører at Landbruks- og matdepartementet er klageinstans for Landbruksdirektoratets vedtak i slike saker.

SPØRSMÅL NR. 2390**Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 10. juni 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for å så raskt som mulig etablere test- og øvingssenter mot akutt forurensing på Fiskebøl i Nordland?

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) sendte i fjor sommer en bestilling til Statsbygg. Der ble Statsbygg bedt om å utrede hvordan man kan etablere et test- og treningssenter for beredskap mot akutt forurensning i Lofoten eller Vesterålen til en lavere kostnad enn det departementet tidligere var blitt presentert for. Bakgrunnen for bestillingen var en utredning som viste at en fullskala utbygging på Fiskebøl ville bli svært kostnadskreven og

medføre store naturinngrep. Derfor mente regjeringen at det var viktig å vurdere hvordan man kunne løse dette på en annen måte.

Statsbygg har nå levert sin utredning. Her presenterer de bl.a. et fullskalakonsept for et test- og treningssenter til en kostnad som er 40 pst. lavere enn det tidligere beregninger har vist. De har også pekt på egnede lokasjoner for senteret innenfor det geografiske området som er pekt på i bestillingen, nemlig Lofoten og Vesterålen. Statsbygg peker på to tomter som kan være spesielt godt egnet.

Jeg er glad for at vi med denne utredningen har fått et godt grunnlag for vurderingene i den videre prosessen, og jeg vil komme tilbake til Stortinget om saken på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2391**Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 10. juni 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Vil Gran kommunes søknad om bytte av fylke fra Innlandet til Akershus bli avgjort innen utløpet av inneværende stortingsperiode, og hvis ikke når kan det ventes at departementet treffer en avgjørelse i saken?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Gran kommunes søknad om bytte av fylke fra Innlandet til Akershus. Saken har vært utredet av Statsforvalteren i Innlandet, som sendte sin tilrådning til Kommunal- og distriktsdepartementet i slutten av mars måned. Det bes med dette besvart om det vil bli truffet en avgjørelse i saken innen utløpet av inneværende stortingsperiode. Hvis det ikke vil bli truffet en avgjørelse innen utløpet av stortingsperioden, bes det om en tilbakemelding på når det kan ventes en avgjørelse i saken.

Svar:

Gran kommune sendte 24. juni 2024 søknad om endret fylkestilhørighet fra Innlandet fylke til Akershus fylke til Statsforvalteren i Innlandet. Statsforvalteren sendte saken på høring i perioden 10. juli–1. november 2024. Statsforvalteren sendte deretter sin foreløpige tilrådning på høring til de høringsinstansene som hadde levert høringssinnspill i første runde. Det var også mulig for andre å komme med innspill. Som representanten viser til, mottok departementet statsforvalterens endelige tilrådning 25. mars 2025.

Saken ligger nå til behandling i departementet, og jeg er opptatt av at saken behandles på en god og grundig måte. Departementet har blant annet gjennomført møter med Innlandet og Akershus fylkeskommuner samt Hadelandskommunene Gran, Lunner og Jevnaker.

Det er Stortinget som har kompetanse til å fatte vedtak som innebærer å flytte en hel kommune fra et fyl-

ke til et annet, jf. inndelingsloven § 6. Det er regjeringen som avgjør om saken skal legges fram for Stortinget.

Det lar seg ikke gjøre for regjeringen å få oversendt søknaden om fylkesbytte for Gran kommune til Stortinget denne stortingssesjonen. Departementet har tidligere skissert 1. januar 2028 som et mulig ikrafttredelsestid-

spunkt for et eventuelt fylkesbytte for Gran kommune. Fylkestingsvalget i 2027 kan da gjennomføres som om fylkesbyttet allerede har funnet sted. Med en slik prosess er det tilstrekkelig at det foreligger et stortingsvedtak om et eventuelt fylkesbytte i løpet av vårsesjonen 2026.

SPØRSMÅL NR. 2392

Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Naomi Ichihara Røkkum

Besvart 10. juni 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at regjeringen vil gjennomføre høring og utarbeide forskrift til Pengespilloven for å ivareta personvern og informasjonsfrihet i forbindelse med DNS-blokkering, og hva er fremdriften på dette arbeidet?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok 19. mars 2024 følgende:

“Stortinget ber regjeringen om å ta inn Datatilsynet i arbeidet med forskrift om DNS-blokkering, samt at Datatilsynets bekymringer knyttet til personvern og informasjonsfrihet blir tillagt særlig vekt og svart ut i den endelige forskriften.”

Da dette ikke ble fulgt opp av regjeringen påpekte Stortinget dette i kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av Meld. St. 4 (2024-2025) hvor et flertall skrev:

“Det var en klar forutsetning for Stortinget at disse bekymringene skulle imøtekommes og rettigheter ivaretas gjennom et forskriftsarbeid. Flertallet mener derfor at rapporteringen på vedtaket ikke kan avsluttes.”

Stortinget har således ved to anledninger gitt regjeringen klar marsjordre om å gjennomføre en forskriftshøring i forbindelse med innføring av DNS-blokkering av utenlandske nettstedet som tilbyr pengespill som ikke har tillatelse i Norge.

Bakgrunnen for Stortingets ønske om et grundig forskriftsarbeid er at DNS-blokkering i seg selv er prinsipielt vanskelig, og fører med seg store bekymringer knyttet til grunnleggende rettigheter om personvern og informasjonsfrihet. Derfor var det også viktig for Stortinget å få dette utredet og forskriftsfestet før regjeringen implementerte den nye loven.

Dette ble ikke fulgt opp av regjeringen og loven ble innført til tross for Stortingets vedtak, med de konsekvenser det vil ha for dem som rammes av loven.

Det er en grunnleggende forventning til regjeringen at Stortingets vedtak blir fulgt opp. At loven nå er innført uten en forskrift som ble sendt på høring og utredet er svært problematisk, og regjeringen bør rette opp i de feilene som er gjort uten videre opphold.

Svar:

Jeg har i KUDs budsjettproposisjon for budsjettåret 2025 redegjort for hvordan personvern og informasjonsfrihet vil bli hensyntatt i forbindelse med håndheving av den nye bestemmelsen i pengespilloven om DNS-blokkering. Jeg har utdypet dette i ulike svar på skriftlige spørsmål fra representanten Grunde Almeland.

Like fullt registrerer jeg at et flertall i kontroll- og konstitusjonskomiteen fortsatt mener at hensyn knyttet til personvern og informasjonsfrihet må ivaretas gjennom et forskriftsarbeid.

Jeg mener disse hensynene er godt ivaretatt gjennom lovvedtaket og de rammene som er lagt der. Samtidig tar jeg merknaden fra kontroll- og konstitusjonskomiteens flertall til etterretning og tar derfor sikte på foreslå presiserende bestemmelser i pengespillforskriften, for å sikre ytterligere tydelighet og forutsigbarhet rundt praktiseringen av DNS-blokkering. Datatilsynet vil bli involvert i dette arbeidet. Jeg arbeider allerede med et høringsnotat med forslag til endringer i pengespillforskriften knyttet til regelverk for nettpoker tilbudt i regi av Norsk Tipping, og i denne forbindelse vil jeg inkludere bestemmelser knyttet til DNS-blokkering. Målet er å sende et høringsnotat ut til høsten.

SPØRSMÅL NR. 2393**Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 6. juni 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Åpner kommuneloven § 7-10 (1) for å fravike innkalling av vara i den nummerorden de er valgt av partipolitiske hensyn, og hva er konsekvensene for gyldigheten av et kommunestyres vedtak fattet med én stemmes overvekt i et kommunestyremøte hvor kommuneloven § 7-10 (1) ikke er fulgt ved innkalling av varamedlem?

BEGRUNNELSE:

Det vises til kommuneloven § 7-10 (1) som regulerer innkallingen av varamedlemmer ved medlemmers forfall til møte i et folkevalgt organ. Bestemmelsen lyder:

«Hvis medlemmer har forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmer fra den gruppen der det er forfall. Varamedlemmer skal så langt som mulig innkalles i den nummerordenen de er valgt.»

Det vises videre til Norsk Lovkommentar ved Jan Fridthjof Bernt (note 357) på rettsdata:

«Kravet om at nummerordenen skal følges, gjelder i alle situasjoner der dette er praktisk mulig. Det er således ikke adgang til å springe over medlemmer på varamedlemslisten av politiske grunner, fordi vedkommende har meldt seg ut av partigruppen, fordi annet medlem har særlig god greie på aktuelle saker, eller fordi det er mindre byrdefullt for et annet medlem å møte.»

Det ønskes besvart om statsråden deler rettsoppfatningen i den siterte noten fra rettsdata, om at partipolitiske hensyn ikke oppfyller kravene kommuneloven § 7-10 (1) stiller for å fravike varainnkalling i den nummerorden de er valgt. Det vises videre til forvaltningsloven § 41, som lyder:

«Er reglene om behandlingsmåten i denne lov eller forskrifter gitt i medhold av loven ikke overholdt ved behandlingen av en sak som gjelder enkeltvedtak, er vedtaket likevel gyldig når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold.»

Det er sikker rett at forvaltningsloven § 41 kan anvendes analogisk ved brudd på saksbehandlingsregler i andre lover, jf. NOU: 2019:5 kap. 33.2.1. Det ønskes på denne bakgrunn besvart hva som er konsekvensen for gyldigheten av et kommunestyrevedtak fattet med én stemmes overvekt, dersom kommuneloven § 7-10(1) ikke er fulgt ved innkalling av varamedlem slik at feil vara møter i det aktuelle kommunestyremøtet.

Svar:

Det følger av kommuneloven § 7-10 første ledd at hvis medlemmer har forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmer fra den gruppen der det er forfall. Varamedlemmer skal så langt som mulig innkalles i den nummerordenen de er valgt. Formuleringen «så langt som mulig» viser at bestemmelsen skal følges i alle tilfeller der det er praktisk mulig. Den kan altså ikke fravikes som følge av partipolitiske hensyn.

Utgangspunktet er at man skal følge listen slik den forelå etter valgoppgjøret. Dersom flere partier har gått sammen om å stille en felles liste ved valget til det aktuelle organet, kan det tenkes at varamedlemmet som skal kalles inn i henhold til nummerordenen, tilhører et annet parti enn medlemmet som har forfall. Det samme gjelder dersom et medlem eller varamedlem har endret partitilhørighet i løpet av valgperioden.

Hvis det er praktisk mulig å innkalle varamedlemmene i den nummerordenen de er valgt, og varamedlemmene likevel blir innkalt i en annen rekkefølge, vil dette utgjøre en saksbehandlingsfeil. Hovedregelen om virkningen av saksbehandlingsfeil følger av forvaltningsloven § 41. Bestemmelsen slår fast at et vedtak er gyldig på tross av feil ved behandlingsmåten dersom feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold. Bestemmelsen kan brukes analogisk ved brudd på saksbehandlingsregler i andre lover, slik som kommuneloven. Selv om den direkte bare gjelder for saker om enkeltvedtak, kan den antagelig brukes analogisk også i saker som gjelder andre individuelle avgjørelser og i saker om forskrifter.

Når man vurderer om en saksbehandlingsfeil kan ha virket inn på innholdet i en avgjørelse, må man ta utgangspunkt i de ulovfestede reglene om ugyldighet i forvaltningsretten. Det betyr at man må gjøre en samlet vurdering av blant annet hva slags type feil det er snakk om, omfanget av feilen, om ugyldighet er til gunst eller skade for berørte parter, eventuelle samfunnsmessige hensyn og hvor lang tid som har gått. Det er med andre ord ikke mulig å svare generelt på om et kommunestyrevedtak vil være ugyldig som følge av at feil varamedlem er innkalt til det aktuelle møtet. Hvis stemmetallene er slik at det aktuelle varamedlemmets stemmegivning er avgjørende for utfallet av saken, kan dette tilsi at feilen har virket inn på vedtakets innhold. Dette må imidlertid vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

I tilfeller hvor et vedtak kjennes ugyldig, vil vedtaket være uten rettsvirkninger og saken må normalt behandles på nytt.

SPØRSMÅL NR. 2394**Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 12. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

ATROP Støtte- og Ettervernsenter står nå i fare for å legges ned fra 1. juli pga. kutt i tilskudd under denne regjeringen.

Hvordan vurderer statsråden konsekvensene av tilskuddsomleggingene på rus- og psykisk helsefeltet for små og regionale organisasjoner som ATROP, og vil statsråden ta initiativ til å sikre at slike organisasjoner fortsatt kan bidra med lavterskel støtte- og etterverntjenester?

BEGRUNNELSE:

ATROP Støtte- og Ettervernsenter har siden 2010 tilbudt et helhetlig lavterskeltilbud til personer og familier med erfaring fra rus, vold, overgrep og psykisk uhelse. Senteret er unikt i Agder, med samarbeid med bl.a. Kristiansand og Arendal kommune om pårørende kurs, og har i 2024 hatt over 10 000 registrerte henvendelser.

Etter endringene i statlige tilskuddsordninger fra 2023, har ATROP fått avslag på flere søknader, og det opplevs at mindre og lokalt forankrede aktører ikke når gjennom, til tross for veldokumentert behov og omfattende samarbeid med offentlige instanser. ATROP er nå i en kritisk økonomisk situasjon, har måttet permittere ansatte, og tilbud er allerede redusert.

Tilskuddsforvaltningen må ikke føre til at livsviktige tilbud for sårbare grupper forsvinner. Det er derfor behov for å få belyst hvordan regjeringen vurderer slike konsekvenser og hvordan man vil sikre et mangfold av organisasjoner med nærhet til brukerne.

Svar:

Jeg vil begynne med å understreke at frivillige og ideelle aktører er helt avgjørende for at vi skal ha et bredt tilfang av tilbud til innbyggerne våre. Det også er hensikten og formålet med de mange tilskuddsordningene som det bevilges midler til fra Stortinget og som blant annet Helsedirektoratet forvalter. Velferdsstaten vår er avhengig av godt samspill og samarbeid og med ulike aktører. Det både prioriterer og tilrettelegger vi for.

Omlegging av tilskuddsordninger var helt nødvendig for å sikre en mer rettferdig vurdering av søknader og fordeling av tilskuddsmidler. Tidligere øremerkinger og uklarheter i regelverk bidro til at Helsedirektoratet i mindre grad kunne prioritere mellom kvalifiserte søkere og hindret effektiv forvaltning av tilskuddsordningene.

I Meld. St. 5 (2024–2025) Trygghet, fellesskap og verdighet. Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet Del I – en ny politikk for forebygging, skadereduksjon og behandling, slo regjeringen fast at tilskuddsmidler innen psykisk helse- og rusmiddelfeltet skal benyttes mer målrettet og effektivt, samt innrettes på en måte som understøtter en helhetlig og sammenhengende utvikling innen rusmiddelfeltet. I meldingen er det derfor et sentralt tiltak å igangsette en helhetlig gjennomgang av tilskuddsordninger innen psykisk helse- og rusfeltet. En slik gjennomgang skal ivareta hensynet både til søkere og brukere av tilskuddsfinansierte tilbud.

SPØRSMÅL NR. 2395**Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Hadle Rasmus Bjuland****Besvart 13. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at alvorlig syke pasienter og deres pårørende ved nye Stavanger universitetssjukehus får et likeverdig og forsvarlig overnattingstilbud, sett i lys av at det nye sykehuset bygges uten pasienthotell og at om lag 50 sengeplasser dermed forsvinner?

BEGRUNNELSE:

Når nye SUS åpner på Ullandhaug i november, forsvinner både pasienthotellet og de 50 hotellrommene som til nå har gitt viktig overnattingskapasitet til pasienter og pårørende med lang reisevei eller særlig behov. Det gjelder blant annet pasienter som gjennomgår dagbehan-

dling eller står i et etterbehandlingsløp, og pårørende til barn og voksne med alvorlig sykdom.

Særlig sårbart er dette for familier med alvorlig syke barn, slik det fremgår av erfaringene til Løvemammaene. De peker på at muligheten for å være i umiddelbar nærhet til barnet kan være avgjørende ved akutt livstruende forverring – og at hotellovernatting langt unna barneavdelingen ikke er en løsning for disse familiene.

I tillegg peker helsepersonell på at tapet av pasienthotellet vil føre til press på sengepostene, ettersom overnatting som tidligere skjedde i hotellet, nå må skje på ordinær sengepost. Det svekker fleksibilitet og beredskap, og kan føre til kapasitetsproblemer.

Statsråden har tidligere uttalt at helsebygg skal være tilpasset pasientenes behov og gi trygghet for både pasienter og pårørende. I denne saken er det mange som opplever at deres behov ikke er ivaretatt. Jeg ber derfor statsråden redegjøre for hvordan dette skal følges opp – både med hensyn til pasientsikkerhet og pårørendeinvolvering.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet til Helse Vest RHF som opplyser at alle pasienter og pårørende som har rett på overnatting ved Stavanger universitetssjukehus HF, også skal få det framover. De opplyser at St. Svithun hotell som Stavanger universitetssjukehus per i dag har fortrinn på, både er barsel-hotell og har vanlige hotellrom. Hotellsengene

er ikke bemannet med helsepersonell, og det er heller ikke ordinære sengeplasser i sykehuset.

Det nye sykehuset i Stavanger, på Ullandhaug, er bygget med enerom med mulighet for pårørende til å overnatte. Innlagte pasienter som har behov for oppfølging skal ligge i en pasientseng på sengepost. Det nye sykehuset åpner med like mange ordinære kirurgiske og medisinske senger som per i dag er ved dagens sykehus, på Våland. Med enerom kan man utnytte kapasiteten på en helt annen måte, enn man kan i dag med flersengsrom.

Nytt sykehus på Ullandhaug vil gi store endringer i nyfødtintensiv- og barseltilbudet. På det nye sykehuset er det 16 familierom hvor foreldre kan sove med barnet sitt. Fem av de 16 rommene er tvillingrom. Ellers vil foreldre som følger egne barn ha mulighet til å overnatte på rommet sammen med barnet. For andre som trenger å være i nærheten, men ikke på samme rom som pasienten, opplyses det at Helse Stavanger HF i så stor grad som mulig vil legge til rette for overnatting på sykehuset som et alternativ til hotell.

Helse Vest RHF viser også til at mange av pasientene som i dag overnatter på pasienthotellet på grunn av lang reisevei, også vil kunne overnatte på hotell når det nye sykehuset åpner. Alt av dagkirurgi og veldig mye poliklinikk og dagbehandling vil fortsatt være på Våland, med nærhet til St. Svithun hotell. Med flyttingen til Ullandhaug, vil det ikke lenger være et hotell i samme bygg. Helse Vest RHF opplyser at alle pasienter som har rett på overnatting iht. pasientreiseforskriften vil få det.

SPØRSMÅL NR. 2396

Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 13. juni 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden gi en status på arbeidet med solkraft?

BEGRUNNELSE:

Viser til følgende anmodningsvedtak i budsjettenighet:

Stortinget ber regjeringen sette et mål for ny solenergi på 8 TWh innen 2030 og utarbeide en konkret handlingsplan som gjør det mulig å realisere målet innen revidert budsjett i 2024. Tiltak og virkemidler skal ikke være til hinder for rasjonell nettutvikling.

Og følgende presiserende merknad i ettertids, hvor det står ettertrykkelig at regjeringen skal gi status i løpet av vår 2025.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Meld. St. 4 (2024-2025) og til merknad i Innst. 447 S (2023-2024) som sier at regjeringen har levert en løypemelding om hvordan man skal nå 8TWh solenergi. Disse medlemmer mener et mål om 8TWh solenergi i 2030 krever konkrete tiltak og virkemidler. Disse medlemmer ber regjeringen rapportere om status for arbeidet med konkrete tiltak og virkemidler for å styrke solkraftproduksjonen i løpet av våren 2025.

Svar:

Solkraft utgjør fortsatt en liten andel av samlet kraftproduksjon i Norge, men det har vært en kraftig vekst i installert kapasitet i senere år. Ved inngangen til 2025 er det installert solkraft tilsvarende 767 MW effekt, noe som utgjør en normalårsproduksjon på 0,6 TWh. Dette er fordelt på over 32 000 anlegg, i hovedsak bygningsmonterte anlegg. I 2024 økte installert kapasitet med 166 MW. Vi ser også en økning i søknader på bakkemontert solkraft. De siste årene er det gitt 14 konsesjoner til større solkraftanlegg, og det er nå flere solkraftsaker hos NVE til behandling.

Regjeringen har gjort en rekke grep som skal bidra til økt utbygging av solkraft og annen lokal energiproduksjon. Vi har blant annet styrket energimyndighetene, og lagt fram en handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet. Høsten 2023 utvidet vi plusskundeordningen gjennom å innføre en delingsordning for fornybar strøm for kunder på samme eiendom. I desember 2024 la vi frem forslag til en ny og mer omfattende delingsordning tilpasset næringsområder. Forskriftsendringer som innfører ordningen har vært på høring, og vi tar sikte på å fastsette forskriftsendringene innen 1. juli 2025.

Regjeringen ønsker å bidra til at flere byggeiere velger å installere solenergianlegg, og tilskuddsordninger til solenergi gjennom Enova og Husbanken er viktige i dette arbeidet. Støtteordningen gjennom Husbanken ble etablert av regjeringen i 2023 og Husbanken har til i dag gitt 230 mill. kroner i støtte til solceller og solvarmekollektorer. I samme periode har Enova gitt 400 mill. kroner i støtte til bygningsmonterte solcelleanlegg. Enova har også gitt 420 mill. kroner i støtte til energiltak i bygg, hvor solkraft har vært en del av tiltakene. Videre har regjeringen sendt på høring forslag til endringer i byggesaksforskriften, som vil gjøre det billigere og enklere for boligeiere å installere solenergianlegg. Regjeringen har også varslet i handlingsplanen for energieffektivisering at vi vurderer mulige endringer i byggreglene som kan legge til rette for økt energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon i nye og eksisterende bygg. Som det videre fremgår av handlingsplanen skal byggeprosjekter i statlig sivil sektor inkludere lokal fornybar energiproduksjon når det er lønnsomt over investerings levetid.

Regjeringen foreslo i februar flere endringer i energiloven, som ble vedtatt av Stortinget i mai. En av disse endringene er innføring av såkalt henteplikt, som medfører at områdekonsesjonæren får en plikt til å bygge nettanlegg helt fram til nye produksjonsanlegg som tilknyttes nett opp til og med 22 kV. Dette vil medføre at flere solkraftanlegg slipper å søke om egen nettkonsesjon. Lovendringen vil kunne tre i kraft etter at nødvendige forskriftsendringer er fastsatt.

Vi har også fastsatt en effektgrense for hvilke solkraftanlegg som krever konsesjon etter energiloven. Solkraftanlegg som har installert effekt på 10 MW eller mindre,

vil kun kreve avklaring av kommunen etter plan- og bygningsloven, og trenger ikke konsesjon fra NVE. Endringen med effektgrense for solkraftanlegg trer i kraft 1. juli 2025. Konsesjonssøknader som sendes inn til NVE før 1. juli, kan behandles av NVE uavhengig av installert effekt.

I forbindelse med innføring av effektgrensen på 10 MW, ba Energidepartementet NVE og RME om å vurdere behov for at enkelte bestemmelser i forskrifter gitt med hjemmel i energiloven likevel bør kunne gjøres gjeldende for disse kraftverkene, med utgangspunkt i hva som er nødvendig av hensyn til forsvarlig drift og vedlikehold, sikker systemdrift og sikring av god leveringskvalitet. Statnett skulle involveres i arbeidet. NVE og RME leverte sine svar på bestillingen i mai, og departementet er i gang med å vurdere disse.

Det er viktig at innfasingen av solkraft skjer i en forsvarlig takt. Kostnadene for solkraft har falt, og solkraft kan bygges ut relativt raskt. Fordi solkraftproduksjonen kan øke og avta raskt, kan tilknytning av sol gi store effektvariasjoner og kreve mye nettkapasitet. Dette gir behov for å sikre stabiliteten i systemet på nye måter.

Den 20. juni 2024 ga Energidepartementet Statnett i oppdrag å vurdere systemvirkninger og tiltak for å håndtere en økende innfasing av solkraft i det norske kraftsystemet. Statnett har utført oppdraget og publiserte i november 2024 et notat om hvordan økt innfasing av ulike mengder solkraft vil påvirke kraftsystemet i forskjellige geografiske områder. Videre la Statnett fram anbefalinger om tiltak som kan sikre en fortsatt velfungerende systemdrift ved økt innfasing av solkraft. Statnett mener det er plass til mer solkraft i nettet, men påpeker at 8 TWh produksjon fra solkraft kan tilsvare opp mot 9 000 MW i effekt, som er i størrelsesorden lik det totale norske forbruket i timer med lavest forbruk. Solkraft produserer mest på sommeren når forbruket er lavt og på et tidspunkt det normalt er mye annen uregulerbar energi i kraftsystemet, som elvekraft. Statnett foreslår ulike tiltak for at systemdriften skal kunne håndtere mer uregulerbar produksjon fra solkraftverk, herunder markedsbaserte tiltak, funksjonskrav og investeringer i nettanlegg.

Den videre kostnadsutviklingen for solkraft og prisutviklingen på kraft er avgjørende for takten i realiseringen av solkraft framover. De siste årene er det bygd ut mye solkraft i landene rundt oss, og en fortsatt høy utbyggingstakt for solkraft i europeiske land vil kunne gi flere perioder med svært lave eller negative priser. Dette vil i økende grad påvirke norske kraftpriser på dagtid og om sommeren når solkraftproduksjonen i landene vi er tilknyttet er på sitt høyeste, en påvirkning som allerede er synlig i Sør-Norge. Eksempelvis opplevde NO2 tre timer med -11 øre/kWh i april i år, som en effekt av flere timer med negative priser i Tyskland. Vi ser at prisene i land rundt oss kan falle til -1 kr/kWh i timer med mye sol på dagtid. Norske solkraftanlegg vil i stor grad produsere i samme tidsrom som solkraftanleggene i landene rundt oss. Utbyggingen av solkraft i and-

re land vil dermed kunne påvirke lønnsomheten av norsk solkraft.

Regjeringens forrige rapportering på status for arbeidet med solkraft var i Prop. 104 S (2023-2024), hvor vi samtidig la frem en tiltaksplan for mer solkraft. Siden da er det gitt 6 konsesjoner til større solkraftanlegg. Til sammen utgjør dette et volum på i underkant av 50 GWh. Flere nye solkraftsaker er nå i NVE til behandling, og det må forventes at flere saker vil bli behandlet i kommunene framover. NVE har gitt de første konsesjonene til solkraftanlegg som benytter batterier, og flere av prosjektene som nå omsøkes ønsker det samme. Dette kan bidra til å bedre inntjeningsmulighetene ved at produksjonen kan flyttes til timer med høyere etterspørsel etter kraft.

Markedsforholdene for både solkraftteknologien og i kraftmarkedet har vist seg å være vekslende. Slik vil det også være i årene framover. Til tross for en økende interesse for å etablere solkraftanlegg i Norge må vi være forberedt på at det vil kunne gå både opp og ned i utbyggingstakten underveis, gitt at dette også avhenger av beslutninger hos den enkelte aktør.

Regjeringen har en tydelig ambisjon om å øke solkraftproduksjonen til 2030 og har gjennomført flere tiltak både i forkant og etterkant av framleggingen av regjeringens tiltaksplan for mer solkraft. Etter hvert som vi får erfaring med en større andel solkraft i det norske kraftsystemet vil kunnskapen om hvordan vi best kan utnytte solressursene til kraftproduksjon i Norge øke, slik det også har vært med våre andre kraftteknologier.

SPØRSMÅL NR. 2397

Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 10. juni 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan jeg få en tabell over fordelingsvirkningen som er vist i svar på budsjettspørsmål 170 fra Høyres fraksjon 15.10.2024, men nå vist over følgende bruttoinntekter: 0-149 999 kr, og deretter med intervall på 50 000 kroner frem til 749 999 kr. Deretter følgende inntektsgrupper: 750 000 - 999 999 kr. 1 000 000 - 1 999 999 kr, 2 000 000 - 2 999 999 kr. 3 000 000 - 4 999 999 kr, og 5 000 000 kr og over?

Svar:

I svaret på budsjettspørsmål 170 fra Høyres fraksjon 15.10.2024 er det sammenlignet med regjeringens forslag til budsjett for 2025. I tabell 1. nedenfor er det sammenlignet med det vedtatte budsjettet for 2025.

For å kunne sammenligne skattesystemet i 2021 med vedtatt budsjett for 2025 fremføres 2021-skattesystemet til 2025. Det er SSB som beregner slike flerårige analyser ved hjelp av skattemodellen LOTTE-Skatt. De flerårige analysene skiller seg fra de årlige beregningene som brukes i budsjettarbeidet. I skattereglene inngår blant annet grenser for inntektsfradrag og innslagspunkt for ulike skattesatser. Inntekts- og prisnivået endrer seg over tid. Beløpsgrensene som gjaldt i regelverket for 2021, kan derfor ikke benyttes direkte sammen med inntektene og formuene i 2025.

Det er ikke opplagt hvordan beløpsgrensene skal fremskrives for å kunne sammenligne reelt videreføre 2021-regler med 2025-forslaget, og resultatene kan til en viss grad avhenge av valget man tar. Skattesystemet er nært knyttet til lønninger, og SSB har i sine flerårige analyser med skattemodellen LOTTE-Skatt valgt å bruke lønnsvekst som inflator for alle beløpsgrenser. Dette er en annen fremføringsmetode enn den mer differensierte metoden som ligger til grunn for referansesystemene i de årlige budsjettene, der blant annet en del fradrag i stedet fremføres med prisveksten. Det svekker sammenlignbarheten mellom SSBs flerårige analyser og de årlige analysene. En annen forskjell er at en i de flerårige analysene bruker faktisk lønnsvekst for å fremføre beløpsgrenser for de årene en har nasjonalregnskapstall, mens en i de årlige analysene må bruke anslag på lønnsveksten. I tallene som danner grunnlaget for tabell 1 er lønnsveksten for 2022 og 2023 hentet fra nasjonalregnskapet, mens 2024 og 2025 er anslag fra Nasjonalbudsjettet 2025.

Fjerningen av særfradraget for enslige forsørgere i 2023 er regnet med som en skatteskjerpelse i den flerårige analysen. I budsjettet for 2023 ble skatteskjerpelsen derimot nettoført mot økt utvidet barnetrygd, som var motstykket til skatteskjerpelsen i de helhetlige omleggingen av støtten for enslige forsørgere, som samlet innebar en netto lettelse. Helårsvirkningen av å avvikle særfradraget ble

isolert sett anslått til å øke provenyet med om lag 1,3 mrd. 2023-kroner, se Prop. 1 LS (2022–2023).

En rekke skatteendringer kan ikke behandles i LOTTE-Skatt. En del av disse nevnes nedenfor.

Skatteendringer i 2022 som ikke er med i analysen:

- Innføre en ny opsjonsskatteordning for selskap i oppstarts- og vekstfase
- Fjerne ordningen med skattefri fordel ved ansattes kjøp av aksjer mv.
- Riktigere formuesverdsetting av oppdrettstillatelser
- Firmabilbeskatning av el-bil settes til 80 prosent

Skatteendringer i 2023 som ikke er med i analysen:

- Øke verdsettingen av elbiler i firmabilbeskatningen til samme nivå som tradisjonelle biler
- Øke kostdekning for brakker og pensjonat
- Innføre bunnfradrag for dødsbo etter samme regler som for personlige skattytere
- Innføre pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende fra første krone

Skatteendringer i 2024 som ikke er med i analysen:

- Endring i barnepensjon

- Økt fradrag og skattefrie satser ved opphold på brakke/pensjonat og for langtransportsjåfører
- Endringer i beregnet markedsverdi av næringseie som følge av økt kalkulasjonsrente utenfor de store byene.

- Økt grense for direkte utgiftsføring og restverdi på saldo

- Nominell videreføring av kjøregodtgjørelse

Skatteendringer i 2025 som ikke er med i analysen:

- Skattlegge introduksjonsstønad som lønn
- Fjerne tidsavgrensningen på to år for pendlerfradrag for anleggsarbeidere
- Endringer i reglene for utflyttingsskatten
- Økt skattefritt beløp for inntekter fra korttidsutleie
- Ny ordning for skattlegging av salg av overskuddsstrøm fra produksjon i eget hjem/fritidsbolig.

Tabell 1 viser anslåtte fordelingsvirkninger av endringer i inntekts- og formuesbeskatningen fra 2021 til vedtatt budsjett for 2025 med SSBs forutsetninger for flerårige beregninger, og med forbeholdene nevnt over.

Tabell 1. Fordelingsvirkninger av endringer i inntekts- og formuesbeskatningen fra 2021 til vedtatt budsjett for 2025. Referansesystem fremskrevet med faktisk (2022 og 2023) eller anslått (2024 og 2025) lønnsvekst

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner ²	Herav: Gjennom-snittlig endring i inntektsskatt. Kroner ²	Herav: Gjennom-snittlig endring i formuesskatt. Kroner ²
0–150 000 kr	413 100	-400	-800	400
150 000–200 000 kr	106 700	-4 000	4 400	400
200 000–250 000 kr	132 200	-4 000	-4 400	400
250 000–300 000 kr	200 900	-3 200	-3 600	400
300 000–350 000 kr	250 100	-2 800	-3 200	400
350 000–400 000 kr	288 100	-2 600	-3 000	400
400 000–450 000 kr	285 600	-1 400	-2 000	600
450 000–500 000 kr	271 800	-1 000	-1 800	800
500 000–550 000 kr	282 400	-1 400	-2 200	800
550 000–600 000 kr	273 300	-1 800	-2 800	1 000
600 000–650 000 kr	260 400	-2 200	-3 200	1 000
650 000–700 000 kr	250 000	-2 800	-3 800	1 000
700 000–750 000 kr	226 100	-1 800	-3 000	1 200
750 000–1 000 000 kr	707 600	4 400	2 600	1 800
1 000 000–2 000 000 kr	548 500	17 000	11 200	5 800
2 000 000–3 000 000 kr	59 700	55 400	32 200	23 200
3 000 000–5 000 000 kr	22 000	134 400	75 000	59 400
5 000 000 kr og over	11 600	665 400	356 400	309 000
I alt	4 590 200	4 400	1 600	2 800

¹ Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

² Tallene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2022. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele

befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2025. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 2398

Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 10. juni 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

På Equinors anlegg på Melkøya var det nylig utslipp av gasser som skadet helsa til arbeiderne. Equinor har satt i gang en granskning av saken. Dette er ikke første gang det har vært alvorlige hendelser på Equinors anlegg. Det har vært farlige hendelser både ved Mongstad, Tjelbergodden og på Melkøya.

Hva gjør regjeringen for å sikre at Equinor tar helse, miljø og sikkerhet på alvor og at det settes i verk slike alvorlige hendelser unngås og vil det bli satt i gang en granskning av Equinors arbeid med HMS?

Svar:

Regjeringens ambisjon er at norsk petroleumsvirksomhet skal være verdensledende på HMS. Alle skal komme trygt og friske hjem fra jobb hver dag. Dette er utgangspunktet for regelverket og regjeringens politikk. I henhold til

regelverket er det virksomhetene selv som er ansvarlige for arbeidsmiljøet og sikkerheten i sin virksomhet. Mynndighetenes oppfølging kommer i tillegg til, og ikke som en erstatning for, selskapenes egen oppfølging.

Saken om kjemikalieeksponering på Hammerfest LNG som representanten viser til, er alvorlig. Jeg forventer at de berørte selskapene, med Equinor i spissen, går grundig til verks for å finne årsakene til hendelsene og setter i verk nødvendige tiltak og forsikrer seg om at ansatte ikke utsettes for fare. Det er derfor positivt at Equinor har satt i gang en intern granskning. Samtidig er jeg opptatt av at hendelsene blir grundig fulgt opp fra myndighetenes side. Havindustriilsynet er varslet om hendelser ved Hammerfest LNG og tilsynet har besluttet å iverksette en egen granskning.

Jeg vil følge tilsynets videre arbeid med denne saken.

SPØRSMÅL NR. 2399

Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 10. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Det er flere flyplasser enn fødeavdelinger i Norge. Likevel blir flere fødeavdelinger lagt ned eller er truet med nedleggelse. Fødeavdelingen på Gjøvik har vært stengt i sommerferien siden 2019. Nå har styret vedtatt å legge

det fødeavdelinga helt. Begrunnelsen som blir brukt er problemer med rekruttering.

Hvilke tiltak har blitt brukt for å sikre tilstrekkelig rekruttering, og mener statsråden at det er riktig å legge ned fødeavdelinga på Gjøvik permanent?

Svar:

Jeg viser innledningsvis til mitt svar på spørsmål nr. 2304 fra stortingsrepresentant Kjersti Bjørnstad. Som det framgår der, har helseforetakene ansvaret for at fødetilbudet er forsvarlig. De må sørge for at det er forsvarlig bemanning og at denne er i tråd med kvalitets- og kompetansekrav i den nasjonale faglige retningslinjen for fødselsomsorgen (2024). Ut fra redegjørelsen jeg mottok fra Helse Sør-Øst RHF i forbindelse med spørsmål nr. 2304, legger jeg til grunn at de fødende i Innlandet får et trygt og forsvarlig fødetilbud.

SPØRSMÅL NR. 2400

Innlevert 2. juni 2025 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 4. juni 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Fødende som bor langt unna sykehus har krav på å ha en lokal jordmor i beredskap døgnet rundt. Men slik er det ikke i praksis». Skriver Nationen 30. mai i en sak der en mor råder barna sine om å bli boende i storbyen. Hvis det skal være trygt å bo i hele landet, må også gravide kvinner være trygge på at det er helsehjelp å få. I dag har Tinn kommune følgetjeneste for gravide, men den er vedtatt nedlagt nå.

Mener statsråden at det er forsvarlig at kvinnene i Tinn kommune mister tilgangen til følgetjenesten?

Svar:

En god følgetjeneste kan gi trygghet for gravide og fødende med lang reisevei til fødested. Kravene til følgetjenesten er angitt i nasjonal faglig retningslinje for fødselsomsorgen. Følgetjeneste omfatter døgnskuttet vaktberedskap av jordmor eller lege og følge til fødeinstitusjon. Det utføres en kvalifisert faglig vurdering av om den gravide er i aktiv fødsel eller av andre årsaker har behov for følge. Det er lagt til grunn et behov for en døgnskuttet vaktberedskap og følgetjeneste der det er 90 minutters reisevei til fødestedet. Grensen baseres på reell reisetid og er avhengig av reiseavstand, kommunikasjonsforhold, vær og føreforhold, samt hvor langt fødselen er kommet.

Jeg har nylig svart på spørsmål om følgetjenesten i Tinn, jf. Dokument nr. 15:2250 (2024-2025). Helse- og omsorgsdepartementet innhentet i den sammenheng innspill fra Helse Sør-Øst RHF som jeg gjengir i sin helhet:

Det går også fram av redegjørelsen fra Helse Sør-Øst RHF at det er arbeidet kontinuerlig gjennom det siste året, der arbeidsgrupper med bred representasjon fra fagmiljøene, tillitsvalgte, vernetjeneste og ledelse har vurdert muligheter for å gjenåpne fødetilbudet på Gjøvik. Helseforetaket har jobbet aktivt med rekrutteringstiltak, oppbemanning, reduksjon i sykefravær og arbeidsmiljøforbedringer. Jeg tar til etterretning at tiltakene som er prøvd ikke har hatt god nok effekt til å sikre en faglig forsvarlig bemanningsplan ved fødeavdelingen på Gjøvik.

«Sykehuset Telemark HF og Tinn kommunes pleie- og omsorgsavdeling har i lengre tid samarbeidet for å finne gode løsninger for den kommunale svangerskaps- og barselomsorgen som Tinn kommune har ansvar for, og for følgetjenesten for gravide og beredskap for denne tjenesten i forbindelse med revidering av samarbeidsavtalen for tjenesten. Det er gjennomført en ROS-analyse, og det ble funnet forsvarlig å innlemme Tinn kommune i samarbeidet med Vest-Telemark kommunene.

Med god støtte fra «Vest-Telemarksmodellen», med vertskommunen Vinje som arbeidsgiver, legevakt og ambulanse, mener Sykehuset Telemark HF at dette er et forsvarlig tilbud ut fra «Nasjonal faglig retningslinje for fødselsomsorgen», utgitt av Helsedirektoratet 24. mars 2024. Følgetjeneste og døgnskuttet beredskap - Helsedirektoratet. Med denne modellen mener Sykehuset Telemark HF at sikkerheten for fødende og barna er godt ivaretatt. I den tverrfaglig ROS-analysen er både faglig forsvarlighet, demografi og robusthet knyttet til rekruttering av kompetent helsepersonell, og dekning av personell både til de kommunale oppgavene knyttet til svangerskaps- og barselomsorgen samt jordmor i vakt, vurdert å være en framtidsrettet og bærekraftig modell.

I Vest-Telemark har det vært et interkommunalt samarbeid om vaktberedskapen og følgetjenesten siden 2010, da helseforetakene fikk ansvar for organisering av følgetjenesten i samarbeid med kommunene der det er mer enn 1,5 timers reisevei til nærmeste fødeinstitusjon. Tjenesten beskrives i samarbeidsavtaler med den enkelte kommune og helseforetaket. Etter hvert ble denne tjenesten organisert inn under vertskommunemodellen, med Vinje kommune som arbeidsgiver for tjenesten. Det er gode tilbakemeldinger fra brukere av tjenesten, og i de årene tjenesten har fungert ringer gravide til jordmor på vakt for råd og veiledning ved spørsmål om fødsel og behov for følgetjeneste med ambulansetransport og jordmor til stede i ambulansen.

Det er også lange avstander i Vest-Telemark til jordmor på vakt. Det betyr at jordmor ikke rykker ut eller hjem til kvinner for vurdering om hun er i fødsel. Denne vurderingen gjøres som hovedregel på telefon. Jordmødrene har god erfaring i å vurdere behovet for jordmorfølge og ambulansetransport. Denne organiseringen av helsetilbudet til gravide, fødende og barselkvinner er nasjonalt fremhevet som en god modell.

Ved å innlemme Tinn kommune i samarbeidet vil de gravide og fødende i Tinn kommune få det samme tilbudet. Jordmor vil vurdere ut fra situasjonen om det er behov for å rekvirere ambulansetransport. Jordmor på vakt vil i de tilfellene der det er behov for følge av jordmor, kjøre i møte og gå over i ambulansen som kjører den gravide/fødende.

Når det gjelder samtidighetskonflikter for jordmor har det ikke vært innmeldt hendelser som har medført risiko for den fødende og/eller barnet. Ved eventuell samtidighetskonflikt må jordmor vurdere situasjonen og prioritere å bistå i ambulansetransport der det forventes å være mest aktuelt. Ved akutt hendelse i Tinn kommune kan det være behov for at legevakslege vurderer situasjonen og konferer med fødeavdeling for videre behandling og transport. Det vil da også være mulighet for jordmor på fødeavdelingen å komme i møte med ambulanse.

Ambulansepersonell i Tinn og Vest-Telemark har tilbud om teoretisk undervisning og praktiske ferdighetstrening i håndtering av de mest akutte fødselsrelaterte hendelsene som kan oppstå i ambulansetransport der fødsel går raskt fremover. Jordmor vil da komme i møte og gå over i kvinnens ambulanse for å bistå videre.

Mødre med risikosvangerskap følges opp i spesialisthelsetjenesten. Der legges det ofte plan for forløsning og tidspunkt for forløsning. En god del av disse kvinnene blir satt i gang i fødsel til et planlagt tidspunkt i henhold til nasjonale retningslinjer for fødselsomsorgen. Ved behov og/eller ønske om det har kvinner med lang reisevei fått tilbud om å legges inn på fødeavdelingen nær termin i påvente av fødsel.

Samlet sett vurderer Sykehuset Telemark HF at det etter omleggingen fortsatt vil være et trygt og godt fødetilbud til befolkningen i Tinn kommune.»

